

Komunitní plán sociálních služeb města Brna do roku 2009

Komunitní plán sociálních služeb města Brna do roku 2009

Komunitní plán sociálních služeb města Brna do roku 2009 je souhrnem zjištěných potřeb a priorit jednotlivých cílových skupin. Je výsledkem více než roční společné práce osmi pracovních skupin složených z desítek aktivních občanů – uživatelů, poskytovatelů sociálních služeb i zástupců zadavatele a podložen výzkumy poskytovatelů sociálních služeb a potřeb jejich uživatelů.

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO	5
ZPRACOVATELSKÝ TÝM	7
PROCES KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ	8
I. Proces komunitního plánování sociálních služeb v ČR	
II. Proces komunitního plánování sociálních služeb v Jihomoravském kraji	
III. Proces komunitního plánování sociálních služeb ve městě Brně	
ZDROJE POTŘEBNÉ KE KOMUNITNÍMU PLÁNOVÁNÍ	10
I. Socio-demografická charakteristika města Brna	
II. Současná nabídka sociálních služeb v Brně	
III. Výzkum poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně	
IV. Předvýzkumy potřeb uživatelů sociálních služeb ve městě Brně	
V. Analýza zdrojů financování sociální oblasti ve městě Brně	
DALŠÍ PRŮBĚH PROCESU KPSS	21
PŘIPOMÍNKOVACÍ ŘÍZENÍ	24
PRŮŘEZOVÉ PRIORITY	28
SENIORŮ	37
RODINY S DĚTMI	57
OSOBY S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM	83
OSOBY S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM, AUTISMEM A KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM	99
OSOBY S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM	114
OSOBY SE SMYSLOVÝM POSTIŽENÍM	125
SPOLEČENSKY NEPŘÍZPŮSOBNÍ	142
ETNICKÉ MENŠINY	159
členění kapitol:	
Popis cílové skupiny a trend do budoucna	
Přehled organizací poskytujících služby v dané oblasti a jejich zařízení	
Zdroje pro určení priorit jednotlivých cílových skupin	
Přehled priorit a opatření	
Seznam členů pracovní skupiny	
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	182

Vážení a milí spoluobčané,

komukoliv z nás se může přihodit situace, kterou nezvládne sám. Bude potřebovat pomoc ostatních, radu, na koho se obrátit, pomoc organizace, která je schopna člověku v tísní nabídnout podporu a pomocnou ruku. Smyslem komunitního plánování sociálních služeb je vytvořit ve městě takové sociální programy a služby, jenž bude reagovat na potřeby občanů, budou poskytovány v dobré kvalitě a způsobem, který je hospodárný a efektivní.

První Komunitní plán sociálních služeb města Brna do roku 2009 vznikl v průběhu minulých dvou let a podílela se něm řada odborníků, institucí, uživatelů sociálních služeb i Vás, občanů města Brna. Jeho obsah bude naplňován v následujících dvou letech prostřednictvím řady organizací, které působí v sociální oblasti.

Současně začneme pracovat na dalším komunitním plánu sociálních služeb tak, aby proces zůstal nepřerušen. Byla bych velmi ráda, kdybyste se zapojili i do přípravy komunitního plánu pro období 2010 – 2013 a nadále tak pomáhali vytvářet podobu sociálních služeb v našem městě.

Srdečně děkuji a vážím si práce všech, kteří se do procesu plánování zapojili či se do něj v budoucnu zapojí.

Občanům města Brna přeji, aby jim Komunitní plán byl účinnou pomocí v tísnivé životní situaci.

RNDr. Barbora Javorová

1. náměstkyně primátora města Brna

Vážení přátelé,

dostává se Vám do rukou **první „Komunitní plán sociálních služeb ve městě Brně do roku 2009“**, který je výstupem procesu komunitního plánování sociálních služeb v našem městě.

Komunitní plánování je nepřetržitý proces, který zapojuje do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb všechny, jichž se sociální služby týkají. Procesu plánování se v Brně vůbec poprvé zúčastnili kromě zástupců zadavatele a poskytovatelů služeb i samotní uživatelé. Díky tomu bylo možné zmapovat jejich skutečné potřeby a bílá místa, a na základě zjištěných potřeb **naplánovat efektivní a dostupné sociální služby pro období do konce roku 2009**. To vše je obsaženo v předkládaném komunitním plánu, na jehož sestavení se podílelo mnoho lidí, kteří této práci obětovali svůj volný čas i cenné zkušenosti a jimž bychom touto cestou rádi poděkovali.

Co nám proces komunitního plánování přinese:

- možnost upozornit na problémy v sociální oblasti
- zlepšení sociálních služeb na základě připomínek poskytovatelů a přímých uživatelů sociálních služeb
- možnost navázat nová partnerství mezi neziskovými organizacemi a místní samosprávou
- zmapování poskytovatelů sociální péče a vydání jejich adresáře i s popisem nabízených služeb
- odhalení mezer v nabídce služeb
- účelnější rozdělování dotací poskytovaných městem na základě komunitního plánu
- zlepšení orientace přímých uživatelů
- nové podněty a informace pro práci v sociální oblasti

Proces komunitního plánování sociálních služeb se pomalu rozbíhal již od roku 2005, než se však mohlo přistoupit k samotnému sestavení komunitního plánu, bylo třeba vytvořit celou organizační strukturu procesu, získat finanční prostředky na jeho realizaci, přesvědčit politickou reprezentaci o výhodách této metody a mnoho dalšího. Samotná práce v osmi skupinách započala v dubnu 2006 a běžela nepřetržitě až do června letošního roku.

Pracovní skupiny zpracovávaly priority a opatření pro následující cílové skupiny brněnského procesu komunitního plánování:

- Senioři
- Rodiny s dětmi
- Osoby s duševním onemocněním
- Osoby s mentálním postižením, autismem a kombinovaným postižením
- Osoby s tělesným postižením
- Osoby se smyslovým postižením
- Společensky nepřizpůsobení
- Etnické menšiny

Dále byly zpracovány priority a opatření pro tři průřezové oblasti, které jsou společně více cílovým skupinám:

- Informovanost
- Osobní asistence
- Chráněné bydlení

Osm pracovních skupin při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházelo ze své minianalýzy potřeb, která byla realizována v každé pracovní skupině. Dále byly ve spolupráci s partnery procesu provedeny expertízy pro dané cílové skupiny, výzkum poskytovatelů sociálních služeb a konečně i předvýzkumy potřeb uživatelů. Partnery při vytváření tohoto prvního návrhu komunitního plánu byly Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity a Asociace vzdělavatelů v sociální práci. Kromě toho byla vytvořena socio-demografická analýza Brna. Tyto všechny informační zdroje sloužily jako podklad pro zhodnocení současného stavu a pro plánování následujícího období. Shrnutí nejdůležitějších výstupů je součástí tohoto finálního dokumentu, přičemž kompletní materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz.

Proces komunitního plánování byl od počátku otevřen všem, kdo se do něj chtěli zapojit a otevřenost procesu je i jedním z jeho hlavních principů. Doufáme proto, že výsledný komunitní plán bude mít podporu široké veřejnosti i politické reprezentace našeho města.

za Odbor sociální péče

(garant procesu komunitního plánování)

Ing. Miroslav Foltýn

vedoucí odboru sociální péče MMB

za koordinační skupinu procesu

Mgr. Magdaléna Černá

koordinátorka procesu komunitního plánování

V Brně, září 2007

ZPRACOVATELSKÝ TÝM

Realizátorem projektu „Zavedení komunitního plánování sociálních služeb a posílení spolupráce nestátních neziskových organizací na území města Brna“ byl **Sociální nadační fond města Brna „Domovy potřebných“**, který na projekt získal finanční podporu v rámci Grantového schématu Jihomoravského kraje v souladu se Společným regionálním operačním programem, který se týká Priority 3 - Rozvoj lidských zdrojů v regionech - opatření 3.2. Podpora sociální integrace v regionech.

V rámci zmíněného projektu vzniklo **Centrum komunitního plánování**, z něhož byl projekt koordinován a řízen v průběhu všech fází komunitního plánování:

Mgr. Magdaléna Černá, Monika Galko DiS.

Koordinační skupina procesu KPSS:

zástupci zadavatele:

PhDr. Zdenka Hašová,
oddělení spolupráce a rozvoje Odboru sociální péče MMB
JUDr. Jitka Tesařová,
oddělení spolupráce a rozvoje Odboru sociální péče MMB
Mgr. Sylvie Žukalová,
referát sociální pomoci Odboru sociální péče MMB

zástupci poskytovatelů sociálních služeb:

Mgr. Ing. Vít Janků, Centrum pro rodinu a sociální péči o.s.
PhDr. Petr Němec, Domov pro seniory Vychodilova p.o.
PaedDr. Blanka Veškrnová, Sdružení PRÁH o.s

zástupci uživatelů:

Lenka Hegrová, tělesně postižená
Mgr. Eva Janáčková, matka postiženého dítěte
Ing. Milan Vašíček, senior

Partneři projektu:

Garantem komunitního plánování sociálních služeb je **Odbor sociální péče Magistrátu města Brna**, který zprostředkovává tok informací mezi volenými orgány města, koordinační skupinou a dalšími subjekty procesu komunitního plánování.

Do spolupráce byla po celou dobu aktivně zapojena jako partner **Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity**, jejíž odborní pracovníci a studenti se účastnili procesu komunitního plánování.

Další partner **Asociace vzdělavatelů v sociální práci** (dále ASVSP) zajistil zpracování socio-demografické analýzy populace města Brna, která představuje nezbytnou vstupní analýzu pro komunitní plánování a návrh komunitního plánu. Dále se ASVSP významnou měrou podílela zejména na odborném zajištění sociologických průzkumů mezi poskytovateli a uživateli sociálních služeb v Brně.

PROCES KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ

I. Proces komunitního plánování sociálních služeb v ČR

V řadě obcí a regionů ČR v současné době vznikají strategické plány rozvoje sociálních služeb v rámci procesu komunitního plánování. Seznam plánujících obcí a regionů, kterých je v současné době přes 170, je ke stažení na této adrese:

http://www.mpsv.cz/files/clanky/3970/planujici_obce_0807.pdf

Komunitní plánování je metoda, která je postavena na vysoké míře zapojení subjektů, jichž se poskytování sociálních služeb v určité lokalitě dotýká: zřizovatelé či zadavatelé služeb, jejich poskytovatelé a zejména lidé, kteří služby využívají (nebo se výhledově uživatelé stanou). S využitím této metody se zvyšuje pravděpodobnost, že sociální služby budou poskytovány kvalitně, v dostatečném rozsahu a adekvátně právě těm osobám, jež je potřebují.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhlásilo v roce 2005 veřejnou zakázku na celorepublikový projekt „Zajištění místní a typové dostupnosti sociálních služeb“. Realizace projektu vedla k tomu, že v současné chvíli je jasně stanoveno dle schválených metodik, jak vést proces plánování a jak má výsledný komunitní plán vypadat, aneb, co má být jeho obsahem. Dále jsou vytvořeny vzdělávací projekty pro zpracovatele komunitních plánů a každý kraj má své proškolené metodiky (celkem 74 lidí), kteří jsou k dispozici poskytnout konzultaci, či zabezpečit jakoukoliv metodickou podporu při jednotlivých procesech v obcích a regionech. Od 1.1.2007 je účinný zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který mimo jiné ukládá obcím v samostatné působnosti povinnost zjišťovat potřeby pro poskytování sociálních služeb a zajistit ve spolupráci s krajem a poskytovateli jejich dostatečnou nabídku. Metodiky pro plánování sociálních služeb, jakož i přehled krajských vzdělavatelů a mnoho dalšího k tomuto tématu, je možné nalézt na stránkách MPSV.

II. Proces komunitního plánování sociálních služeb v Jihomoravském kraji

Již zmiňovaný zákon č. 108/2006 o sociálních službách, ukládá krajům v § 95 povinnost zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb.

V roce 2007 se tak rozběhl projekt „Podpora vytváření krajských plánů střednědobého rozvoje sociálních služeb a vytváření místních partnerství v Jihomoravském kraji“, který je financován z prostředků EU a ČR a jenž realizuje nezisková organizace Komunitní plánování o.p.s. Cílem projektu je zpracovat podklady pro strategickou koncepci kraje pro rok 2008 a vytvořit metodiku pro střednědobý plán na roky 2009 až 2011. Veškeré aktivity jsou realizovány v úzké spolupráci se zástupci obcí s rozšířenou působností. V současnosti je do projektu partner-sky zapojeno 17 jihomoravských obcí s rozšířenou působností: Brno, Blansko, Bučovice, Slavkov, Židlochovice, Rosice, Pohořelice, Znojmo, Břeclav, Hodonín, Hustopeče, Tišnov, Moravský Krumlov, Vyškov, Veselí nad Moravou, Kuřim, Boskovice, které společně pracují v pracovní skupině, jež se podílí na definování krajských priorit rozvoje sociálních služeb. Zatím hotovým výstupem je zmiňovaný Návrh strategie rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji pro rok 2008, dostupný na webové adrese

http://www.komplan.cz/soubory/strategie_finalni.pdf

Město Brno poskytlo pro potřeby krajského plánování veškerá nashromážděná data a výstupy ze svého procesu plánování a tím bylo zajištěno zapracování jeho potřeb do výsledného krajského dokumentu.

III. Proces komunitního plánování sociálních služeb ve městě Brně

III.1. Zahájení procesu KPSS a vznik organizační struktury

Záměr zahájit v Brně proces komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) byl připravován pracovníci odboru sociální péče brněnského magistrátu řadu měsíců. Již v roce 2004 byla vyškolená základní triáda (zástupce zadavatele, poskytovatele a uživatele), která se postarala o první impuls k nastartování procesu KPSS.

Na jaře roku 2005 bylo vytvořeno místo koordinátorky brněnského procesu komunitního plánování, která v součinnosti s pracovníci zmíněného odboru připravila projekt „Zavedení komunitního plánování sociálních služeb a posílení spolupráce nestátních neziskových organizací na území města Brna“, který byl předložen v rámci SROP, Grantového schématu Jihomoravského kraje, opatření 3.2 Rozvoj lidských zdrojů v regionech. Projekt byl finančně podpořen a město tak získalo zdroje na zahájení prvních fází procesu KPSS.

Realizátorem projektu „Zavedení komunitního plánování sociálních služeb a posílení spolupráce nestátních neziskových organizací na území města Brna“ se stal Sociální nadační fond města Brna „Domovy potřebných“. Nadační fond byl v tu chvíli nejvhodnějším nositelem projektu, neboť stojí mimo veškeré struktury poskytovatelů a zároveň byl díky získané finanční podpoře ze zdrojů EU nezávislý i na zadavateli. Díky své nestrannosti a nezávislosti se stal vhodným zprostředkovatelem pro vzájemný dialog mezi všemi účastníky procesu KPSS.

Partnery projektu byly od počátku Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, Asociace vzdělavatelů v sociální práci a Statutární město Brno. Cílem projektu bylo vytvoření organizačních struktur potřebných pro zahájení procesu komunitního plánování a zpracování návrhu prvního Komunitního plánu sociálních služeb města Brna do roku 2009.

Prvním krokem pro vytvoření organizační struktury byl vznik Centra komunitního plánování (dále jen CKP) na podzim roku 2005. CKP bylo otevřeno v prostorách nadačního fondu a stalo se tak místem, odkud byl celý proces koordinován. Byla přijata další pracovníce a ustanovena devítičlenná koordinační skupina, která po celou dobu plánování proces KPSS metodicky řídila. Koordinační skupina, složená rovnoměrně ze zástupců zadavatele, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb, se dohodla na základě dosud zjištěných potřeb na osmi cílových skupinách, na něž se komunitní plánování zaměřilo.

Byly stanoveny následující cílové skupiny brněnského procesu KPSS:

- ▶ Senioři
- ▶ Rodiny s dětmi
- ▶ Osoby s duševním onemocněním
- ▶ Osoby s mentálním postižením, autismem a kombinovaným postižením
- ▶ Osoby s tělesným postižením
- ▶ Osoby se smyslovým postižením
- ▶ Společensky nepřízpůsobení
- ▶ Etnické menšiny

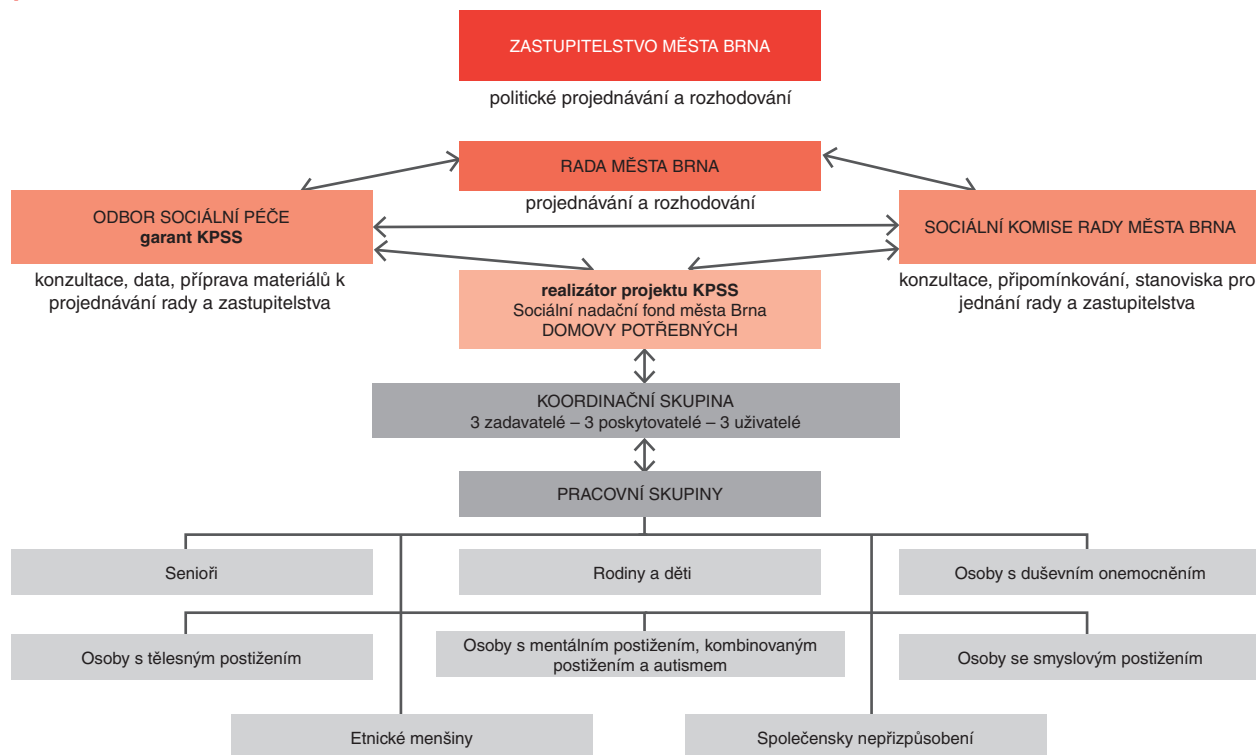
Při určování těchto cílových skupin vycházela koordinační skupina především z „Konceptu sociální pomoci“, které zpracovával Odbor sociální péče v předchozích letech. Odbor sociální péče Magistrátu města Brna byl po celou dobu garantem celého procesu KPSS.

Posledním dílem do skládky vznikající struktury bylo naplnění pracovních skupin (jež kopírovaly ty cílové) zástupci všech tří stran, kteří by se podíleli na vzniku samotného komunitního plánu. Bylo potřeba oficiálně proces plánování zahájit a oslovit poskytovatele služeb, představitele města i jednotlivých městských částí, ale i nejširší veřejnost.

Proces komunitního plánování sociálních služeb v Brně zahájili

la v březnu roku 2006 konaná pod záštitou dnešní 1. náměstkyně primátora Barbory Javorové. Na konferenci se představilo Centrum komunitního plánování, koordinační skupina i partneři projektu. Více než dvě stovky účastníků konference se seznámily s principy komunitního plánování sociálních služeb a měly možnost se hned v průběhu konference přihlásit do některé pracovní skupiny. Naplněním pracovních skupin bylo dokončeno vytvoření funkční organizační struktury procesu a mohlo se přistoupit k samotné tvorbě prvního komunitního plánu sociálních služeb.

Organizační struktura procesu komunitního plánování sociálních služeb

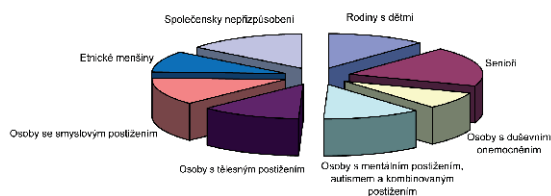
III.II. Pracovní skupiny procesu KPSS v Brně

Vzniklé pracovní skupiny se skládaly ze zástupců města, organizací poskytujících služby té které cílové skupině a uživatelů samotných. Skupiny, v nichž pracovalo celkem kolem dvou stovek lidí, se scházely pravidelně minimálně jednou měsíčně od dubna roku 2006 až do června roku 2007.

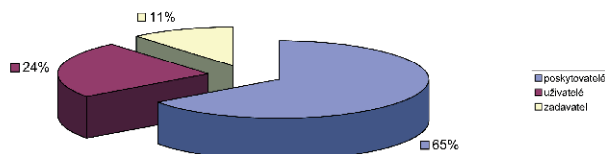
Každou pracovní skupinu měl na starosti jeden z členů koordinační skupiny, přičemž ale byla dána možnost zvolit si nezávislého vedoucího skupiny, kterou ne všechny využily. Pro jednotlivé pracovní skupiny byli koordinační skupinou ve spolupráci s partnerem FSS MU vybráni odborníci, jež měli za úkol zpracovat expertizu, ze které by mohla skupina dále při své práci čerpat.

Pro další práci ve skupinách bylo nutné si zpočátku vyjasnit, co to proces KPSS je, proč je třeba se do něj zapojit a co má být cílem vznikajícího plánu sociálních služeb.

Velikost pracovních skupin

Poměrné zastoupení triády v pracovních skupinách

III.III. Cíle, zásady a přínosy procesu KPSS v Brně

Koordinační skupina se společně s účastníky pracovních skupin shodla na následujících cílech a možných přínosech procesu.

Cílem procesu KPSS v Brně je hovořit o sociálních službách a nastavit je tak, aby byly:

- ▶ efektivní
- ▶ kvalitní
- ▶ dostupné

Výstupem procesu KPSS v Brně je Komunitní plán sociálních služeb města Brna do roku 2009, který:

- ▶ bude reagovat na zjištěné potřeby v oblasti sociálních služeb
- ▶ umožní účelnější rozdělování dotací poskytovaných městem
- ▶ bude reálný a tudíž realizovatelný

Zásady procesu KPSS:

- ▶ otevřený dialog
- ▶ zapojení uživatelů
- ▶ rovnost mezi účastníky

Celý proces je založen na různých názorech, dialogu, hledání kompromisů, **naslouchání druhým!!!**

Přínosem procesu KPSS v Brně má být:

- ▶ možnost upozornit na problémy v sociální oblasti
- ▶ zlepšení sociálních služeb na základě připomínek poskytovatelů a přímých uživatelů sociálních služeb
- ▶ možnost navázat nová partnerství mezi neziskovými organizacemi a místní samosprávou
- ▶ zmapování poskytovatelů sociální péče a vydání jejich adresáře i s popisem nabízených služeb
- ▶ zlepšení orientace přímých uživatelů
- ▶ nové podněty a informace pro práci v sociální oblasti

III.IV. Návrh komunitního plánu sociálních služeb města Brna do roku 2009

Po určení základních východisek zpracovaly skupiny miniana-lyzu potřeb a na základě výsledků sociologických výzkumů a vzájemných diskusí se dohodly na prioritách a opatřeních v zajišťování služeb pro danou cílovou skupinu do konce roku 2009. Podklady potřebné pro rozhodování skupin, tzn. sociálně-demografickou analýzu města Brna, odborné expertizy pro každou cílovou skupinu, sociologická šetření poskytovatelů i uživatelů zajišťovali partneři projektu, tj. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity a Asociace vzdělavatelů v sociální práci. Na sběru dat i realizaci dalších prací se podíleli i studenti Fakulty sociálních studií.

V červnu 2007 dokončily pracovní skupiny konečný souhrn priorit a opatření, jenž tvoří základ Komunitního plánu sociálních služeb města Brna do roku 2009. Každá pracovní skupina formulovala pro svou cílovou skupinu zhruba pět priorit a ke každé prioritě navrhla opatření obsahující způsob jeho realizace. Od počátku byl ve skupinách kladen důraz na podrobný popis návrhu realizace jednotlivých opatření, aby byla jasně určena zodpovědnost, časový plán, zdroje, finanční náklady a rizika realizace.

Některé potřeby či chybějící nebo nedostatečné služby byly opakovaně zdůrazňovány téměř ve všech skupinách. Na tomto základě vznikly tři skupiny, které se zabývaly definovanými, tzv. průřezovými prioritami, jež jsou rovněž součástí komunitního plánu.

Celý dokument dopracovalo CKP do podoby „Návrhu komunitního plánu sociálních služeb města Brna do roku 2009“. Dokument byl poté předložen brněnské veřejnosti k připomínkování.

V červnu 2007 skončil projekt „Zavedení komunitního plánování sociálních služeb a posílení spolupráce nestátních neziskových organizací na území města Brna“ a tím i finanční podpora procesu ze zdrojů EU. Koordinace a další vedení procesu bylo převedeno na odbor sociální péče města Brna, kde vznikne na podzim roku 2007 referát komunitního plánování a projektů, jenž bude zajišťovat proces KPSS v Brně v dalších letech.

ZDROJE POTŘEBNÉ KE KOMUNITNÍMU PLÁNOVÁNÍ

Při plánování sociálních služeb a získávání potřebných podkladů jsme se opírali o následující zdroje:

- Socio-demografická analýza Brna, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D., Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity
- Minianalýza potřeb provedená v rámci každé pracovní skupiny
- Odborné expertizy zpracované pro každou z osmi cílových skupin (autoři uvedeni u každé cílové skupiny)
- Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb v městě Brně, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)
- Zprávy z předvýzkumů potřeb uživatelů zpracované pro každou cílovou skupinu (autoři uvedeni u každé cílové skupiny)
- Zpráva o sociální péči v městě Brně za rok 2006, tj. dokument odboru sociální péče Magistrátu města Brna

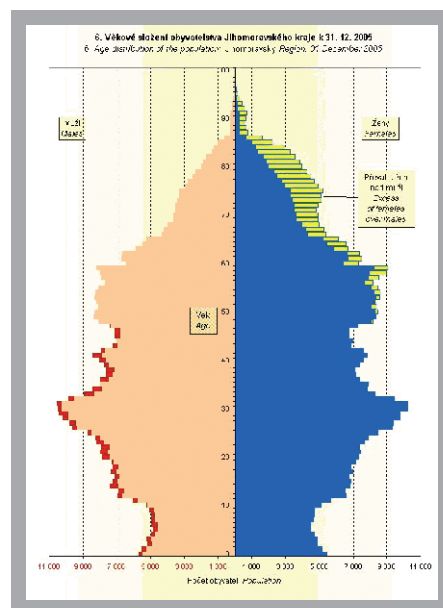
I. Socio-demografická charakteristika města Brna

Základní údaje o počtu obyvatel jsou získávány ze sčítání lidu, domů a bytů (zhruba v desetiletých intervalech), na něž navazují statistické bilance dat o narození, sňatcích, rozvodech apod. V městě Brně mají z celkového počtu obyvatel mírnou převahu ženy. Významné zastoupení ve věkovém složení obyvatelstva i nadále mají občané postproduktivního věku.

Počet obyvatel Brna k 31. 12. 2006	366.680
▶ z toho ženy	192.088
▶ z toho muži	174.592

Vybrané ukazatele za okres Brno-město k 31. 12. 2005

	jednotka	2003	2004	2005
Obyvatelé ve věku				
▶ 0 - 14	%	13,5	13,3	13,2
▶ 15 - 64	%	70,6	70,6	70,6
▶ 65 a více	%	15,9	16,0	16,2
Průměrný věk obyvatel	roky	41,1	41,4	41,5
▶ muži		39,2	39,4	39,7
▶ ženy		42,8	43,1	43,3
Živě narození	osoby	3 367	3 603	3 906
Zemřelí	osoby	4 117	3 986	4 010
Sňatky		2 022	2 150	2 146
Rozvody		1 214	1 338	1 307
Na 1 000 obyvatel				
▶ přirozený přírůstek	‰	-2,0	-1,0	-0,3
▶ přírůstek stěhováním	‰	-0,5	-3,9	-2,4
▶ celkový přírůstek	‰	-2,6	-5,0	-2,6
Průměrný evidenční počet zaměstnanců celkem	fyz. osoby	164 095	163 601	165 680
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	16 372	17 503	18 244
Uchazeči o zaměstnání	osoby	21 153	20 890	19 773
Volná pracovní místa	místa	816	1 099	2 696
Míra registr. nezaměstnanosti	%	10,82	9,80	9,21
Příjemci důchodů celkem	osoby	100 000	101 279	101 791
▶ z toho starobních		54 733	56 176	57 032
Průměrný měsíční důchod	Kč	7 062	7 259	7 732
▶ z toho starobní		7 279	7 490	7 983

Pramen dat: ČSÚ, Brno, Krajská správa. Statistická ročenka Jihomoravského kraje 2005.

Hodnota průměrného věku	
► Brno	41,4 let
► Česká republika	39,8 let

Střední délka života (tj. naděje dožití)	
► ženy	78,4 let
► muži	72,4 let

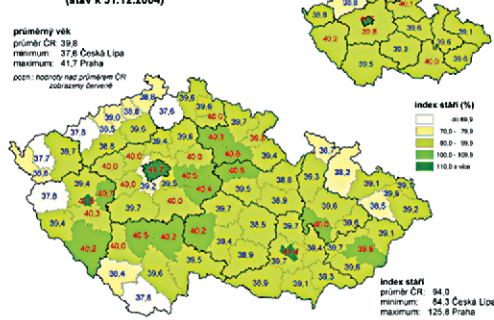
(průměr z let 1996-2000, od roku 1981 se zvýšil u mužů i u žen o 4 roky)

Přirozený přírůstek k 31. 12. 2006	0,6
------------------------------------	-----

(tj. rozdíl mezi porodností a úmrtností)

Index stárí (podíl osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let)	
► Brno	94
► Česká republika	110

Index stárí a průměrný věk obyvatel (stav k 31.12.2004)

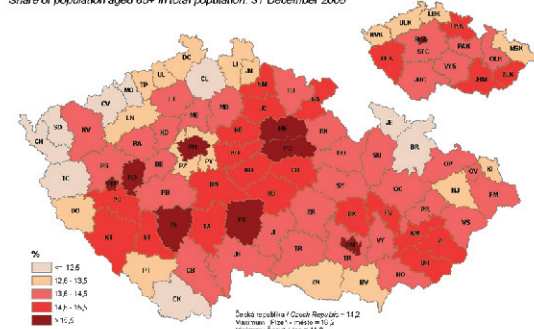

Demografický, sociální a ekonomický vývoj Jihomoravského kraje v letech 2000 až 2004

Hrubá míra sňatečnosti	5,9
Hrubá míra rozvodovosti	2,8

(tj. rozdíl mezi porodností a úmrtností)

Podíl obyvatel ve věku 65 a více let na celkovém počtu obyvatel k 31. 12. 2005

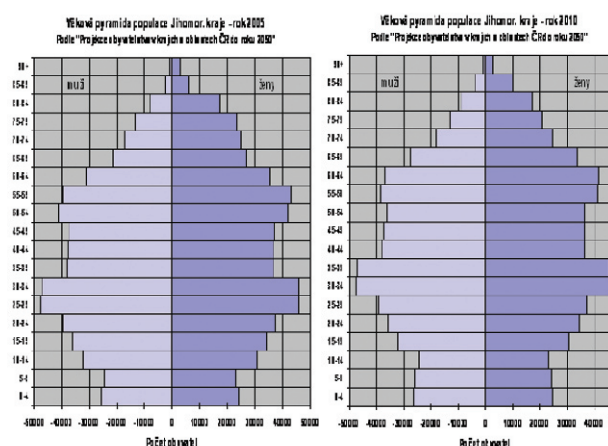
Brněnská populace má, podobně jako celá česká populace a v podstatě všechny populace evropských zemí, regresivní

povahu, tzn., že skupina obyvatel v postreprodukčním věku (věk 65 a více) početně převažuje nad složkou dětskou (věk 0-14 let).

V nejbližších letech se tento **proces populačního stárnutí** ještě urychlí. Brněnské obyvatelstvo stárne jak díky nízké porodnosti, tak růstu počtu seniorů.

Podle populačních prognóz Českého statistického úřadu (Projekce 2004) se v důsledku stárnutí do roku 2050 podíl seniorů více než zdvojnásobí. Tato situace klade značný nárok na rozvoj služeb určených seniorům.

Stárnutí populace je provázáno nízkou porodností. Přirozený přírůstek (rozdíl mezi porodností a úmrtností) se v Brně v posledních letech pohyboval v záporných hodnotách. V roce 2006 poprvé po několika letech dosáhl přirozený přírůstek v Brně kladné hodnoty, přesto porodnost nedosahuje žádoucí míry. Hodnota ukazatele **úhrnné plodnosti** za město Brno v roce 2005 odpovídala **1,35 dítěte na jednu ženu** (v roce 2004 jen 1,26). Přitom minimální hodnota tohoto ukazatele pro zajištění „prosté reprodukce“, tedy stavu, kdy se populace pouze obnovuje v současných počtech, je 2,1 dítěte na jednu ženu.

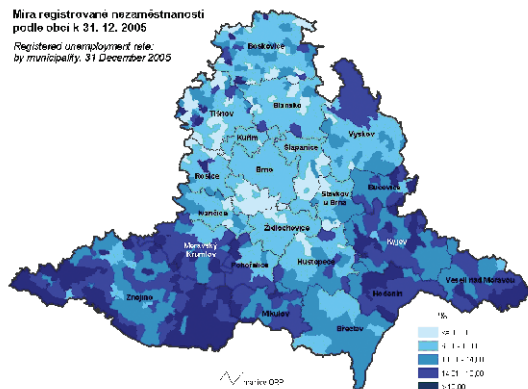

Pramen dat: Projekce obyvatelstva v krajích a oblastech ČR do roku 2050. ČSÚ Praha (Projekce, 2004).

Mezi silné stránky okresu Brno město patří **příznivá vzdělanostní skladba** obyvatel. Jak ukazují výsledky posledního sčítání lidu, podíl osob s úplným středoškolským nebo vysokoškolským vzděláním značně převyšují republikový průměr. Z populace starší 15 let má Brno třetinu (33,7 %) maturantů (v ČR je to 28,4 %). Osob s ukončeným vysokoškolským vzděláním v Brně nalezneme dvojnásobek (18 %), než v celku České republiky. Naopak proporce osob s maximálně základním vzděláním, či odborným vzděláním bez maturity jsou, ve srovnání s celkem České republiky, nižší. Mírně lepší vzdělanostní strukturu má v ČR už jen hlavní město Praha.

Dle údajů Ministerstva vnitra ČR mělo k 31. 12. 2006 na území města Brna dlouhodobý pobyt 8 837 **cizinců**, což je 4,8% z celkového počtu všech cizinců v ČR s dlouhodobým pobytem. Dále žilo v Brně v uplynulém roce 5 897 cizinců s trvalým pobytem, tj. 4,2% z celkového počtu v ČR. Nejpočetnější jsou zastoupeni cizinci z Ukrajiny, Slovenska, Vietnamu, Polska a Moldavska.

Míra registrované nezaměstnanosti
podle obcí k 31. 12. 2005
Registered unemployment rate
by municipality, 31 December 2005

Nezaměstnanost v Brně k 31. 12. 2006

Průměrná míra nezaměstnanosti	7,88 %
▶ z toho ženy	9,50 %
▶ z toho muži	6,57 %
Celkový počet uchazečů o zaměstnání	17.078
▶ z toho osoby zdravotně postižené	2.479
Počet uchazečů na 1 volné místo	7,4 osob
Průměrný plat (Jihomoravský kraj)	19.016 Kč

Přes určitý pokles míry nezaměstnanosti ve srovnání s uplynulými lety zůstává nezaměstnanost jedním z velkých problémů. Brno je podle míry nezaměstnanosti na 47. místě ze 77 okresů. Zejména dlouhodobá nezaměstnanost je příčinou sociálního vyloučení i sociálně patologických jevů.

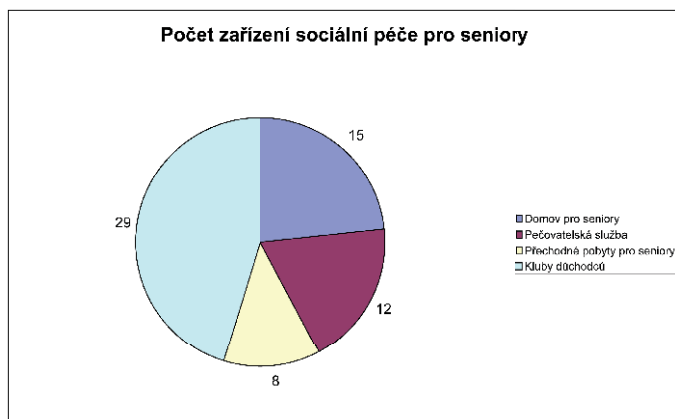
II. Současná nabídka sociálních služeb v Brně

V následujících tabulkách jsou uvedeny současné kapacity brněnských městských i nestátních zařízení sociální péče pro seniory, zdravotně postižené osoby, pro rodiče s dětmi, pro osoby v krizové situaci a pro děti a mládež ohrožené sociálně patologickými jevy.

Zařízení sociální péče pro seniory

	Počet	Kapacita	Jednotka
Domov pro seniory (dříve domov důchodců)	5	1 262	lůžko
Domov pro seniory (NNO)	5	204	lůžko
Domov pro seniory (dříve domov - penzion pro důchodce)	5	547	lůžko
Střediska pečovatelské služby při šesti úřadech městských částí	6	6 316	klient
Pečovatelská služba (NNO)	6	1 400	klient
Přechodné pobyty při střediscích pečovatelské služby	5	70	lůžko
Přechodné pobyty nestátních neziskových organizací	3	74	lůžko
Klub důchodců	29	cca 1 000	člen

Počet zařízení sociální péče pro seniory

Zdroj: Údaje odboru sociální péče Magistrátu města Brna.

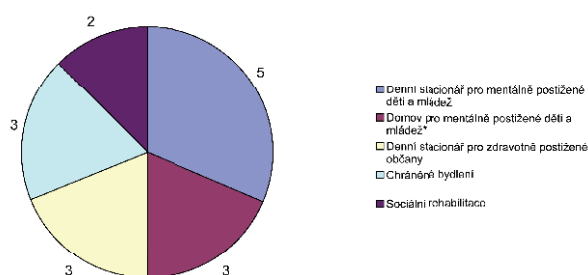
Zařízení sociální péče pro zdravotně postižené osoby

	Počet	Kapacita	Jednotka
Denní stacionář pro mentálně postižené děti a mládež	4	94	místo
Denní stacionář pro mentálně postižené děti a mládež (NNO)	1	55	místo
Domov pro mentálně postižené děti a mládež*	3	49	místo
Denní stacionář pro zdravotně postižené občany (NNO)	3	70	místo
Chráněné bydlení (NNO)	3	45	klient
Sociální rehabilitace (NNO)	2	20	klient

* týdenní a celoroční pobyt

Zdroj: Údaje odboru sociální péče Magistrátu města Brna

Počet zařízení sociální péče pro postižené osoby

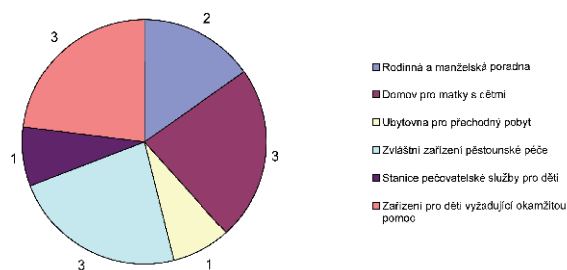

Zařízení sociální péče pro rodiče s dětmi

	Počet	Kapacita	Jednotka
Rodinná a manželská poradna	2	24 895	konzultace
Domov pro matky s dětmi	2	32	ubytovací jednotka
Domov pro matky s dětmi (NNO)	1	29	bytová jednotka
Ubytovna pro přechodný pobyt	1	49	bytová jednotka
Zvláštní zařízení pěstounské péče	3	15	dítě
Stanice pečovatelské služby pro děti	1	10	lůžko
Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	3	26	lůžko

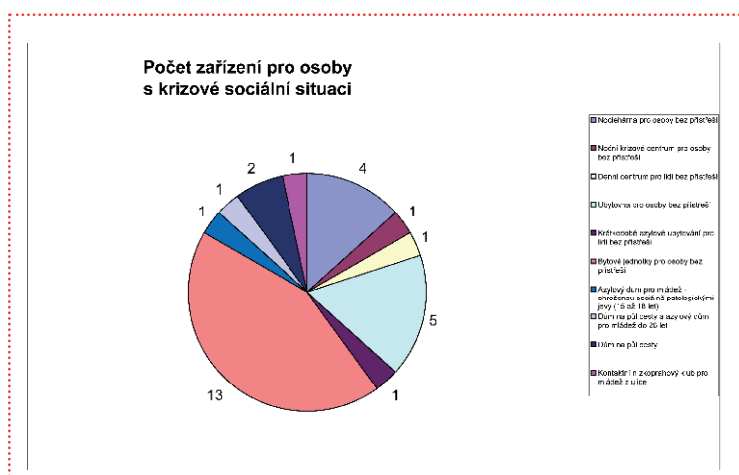
Zdroj: Údaje odboru sociální péče Magistrátu města Brna

Počet zařízení sociální péče pro rodiče s dětmi

Zařízení pro osoby v krizové sociální situaci	Počet	Kapacita	Jednotka
Noclehárna pro osoby bez přístřeší	3	73	lůžko
Noclehárna pro osoby bez přístřeší (NNO)	1	42	lůžko
Noční krizové centrum pro osoby bez přístřeší	1	20	místa k sezení
Denní centrum pro lidi bez přístřeší (NNO)	1	11	místa k sezení
Ubytovna pro osoby bez přístřeší	3	44	lůžko
Ubytovna pro osoby bez přístřeší (NNO)	2	86	lůžko
Krátkodobé azylové ubytování pro lidi bez přístřeší (NNO)	1	14	lůžka
Bytové jednotky pro osoby bez přístřeší	7	18	lůžko
Bytové jednotky pro osoby bez přístřeší (NNO)	6	7	lůžko
Azylový dům pro mládež - ohroženou sociálně patologickými jevy (15 až 18 let)	1	18	lůžko
Dům na půli cesty a azylový dům pro mládež do 26 let	1	20	lůžko
Dům na půli cesty (NNO)	2	16	lůžko
Kontaktní nízkoprahový klub pro mládež z ulice	1	25-30	klient/den

Zdroj: Údaje odboru sociální péče Magistrátu města Brna

V rámci procesu komunitního plánování se ukázala potřeba podrobně zmapovat nabízené služby, které poskytují neziskové i příspěvkové organizace na území města Brna. Ve spolupráci se studenty z katedry sociální práce FSS MU zpracovalo Centrum komunitního plánování „**Adresář organizací působících v sociální oblasti ve městě Brně**“. Součástí adresáře je i podrobný popis služeb, jejich kapacita i kapacita zařízení, odkaz na kontaktní osoby a mnoho dalšího. Adresář má sloužit především uživatelům k bezproblémové orientaci v nabídce služeb.

Tento adresář je k dostání na odboru sociální péče MMB, nebo ke stažení na webových stránkách www.domovypotrebnych.cz či na www.brno.cz.

III. Výzkum poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně

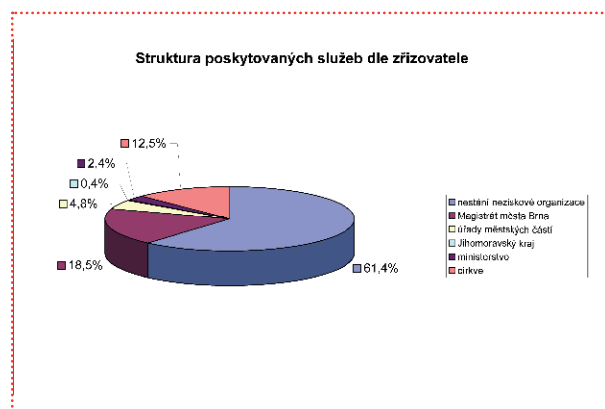
Sociologické výzkumy a odborné expertízy pro jednotlivé cílové skupiny zmapovaly současnou situaci v oblasti sociálních služeb zároveň prostor pro další rozvoj včetně názorů poskytovatelů i uživatelů služeb.

Nabídka sociálních služeb v Brně, jejich struktura, cílové skupiny služeb, dostupnost i problémy spojené s jejich fungováním byla předmětem **Výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, který provedly PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. a Mgr. Olga Hubíková.

Sběr dat prováděli tazatelé z řad studentů Katedry sociální politiky a sociální práce Fakulty sociálních studií v období listopad 2006 – leden 2007. Vzhledem k tomu, že v čase realizace výzkumu jsme se nacházeli v přelomovém období platnosti nového Zákona č. 108/2006 Sb. a tedy nové typologie sociálních služeb a na druhé straně teprve probíhajících žádostí o registrace do registru sociálních služeb vedeném na Jiho-moravském kraji, byly do výzkumu zahrnuty obecně organizace působící v sociálních službách. Nelze tedy zahrnuté subjekty označit jako „poskytovatele sociálních služeb“ ve smyslu Záko-na č. 108/2006 Sb., ale spíše jako subjekty, které se v době realizace výzkumu dle vlastního uvážení jako poskytovatelé deklarovaly. Důsledkem toho bylo možné zkreslení, mnohem delší zpracování dat a s tím související předání výstupu do pracovních skupin.

Výstupy výzkumu poskytovatelů:

Dle výzkumu existuje v Brně **248 druhů sociálních služeb.**

Z grafu je patrné, že v poskytování sociálních služeb převažují v Brně nestátní neziskové organizace. Jejich počet se v průběhu let stále zvyšuje, od roku 1992 se počet NNO dotovaných z rozpočtu města zvýšil na více než čtyřnásobek. V roce 2006 přispělo město z rozpočtu 56 neziskovým organizacím.

Následující tabulka uvádí nejčastěji zastoupené druhy služeb a zároveň služby zastoupené nejméně. Tento výsledek však neznamená, že služby, které jsou uvedeny jako nejčastější, jsou kapacitně dostatečné!

Nejčastější druhy služeb

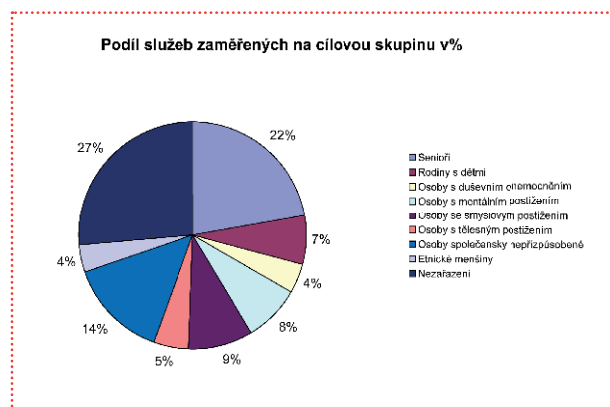
(podíl na celkovém počtu služeb alespoň 5%)

specializované soc. poradenství	17% 43 služeb
pečovatelská služba	8% 19 služeb
domov pro seniory	7% 16 služeb
sociální rehabilitace	6% 14 služeb
nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	5% 13 služeb
osobní asistence	5% 12 služeb

Nejméně časté druhy služeb

(podíl na celkovém počtu méně než 1%)

noclehárny	0,8% 2 služby
sociální služby ve zdrav. zařízeních	0,8% 2 služby
týdenní stacionář	0,8% 2 služby
tísňová péče	0,4% 1 služba
podpora samostatného bydlení	0,4% 1 služba
tlumočnické služby	0,4% 1 služba

Nejvíce sociálních služeb je zaměřeno na cílovou skupinu seniorů. Vysoké procento nezařazených (1/4 celého souboru) do některé z vytvořených cílových skupin napovídá, že pro další proces plánování sociálních služeb budou účelné změny současných cílových skupin či ustavení nových. Dle výsledků poskytovatelů se zřetelně vyprofilovala skupina osob s různě kombinovaným zdravotním postižením, dále skupina osob v krizi, oběti domácího násilí a oběti trestné činnosti – tedy osoby v krizové sociální situaci a také skupina dětí, mládeže a mladých dospělých do 26 let ohrožená sociálně patologickými jevy, s níž je třeba preventivně pracovat (např. programy prevence kriminality).

Nejčastěji uváděné chybějící služby
– podle názoru respondentů z výzkumu poskytovatelů:
(druhy služeb uvedené alespoň 10x)

chráněné bydlení	34 x
specializované sociální poradenství	26 x
odlehčovací služby	20 x
osobní asistence	19 x
domov se zvláštním režimem	16 x
sociální rehabilitace	15 x
denní stacionář	11 x
azylový dům	11 x
služby následné péče	10 x

Jako chybějící služba bylo uvedeno nejčastěji chráněné bydlení (34x), následuje specializované sociální poradenství (souvisí zřejmě s naléhavou potřebou komplexní informovanosti, která vyplývá ze všech výzkumů), citelně jsou postrádány odlehčovací služby, služby osobní asistence. Značný je rovněž nedostatek lůžek pro klienty s demencí, imobilní (domovy se zvláštním režimem) a chybí lůžka pro alkoholiky a psychotiky, nedostatečně jsou také zastoupeny služby sociální rehabilitace.

Rozšířeným problémem zůstává většinou neprovázanost jednotlivých služeb pro dané cílové skupiny, často nízká nebo úplně chybějící spolupráce jednotlivých organizací, nebo situace, kdy stejnou službu poskytuje více organizací a uživatelé používají služeb hned několika z nich.

Všeobecným problémem uváděným respondenty v rámci výzkumů jsou nedostatek finančních prostředků a personálních kapacit pro zajištění dané služby. Většina má pocit, že by do oblasti sociálních služeb mělo plynout více finančních prostředků.

Závěrem je nutné uvést, že vzhledem k ne příliš vhodnému období, v němž se výzkum realizoval, by bylo dobré ho v rámci plánování komunitního plánu pro období 2007 – 2013 opakovat. Na začátku roku 2008 by už mělo být jasné, nakolik organizace poskytující sociální služby ovlivnila změna způsobu financování (zavedení příspěvku na péči), které z nich si podaly žádost o registraci a na jaký typ služeb apod.

IV. Předvýzkumy potřeb uživatelů sociálních služeb ve městě Brně

Předvýzkumy potřeb uživatelů se uskutečnily v období únor – květen 2007. Vzhledem k faktu, že na jejich zpracování nebylo tolik času, kolik bychom si představovali, domluvili jsme se zpracovateli tzv. předvýzkumy, které se soustředily hlavně na potvrzení či vyvrácení skupinami definovaných priorit. Kromě toho bylo cílem zjistit další možné problémy a chybějící či nedostatečné služby. Vzhledem k tomu, že byly ve skupinách zpracovány minianalýzy potřeb a po celou dobu byl kladen velký důraz na zapojení dostatečného počtu uživatelů, tyto předvýzkumy většinou potvrdily již zjištěná fakta.

Předvýzkumy pro jednotlivé cílové skupiny zpracovali následující odborníci:

- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Osoby s mentálním postižením, kombinovaným postižením a autismem“**, autoři PhDr. Jan Vančura, Ph.D. (Institut výzkumu dětí, mládeže a rodin při Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Zuzana Masopustová (Institut výzkumu dětí, mládeže a rodin při Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Osoby s tělesným postižením“**, autorka PhDr. Barbora Bazalová, Ph.D. (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Osoby se smyslovým postižením“**, autorka Bc. Eva Surovková (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Senioři“**, autorka PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Rodiny s dětmi“**, autoři PhDr. Pavel Navrátil, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Jitka Navrátilová (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Osoby s duševním onemocněním“**, autor Mgr. Jiří Šupa (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Společensky nepřizpůsobení“**, autor Mgr. Pavel Horák (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Etnické menšiny“**, autor Roman Křištof (Socioklub – Sdružení pro podporu rozvoje teorie a praxe sociální politiky)

Konkrétní výstupy z těchto materiálů jsou součástí kapitol věnovaných jednotlivým cílovým skupinám. Kompletní zprávy jsou dále ke stažení na webových stránkách www.domovypotrebnych.cz

V. Analýza zdrojů financování sociální oblasti ve městě Brně

Při plánování rozpočtu pro sociální služby na každý rok se vychází ze skutečnosti roku předešlého. Celkové výdaje na sociální péči v roce 2006 činily 1. 111.955 tis. Kč, což je téměř o 43.000 tis. Kč více než v roce 2005.

Garantem dávek sociální péče je stát, jenž na ně poskytuje dotace ze státního rozpočtu. V předešlém roce činily výdaje na tyto dávky 643.033 tis. Kč. Státní dotace na výkon sociálně právní ochrany byla poskytnuta ve výši 3.232 tis. Kč

Na sociální služby (provozní výdaje) bylo v roce 2006 z rozpočtu města Brna prostřednictvím odboru sociální péče poskytnuto 412.973 tis. Kč a na projekty prevence kriminality městských částí a Městské policie Brno 1.532 tis. Kč. Investice do oblasti sociálních služeb ve městě činily 55.414 tis. Kč.

Výdaje na sociální péči v městě Brně za rok 2006 v tis. Kč

1. Výdaje hrazené ze státního rozpočtu:	646 265 tis. Kč
a) dotace na výkon soc.právní ochrany dětí	3 232
b) dávky sociální péče (Magistrát m. Brna + úřady měst. částí)	643 033
2. Výdaje hrazené z rozpočtu města (odboru soc. péče)	413 508 tis. Kč
Služby sociální péče (provozní výdaje):	331 346
z toho:	
▶ 11 příspěvkových organizací (domovy pro seniory, Centrum sociálních služeb) – příspěvek zřizovatele	281 284
▶ dotace nestátním neziskovým organizacím	44 477
▶ dotace organizacím národnostních menšin	895
▶ neinvestiční půjčky	802
▶ dotace na programy prevence kriminality	1 532
▶ náklady na provoz v zařízeních Odboru sociální péče MMB	2 356
Postoupené příjmy městským částem:	81 627
z toho:	
▶ 6 středisek pečovatelské služby	77 036
▶ DROM, romské středisko p.o. MČ Brno-sever	4 591
Dotace městským částem a Městské policii Brno na projekty prevence kriminality	535
3. Výdaje hrazené z rozpočtu města:	55 414 tis. Kč
Investice do oblasti sociálních služeb ve městě	55 414
CELKEM	1 115 187 tis. Kč

Z rozpočtu města bylo v roce 2006 vynaloženo na sociální služby **celkem 468 387 tis. Kč** (provozní výdaje + investice do sociálních služeb).

Financování nestátních neziskových organizací

Nabídka sociálních služeb v Brně doplňují nestátní neziskové organizace, jimž město poskytuje každoročně finanční dotaci ze svého rozpočtu na jejich činnost. Kromě toho získávají NNO značné finanční dotace na své aktivity i z jiných zdrojů a zvyšují tak objem finančních prostředků vynakládaný ve městě Brně na sociální služby.

V roce 2006 získalo 56 nestátních neziskových organizací poskytujících v městě Brně sociální služby dotaci ve výši 51 435 tis. Kč z rozpočtu města. Celkem získaly na svou činnost částku ve výši 321 606 tis. Kč.

Příjmy a výnosy příspěvkových organizací města za rok 2006 v tis. Kč

Příspěvková organizace města	Příspěvek z rozpočtu města (bez příspěvku státu)	Státní příspěvek na lůžko	Výnosy (úhrada od klienta + příspěvek na bezmocnost)
Centrum soc. služeb	55 348	8 054	5 672
DS Kociánka	23 952	27 600	29 398
DS Kosmonautů	9 266	8 336	8 232
DS Nopova	17 064	15 761	15 966
DS Věstonická	26 694	28 300	33 011
DS Mikuláškovo náměstí	14 800	8 406	9 770
DS Foltýnova	9 140	0	4 845
DS Koniklecová	4 212	0	1 724
DS Okružní	6 150	0	2 204
DS Podpěrova	6 044	0	2 022
DS Vychodilova	12 157	0	7 194
CELKEM	184 827 tis. Kč	96 457 tis. Kč	120 038 tis. Kč

DS = domov pro seniory

Příjmy a předpokládané výnosy příspěvkových organizací města za rok 2007

Příspěvková organizace města	Příspěvek z rozpočtu města	Dotace kraje z MPSV	Předpokládané výnosy (úhrada od klienta + příspěvek na péči)
Centrum soc. služeb	55 906	5 797	8 014
DS Kociánka	24 986	12 551	40 507
DS Kosmonautů	9 592	4 316	9 333
DS Nopova	17 670	8 371	22 887
DS Věstonická	27 760	15 555	41 012
DS Mikuláškovo náměstí	15 214	4 753	14 910
DS Foltýnova	9 262	1 751	4 400
DS Koniklecová	4 275	0	1 675
DS Okružní	6 244	0	3 650
DS Podpěrova	6 137	500	3 750
DS Vychodilova	12 328	500	7 500
CELKEM	189 374 tis. Kč	54 094 tis. Kč	157 638 tis. Kč

V předpokládaných výnosech příspěvkových organizací se objevuje kalkulace s novou sociální dávkou, tj. příspěvkem na péči, který dle nového zákona o sociálních službách nahradil příspěvek na bezmocnost a účelovou státní dotaci na lůžko.

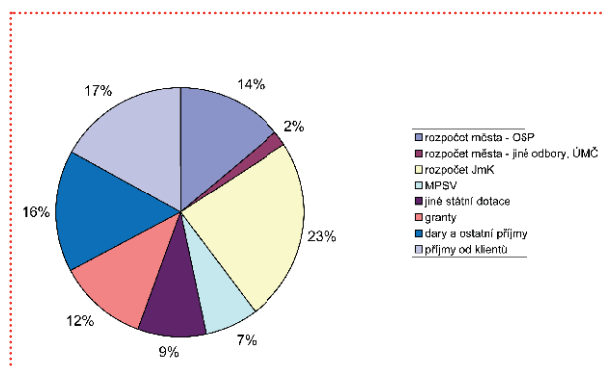
Financování nestátních neziskových organizací

Nabídka sociálních služeb v Brně doplňují nestátní neziskové organizace, jimž město poskytuje každoročně finanční dotaci ze svého rozpočtu na jejich činnost. Kromě toho získávají NNO značné finanční dotace na své aktivity i z jiných zdrojů a zvyšují tak objem finančních prostředků vynakládaný ve městě Brně na sociální služby.

V roce 2006 získalo 56 nestátních neziskových organizací poskytujících v městě Brně sociální služby dotaci ve výši 51 435 tis. Kč z rozpočtu města. Celkem získaly na svou činnost částku ve výši 321 606 tis. Kč.

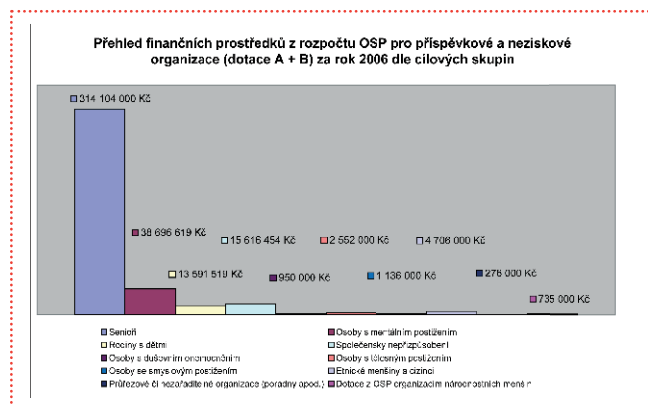
Zdroje financování v roce 2006 v tis. Kč

z rozpočtu města - OSP	44 477
z rozpočtu města – jiné odbory, ÚMČ	6 958
z rozpočtu JmK	76 369
z MPSV	23 078
jiné státní dotace	27 669
granty	37 515
dary a ostatní příjmy	51 994
příjmy od klientů	53 546
CELKEM	321 606 tis. Kč

**Přehled finančních prostředků z rozpočtu OSP
pro příspěvkové a neziskové organizace (dotace A + B) za rok 2006 dle cílových skupin**

Senioři	314 104 000 Kč
Rodiny s dětmi	13 591 519 Kč
Osoby s duševním onemocněním	950 000 Kč
Osoby s mentálním postižením	38 696 619 Kč
Osoby s tělesným postižením	2 552 000 Kč
Osoby se smyslovým postižením	1 136 000 Kč
Společensky nepřizpůsobení	15 616 454 Kč
Etnické menšiny a cizinci	4 706 000 Kč
Průřezové či nezařaditelné organizace (poradny apod.)	276 000 Kč
Dotace z OSP organizacím národnostních menšin	735 000 Kč
CELKEM	392 363 592 Kč

Další průběh procesu KPSS

Proces komunitního plánování je cyklický a vyvíjí se, tzn. nekončí samotným schválením plánu Zastupitelstvem města Brna, ale pokračuje dále. Dalšími fázemi procesu jsou realizace a průběžné monitorování, vyhodnocování a příprava půdy pro plánování na další období v případě pokračování brněnského procesu tj. 2010 – 2013. To je tedy úkol, který máme před sebou.

Jak již bylo výše řečeno koordinace a další vedení procesu bylo převedeno na odbor sociální péče města Brna, kde v září 2007 vznikne nový **Referát komunitního plánování a projektů**, jehož úkolem je:

- ▶ zajišťovat koordinaci aktivit koordinační skupiny a pracovních skupin KPSS;
- ▶ zpracovávat získané materiály a podklady pro tvorbu komunitního plánu;
- ▶ spolupracovat se subjekty působícími v sociální oblasti v Brně;
- ▶ koordinovat činnost související s podáváním a přijímáním žádostí o dotace z rozpočtu města a závěrečným vyhodnocením čerpání podpory;
- ▶ stanovovat postupy a zásady výběru žadatelů o podporu včetně vyhodnocování projektů;
- ▶ kontrolovat implementaci priorit a opatření schváleného KP a hodnotit úroveň jeho plnění;
- ▶ poskytovat informace o aktualitách a běžících programech a možnostech čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU.

S přijetím Zákona č. 108/2006 o sociálních službách, nově definovanou typologií sociálních služeb a povinností poskytovatelů registrovat si jednotlivé typy služeb, stále jasněji zaznívá požadavek koordinační skupiny a brněnských nestátních neziskových organizací na **změnu pravidel poskytování financí z rozpočtu města v rámci dotačního řízení**.

Zásadním bodem je odloučení pravidel financování sociální oblasti od kultury, školství a zdravotnictví.

Financování sociálních služeb by se mělo odvíjet od schváleného komunitního plánu na dané období se specifickými pravidly. Provázanost s platným komunitním plánem zajistí větší transparentnost při rozdělování financí a konečně i daleko větší efektivitu prostředků vynaložených městem v oblasti sociálních služeb.

Jelikož je nutné nová pravidla pro rozdělování dotací města teprve vytvořit, budou na podzim roku 2007 svoláni ke kulatému stolu zástupci brněnských neziskových organizací působící v sociální oblasti a zástupci města, jejichž úkolem bude vypracovat nový návrh a předložit ho politické reprezentaci ke schválení.

Realizace priorit a opatření

Po schválení KP zastupitelstvem města bude průběžně probíhat jeho **realizační fáze** jako naplnění a uskutečnění dohodnutých opatření. Dosažení priorit ve stanoveném čase je podstatou realizace KPSS a musí se tedy jednat o činnost systematickou, plánovanou a průběžně vyhodnocovanou.

Referát komunitního plánování a koordinační skupina procesu KPSS zpracuje do konce roku 2007 **monitorovací plán** zaměřený na naplňování naplánovaných aktivit a vyhodnocování jejich výstupů včetně kritérií hodnocení.

Za plnění cílů jsou odpovědní konkrétní realizátoři uvedení v každém opatření v součinnosti s koordinátorem pracovní skupiny a referátem komunitního plánování. Průběžné monitorování

bude probíhat po celou dobu plnění plánu a vzešlé informace lze dále aktuálně zpracovat do plánu.

Referát komunitního plánování zpracuje v intervalu jednoho roku hodnotící zprávu, která bude předložena Radě města Brna, Sociální zdravotní komisi Rady města apod., všem pracovním skupinám, skupinám uživatelů a dalším. V případě, že opatření nebylo splněno, se popíší důvody neplnění a opatření se přesune do dalšího období. Pokud ani v dalším období není opatření realizátorem naplněno, nedochází k žádným sankcím, ale nastupuje jiný mechanismus – podpora města v realizaci daného opatření např. na základě výzvy k poskytovatelům na předložení svých projektů.

Závěrečná **revize tj. vyhodnocení** naplnění plánu bude uskutečněna po uplynutí období, na které byl schválený komunitní plán sociálních služeb určen, tedy v roce 2010. Vyhodnocení se týká celého plánu (na rozdíl od monitorování, které sleduje plnění konkrétních opatření a aktivit). Vyhodnocení a revize stávajícího plánu ve své podstatě otevírá další plánovací cyklus a je první částí přípravy dalšího plánu. Hodnotící zpráva bude také jeho součástí.

Účelem vyhodnocení je zjistit:

- ▶ co se změnilo v prioritních oblastech;
- ▶ zda uskutečněné aktivity byly efektivní a účinné;
- ▶ zda se neobjevily nové oblasti a témata;
- ▶ zda se systém, nabídka či kvalita poskytovaných služeb posunuly ve směru společné představy ve směru vize.

Příprava dalšího komunitního plánu na období 2010 – 2013

Koordinace a řízení procesu:

Proces KPSS bude i nadále vést koordinátor v rámci nově vzniklého referátu komunitního plánování na odboru sociální péče ve spolupráci s koordinační skupinou, tj. řídicí skupinou sestavenou na principu triády a odpovědnou za průběh celého KPSS. Koordináční skupina se bude dále nepřetržitě setkávat v pravidelném měsíčním intervalu.

Novým prvkem by mělo být širší zapojení úředníků odboru sociálních péče formou manažerů v jednotlivých pracovních skupinách.

Všichni nově zapojení členové projdou na podzim roku 2007 vstupním vzděláváním.

Pracovní skupiny:

Jak postupně vyplynulo z činnosti a složení osmi pracovních skupin i provedených výzkumů bude vhodné v další plánovací účinit změny v profilaci cílových skupin. Jedná se o skupiny osob s kombinovaným zdravotním postižením, dále skupiny osob v krizi, oběti domácího násilí a oběti trestné činnosti – tedy osoby v krizové sociální situaci a také skupiny dětí, mládeže a mladých dospělých do 26 let ohrožená sociálně patologickými jevy, s níž je třeba preventivně pracovat (např. programy prevence kriminality) a v neposlední řadě skupiny imigrantů či azylantů. Výše navržené rozšíření či přeformulování zůstává jedním z možných řešení.

Konkrétní specifikace cílových skupin a potažmo i pracovních skupin bude vycházet ze situace na jaře 2008 a výzkumu poskytovatelů, který bude opírat o registrace poskytovatelů a standardů kvality sociálních služeb.

Komunitní plánování není způsob, jak splnit všem lidem jejich přání a očekávání.

Komunitní plánování znamená především dialog a spolupráci občanů, institucí a organizací ve městě tak, aby každý, kdo potřebuje, našel kvalitní sociální pomoc, efektivně využívající dostupné zdroje.

HARMONOGRAM PROCESU KPSS V BRNĚ	2007				2008										
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Komunitní plán do roku 2009															
ŘÍZENÍ PROCESU															
koordinace procesu KPSS															
Koordinační skupina (pravidelná setkání, řízení procesu)															
další vzdělávání a supervize															
informování veřejnosti															
získávání politické podpory															
II. konference kpss															
zpracování připomínek															
TVORBA FINÁLNÍ VERZE 1. KOMUNITNÍHO PLÁNU															
finální podoba 1. KP															
předložení 1. KP ZMB ke schválení															
tisk a distribuce 1. KP															
pravidla financování NNO - příprava a realizace kulatého stolu															
předložení materiálu RMB ke schválení															
IMPLEMENTACE a MONITORING															
příprava monitorovacího plánu 1. KP															
realizace opatření a aktivit															
průběžné monitorování aktivit opatření															
roční vyhodnocení															
předložení zprávy RMB...															
revize/zhodnocení 1. KP															
výhled procesu tvorby 2. Komunitního plánu na období 2010 - 2013															
ŘÍZENÍ PROCESU															
koordinace procesu KPSS															
Koordinační skupina (pravidelná setkání, řízení procesu)															
zajištění činnosti manažerů/úředníků OSP															
vzdělávání a supervize															
informování veřejnosti															
získávání politické podpory															
ANALÝZA ZDROJŮ A POTŘEB - revize výzkumů a jejich aktuality + doplnění															
zadavatel, poskytovatelé a uživatelé															
zpracování "podkadové verze pro pracovní skupiny"															
PROCES KONZULTACÍ															
Pracovní skupiny (otevření a následně pravidelná setkání)															
návrh 2. KP															
připomínkový řízení 2. KP															
III. konference															
zpracování připomínek															
TVORBA FINÁLNÍ VERZE 2. KOMUNITNÍHO PLÁNU															
finální podoba 2. KP															
předložení 2. KP do ZMB ke schválení															
tisk a distribuce 2. KP															

	2009												2010											
12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Pravidla veřejného připomínkovacího řízení

Připomínkový materiál:

Návrh komunitního plánu sociálních služeb města Brna do roku 2009.

Kdo může podat připomínku:

- široká veřejnost

Nejširší veřejnost bude o možnosti připomínkovat materiál informována touto formou:

- a. vyvěšením na webových stránkách města Brna www.bрно.cz v sekci Aktuality a nadačního fondu a CKP www.domovypotrebných.cz
- b. výzvou uveřejněnou v prázdninovém čísle měsíčníku města Brna Metropolitan a dalších místních médiích

Způsob podání připomínky:

Připomínku je možno podat:

- **e-mailem** na info@domovypotrebných.cz
- **poštou** na adresu: Sociální nadační fond města Brna „Domovy potřebných“ a Centrum komunitního plánování
Mečova 5, 602 00 Brno

Na obálce uvést: **Připomínkový řízení KP**

- osobně na tzv. sběrných místech na připomínkovacím formuláři

Termín připomínkovacího řízení:

1. srpna 2007 - 21. září 2007

(platí datum odeslání mailu nebo razítko podací pošty)

Připomínka musí mít písemnou formu a musí být podána na formuláři k tomu určeném, tzv. připomínkovacím formuláři.

Připomínkový formulář jakož i kompletní materiál určený k připomínkám je ke stažení na www.bрно.cz a www.domovypotrebných.cz

Sběrná místa a konzultační místa:

Na všech sběrných a konzultačních místech je k dispozici písemný tištěný materiál a připomínkový formulář.

Konzultační místa zároveň slouží i jako informační místa k předkládanému materiálu.

Sběrná místa slouží pro samostatné prostudování materiálu a podání připomínek. Připomínky se vhazují do označených schránek.

Odpovědný orgán:

Orgánem řešícím připomínky je:

- ▶ koordinační skupina procesu komunitního plánování sociálních služeb v Brně
- ▶ k připomínkám, o kterých nebude moci koordinační skupina rozhodnout sama, lze svolat příslušnou pracovní skupinu procesu komunitního plánování sociálních služeb.

Způsob projednání a lhůta pro řešení připomínky

Všechny došlé připomínky budou evidovány ve vyhodnocovacím formuláři.

Vypořádání připomínek bude zveřejněno, bude zpracováno jako samostatná kapitola do komunitního plánu.

Lhůta pro nejzazší vypořádání se s připomínkami je stanovena na 1 měsíc, tj. do 21. října 2007.

Rozhodnutí ohledně řešení připomínek sděluje odpovědný orgán formou zveřejnění na webových stránkách

www.domovypotrebných.cz.

Připomínky jsou vítány!!!

PŘIPOMÍNKOVACÍ FORMULÁŘ

PŘIPOMÍNKA Č. (prosíme nevyplňujte)

Připomínající osoba (prosíme vyplňte čitelně):

Jméno a příjmení:.....

Kontakt (adresa, telefon, e-mail): Datum:.....

Formulace připomínky (prosíme vyplňte čitelně):

Prosíme otočte list ►

K jaké cílové skupině se Vaše připomínka vztahuje? (prosíme zakroužkujte):

Průřezové priority:

- a. Informovanost
- b. Osobní asistence
- c. Chráněné bydlení

- 1. Senioři
- 2. Rodiny s dětmi
- 3. Osoby s duševním onemocněním
- 4. Osoby s mentálním postižením, autismem a kombinovaným postižením
- 5. Osoby s tělesným postižením
- 6. Osoby se smyslovým postižením
- 7. Společensky nepřizpůsobení
- 8. Etnické menšiny

K jaké části dokumentu se Vaše připomínka vztahuje?

Priorita číslo:

Opatření číslo:

Následující část tabulky prosím nevyplňujte:

Projednáno s:	Projednal:	Datum projednání:	Zpracováno :
			ano ne

Prostor pro Vaše další návrhy či doporučení:

Seznam konzultačních a sběrných míst

Konzultační místa:

Sociální nadační fond města Brna „Domovy potřebných“ a Centrum komunitního plánování

Mečová 5, 602 00 Brno

2. patro, tel. 542 210 165

kontaktní osoby: Mgr. Magdaléna Černá, Monika Galko DiS.

Magistrát města Brna, Odbor sociální péče

Oddělení spolupráce a rozvoje

Malinovského nám. 3, 602 00 Brno

1. patro, tel. 542 173 793, 542 173 732

kontaktní osoby: JUDr. Jitka Tesařová, PhDr. Zdenka Hašová
v úředních hodinách

Sběrná místa:

1	MMB - Informační středisko	Malinovského nám. 3, 602 00 Brno
2	MMB odbor sociální péče	Koliště 19, 602 00 Brno
3	MMB Urban centrum	Mečová 5, 602 00 Brno
4	Centrum pro rodinu a sociální péči	Josefská 1, 602 00 Brno
5	Café Práh, Vaňkovka	Ve Vaňkovce 1, 620 00 Brno
6	Liga za práva vozíčkářů	Kounicova 42, 602 00 Brno
7	IQ Roma Servis o.s.	Hybešova 41, 602 00 Brno
8	DROM o.p.s.	Bratislavská 42, 602 00 Brno
9	Armáda spásy	Mlýnská 25, 602 00 Brno
10	Podané ruce	Francouzská 36, 602 00 Brno
11	Svaz důchodců	Běhounská 17, 602 00 Brno
12	Diecézní charita Brno CELSUZ	tř. Kpt. Jaroše 9, 661 35, Brno
13	Oblastní charita Brno Effeta	Holzova 7, 628 00 Brno
14	Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením	Helfertova 210, 613 00 Brno
15	Stacionář-denní centrum služeb pro neslyšící	Vodova 35, 612 00 Brno
16	TyfloCentrum Brno, o.p.s.	Chaloupkova 7, 612 00 Brno
17	ÚMČ Bohunice	Dlouhá 3, 625 00 Brno
18	ÚMČ Brno – sever	Bratislavská 70, 601 47 Brno
19	ÚMČ Brno – střed	Dominikánská 2, 601 69 Brno
20	ÚMČ Bystřec	nám. 28.dubna 60, 635 00 Brno
21	ÚMČ Kohoutovice	Bašného 36, 623 00 Brno
22	ÚMČ Královo Pole	Palackého tř.59, 612 93 Brno
23	ÚMČ Líšeň	Jírova 2, 628 00 Brno
24	ÚMČ Nový Lískovec	Oblá 75a, 634 00 Brno
25	ÚMČ Řečkovice	Palackého nám.11, 621 00 Brno
26	ÚMČ Starý Lískovec	Klobásova 9, 625 00 Brno
27	ÚMČ Vinohrady	Velkopavlovická 25, 628 00 Brno
28	ÚMČ Žabovřesky	Horova 28, 616 00 Brno
29	ÚMČ Židenice	Gajdošova 7, 615 00 Brno

Průřezové priority

K průřezovým prioritám patří potřeba vyšší informovanosti veřejnosti o sociálních službách obecně, potřeba zvýšení kapacit služeb osobní asistence a odlehčovacích služeb a potřeba zřizovat chráněné byty pro zdravotně postižené občany.

Tyto tři priority se objevovaly současně v několika pracovních skupinách, proto byly zpracovány společně pro všechny nebo více skupin. K rozpracování průřezových priorit se scházely pracovní podskupiny, výsledky jejich práce pak byly předloženy ostatním pracovním skupinám k posouzení a připomínkování.

Potřebu zvýšení informovanosti uvedly všechny pracovní skupiny, některé z nich rozpracovaly tuto prioritu ještě pro vlastní cílovou skupinu. Nezbytnost zvýšit informovanost zdravotníků, dalších odborníků, pracovníků na úřadech a veřejnosti vůbec prokázaly i minianalýzy všech pracovních skupin, odborné expertizy pro jednotlivé cílové skupiny

i výzkumy poskytovatelů a uživatelů.

Potřebu navýšení kapacit služby osobní asistence a odlehčovacích služeb formulovaly pracovní skupiny zaměřené na problematiku osob se zdravotním postižením - tělesně postižení, duševně nemocní, osoby s mentálním, kombinovaným postižením a autismem, tedy polovina pracovních skupin. I v tomto případě veškeré studie a výzkumy včetně minianalýz prokázaly naprostou nedostatečnost této služby v městě Brně.

Totéž platí i o potřebě zřizovat služby chráněného bydlení pro osoby se zdravotním postižením, jejichž nabídka je v Brně zcela nedostačující, což potvrdila veškerá provedená sociologická šetření. Obě posledně zmíněné priority jsou navíc v souladu se současnými trendy deinstitucionalizace v sociální politice (viz „Konceptce podpory transformace pobytových sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele služeb a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti“).

Zdroje pro určení průřezových priorit

Pracovní skupina ve své práci při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházela z těchto informačních zdrojů:

- **minianalýza potřeb** provedené v rámci všech pracovních skupin
- **Socio-demografická analýza Brna**, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity)
- **Expertizy pro jednotlivé cílové skupiny**
- **Zprávy z předvýzkumu potřeb uživatelů pro jednotlivé cílové skupiny**
- **Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)

V případě výstupů z výzkumu poskytovatelů, je nutno vzít v úvahu, že se nejedná o vyčerpávající výčet sociálních služeb poskytovaných na území města Brna dle nové typologie. V době realizace výzkumu byly zahrnuty do finálního vzorku všechny organizace působící v sociální oblasti pro danou cílovou skupinu, na které se podařilo soustředit kontakty a navázat spolupráci.

Tyto materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz v sekci „Studie v rámci projektu“ a fyzicky k nahlédnutí v kanceláři Sociálního nadačního fondu města Brna „Domovy potřebných“ na Mečové 5.

PRIORITY

1. Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

Tato priorita byla zmíněna na všech pracovních skupinách komunitního plánování. Zazněl požadavek na informování co největšího množství uživatelů a zároveň i poskytovatelů či jiných institucí, a to ve všech dostupných formách (osobně, mailem, telefonicky, možnost samostatného vyhledání na internetu). Tento požadavek se opíral o fakt, že v rámci výzkumu uživatelů byla zjištěna nedostatečná informační základna pro uživatele a taktéž poskytovatelé zmínili, že v Brně zatím neexistuje žádné specializované informační centrum. S tímto faktem souvisel další požadavek, a to na zajištění poskytování informací Magistrátem města Brna, neboť většina občanů se na tuto instituci obrací jako na první v pořadí a lze zde garantovat i návaznost na specializovaná pracoviště či garanci aktualizací a dlouhodobého fungování v případě zřízení takového centra.

Vyplynuly dva požadavky: vytvoření jednotné databáze poskytovatelů (s povinností poskytovatelů informace aktualizovat) a organizací na území města Brna a zároveň zřízení informačního centra pro sociální problematiku pro každého občana města Brna.

2. Posílení a podpora osobní asistence

Sociální služba osobní asistence se v průběhu jednání pracovních skupin jak tělesně a mentálně postižených, tak u osob s autismem a kombinovaně postižených ukázala jako potřebná a žádaná ze strany uživatelů služeb a jejich rodin. Současně je potřeba doložit výzkumem potřeb uživatelů sociálních služeb. Vzhledem k rychle vzrůstajícímu zájmu o službu je třeba připravit informační kampaň pro veřejnost, aby došlo k lepšímu povědomí o potřebnosti a náročnosti zabezpečení této služby i ke zvýšení prestiže a lepšímu finančnímu ohodnocení osobních asistentů. Pokud je tato terénní sociální služba poskytovaná kvalitně a profesionálně řádně proškolenými asistenty umožňuje lidem s handicapem a jejich rodinám prožít plnohodnotný a důstojný život. Bez této služby je pro lidi s handicapem i pro jejich rodiny téměř nemožné začlenit se do majoritní společnosti, uplatnit se na trhu práce a společensky, vzdělávat se. Osobní asistence je nezastupitelná – umožňuje aktivizaci a rozvoj člověka s handicapem ve známém, domácím prostředí, a současně je mu osobní asistent průvodcem a společníkem v kontaktu s okolním světem. Díky této službě se daří začlenit do společnosti a běžného života nejen osoby s handicapem, ale i jejich rodiny, jež jsou často díky postižení člena rodiny zcela izolovány, bez možnosti společenského a profesního uplatnění. Vzhledem k výrazné převaze poptávky po službě nad nabídkou se tato priorita stala průřezovou.

3. Posílení kapacity chráněného bydlení

Chráněné bydlení je služba představující humánnější a hospodárnější alternativu k ústavní péči, služba, která umožňuje klientům zůstat v přirozeném prostředí, osvojit si potřebné pracovní dovednosti a návyky, využívat další typy služeb, např. osobní asistenci, vést relativně soběstačný život a začlenit se tak do majoritní společnosti.

O nutnosti posílení kapacity chráněného bydlení hovoří i vládní dokument „Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele služeb a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti“. Také podle evropských zkušeností je trend deinstitucionalizace pobytových služeb pro zdravotně postižené osoby a seniory nevyhnutelný.

Potřebu služby chráněného bydlení vyjádřily všechny pracovní skupiny zaměřené na problematiku osob se zdravotním postižením (tělesně postižení, duševně nemocní, smyslově postižení, mentálně i kombinovaně postižení).

Z minianalýz provedených zmíněnými pracovními skupinami i z výzkumů poskytovatelů služeb osobám se zdravotním postižením a výzkumů potřeb uživatelů samotných jasně vyplývá, že kapacita služeb chráněného bydlení v Brně nepostačuje poptávce. Jako schůdné se jeví uvolňování a rekonstrukce bytů v běžné zástavbě pro potřeby chráněného bydlení.

Priorita 1**Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti**

Opatření 1.1. Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí

Opatření 1.2. Zřízení socio-info centra na MMB

Priorita 2**Posílení a podpora osobní asistence**

Opatření 2.1. Zvýšení počtu osobních asistentů na plný úvazek u organizací poskytujících službu o 40 asistentů do r. 2009

Opatření 2.2. Zajištění odborného akreditovaného vzdělávání pracovníků přímé péče

Priorita 3**Posílení kapacity chráněného bydlení**

Opatření 3.1. Informační a mediální kampaň s cílem seznámit co nejširší veřejnost se sociální službou chráněného bydlení

Opatření 3.2. Iniciovat uvolnění části bytového fondu města a městských částí pro potřeby chráněného bydlení a zvyšování jeho kapacity

Priorita 1**Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti****Opatření 1.1.**

Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí

Popis opatření a zdůvodnění

V Brně doposud neexistuje jednotná funkční a dostupná databáze poskytovatelů sociálních služeb, která by byla stále aktualizována a nabízela základní informace pro občany města, poskytovatele a zadavatele. Neustálá aktualizace bude zajištěna partnerskými smlouvami s jednotlivými organizacemi. Cílem je zaměřit se na všechny cílové skupiny klientů, zvýšit informovanost o poskytovaných službách, možnostech výběru apod. Z výzkumu uživatelů i poskytovatelů vyplynula naprostá nedostatečnost kvalitních informací o současné nabídce služeb.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ zprůhlednění a zpřehlednění nabídky veškerých soc. služeb a navazujících institucí a organizací na území města Brna
- ▶ lepší orientace občanů v nabídce soc. služeb
- ▶ rychlejší a efektivnější řešení problémů občanů prostřednictvím kontaktování nejvhodnějšího poskytovatele

AKTIVITY

- vznik pracovní skupiny ze zástupců všech pracovních skupin dosavadního průběhu komunitního plánování, která bude v celém průběhu realizace fungovat jako poradní orgán pro konzultace, složená ze zástupců poskytovatelů, uživatelů a zadavatelů, bude reagovat na požadavky z praxe
- výběrové řízení na zpracovatele
- kompletace dostupných databází a doplnění dalších informací
- vytvoření elektronické podoby databáze (požadavky na možnost vyhledávání, interaktivní)
- napojení zpracované databáze na web stránky města nebo vznik samostatného webového portálu k problematice soc. služeb
- uzavření partnerských smluv mezi zřizovatelem (provozovatelem) a organizacemi a institucemi v soc. oblasti
- informační kampaň o existenci databáze

Časový harmonogram

2007 – výběr zpracovatele
2008 – kompletace databáze, vznik webových stránek
2009 – aktualizace

Realizátoři a partneři

Realizátor: OSP MMB, případně p.o. Centrum sociálních služeb
Partneři: poskytovatelé sociálních služeb na území města Brna

Předpokládaný počet klientů

Toto opatření by mělo být úzce provázáno s opatřením 1.2. Socio – info centrum, takže částečně bude využito v jeho rámci, jinak bude možnost zjistit až dle návštěvnosti stránek.

Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: pracovníci OSP MMB (kompletace databáze do 30.6. 2008) Materiální: MMB Prostorové: MMB												
Finanční náklady	Cena databáze – software 300.000 Kč, správa 3.000 Kč/měsíc, členský poplatek EUSODA 10.000 Kč/rok <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>346.000 Kč</td><td>346.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>46.000 Kč</td><td>46.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>392.000 Kč</td><td>392.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	346.000 Kč	346.000 Kč	2009	46.000 Kč	46.000 Kč	CELKEM	392.000 Kč	392.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	346.000 Kč	346.000 Kč											
2009	46.000 Kč	46.000 Kč											
CELKEM	392.000 Kč	392.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB prostřednictvím ROP EU												
Kritéria hodnocení	vlastní funkční databáze provedená informační kampaň návštěvnost webových stránek												
Rizika realizace opatření	neúspěch ve výzvě ROP nepodaří se najít vhodný zpracovatel nezájem poskytovatelů												

Opatření 1.2.	
Zřízení socio – info centra při MMB	
Popis opatření a zdůvodnění	V Brně neexistuje místo, kde by občan získal komplexní informace o sociálních službách, o jednotlivých poskytovatelích a organizacích, navazujících službách apod. Ve všech skupinách procesu komunitního plánování v Brně se proto objevil požadavek na zřízení (vybudování) informačního centra, které by sloužilo jako prvotní místo, kde je možné získat základní informace z celého spektra soc. služeb s odkazem na navazující služby. Informační centrum bude poskytovat osobní, telefonické a internetové poradenství včetně vyhledávání a případné zprostředkování kontaktu s organizací. Náplní informačního centra budou různé informační kampaně jak pro lidi v sociální tísní, tak i pro širokou veřejnost. Další možností je pořádání veletrhu sociálních služeb a odborných konferencí. Centrum bude otevřeno každý pracovní den a obsluhováno třemi pracovníky. Na jednom místě tak dojde k propojení nestátního sektoru a městské samosprávy, zprůhlednění a zpřehlednění nabídky veškerých soc. služeb a navazujících institucí a organizací na území města Brna pro všechny občany vyhledávající služby, info pro odborníky i laickou veřejnost.
Dopad na cílovou skupinu	lepší orientace občanů v nabídce soc. služeb rychlejší a efektivnější řešení problémů občanů prostřednictvím kontaktování nejvhodnějšího poskytovatele
AKTIVITY	vznik pracovní skupiny ze zástupců všech pracovních skupin dosavadního průběhu komunitního plánování, která bude v celém průběhu fungovat jako poradní orgán pro konzultace, složená ze zástupců poskytovatelů, uživatelů a zadavatelů, bude reagovat na požadavky z praxe zajištění prostor socio – info centra v majetku města Brna zajištění materiálního vybavení (PC sestava + připojení, telefonní linka, mobil, multifunkční zařízení, kopírka, nábytek...) zajištění personální – tři osoby (sociálně právní vzdělání, praxe v oboru) zajištění správy a aktualizace databáze poskytovatelů – úzké napojení na opatření 2.1. tisk brožur, aktivní informování veřejnosti o soc. službách (1x ročně veletrh a možné tématické odborné konference pro odbornou i laickou veřejnost) informační kampaň o vzniku a existenci socio – info centra
Časový harmonogram	2007 – databáze poskytovatelů, vyhledání vhodných prostor, vytvoření projektu a finančního plánu pro schválení do rozpočtu města Brna 2008 – úprava a vybavení prostor (1. čtvrtletí), nábor pracovníků (3. čtvrtletí), propagace, začátek fungování ve 2. pololetí roku 2009 – plný provoz a dále aktualizace
Realizátoři a partneři	Realizátor: OSP MMB, případně p.o. Centrum sociálních služeb Partneři: poskytovatelé sociálních služeb na území města Brna
Předpokládaný počet klientů	Veřejnost města Brna

Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: pracovníci OSP MMB při přípravě projektové žádosti Materiální: zázemí OSP MMB Prostorové: objekt MMB											
Finanční náklady	Mzdové 1 pracovník: od 1. 7. 2008 – 2009 (mzda 10. třída) celé období 486.000 Kč další 3 osoby: od 1. 1. 2009 (9. třída 23.000 Kč/měsíc) celkem 972.000 Kč 2008 = 162.000 Kč, 2009 = 1.296.000 Kč											
	Vybavení PC 160.000 Kč (4x sestava s tiskárnou nebo s multifunkčním zařízením), mobilní telefon 5.000 Kč, tel. připojení, nábytek 100.000 Kč 2008 = 121.000 Kč, 2009 = 0 Kč											
	Provozní telefonní linky 3.000 Kč/měsíc (od 1.7.2008), paušál na mobilní telefon 1.000 Kč/měsíc, internetové připojení 4.000 Kč/měsíc, ostatní provoz 2008 = 44.000 Kč, 2009 = 96.000 Kč											
	<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>327.000 Kč</td><td>327.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>1. 392.000 Kč</td><td>1. 392.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1. 719.000 Kč</td><td>1. 719.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	327.000 Kč	327.000 Kč	2009	1. 392.000 Kč	1. 392.000 Kč	CELKEM	1. 719.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB										
2008	327.000 Kč	327.000 Kč										
2009	1. 392.000 Kč	1. 392.000 Kč										
CELKEM	1. 719.000 Kč	1. 719.000 Kč										
Předpokládané zdroje financování	MMB prostřednictvím ROP EU											
Kritéria hodnocení	▶ vznik a fungování centra											
Rizika realizace opatření	▶ neobdržení financí ROP ▶ nedostatečná flexibilita MMB při přípravě projektu											

Priorita 2	Posílení a podpora osobní asistence
Opatření 2.1.	Navýšení počtu osobních asistentů na plný úvazek u organizací poskytujících službu osobní asistence o 40 asistentů do r. 2009
Popis opatření a zdůvodnění	V současnosti převažuje poptávka po osobních asistentech (OA) nad nabídkou. Služba je zajišťována převážně dobrovolníky a studenty na DPP a DPČ, příznačná je vysoká fluktuační OA. Vzhledem k povaze postižení zejména u osob s mentálním postižením a autismem dochází při častém střídání asistentů ke zhoršení stavu a často k nepřijetí osobního asistenta do kruhu bezpečí. A dále není možno poskytovat službu nepřetržitě a tak, aby byla dostupná pro všechny zájemce. Nedostatek osobních asistentů dále souvisí s malým povědomím veřejnosti o potřebnosti služby a jejím nízkým společenským oceněním.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zaměstnávání požadovaného počtu OA na plný úvazek povede k profesionalizaci, zkvalitnění a zvýšení dostupnosti služby pro zájemce ▶ služba výrazně přispěje ke zvýšení kvality života klientů i jejich rodin, umožní jak integraci do majoritní společnosti, tak prožít samostatně důstojný život ve známém prostředí ▶ navýšení počtu profesionálních zaměstnanců umožní rozvoj respektu péče a odlehčovací služeb ▶ zvýšením povědomí veřejnosti o potřebnosti služeb se zvýší zájem o tuto profesi
AKTIVITY	● zjišťování poptávky ze strany uživatelů ● zjištění finanční náročnosti služby – uživatel/poskytovatel (včetně školení dle zákona) s ohledem na specifika postižení ● stanovení kritérií na pozici OA s ohledem na specifika postižení ● vytvoření pracovního místa OA ● výběrové řízení na pozici OA ● PR kampaň zaměřená na informovanost veřejnosti o potřebnosti služby a prestiži povolání OA (tisk, rádio, besedy, osvětové akce..)
Časový harmonogram	2007 – stanovení kritérií na pozici OA – spolupráce klient a poskytovatel, zjištění poptávky a finanční náročnosti 2008 – 2009 – postupné vytvoření nových pracovních míst a výběrová řízení na pozici OA průběžně – PR – zvýšení povědomí o službě a prestiži povolání OA

Realizátoři a partneři	Realizátoři: APLA JM, SD Eliada, Domov pro mne, Liga za práva vozíčkářů, Paracentrum Fénix a další poskytovatelé služeb osobní asistence Partneři: informační centrum, úřady práce – vytvoření nových pracovních míst, MMB
Předpokládaný počet klientů	130 osob postupně v průběhu let 2008 – 9
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: koordinátoři NNO, kteří zajišťují poskytování služby OA, absolventi škol v pečujících profesích, stávající OA Prostorové: prostory NNO, domácí prostředí klientů, prostory MMB pro setkávání pracovní skupiny
Finanční náklady	Mzdové náklady: celkové náklady = 9.200.000 Kč při 40 OA na plný úvazek Náklady na vyškolení OA: pro 40 OA = 600.000 Kč Náklady celkem = cca 9.800.000 Kč
Předpokládané zdroje financování	ESF, JM, MMB, klient, úřady práce
Kritéria hodnocení	▶ růst v porovnání s dosavadním stavem, sledováno kvartálně ▶ počet nových pracovních míst OA ▶ počet nově vyškolených – školení splňující kritéria zákona ▶ průběžné sledování hodnocení dostupnosti a kvality služby ze strany uživatele ▶ počet realizovaných PR akcí
Rizika realizace opatření	▶ rivalita mezi poskytovateli osobní asistence ▶ další změny zákona ve smyslu naplňování standardů kvality ▶ finanční náročnost pro uživatele ▶ nezáměr MMB (JMK, MPSV, ESF) o zaštitění aktivity – finanční podporu

Opatření 3.2. Zajištění odborného akreditovaného vzdělávání pracovníků přímé péče	
Popis opatření a zdůvodnění	V současnosti převažuje poptávka po OA nad nabídkou. Služba je zajišťována převážně dobrovolníky a studenty na DPP a DPČ. Každý poskytovatel služeb osobní asistence zajišťuje školení pracovníků nezávisle. Nový zákon o sociálních službách ukládá novým OA absolvovat minimálně 150 hodinový kvalifikační kurz. Takto rozsáhlé školení je pro poskytovatele drahé, a v současné době není akreditované pracoviště zajišťující odpovídající kurz s ohledem na specifika postižení, ale současně je podmínkou pro naplnění standardů kvality.
Dopad na cílovou skupinu	▶ profesionalizace povede ke zkvalitnění služby OA a zvýšení dostupnosti pro zájemce. ▶ zvýšení kvality života klientů i jejich rodin. ▶ integrace do majoritní společnosti a prožití samostatného důstojného života ve známém prostředí. ▶ dostupnost resprtní péče, odlehčovací služby ▶ lepší naplnění individuálních potřeb klientů, a to zejména v oblasti rozvoje osobnosti.
AKTIVITY	● vytvoření vzdělávacího plánu pro OA s ohledem na specifika postižení ● žádosti o finanční podporu MMB na sepsání projektu ● sepsání projektů na fondy EU, MPSV... ● realizace projektu – proškolení OA vzešlých z výběrového řízení ● PR kampaň
Časový harmonogram	2007 – vytvoření vzdělávacího plánu, akreditace 2008 – žádost o podporu na sepsání projektu na fondy EU ▶ sepsání projektů ▶ realizace projektů – školení ▶ průběžně – PR kampaň – zvýšení povědomí o službě a prestiži povolání OA a nutnosti zvyšování jejich kvalifikace

Realizátoři a partneři	Realizátor: APLA JM, spolupracující NNO Partner: MMB												
Předpokládaný počet klientů	OA nově přijatí v rámci výběrového řízení a současní OA, kteří přejdou na částečné nebo plné úvazky a doplní si tak kvalifikaci – postupně v průběhu let 2008 – 9 nejméně 40 OA												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: koordinátoři projektu NNO, současní a noví OA, lektori Prostorové: prostory NNO, domácí prostředí klientů												
Finanční náklady	Náklady na proškolení OA cca 15.000 Kč na osobu – z toho předpokládaná spoluúčast MMB = 950 Kč na osobu												
	<table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>38.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>600.000 Kč</td><td>38.000 Kč</td></tr></table>	celkové náklady		předpoklad MMB	2008		38.000 Kč	2009		0 Kč	CELKEM	600.000 Kč	38.000 Kč
	celkové náklady		předpoklad MMB										
	2008		38.000 Kč										
	2009		0 Kč										
CELKEM	600.000 Kč	38.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	JMK, MMB 6%, klient, úřady práce												
Kritéria hodnocení	▶ počet podpořených poskytovatelů – financování zpracování projektů ▶ počet podaných projektů ▶ počet úspěšných projektů ▶ počet proškolených OA – v závislosti na počtu pracovních míst ▶ průběžné sledování hodnocení dostupnosti a kvality služby ze strany uživatele												
Rizika realizace opatření	▶ rivalita mezi NNO ▶ další změny zákona ve smyslu naplňování standardů kvality – legislativa ▶ změna podmínek akreditace a obsahu kurzu dle zákona ▶ finanční náročnost pro poskytovatele ▶ neúspěch projektu – nebude podpořen z fondů ▶ nezáměr o školení ze strany poskytovatelů ▶ nezáměr OA o školení												

Priorita 3 Rozšíření kapacity chráněného bydlení	
Opatření 3.1.	Informační a mediální kampaň s cílem seznámit co nejširší veřejnost se sociální službou chráněného bydlení
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je zvýšit informovanost veřejnosti a potenciálních uživatelů o službě chráněného bydlení, o jejím charakteru a poslání. Potřebu tohoto opatření vyjádřily všechny pracovní skupiny zabývající se cílovou skupinou osob se zdravotním postižením (osoby s mentálním, tělesným, smyslovým či kombinovaným postižením). Z výzkumu poskytovatelů vyplývá, že informovanost o této službě a principech jejího fungování je nízká. Důležitá je zejména osvěta u rodičů postižených dětí, ale i veřejnosti obecně, která by měla být informována o funkci a výhodách chráněného bydlení jako alternativy k daleko nákladnější ústavní péči.
Dopad na cílovou skupinu	▶ lépe informovaná veřejnost i potenciální klienti. ▶ demytizace zdravotního postižení, odstranění strachu ze zdravotně postižených (odstranění psychických a sociálních bariér) ▶ lepší znalost potřeb osob se zdravotním postižením
AKTIVITY	• vytvoření cca dvacetiminutového videozáznamu o chráněném bydlení – dohoda s kabelovou televizí • prezentace videozáznamu v kabelové i veřejnoprávní televizi, • prezentace při konferencích, v zařízeních sociální péče, v občanských poradnách atd. • informace a propagace chráněného bydlení prostřednictvím veřejnoprávní televize, rozhlasu a dalších médií (např. Brněnský Metropolitan) • vydání informačního letáku o chráněném bydlení a. zpracování podkladů pro leták b. příprava pro tisk c. tisk letáku d. vydání a distribuce letáku na sociální odbory MMB, ÚMČ a mezi poskytovatele • informace a propagace chráněného bydlení na webových stránkách města Brna

Časový harmonogram	2008 – 2009 – uvedení videa v médiích a při dalších příležitostech ▶ vydání letáku, distribuce ▶ průběžné zveřejňování článků v médiích a na web stránkách města
Realizátoři a partneři	Realizátoři: NNO poskytující službu chráněného bydlení (Oblastní charita Brno, sdružení Práh, Diakonie ČCE, Domov pro mne) Partner: MMB (informační středisko MMB, socio-info centrum)
Předpokládaný počet klientů	Veřejnost a potenciální uživatelé z Brna
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: současní pracovníci realizátorů Materiální: zpracované podklady pro videozáznam (Oblastní charita Brno) Finanční: při tisku letáku možno využít služeb informačního střediska na MMB
Finanční náklady	Cca 25 tis. Kč – videozáznam Cca 55 tis. Kč – leták a jeho distribuce
Předpokládané zdroje financování	JMK, MMB
Kritéria hodnocení	▶ pořízený videozáznam – počet projekcí ▶ počet pořadů v médiích ▶ návštěvnost webové prezentace
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek financí ▶ nezájem veřejnosti

Opatření 3.2.	Iniciovat uvolnění části bytového fondu města a městských částí pro potřeby chráněného bydlení a zvyšování jeho kapacity
Popis opatření a zdůvodnění	Zvyšování kapacity chráněného bydlení je potřeba, kterou považují za prioritu pracovní skupiny zaměřené na problematiku osob s určitým typem zdravotního postižení, tedy jak pro osoby s tělesným postižením, mentálním, kombinovaným postižením a autismem a také osoby s duševním onemocněním. Tato priorita se objevila jak v minianalýze všech výše zmíněných skupin, tak i ve výzkumech poskytovatelů služeb pro tyto cílové skupiny a ve výzkumech uživatelů. Služba chráněného bydlení představuje alternativu k daleko nákladnější ústavní péči a je v souladu s vládní Koncepcí podpory transformace pobytočných sociálních služeb. Zvyšování kapacity chráněného bydlení bude efektivnější a méně nákladné, bude-li se tato služba zřizovat v obecních bytech, které pro tyto potřeby uvolní město nebo městské části. V bytech pak lze provést jen nezbytné úpravy pro potřeby specifických klientů. Celkové náklady jsou daleko nižší než budování nových chráněných bytů.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšení nabídky služby chráněného bydlení ▶ zvýšení možnosti setrvat v přirozeném prostředí, alternativa k ústavní péči ▶ vytvoření srovnatelných podmínek pro zdravotně postižené osoby oproti majoritě
AKTIVITY	- vytvoření pracovní skupiny, která bude vést jednání s odbory MMB a MČ - zahájení jednání s příslušnými odbory města a městských částí - zjištění možnosti bytových fondů MMB a ÚMČ – upřesnění počtu bytů, jež by MMB a ÚMČ byly ochotny uvolnit pro potřeby chráněného bydlení (iniciovat, aby MČ, které mají k dispozici volné byty, uvolnily alespoň 1-2 byty ročně) - vytvoření systému přidělování bytů v návaznosti na poskytovatele služby chráněného bydlení
Časový harmonogram	2007 – vytvoření pracovní skupiny 2008 – iniciace jednání s příslušnými odbory MMB a MČ – na základě možností MMB a ÚMČ upřesnit počet vhodných bytů pro CHB 2009 – uvolnění cca 10 bytů (počet jen velmi rámcový, záleží na výsledcích jednání)

Realizátoři a partneři	Realizátoři: NNO poskytující službu chráněného bydlení - Oblastní charita Brno, sdružení Práh, Diakonie ČCE, Domov pro mne Partner: příslušné odbory MMB												
Předpokládaný počet klientů	Dle počtu získaných bytů – cca 12 klientů												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: pracovníci NNO poskytujících službu chráněného bydlení Prostorové: dosavadní byty												
Finanční náklady	Předpokládá se, že byty budou obyvatelné, náklady na úpravy ponese příslušná bytová správa, vybavení na náklady klienta a příslušné NNO, provoz hrazen z příjmů od klienta a dotací												
	<table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td></td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>0 Kč</td><td>0 Kč</td></tr></table>	celkové náklady		předpoklad MMB	2008			2009			CELKEM	0 Kč	0 Kč
	celkové náklady		předpoklad MMB										
	2008												
	2009												
CELKEM	0 Kč	0 Kč											
Předpokládané zdroje financování	–												
Kritéria hodnocení	▶ počet vytipovaných a volných bytů pro potřeby CHB ▶ počet nově získaných bytů sloužících pro CHB												
Rizika realizace opatření	▶ problémy v komunikaci s odbory MMB a MČ ▶ neochota a nezájem uvolnit byty pro potřeby CHB ▶ nekoordinace činností jednotlivých MČ												

Seznam členů pracovních skupin

Informovanost

Zukalová Sylvie	MMB Odbor sociální péče Oddělení sociální prevence
Fousová Ludmila	Úmč Řečkovice Mokrá Hora, členka SZ komise
Haiserová Lenka	uživatelka
Kopecká Jana	Oblastní charita Brno, Domov pokojného stáří Kamenná
Kunstová Nikol	Diecézní charita Brno, CELSUZ
Latová Jana	Diecézní charita Brno, CELSUZ
Nováček Petr	Centrum sociálních služeb ÚSP T.Novákové
Tesařová Jitka	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje

Osobní asistence

Janáčková Eva	uživatelka
Hubová Jana	APLA JM
Tesařová Jana	ParaCENTRUM Fénix

Chráněné bydlení

Hašová Zdenka	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje
Doležal Libor	Domov pro mne o.s.
Hejtmánek Vladimír	Oblastní charita Brno Effeta
Kosina Karel	Oblastní charita Brno
Kozák Jan	Sdružení Práh

Pracovní skupina „Senioři“

Popis cílové skupiny

Specifickou cílovou skupinu v rámci seniorské populace představují jedinci, u nichž dochází k takovému úbytku funkčního potenciálu, že jsou při uspokojování svých potřeb, tedy sociálním fungování, na pomoci druhé osoby trvale závislí. Poskytování pomoci, přesněji řečeno stupeň intenzity této pomoci, není určováno věkovou hranicí, ale právě skrze závislost na pomoci druhé osoby při zajišťování základních potřeb. Ze sociálně-demografické analýzy, kterou v rámci projektu KPSS ve městě Brně zpracoval Dr. Aleš Burjanek vyplývá, že v Brně přibývá seniorů a věk, jehož se lidé v průměru dožívají, narůstá. Z celkového počtu 368.000 obyvatel Brna je asi 75.000 seniorů. Nejvýznamnějším rysem seniorské populace bude její nárůst v příštích desetiletích z nynějších 15% na celou třetinu. Analýza upozorňuje také na fakt, že ve srovnání s celorepublikovými ukazateli má populace ve velkých městech tendenci stárnout „rychleji“. Např. hodnota průměrného věku v Brně v roce 2004 odpovídala 41,4 roků, hodnota ze celou ČR pak 39,8 roku. Na základě výzkumu poskytovatelů lze konstatovat, že služby pro cílovou skupinu seniorů jsou v městě Brně velmi výrazně početně zastoupeny. Převažuje nabídka služeb, jejichž zaměřením je uspokojení základních fyzických potřeb. Poskytování činností nemateriální péče je obecně ve službách pro seniory poměrně málo zastoupeno. Jen okrajově se objevují služby nabízející individuální komplexní pomoc (tzn. materiální i nemateriální) typu osobní asistence. Co se týká forem poskytování, služby jsou v podstatě rozděleny na dvě základní skupiny – pečovatelskou službu a rezidenční služby. Ostatní druhy služeb a formy pomoci spíše doplňují tyto dvě „hlavní“ služby. Co se týká chybějících forem pomoci, výzkum ukázal především absenci specializovaných zařízení pro osoby trpící demencí, odlehčovací služby a centra sociálních služeb pro seniory spojující více druhů služeb v rámci menších zařízení, jež působí v určité městské části a jsou orientována na seniory z tohoto okruhu. Jako naprosto bílé místo se pak jeví depistáž, tedy vhodná forma aktivního vyhledávání seniorů, kteří se dostali do tíživé životní situace. Předvýzkum uživatelů pro cílovou skupinu senioři navíc ukázal, že jedním ze stěžejních problémů je nedostatečná míra informovanosti seniorů o službách. Očekávání seniorů jsou zaměřena nejen na uspokojení materiálních, popř. základních fyziologických potřeb, ale také na uspokojení sociálních a psychických potřeb. Naprosto stěžejní je také potřeba bezpečí, a to jak vnitřního, tzn. dostupná pomoc v pravý čas, tak vnějšího, tzn. ochrana před napadením.

Trend do budoucna

Proměna demografické struktury představuje nutnost přizpůsobit se novým podmínkám, jelikož systémy sociálního zabezpečení moderního asistenčního státu byly vytvářeny v kontextu mladé věkové struktury. Při volbě budoucích strategií a vytváření dlouhodobějších koncepcí ovšem nelze vycházet pouze ze současných parametrů, ale zohledňovat také uvedené odhady budoucího vývoje. Z hlediska rozvoje sociálních služeb lze do budoucna očekávat posílení trendů vycházejících z nové legislativy – posun hranice přechodu klientů do pobytových služeb a s tím související podporu setrvání klientů v jejich přirozeném prostředí, individualizaci poskytovaných služeb a jejich humanizaci. V důsledku přijetí zákona č. 108/2006 Sb. dochází v městě Brně k restrukturalizaci pobytových zařízení pro seniory. Nová typologie služeb vyžaduje posílení počtu lůžek v domovech pro seniory, neboť se část kapacity původních domovů důchodců transformuje na službu typu domov se zvláštním režimem (opatření 3.2). Poptávka po tomto typu služby se bude podle výsledků sociodemografické analýzy v dalších letech zvyšovat. V oblasti terénních služeb bude trend směřovat k jejich rozšíření z hlediska kapacity i nabídky konkrétních činností a jejich rozsahu, tak také k iniciaci jednotného řízení městské pečovatelské služby. Velkou perspektivu má služba tísňového volání, která zajišťuje preferovaný pocit bezpečí uživatelů. Orientace na podporu setrvání seniorů v přirozeném prostředí s sebou přináší i zvyšující se potřebu pomoci pečujícím rodinným příslušníkům a případnou aktivizaci seniorů jako dobrovolníků v rámci vzájemné pomoci a podpory.

Přehled organizací poskytujících služby v dané oblasti a jejich zařízení

- ▶ Betanie – křesťanská pomoc, Dům důstojného stáří
- ▶ Concordia Bonum, Domov pro seniory – Domov sv. Ludmily
- ▶ Diakonie Českobratrská církev evangelické, pečovatelská služba
- ▶ Domov pro seniory Foltýnova
- ▶ Domov pro seniory Kociánka
- ▶ Domov pro seniory Koniklecová
- ▶ Domov pro seniory Kosmonautů
- ▶ Domov pro seniory Mikulášskovo náměstí
- ▶ Domov pro seniory Nopova
- ▶ Domov pro seniory Okružní
- ▶ Domov pro seniory Podpěrova
- ▶ Domov pro seniory Vychodilova + Tábor
- ▶ Domov pro seniory Věstonická
- ▶ Hospic sv. Alžběty v Brně, o.s. Gabriela
- ▶ JAS – Agentura domácí péče při židovské obci Brno
- ▶ Maltézská pomoc, Diecézní centrum
- ▶ NADĚJE o.s. pobočka Brno, Denní stacionář Ponávka
- ▶ NADĚJE o.s. pobočka Brno, Denní stacionář Velkopavlovická
- ▶ NADĚJE o.s. pobočka Brno, domácí péče
- ▶ NADĚJE o.s. pobočka Brno, Domov pro přechodné pobyty seniorů s denním stacionářem Arménská
- ▶ NADĚJE o.s. pobočka Brno, Domov Jiskra naděje pro lidi postižené Alzheimerovou chorobou nebo těžkou demencí
- ▶ NADĚJE o.s. pobočka Brno, Domov pro přechodné pobyty seniorů s denním stacionářem Hapalova
- ▶ NADĚJE o.s. pobočka Brno, Dům pokojného stáří Ptašinského
- ▶ NADĚJE o.s. pobočka Brno, Pečovatelská služba Arménská
- ▶ Oblastní charita Brno, denní a přechodný pobyt
- ▶ Oblastní charita Brno, domácí péče (CHOPS Brno)
- ▶ Oblastní charita Brno, Domov pokojného stáří Kamenná
- ▶ Oblastní charita Brno, Domov sv. Anežky – dům s pečovatelskou službou
- ▶ Sanus Brno, domácí péče
- ▶ Středisko pečovatelské služby Brno – Žabovřesky, Horova
- ▶ Středisko pečovatelské služby Brno – Židenice, Jamborova
- ▶ Středisko pečovatelské služby Brno – střed, Lipová
- ▶ Středisko pečovatelské služby Brno – Královo Pole, Ptašinského
- ▶ Středisko pečovatelské služby Brno – sever, Rotalova
- ▶ Středisko pečovatelské služby Brno – Bystrc, Vondrákova
- ▶ Svaz důchodců ČR, městský výbor Brno

Zdroje pro určení priorit jednotlivých cílových skupin

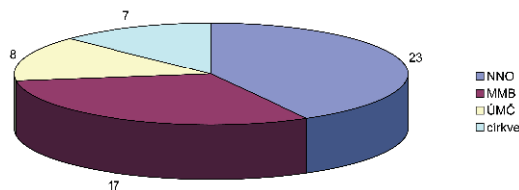
Pracovní skupina ve své práci při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházela z těchto informačních zdrojů:

- **minianalýza potřeb** provedená v rámci pracovní skupiny
- **Socio-demografická analýza Brna**, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity)
- **Expertiza pro cílovou skupinu „Senioři“**, autorka PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Senioři“**, autorka PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)

V případě výstupů z výzkumu poskytovatelů, je nutno vzít v úvahu, že se nejedná o vyčerpávající výčet sociálních služeb poskytovaných na území města Brna dle nové typologie. V době realizace výzkumu byly zahrnuty do finálního vzorku všechny organizace působící v sociální oblasti pro danou cílovou skupinu, na které se podařilo soustředit kontakty a navázat spolupráci.

Tyto materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz v sekci „Studie v rámci projektu“ a fyzicky k nahlédnutí v kanceláři Sociálního nadačního fondu města Brna „Domovy potřebných“ na Mečové 5.

Zřizovatelé sociálních služeb pro cílovou skupinu Seniori

Výběr nejvýznamnějších potřeb a chybějících či nedostatečných služeb dle provedených výzkumů:

- ▶ nedostatečný počet domovů se zvláštním režimem
- ▶ nedostatečný počet odlehčovací služby
- ▶ domov pro osoby se zdravotním postižením
- ▶ nedostatek specializovaného poradenství
- ▶ malý počet center sociálních služeb
- ▶ neexistující depistáž jako vhodná forma aktivního vyhledávání seniorů v tíživé životní situaci
- ▶ téměř nulová informovanost o sociálních službách pro seniory v Brně
- ▶ potřeba bezpečí a to jak vnitřního, tzn. dostupná pomoc v pravý čas, tak vnější, tzn. ochrana před napadením

Struktura druhů služeb a frekvence jejich zastoupení

Počty daného druhu služby na území města Brna*

Specializované sociální poradenství	4% (2)
Osobní asistence	2% (1)
Pečovatelská služba	31% (17)
Odlehčovací služby	11% (6)
Denní stacionář	13% (7)
Domov pro seniory	29% (16)
Domov se zvláštním režimem	4% (2)
Sociálně aktivizační služby pro seniory	6% (3)
Jiné	2% (1)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 55

Struktura zařízení sociálních služeb a frekvence jejich zastoupení

Zastoupení jednotlivých typů na území města Brna

Centrum denních služeb	14,5% (8)
Denní stacionář	13% (7)
Domov pro osoby se zdravotním postižením	2% (1)
Domov pro seniory	34,5% (19)
Domov se zvláštním režimem	4% (2)
Chráněné bydlení	4% (2)
Sociální poradna	2% (1)
Jiné	9% (5)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 55

PRIORITY

1. Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

Viz. zpracovaná průřezová priorita.

2. Podpora setrvání seniorů v přirozeném prostředí

Oporu nalézá priorita nejen ve zkušenostech poskytovatelů sociálních služeb, poptávce po jejich službách a vyjádření zástupců cílové skupiny, ale také v legislativních normách a koncepční a metodické politice MPSV. Obsah priority je v souladu se zákonem 108/2006 Sb. o sociálních službách, Standardy kvality sociálních služeb a Koncepcí transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti.

Hlavním cílem priority je nastavit systém sociálních služeb ve městě Brně tak, aby umožňoval seniorům setrvat co nejdéle ve svém přirozeném prostředí i v případě, že jeho soběstačnost bude snížena, třeba i významným způsobem. Tohoto cíle bude dosaženo vytvořením fungující sítě terénních a ambulantních sociálních služeb. Forma podpory této sítě bude různá - zkvalitnění současných služeb (zejména ve smyslu personálního a materiálního zabezpečení služeb), rozšíření o další potřebné typy služeb či zavedení dosud neexistujícího typu služby. Vedle přímé podpory a aktivizačních programů seniorů zahrnuje priorita i opatření týkající se nezbytné podpory laických pečovatelů, kteří o seniory pečují v domácím prostředí.

Jednotlivá opatření vedou k naplnění potřeb seniorů, jež formulovali v průběhu zpracovávání výzkumu uživatelů. Vedle základních fyziologických potřeb to byly zejména pocit bezpečí, potřeba kontaktu se sociálním prostředím, smysluplné využití volného času atd.

Realizace priority poskytne seniorům, kteří potřebují určitý typ podpory a pomoci, dostatek prostoru pro svobodnou volbu a umožní jim zůstat součástí místní komunity. Bude tak posílena jejich aktivní role ve společnosti, a tím i jejich lidská důstojnost. Podpora systému terénních a ambulantních sociálních služeb přispěje ke snížení veřejných výdajů na pobytové sociální služby a zároveň k uvolnění jejich kapacity pro ty nejpotřebnější.

3. Zvýšení kapacity, transformace a humanizace pobytových zařízení pro seniory a otevření těchto zařízení veřejnosti

Priorita se snaží zajistit podmínky pro optimální a efektivní využití současných kapacit pobytových zařízení pro seniory v Brně v souladu s možnostmi, které nabízí zákon 108/2006 Sb. Současně zčásti řeší problém nedostatečné kapacity uvedených zařízení, jenž jednoznačně vyplývá z vysokého počtu neuspokojených žádostí o přijetí a s tím související neúměrně dlouhou čekací dobou na umístění. V souladu se současnými požadavky zahrnuje také první kroky k humanizaci existujících pobytových zařízení, jejich větší otevřenosti vůči veřejnosti a rozšíření spektra potenciálních uživatelů. Potřebnost této priority potvrzuje nepříznivý vývoj stárnutí populace města Brna, vyplývající ze zpracované socio-demografické analýzy.

Priorita 1

Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

Opatření 1.1. Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí – *průřezové opatření*

Opatření 1.2. Zřízení „socio-infocentra“ na MMB – *průřezové opatření*

Priorita 2

Podpora setrvání seniorů v přirozeném prostředí

Opatření 2.1. Zkvalitnění služeb pečovatelské služby prostřednictvím zvýšení personální kapacity a s tím souvisejícího materiálního vybavení poskytovatelů služeb

Opatření 2.2. Zřízení služby tísňové péče

Opatření 2.3. Podpora dobrovolnické činnosti seniorů

Opatření 2.4. Podpora osob pečujících o seniory v domácím prostředí

Opatření 2.5. Vznik center denních služeb

Opatření 2.6. Inicie jednotného řízení městské pečovatelské služby

Priorita 3

Zvýšení kapacity, transformace a humanizace pobytových zařízení pro seniory a otevření těchto zařízení veřejnosti

Opatření 3.1. Transformace penzionů pro důchodce na domovy pro seniory

Opatření 3.2. Zvýšení kapacity a humanizace domovů pro seniory

Opatření 3.3. Transformace části lůžek v bývalých domovech důchodců v lůžka se zvláštním režimem

Opatření 3.4. Transformace domovů důchodců na domovy pro seniory

Opatření 3.5. Rozšíření služeb pobytových zařízení o přechodné pobyty

Priorita 1. Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti	
Opatření 1.1.	Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí (viz. zpracovaná průřezová priorita)
Opatření 1.2.	Zřízení socio-info centra při MMB (viz. zpracovaná průřezová priorita)
Priorita 2. Podpora setrvání seniorů v přirozeném prostředí	
Opatření 2.1.	Zkvalitnění služeb pečovatelské služby prostřednictvím zvýšení personální kapacity a s tím souvisejícího materiálního vybavení poskytovatelů služeb
Popis opatření a zdůvodnění	Personální kapacita pečovatelské služby bude zvýšena v průměru o dva celé pracovní úvazky na jednoho poskytovatele z neziskového sektoru, poměrnou částí budou navýšeny i provozní finanční prostředky. U pečovatelských služeb při ÚMČ bude zachován dosavadní nárůst 10 pracovníků za rok v rámci všech organizací a s tím související navýšení provozních finančních prostředků. Realizací opatření dojde ke zvýšení kvality služeb pečovatelské služby v několika rovinách: ▶ dojde ke zvýšení časové dotace na uživatele (dle individuálních potřeb v rozmezí od 2 do 4 hodin) ▶ bude rozšířeno poskytování služby v odpoledních a večerních hodinách (služba bude standardně poskytována většinou poskytovatelů od 6:00 do 20:00, v příp. potřeby i v nočních hodinách) ▶ bude uspokojen větší počet zájemců o služby Potřeba rozšíření pečovatelské služby ve smyslu zvýšení počtu pracovníků a zlepšení časové dostupnosti profesionální služby vychází ze zkušenosti poskytovatelů a poptávky uživatelů služeb. V současné době je v Brně pečovatelská služba poskytována 17 poskytovateli. Službu ve večerních hodinách, o víkendech a v případě potřeby v nočních hodinách poskytuje jen 5 neziskových organizací. Ostatní organizace poskytují služby v rozsahu jednosměnného provozu (nejčastěji do 16:00). Je třeba zvýšit hodinovou dotaci pracovníka na jednoho uživatele v rozsahu 2 – 4 hodiny denně a služby v odpoledních a večerních hodinách poskytovat ve větším rozsahu. Potřebu a důležitost realizace opatření potvrzují i výstupy výzkumu poskytovatelů sociálních služeb v Brně. Z nich vyplývá, že pečovatelská služba v Brně představuje pouze 31 % všech sociálních služeb pro seniory. Z výzkumu dále vyplývá, že cílová skupina seniorů se v porovnání s ostatními cílovými skupinami setkává častěji s odmítnutím poskytnutí služby (nejčastěji z kapacitních důvodů). Celkem 84 % zájemců o službu se v minulém roce setkala s odmítnutím (údaj za všechny druhy sociálních služeb pro seniory).
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšení kvality služeb pečovatelské služby ▶ uspokojení většího počtu zájemců o službu ▶ uspokojení poptávky uživatelů po poskytování služeb ve večerních hodinách a o víkend ▶ uspokojení poptávky uživatelů po vyšší časové dotaci pro jeden kontakt
AKTIVITY	● příprava organizací na rozšíření služeb (jednání, tvorba rozpočtu, zpracování nových vnitřních předpisů) ● nákup materiálního vybavení ● příjem nových kvalifikovaných pracovníků a zaškolení v rámci organizace ● cílená propagace rozšíření služeb ● poskytování rozšířených služeb uživatelům ● monitoring pilotního projektu a evaluace
Časový harmonogram	2007 – přípravná fáze (viz výše) 2008 – nákup materiálního vybavení + zpracování vnitřních předpisů – příjem nových pracovníků + zaškolení – cílená propagace – zahájení provozu – provoz služby květen až konec roku 2009 – průběžné hodnocení 2009 – závěrečné vyhodnocení

Realizátoři a partneři	Realizátoři: v současné době mají o rozšíření zájem: Betanie – křesťanská pomoc, Miloslava Bártová Pečovatelská služba Sdružení Samaritán – Eva Langerová Sanus Brno, občanské sdružení, Tatana Hodinářová Charitní ošetřovatelská a pečovatelská služba, Marie Valíčková Agentura domácí péče, Židovská obec Brno – Hana Špunarová Diakonie ČCE – Dagmar Vtípilová Pečovatelské služby při ÚMČ v Brně Partner: záštita MMB – OSP MMB												
Předpokládaný počet klientů	Min. 100 uživatelů využije rozšířené služby.												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Každá organizace disponuje určitým materiálním zázemím a také „know how“ v oblasti poskytování služeb pečovatelské služby, které bude moci při rozšiřování služeb využít.												
Finanční náklady	Průměrně 560.000 Kč na dva pracovní úvazky + související provozní náklady. NNO – MMB – 1.400.000 Kč/rok Platby od uživatelů – 700.000 Kč/rok Fondy EU (OP LZZ) – 700.000 Kč/rok Pečovatelské služby při ÚMČ v Brně – 2.800.000 Kč/rok Celkové náklady jsou cca 11.200.000 Kč. <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>5. 600.000 Kč</td><td>1. 400.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>5. 600.000 Kč</td><td>1. 400.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>11. 200.000 Kč</td><td>2. 800.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	5. 600.000 Kč	1. 400.000 Kč	2009	5. 600.000 Kč	1. 400.000 Kč	CELKEM	11. 200.000 Kč	2. 800.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	5. 600.000 Kč	1. 400.000 Kč											
2009	5. 600.000 Kč	1. 400.000 Kč											
CELKEM	11. 200.000 Kč	2. 800.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	Pečovatelské služby při ÚMČ v Brně 50%, MMB 25%, fondy EU (OP LZZ) 12,5%, platby od uživatelů 12,5%												
Kritéria hodnocení	▶ počet návštěv u uživatele/pečovatel/měsíc ▶ náklady (provozní, osobní) ▶ počet uživatelů služeb ▶ počet neuspokojených žadatelů o službu												
Rizika realizace opatření	▶ špatně nastavená personální kapacita služby ▶ nezískání registrace k poskytování sociálních služeb ▶ nedostatek kvalifikovaných pracovníků ▶ nedostatek finančních prostředků												

Opatření 2.2.	Zřízení služby tísňové péče
Popis opatření a zdůvodnění	Tísňová péče je terénní služba, kterou se poskytuje nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností. V případě akutního ohrožení života nebo zdraví dispečink zprostředkuje zákrok zdravotnické záchranné služby, policie, hasičů nebo rodiny. Služba funguje na smluvním principu. Klient platí poplatek za instalaci a zapůjčení aparátu a měsíční paušál za poskytování služby. Jde především o poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci Zřízení dispečinku profesionální služby tísňové péče významně přispěje k naplnění priority „Podpora seniorů v přirozeném prostředí“, neboť zvýší fakticky (z pohledu uživatele i subjektivně) pocit bezpečí zejména osaměle žijících seniorů. Povede tak ke snížení počtu uživatelů pobytových sociálních služeb a s nimi souvisejících nákladů. Jedná se o kvalitativně jiný typ služby než poskytuje v současnosti městská policie v rámci pultu centralizované ochrany. Je nezbytné, aby tísňovou péči poskytoval zdravotnický personál v souladu s požadavky zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který bude schopen vyhodnotit kritickou zdravotní situaci klienta a zvolit adekvátní formu zásahu. Služba tísňové péče je běžná v zahraničí již déle než 15 let (podklady z partnerských měst Stuttgart, Leeds), v České republice funguje ve velkých městech jako je Praha (čtyři organizace pro cca 1500 klientů), Jihlava, Hradec Králové, České Budějovice, Český Krumlov atd. Brno, přestože je moravskou metropolí, takovou službu na profesionální úrovni nemá!
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšení bezpečí osaměle žijících seniorů ▶ koordinace systému zajištění bezpečnosti seniorů ▶ umožnění setrvání v přirozeném prostředí

AKTIVITY	• zpracování medicínské studie, technické expertízy • tvorba rozpočtu, konzultace s odborníky • výběr dodavatele hardwaru a softwaru telekomunikačního zařízení • propagace služby • úprava prostor pro dispečink, vybavení prostor dispečinku • uzavření partnerských smluv • tvorba vnitřních předpisů • příjem a zaškolení pracovníků dispečinku, stáže na zavedených pracovištích tísňové péče • uzavření smluv s uživateli, instalace zařízení v domácnosti uživatele • poskytování služby • monitoring a evaluace												
Časový harmonogram	2007 – přípravná fáze (studie, konzultace, zpracování TEZ, příprava rozpočtu) 2008 – výběrové řízení na dodavatele hardwaru a softwaru – vybavování a úprava prostor dispečinku, administrativní zajištění služby, propagace služby – květen-srpen - příjem + zaškolení pracovníků – uzavírání smluv se zájemci, instalace zařízení – od října - zahájení provozu 2009 – závěrečné vyhodnocení												
Realizátoři a partneři	Realizátor: Odbor sociální péče MMB a Domov pro seniory Vychodilova, p.o. Zájem o provozování služby má rovněž Oblastní charita Brno												
Předpokládaný počet klientů	1. rok realizace - 100 klientů do pěti let růst na 1.000 klientů Počet zájemců ovlivní skutečnost, zda technické zařízení bude klientovi zapůjčováno nebo si ho bude muset zakoupit sám.												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: pracovníci odboru sociální péče MMB – vytvoření podmínek pro realizaci projektu Prostorové: Domov pro seniory Vychodilova, p.o. – realizace, prostory v objektu Domova pro seniory Vychodilova - Tábor 22 Finanční: Poplatky od klientů: Za zapůjčení a instalaci aparátu: 1.000 Kč/ ks Měsíční paušál za poskytování služby: 500 Kč/měsíc/klient Předpokládaný příjem od klientů: Při 100 klientech: 100.000 Kč + 600.000 Kč = 700.000 Kč Při 500 klientech: 500.000 Kč + 3.000.000 Kč = 3.500.000 Kč												
Finanční náklady	<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>7. 747.000 Kč</td><td>7. 747.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>2. 712.000 Kč</td><td>2. 712.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>10. 495.000 Kč</td><td>10. 495.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	7. 747.000 Kč	7. 747.000 Kč	2009	2. 712.000 Kč	2. 712.000 Kč	CELKEM	10. 495.000 Kč	10. 495.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	7. 747.000 Kč	7. 747.000 Kč											
2009	2. 712.000 Kč	2. 712.000 Kč											
CELKEM	10. 495.000 Kč	10. 495.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	1. MMB 100% 2. využití strukturálních fondů OP LZZ, ROP, IOP, MMB se bude podílet na kofinancování, platby od uživatelů												
Kritéria hodnocení	▶ zřízení služby tísňového volání ▶ počet uživatelů služeb ▶ počet intervencí												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních prostředků ▶ nedostatečný zájem seniorů o služby ▶ špatně nastavená personální kapacita služby												

Opatření 2.3. Podpora dobrovolnické činnosti seniorů													
Popis opatření a zdůvodnění	V Brně působí v současnosti několik organizací zabývajících se dobrovolnictvím a jejich činnost by měla být nadále podporována. Jde však především o činnost studentů středních a vysokých škol, kteří ale jsou nestabilní a nepříliš spolehliví, neboť mají řadu jiných zájmů a povinností vzhledem k věku a k jejich prioritám. K naplnění priority č. 2 bude vhodné rozšířit celkovou nabídku těchto organizací o dobrovolnickou činnost seniorů, ať už pro seniory samotné nebo pro jiné věkové skupiny (např. rodiny s dětmi). Podobnou činnost již vyvíjejí organizace v jiných městech, v Brně zatím tento druh dobrovolnictví organizován není. Do roku 2009 bude realizován pilotní projekt v rámci vybrané již existující organizace zabývajících se dobrovolníky. Ta rozšíří svoji činnost o organizaci dobrovolnické činnosti seniorů (nábor, vzdělávání, supervize dobrovolníků, hledání jejich uplatnění – burza, spolupráce s dalšími organizacemi, monitoring činnosti dobrovolníků).												
Dopad na cílovou skupinu	▶ aktivizace seniorů ▶ zvýšení kvality života zapojených seniorů ▶ integrace seniorů do života společnosti ▶ zvýšení společenské prestiže seniorů												
AKTIVITY	● zvýšení personální kapacity ● zajištění materiálního a technického zázemí, tvorba metodiky ● nábor + proškolení dobrovolníků – seniorů ● zajištění předmětu dobrovolnické činnosti seniorů (burza služeb...) ● koordinace výkonu dobrovolnické činnosti seniorů, supervize, další vzdělávání ● monitoring, vyhodnocení, propagace služby												
Časový harmonogram	2007 – přípravná fáze 2008 – personální zajištění tvorba metodiky, nákup vybavení – duben - červenec - propagace, nábor prvních dobrovolníků (poté průběžně) – srpen - realizace první burzy dobrovolnické činnosti seniorů (poté pravidelně 1x za 3 měsíce) – první supervize dobrovolníků (poté pravidelně 1x za měsíc), první průběžné hodnocení (poté pravidelně 1x za 2 měsíce) 2009 – závěrečné vyhodnocení												
Realizátoři a partneři	Realizátor: Sanus - organizace zabývajících se dobrovolníky (seniory), která má již zkušenosti s jejich prací. Partner: MMB (v případě, že bude hradit částečně provozní náklady, částečně mzdu koordinátora – ¼ úvazku).												
Předpokládaný počet klientů	2008 – pět dobrovolníků, se třemi již Sanus pracuje 2009 – dalších 10 dobrovolníků = celkem 18												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Sanus disponuje materiálním zázemím a také „know how“ v oblasti dobrovolnické činnosti.												
Finanční náklady	Mzdové: mzda koordinátora – 0,5 úvazek 8.000 Kč/měsíc = 129.600 Kč/rok včetně odvodů Materiální vybavení: kancelářský nábytek, PC, mobil. telefon, šanony = 20.000 Kč/rok MMB – 50% personálních nákladů – 64.800 Kč/rok Sanus – ostatní náklady – 20.000 Kč Projekt ESF – 50% personálních nákladů – 64.800 Kč/rok <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>149.600 Kč</td><td>64.800 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>149.600 Kč</td><td>64.800 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>299.200 Kč</td><td>129.600 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	149.600 Kč	64.800 Kč	2009	149.600 Kč	64.800 Kč	CELKEM	299.200 Kč	129.600 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	149.600 Kč	64.800 Kč											
2009	149.600 Kč	64.800 Kč											
CELKEM	299.200 Kč	129.600 Kč											
Předpokládané zdroje financování	ESF 43%, MMB 43% , vlastní zdroje Sanus 14%												
Kritéria hodnocení	▶ počet uživatelů dobrovolnických služeb seniorů ▶ počet dobrovolníků ▶ spektrum dobrovolnických aktivit ▶ náklady na organizaci a koordinaci těchto aktivit												

- ▶ nedostatek finančních prostředků
- ▶ garance bezúhonnosti dobrovolníků
- ▶ nespokojenost uživatelů dobrovolnických služeb seniorů

Opatření 2.4.

Podpora osob pečujících o seniory v domácím prostředí

Popis opatření a zdůvodnění

V systému poskytování potřebné pomoci seniorům zaujímají laičtí domácí pečovatelé (ve většině případů rodinní příslušníci) nezastupitelnou roli. Jejich cílená a profesionální podpora povede nejen ke snížení potřebnosti kapacit pobytových služeb pro seniory, a tím snížení veřejných výdajů na tyto služby, ale i k významnému zkvalitnění života seniorů, kteří jsou na pomoci druhé osoby více či méně závislí.

Opatření bude naplněno prostřednictvím pilotního projektu, jehož součástí bude především speciální poradenství pečujícím osobám, zahrnující i poradenství psychologické a dále odborné konzultace terénního pracovníka přímo v domácím prostředí seniora (úprava bytu, pomůcky, způsob péče...). Dále pak pořádání vzdělávacích akcí vedených odborníky v oblasti péče o seniory. Současně by měly vznikat svépomocné skupiny domácích pečovatelů.

Potřebu a zájem cílové skupiny vzdělávat se potvrzuje i pozitivní ohlas, který vzbudil seminář pro rodinné pečovatele pořádaný v Nemocnici Milosrdných bratří v Brně na přelomu roku 2006/2007. Kromě toho se tato potřeba objevila ve výzkumu uživatelů a zazněla i z úst členů pracovní skupiny Senioři.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ posílení odbornosti osob pečujících o seniory v domácím prostředí
- ▶ efektivní prevence syndromu vyhoření osob pečujících o seniory v domácím prostředí
- ▶ zvýšení společenské prestiže osob pečujících o seniory v domácím prostředí
- ▶ zvýšení kvality života seniorů, kteří potřebují pomoc druhé osoby

AKTIVITY

- zajištění personální kapacity služeb
- vznik, příp. transformace speciálního poradenského centra
- zpracování metodiky vzdělávacích programů + nasmlouvání lektorů
- ustanovení koordinátora svépomocných skupin + zpracování metodiky práce těchto skupin
- cílená propagace, poskytování služeb
- monitoring, vyhodnocení

Časový harmonogram

2007 – přípravná fáze

2008 – personální zajištění, stáže pracovníků, zpracování metodik a jejich pilotní ověřování
– propagace, zahájení poskytování poradenských služeb, zahájení činnosti svépomocných skupin
– září - zahájení vzdělávacích akcí, průběžný monitoring

2009 – závěrečné vyhodnocení

Realizátoři a partneři

Realizátor: DCHB – Oblastní charita Brno

Předpokládaný počet klientů

Poradenské služby: 300 osob / kalendářní rok

Vzdělávací aktivity: 500 osob / školní rok

Svépomocné skupiny: jedna skupina max. 10 osob, počet skupin pět (1. rok realizace), poté rozšíření až na 10 skupin

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Organizace disponuje určitým materiálním zázemím a také „know how“ v oblasti poskytování služeb seniorům, které bude moci při rozšiřování služeb využít.

Finanční náklady

MMB (přípravná fáze) – 200.000 Kč - žádost v roce 2008, v roce 2009 200.000 Kč žádost o příspěvek na provoz a vzdělávací aktivity

MPSV

OP LZZ, JMK (provoz poradny + vzdělávací aktivity)

ROP (případné investiční náklady)

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	600.000 Kč	200.000 Kč
2009	400.000 Kč	200.000 Kč
CELKEM	1. 000.000 Kč	400. 000 Kč

Předpokládané zdroje financování

OP LZZ, ROP, MPSV, JMK, MMB 40%

Kritéria hodnocení	▶ realizace pilotního projektu ▶ počet kontaktů v poradně + spokojenost uživatelů služeb, počet účastníků vzdělávacích akcí, počet účastníků svépomocných skupin
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek kvalifikovaných lektorů ▶ nedostatek financí na provozní náklady

Opatření 2.5.		Vznik center denních služeb													
Popis opatření a zdůvodnění		Centra denních služeb zřizovaná ve třech bývalých domovech penzionech pro důchodce navazují na službu poskytování obědů docházejícím strážníkům, o kterou byl po celou dobu existence velký zájem na hranici kapacity stravovacích provozů. Centra nabízejí ambulantní služby docházejícím klientům v celém spektru základních činností vyplývajících ze zákona č. 108/2006 Sb. Základem služby je nabídka stravování rozšířená o rehabilitační cvičení, relaxace, kulturní a společenské pořady, ergoterapeutické aktivity, pedikúru, masáže, pomoc s osobní hygienou, sociální poradenství a pomoc s vyřizováním osobních záležitostí. Klienti využívají nabídku služeb podle vlastních potřeb zcela individuálně, mohou se zúčastnit pouze jednotlivých akcí a nejsou vázáni k odběru většího komplexu služeb. Centra umožní zachovat nabídku stravování pro docházející seniory, čímž výrazně podporují současný trend směřující k jejich setrvání v přirozeném prostředí. Významně přispějí k větší otevřenosti pobytových zařízení a kladnému působení na klienty obou typů služeb, čímž pozitivně ovlivní humanizaci těchto zařízení.													
Dopad na cílovou skupinu		▶ poskytování stravy cílové skupině docházejících seniorů ▶ rozšíření nabídky služeb směřující k podpoře setrvání seniorů v přirozeném prostředí ▶ rozvoj společenských kontaktů klientů													
AKTIVITY		● doplnění materiálního vybavení ● příjem a zaškolení nových pracovníků ● uzavírání smluv na nový typ služby ● rozšiřování nabídky služeb o nové možnosti podle zájmu klientů ● poskytování konkrétních druhů služeb													
Časový harmonogram		2008 – 2009 – pokračující realizace – modifikace nabídky dílčích služeb podle zájmu klientů													
Realizátoři a partneři		Realizátor: MMB DS Okružní – Mgr. Barbora Dvořáková DS Podpěrova – JUDr. Vlasta Hrabcová DS Vychodilova – PhDr. Petr Němec, CSc.													
Předpokládaný počet klientů		400 klientů													
Zdroje lidské / materiální / prostorové		Personálně a materiálně vybavené fungující stravovací provozy ve všech třech zařízeních, které část kapacity využívají pro domov pro seniory a část pro centrum denních služeb. Vybavené jídelny s příslušenstvím vyhrazené pro docházející klienty. Vybavené prostory v DS – koupelna, rehabilitace, pedikúra. Pro některé činnosti (pomoc s hygienou, organizační činnosti, poradenství) budou částí úvazku využití stávající zaměstnanci DS, pro jiné budou využíváni externisté (lektorská činnost, pedikúra, masáže apod.).													
Finanční náklady		Náklady na realizaci tohoto opatření jsou obsaženy ve finančních nákladech opatření 3.1., jelikož vznik denních center souvisí s transformací penzionů pro důchodce (viz. str. 50)													
		<table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td></td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>0 Kč</td><td>0 Kč</td></tr></tbody></table>			celkové náklady	předpoklad MMB	2008			2009			CELKEM	0 Kč	0 Kč
			celkové náklady	předpoklad MMB											
		2008													
		2009													
CELKEM	0 Kč	0 Kč													
Předpokládané zdroje financování		MPSV prostřednictvím kraje, MMB – provozní příspěvek, úhrada od klientů													
Kritéria hodnocení		▶ úspěšná registrace na nový typ služby ▶ počet uživatelů - % využití kapacity ▶ schopnost poskytovat všechny základní činnosti vyplývající ze zákona o sociálních službách ▶ zavedení standardů kvality pro tento typ služby													

Rizika realizace opatření

- ▶ nezískání registrace na nový typ služby
- ▶ nižší dotované ceny obědů v konkurenčních školních jídelnách
- ▶ nedostatek finančních prostředků
- ▶ nedostatek kvalifikovaných pracovníků

Opatření 2.6.

Iniciace jednotného řízení městské pečovatelské služby

Popis opatření a zdůvodnění

Pečovatelskou službu (dále PS) v městě Brně zajišťuje šest středisek PS (organizačních jednotek šesti městských částí). PS je financována v rámci postoupených příjmů z rozpočtu statutárního města. Cílem tohoto opatření je provedení analýzy městské pečovatelské služby a prověření možnosti řízení pečovatelské služby z úrovně města tak, aby bylo garantováno jednotné řízení, koordinace všech činností, efektivnější uplatnění kontrolních mechanismů, racionální a optimální využití současných zdrojů na PS. Jednotným řízením PS lze přispět k získání maximální dotace z veřejných rozpočtů /kraj, stát/

Vzhledem ke stárnutí populace města se požadavky na pečovatelské služby stále zvyšují a tento trend bude v budoucnu akcelarovat. Terénní služby představují velký přínos jak v kvalitě života člověka, tak v úsporách investic a provozních nákladů na rezidenční služby. O tyto argumenty se opírá schválená vládní koncepce transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti.

Z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb v Brně vyplývá, že pečovatelská služba představuje pouze třetinu všech sociálních služeb pro seniory a její zastoupení v celkovém počtu služeb pro seniory by mělo být vyšší. Ve vztahu ke zmiňované vládní koncepci a trendům v sociálních službách je žádoucí, aby statutární město Brno zefektivnilo poskytování pečovatelské služby, optimalizovalo využití stávajících zdrojů a podporovalo další rozvoj pečovatelské služby.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ zvýšení efektivity poskytovaných služeb – uspokojení více klientů
- ▶ zkvalitnění a rozšíření dosavadních služeb
- ▶ maximální zapojení příjmů od klientů ke zvýšení podílu krytí nákladů PS
- ▶ zvýšení informovanosti veřejnosti o možnostech a nabídce PS v Brně
- ▶ umožnění života v přirozeném prostředí co největšímu počtu seniorů

AKTIVITY

- výběrové řízení na zpracovatele auditu PS
- provedení auditu pečovatelské služby vedoucí ke zjištění optimální organizační formy (ekonomický a personální audit)
- seznámení orgánů města a městských částí s výstupem auditu
- posouzení majetkoprávního vztahu města a městských částí – provedení inventury movitého a nemovitého majetku šesti středisek PS ÚMČ
- návrh změny systému řízení městské PS v Brně a jeho projednání v orgánech města
- příprava realizace dle rozhodnutí orgánů města (případné změny Statutu, zapracování do rozpočtu města na rok 2010)

Časový harmonogram

2008 – výběrové řízení na zpracovatele auditu, realizace ekonomického a personálního auditu
– do prosince – vyhodnocení auditu, seznámení orgánů města s auditem

2009 – posouzení majetkoprávního vztahu města a městských částí (provedení inventury šesti středisek PS)
– zapracování výsledku auditu do aktů řízení města a do rozpočtu města na rok 2010 v souladu s rozhodnutím orgánů města

Realizátoři a partneři

Odbor sociální péče MMB

Předpokládaný počet klientů

–

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Lze využít prostorů a pracovníků odboru sociální péče MMB.

Finanční náklady

externí audit – 200.000 Kč

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	200.000 Kč	200.000 Kč
2009	0 Kč	0 Kč
CELKEM	200.000 Kč	200.000 Kč

Předpokládané zdroje financování	OSP MMB 100%
Kritéria hodnocení	► zpracování auditu s návrhem optimální organizační formy pečovatelské služby
Rizika realizace opatření	► odmítavé stanovisko městských částí, které provozují PS

Priorita 3 Zvýšení kapacity, transformace a humanizace pobytových zařízení pro seniory a otevření těchto zařízení veřejnosti	
Opatření 3.1. Podpora transformace penzionů pro důchodce na domovy pro seniory	
Popis opatření a zdůvodnění	Transformace umožní přechod od orientace na zcela soběstačné uživatele k zaměření na klienty zčásti nebo zcela nesoběstačné vyžadující trvalou péči. V postupných krocích dojde k zavedení nepřetržité služby s poskytnutím ošetrovatelské a zdravotní péče, zajištění celodenního stravování, všech služeb spojených s bydlením i dalších základních činností vyplývajících ze zákona o sociálních službách. Transformací vznikne 627 plnohodnotných lůžek pro uživatele vyžadující určitý stupeň péče, čímž se částečně vyřeší dlouhodobý nedostatek míst v pobytových zařízeních pro seniory. Dojde tím také ke kompenzaci části kapacity současných domovů důchodců, která bude poskytovat službu typu domov se zvláštním režimem. Transformace má legislativní oporu v zákoně č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, budovy a jejich vybavenost jsou mimořádně vhodné k tomuto účelu i z hlediska humanizace pobytových zařízení pro seniory. Počty neuspokojených klientů: v evidenci pěti bývalých DPD (kapacita 549 lůžek) je aktuálně 2.559 neuspokojených žádostí o sociální službu, u NNO BETÁNIE – křesťanská pomoc s kapacitou 67 míst je neuspokojeno 285 žadatelů.
Dopad na cílovou skupinu	► uspokojení většího počtu nejpotřebnějších žadatelů ► zvýšení kvality poskytovaných služeb a jejich zásadní rozšíření směrem k zajištění nepřetržité péče ► dosažení vyššího stupně humanizace pobytových zařízení
AKTIVITY	● příprava dotčených organizací na rozšíření služeb (změna zřizovací listiny, tvorba rozpočtu, zpracování nových vnitřních předpisů) ● doplnění materiálního vybavení ● zřízení nových pracovních míst ● příjem a zaškolení nových pracovníků ● poskytování rozšířených služeb uživatelům ● vyhodnocení po uplynutí tříletého přechodného období
Časový harmonogram	Zákon č. 108/2006 Sb. stanoví pro přechod na nový typ služby tříleté přechodné období. V jeho průběhu musí organizace být schopny nabídnout uživatelům všechny povinné základní činnosti pro tento typ služby zákonem stanovené. Časový harmonogram naplňování výše uvedených aktivit však bude v jednotlivých zařízeních různý s ohledem na možnosti financování a odlišnou skladbu klientů podle stupně ztráty soběstačnosti.
Realizátoři a partneři	Realizátor: MMB: DS Foltýnova – PhDr. Květuše Šoupalová DS Koniklecová – Ing. Iva Záhorová DS Okružní – Mgr. Barbora Dvořáková DS Podpěrova – JUDr. Vlasta Hrabcová DS Vychodilova – PhDr. Petr Němec, CSc. BETÁNIE + DŮM DŮSTOJNÉHO STÁŘÍ v Brně – Maloměřicích – Ing. Jitka Bednářová
Předpokládaný počet klientů	557 – zařízení MMB plánují zvýšení kapacity v průběhu transformace o 8 lůžek, především se ale změjí jejich charakter. 67 – NNO BETÁNIE – křesťanská pomoc
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Pět fungujících příspěvkových organizací disponujících šesti budovami, personálním, materiálním a technickým vybavením pro poskytování služby na úrovni domovů penzionů pro důchodce. Občanské sdružení BETÁNIE s novostavbou z roku 2004 /Dům důstojného stáří, kde je 75% seniorů ubytovaných v bytových jednotkách typu penzionu a 25% imobilních pacientů na ošetrovatelské jednotce. Tomu odpovídá i technické a personální zajištění těchto služeb.

Finanční náklady	DS:												
	stavební investice – 5.468.000 Kč												
	strojní investice – 8.485.000 Kč												
	neinvestiční náklady (prvotní vybavení) – 15.090.000 Kč												
	provozní náklady – rok 2008: 83.000.000 Kč , rok 2009: 81.000.000 Kč												
	NNO BETÁNIE :												
	dovybavení technologickým zařízením – 1.000.000 Kč												
	provozní náklady – rok 2008: 6.000.000 Kč, rok 2009: 7.000.000 Kč												
	<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>89. 000.000 Kč</td><td>53. 000.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>90. 000.000 Kč</td><td>72. 000.000. Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>179. 000.000 Kč</td><td>125. 000.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	89. 000.000 Kč	53. 000.000 Kč	2009	90. 000.000 Kč	72. 000.000. Kč	CELKEM	179. 000.000 Kč	125. 000.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	89. 000.000 Kč	53. 000.000 Kč											
2009	90. 000.000 Kč	72. 000.000. Kč											
CELKEM	179. 000.000 Kč	125. 000.000 Kč											
	* Finanční náklady v tomto opatření jsou uvedeny včetně nákladů na zajištění běžného provozu současných pobytových zařízení města Brna a nestátních neziskových organizací v letech 2008 a 2009.												
Předpokládané zdroje financování	MMB 70%, dotace ze státního rozpočtu, úhrada od klientů, platby zdravotních pojišťoven, ROP pro NUTS II Jihovýchod, Integrovaný operační program, Operační program lidské zdroje a zaměstnanost												
Kritéria hodnocení	▶ uskutečněná transformace výše uvedených zařízení ▶ zvýšení kapacity a její maximální využití												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek financí na transformaci ▶ zamítnutí projektu na investiční prostředky z EU ▶ nepochopení ze strany současných klientů ▶ nedostatek kvalifikovaných pracovníků												

Opatření 3.2.	Zvýšení kapacity a humanizace domovů pro seniory
Popis opatření a zdůvodnění	Opatření se bude realizovat dostavbou a uvedením do provozu DS Tuřany, jehož výstavba již byla započata a dále prostřednictvím rekonstrukcí, stavebních úprav a přístaveb stávajících zařízení. Do roku 2009 bude realizována stavba a uvedení do provozu DS Tuřany, evakuační terasy a výtahů v DS Nopova (první etapa humanizace zařízení v souladu s vládní koncepcí transformace pobytových sociálních služeb), dále je plánováno zahájení rekonstrukce pavilonu v DS Foltýnova (využití volných prostor po stravovacím provozu). V DS Nopova je schválená výstavba evakuačních teras, schodišť a výtahů včetně rekonstrukce dosavadních výtahů, nutná k zajištění únikových cest v případě havarijní situace. Stav zajištění bezpečnosti klientů v oblasti PO byl před zahájením výstavby nedostačující a neodpovídal platným předpisům. Budova Domova pokojného stáří Kamenná (DPSK) pochází z počátku 20. stol. Její stavební řešení neodpovídá požadavkům moderní rezidenční péče. Mnohalůžkové pokoje jsou všechny bez příslušenství (WC, koupelna). Snížení počtu lůžek na pokojích vyřeší přístavba domova (bude přímo navazovat na současnou budovu). Zde budou již pouze jedno a dvou-lůžkové pokoje s vlastním sociálním zázemím. II. etapou humanizace bydlení v DPSK bude rekonstrukce dosavadní budovy. Počty neuspokojených klientů: aktuální počet žadatelů o sociální službu evidovaný bývalými DD na službu domov pro seniory je 2.172.
Dopad na cílovou skupinu	▶ uspokojení většího počtu nejpotřebnějších žadatelů ▶ zvýšení kvality poskytovaných služeb ▶ posílení lidské důstojnosti, zajištění adekvátních podmínek k poskytování kvalitních služeb ▶ zajištění důstojných podmínek života obyvatel DPSK
AKTIVITY	● kolaudace staveb, zřízení nového poskytovatele, registrace ● doplnění materiálního a strojního vybavení ● příjem a zaškolení nových pracovníků ● zavedení standardů kvality sociální služby ● poskytování rozšířených služeb uživatelům DPSK: ● změna územního plánu, projekt, stavební povolení ● podání žádosti o dotace na přístavbu ● výběrové řízení na dodavatele ● vybudování potřebného zázemí domova, provedení přístavby ● nákup a instalace vybavení ● přestěhování uživatelů do přístavby

Časový harmonogram	2008 – kolaudace DS Tuřany – zahájení provozu DS Foltýnova – pokračování provozu DS Nopova – změna územního plánu, projekt, stavební povolení DPSK 2009 – zahájení provozu DS Tuřany do poloviny roku – realizace přístavby DPSK – přestěhování uživatelů do přístavby DPSK												
Realizátoři a partneři	Realizátor: MMB DS Tuřany DS Foltýnova DS Nopova Domov pokojného stáří Kamenná												
Předpokládaný počet klientů	105 nových lůžek (DS Tuřany), 10 lůžek + kuchyně (DS Foltýnova) 43 (DPSK)												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	V případě DS Nopova a Foltýnova budou po zahájení provozu využívány personální a materiální zdroje těchto příspěvkových organizací.												
Finanční náklady	DS Tuřany – 123.000.000 Kč DS Foltýnova – 40.000.000 Kč DS Nopova – 22.000.000 Kč DPSK – 25.000.000 Kč <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>138. 000.000 Kč</td><td>63. 000.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>72. 000.000 Kč</td><td>57. 000.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>210. 000.000 Kč</td><td>120. 000.000 Kč</td></tr></tbody></table> * Finanční náklady v tomto opatření jsou uvedeny včetně nákladů na zajištění běžného provozu současných pobytových zařízení města Brna a nestátních neziskových organizací v letech 2008 a 2009.		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	138. 000.000 Kč	63. 000.000 Kč	2009	72. 000.000 Kč	57. 000.000 Kč	CELKEM	210. 000.000 Kč	120. 000.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	138. 000.000 Kč	63. 000.000 Kč											
2009	72. 000.000 Kč	57. 000.000 Kč											
CELKEM	210. 000.000 Kč	120. 000.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB 57%, ROP pro NUTS II Jihovýchod, IOP, OP LZZ, úhrady od klientů, dotace ze státního rozpočtu, platby zdravotních pojišťoven												
Kritéria hodnocení	▶ kolaudace stavby, registrace služby, zřízení provozovatele (DS Tuřany) ▶ vybavení objektu a uvedení do provozu ▶ poskytování rozšířených služeb												
Rizika realizace opatření	▶ zpoždění stavebních prací ▶ nedostatek finančních prostředků ▶ nedostatek kvalifikovaných pracovníků												

Opatření 3.3.	Transformace části lůžek v bývalých domovech důchodců na domovy se zvláštním režimem pro lidi s demencí a psychiatrickou diagnózou
Popis opatření a zdůvodnění	Domovem se zvláštním režimem v tomto opatření se rozumí služba poskytovaná lidem, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a jsou postiženi demencí nebo mají psychiatrickou diagnózu. Podle prognóz stárnutí populace a dalších výzkumů bude takto postižených obyvatel neustále přibývat. V 65 letech věku jsou postižena tři procenta populace, každých dalších pět let se procento zdvojnásobuje (ČTK). Zájemcům o službu domova se zvláštním režimem nejsou bývalé domovy důchodců, po účinnosti zákona č.108/2006 Sb. o sociálních službách, tuto službu oprávněny nabídnout. Tito klienti vyžadují specifický přístup, speciálně vyškolené ošetřovatele, pečovatele a zdravotnický personál, včetně přiměřeně uzpůsobené ubytovací kapacity. Vyčlenění části kapacity v domovech pro seniory a zavedení služeb domova se zvláštním režimem je vhodný způsob, jak rozšířit nedostatečnou kapacitu na tuto velmi žádanou službu. Usnadní to také případný přesun potřebných klientů ze služby domova pro seniory na službu domova se zvláštním režimem v rámci jedné organizace. Transformace je významně levnější varianta než budování nového, na službu se zvláštním režimem, specializovaného zařízení. Počty neuspokojených klientů: v evidenci bývalých DD je aktuálně 1.153 (+58 BETÁNIE) neuspokojených žádostí o sociální službu typu domov se zvláštním režimem.

Dopad na cílovou skupinu	▶ uspokojení většího počtu nejpotřebnějších žadatelů ▶ zvýšení kvality poskytovaných služeb ▶ omezení přesunu duševně nemocných klientů do psychiatrických léčeben ▶ umožnění duševně nemocným seniorům dožít v prostředí blízkém domovu												
AKTIVITY	• příprava organizací na transformaci • případné stavební úpravy • doplnění materiálního a strojního vybavení • příjem a zaškolení nových pracovníků • poskytování rozšířených služeb uživatelům • vyhodnocení po uplynutí tříletého přechodného období.												
Časový harmonogram	Zákon č. 108/2006 Sb. stanoví pro přechod na nový typ služby tříleté přechodné období. V jeho průběhu musí být organizace schopny nabídnout uživatelům všechny povinné základní činnosti pro tento typ služby zákonem stanovené. Časový harmonogram naplňování výše uvedených aktivit však bude v jednotlivých zařízeních různý s ohledem na možnosti financování a odlišnou skladbu klientů podle stupně ztráty soběstačnosti.												
Realizátoři a partneři	Realizátor: MMB DS Kociánka – ing. Tomáš Řičný DS Kosmonautů – neobsazeno DS Mikulášskovo nám. – RNDr. Helena Valkounová DS Nopova – PhDr. Jarmila Figurová DS Věstonická – Ing. Vladimír Blažek Oblastní charita Brno – DPS Kamenná – Jana Kopecká BETÁNIE – Villa Martha – Ing. Jitka Bednářová												
Předpokládaný počet klientů	Již se vyčlenilo 496 lůžek (zčásti již existující speciální oddělení). Zařízení plánují zvýšení kapacity v průběhu transformace o 30 lůžek. BETÁNIE plánuje vytvoření 18 lůžek do konce roku 2009.												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Sedm výše uvedených fungujících organizací, které jsou v rámci svého působení schopny vytvořit podmínky pro vyčlenění počtu lůžek.												
Finanční náklady	DS: stavební investice – 5.000.000 Kč strojní investice – 2.000.000 Kč provozní náklady – rok 2008: 101.000.000 Kč, rok 2009: 130.000.000 Kč NNO BETÁNIE : dovybavení technologickým zařízením – 18.500.000 Kč neinvestiční náklady (prvotní vybavení) – 1.000.000 Kč provozní náklady – rok 2008: 2.000.000 Kč, rok 2009: 2.000.000 Kč <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>105. 000.000 Kč</td><td>36. 000.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>156. 500.000 Kč</td><td>76. 000.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>261. 500.000 Kč</td><td>112. 000.000 Kč</td></tr></table> * Finanční náklady v tomto opatření jsou uvedeny včetně nákladů na zajištění běžného provozu současných pobytových zařízení města Brna a nestátních neziskových organizací v letech 2008 a 2009.		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	105. 000.000 Kč	36. 000.000 Kč	2009	156. 500.000 Kč	76. 000.000 Kč	CELKEM	261. 500.000 Kč	112. 000.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	105. 000.000 Kč	36. 000.000 Kč											
2009	156. 500.000 Kč	76. 000.000 Kč											
CELKEM	261. 500.000 Kč	112. 000.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB 43%, ROP pro NUTS II Jihovýchod, IOP, OP LZZ, úhrady od klientů, dotace ze státního rozpočtu, platby zdravotních pojišťoven												
Kritéria hodnocení	▶ zvýšení kapacity o 18 míst a jejich 100% využití (BETÁNIE) ▶ zvýšení počtu nově zřízených pracovních míst o 8 – 10 (BETÁNIE) ▶ % využití kapacity jednotlivých domovů pro seniory												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek kvalifikovaných pracovníků ▶ nedostatek financí na transformaci												

Opatření 3.4. Transformace domovů důchodců na domovy pro seniory													
Popis opatření a zdůvodnění	Transformace vyplývá ze zákona 108/2006 Sb. a kromě registrace se projeví zejména změnou financování těchto zařízení a jejich přístupu ke klientům. Tato transformace je realizována ve všech městských domovech, v některých s malými stavebními a strojními investičními náklady. V průběhu tříletého přechodného období dojde v postupných krocích k správnému nastavení počtu pracovníků na jednotlivých pracovních pozicích a tím k zefektivnění realizace registrované služby. V rámci možností bude ve všech zařízeních zahájen proces humanizace prostředí a dokončeny změny vyplývající ze standardů kvality poskytování sociální služby typu domov pro seniory. Počty neuspokojených klientů: aktuální počet žadatelů o sociální službu evidovaný bývalým DD na službu domov pro seniory je 2.172.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ uspokojení většího počtu nejpotřebnějších žadatelů ▶ zvýšení kvality poskytovaných služeb												
AKTIVITY	● doplnění materiálního a strojního vybavení ● příjem a zaškolení nových pracovníků ● zavedení standardů kvality sociální služby ● poskytování rozšířených služeb uživatelům ● vyhodnocení po uplynutí tříletého přechodného období												
Časový harmonogram	Do 31. 12. 2009 – postupné naplnění výše uvedených aktivit podle finančních možností a konkrétní situace jednotlivých zařízení. Zákon č. 108/2006 Sb. stanoví pro přechod na nový typ služby tříleté přechodné období. V jeho průběhu musí být organizace schopny nabídnout uživatelům všechny povinné základní činnosti pro tento typ služby zákonem stanovené.												
Realizátoři a partneři	Realizátor: MMB DS Kociánka – ing. Tomáš Říčný DS Kosmonautů – neobsazeno DS Mikulášskovo nám. – RNDr. Helena Valkounová DS Nopova – PhDr. Jarmila Figurová DS Věstonická – ing. Vladimír Blažek Oblastní charita Brno – DS Kamenná – Jana Kopecká												
Předpokládaný počet klientů	Od 1. 1. 2007 – se kapacita v bývalých domovech důchodců (1.396) snižuje u služby domov pro seniory na 900 v důsledku převedení 496 lůžek na službu domov se zvláštním režimem. Tato chybějící kapacita bude nahrazena transformací DPD (opatření 3.1) a výstavbou nového zařízení (opatření 3.2). Do roku 2009 je plánováno další snížení původní kapacity o 30 lůžek (na 870) díky jejich transformaci na službu domov se zvláštním režimem.												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Šest fungujících organizací s provozním a personálním vybavením na úrovni domova důchodců, které připravují registraci služby domov pro seniory v souladu se zákonem o sociálních službách.												
Finanční náklady	Stavební investice – 2.400.000 Kč Strojní investice – 5.100.000 Kč Provozní náklady – rok 2008: 188.000.000 Kč, rok 2009: 159.000.000 Kč <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>188. 000.000 Kč</td><td>43. 000.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>166. 500.000 Kč</td><td>36. 000.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>354. 500.000 Kč</td><td>79. 000.000 Kč</td></tr></tbody></table> * Finanční náklady v tomto opatření jsou uvedeny včetně nákladů na zajištění běžného provozu současných pobytových zařízení města Brna a nestátních neziskových organizací v letech 2008 a 2009.		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	188. 000.000 Kč	43. 000.000 Kč	2009	166. 500.000 Kč	36. 000.000 Kč	CELKEM	354. 500.000 Kč	79. 000.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	188. 000.000 Kč	43. 000.000 Kč											
2009	166. 500.000 Kč	36. 000.000 Kč											
CELKEM	354. 500.000 Kč	79. 000.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB 22%, ROP pro NUTS II Jihovýchod, IOP, OP LZZ, úhrady od klientů, dotace ze státního rozpočtu, platby zdravotních pojišťoven												
Kritéria hodnocení	▶ % využití kapacity jednotlivých organizací ▶ schopnost poskytovat všechny základní činnosti vyplývající a v souladu se zákonem o sociálních službách. ▶ zavedení standardů kvality												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek financí na transformaci ▶ nedostatek kvalifikovaných pracovníků ▶ nezavedení standardů												

Opatření 3.5.	Rozšíření služeb pobytových zařízení o přechodné pobyty
Popis opatření a zdůvodnění	Nabídka odlehčovacích služeb významně podporuje možnost setrvání seniorů v přirozeném prostředí a koresponduje tak s vládní koncepcí transformace pobytových služeb. Cílem služby je umožnit osobě, která o klienta pečuje, nezbytný odpočinek, trávení dovolené, lázeňskou léčbu apod. Zařízením této služby vznikne 29 lůžek, které klienti budou moci využívat v průběhu celého roku, zpravidla po dobu nepřevyšující tři měsíce. DCHB – Oblastní charita Brno provozuje přechodný pobyt již desátý rok. Je to jediné zařízení tohoto typu služby ve městě Brně, které poskytuje služby uživatelům plně imobilním, silně nesoběstačným a závislým na pomoci jiné osoby. Vzhledem k počtu neuspokojených žadatelů zvláště z řad seniorů této skupiny je plánováno rozšíření kapacity služby z 15 na 30 míst. Podle průzkumu mezi NNO existuje asi 60 neuspokojených žádostí. Městské pečovatelské služby v podstatě stačí průběžně pokrýt poptávku alespoň částečně pohyblivých klientů, chybí kapacita pro imobilní, inkontinentní a nesoběstačné seniory (ti jsou přijímáni pouze v zařízení DCHB – Oblastní charita Brno)
Dopad na cílovou skupinu	▶ zajištění chybějící kapacity ▶ zajištění pobytové služby včetně souvisejících základních činností osobám se sníženou soběstačností i v době, kdy pečující osoba se po přechodnou dobu nemůže o klienta starat ▶ postupně možnost nabídky této služby i nesoběstačným klientům
AKTIVITY	DS Foltýnova a Koniklecová: ● doplnění materiálního vybavení ● zavedení standardů kvality sociální služby ● uzavírání smluv na nový typ služby s klienty ● poskytování rozšířených služeb uživatelům DCHB – Oblastní charita Brno: ● převedení budovy na ulici Strnadova do vlastnictví DCHB – Oblastní charity Brno nebo její pronájem za symbolickou cenu ● rekonstrukce budovy po odstěhování zařízení EFFETA z prostor na ulici Strnadova 14 ● rozšíření kapacity zařízení přechodného pobytu z 15 na 30 lůžek, doplnění vybavení apod. ● příjem a zácvik nových pracovníků ● informační kampaň pro pečující rodiny, praktické lékaře, sociální pracovníky
Časový harmonogram	V transformovaných DS bude tato služba zavedena v průběhu přechodného období (do konce roku 2009). DCHB – Oblastní charita Brno: 2008 – plánovaný odchod zařízení EFFETA 2009 – rekonstrukce budovy a rozšíření provozu
Realizátoři a partneři	Realizátor: MMB DS Foltýnova – PhDr. Květuše Šoupalová DS Koniklecová – neobsazeno Oblastní charita Brno – DCHB – Bc. M.Žižkovská
Předpokládaný počet klientů	DS - 29 OCHB by rozšířilo celkovou kapacitu na 30 lůžek.
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Z kapacity uvedených poskytovatelů bude vyčleněna část lůžek pro přechodný pobyt a bude využito personálu. Denní a přechodný pobyt OCHB disponuje částí budovy, jež by po odstěhování EFFETY mohl využít celou pro odlehčovací službu pro seniory. Jde o službu, která je organizací již provozována, jsou s ní zkušenosti, existuje tým zkušených pracovníků, jenž umí pracovat s cílovou skupinou.

Seznam členů pracovní skupiny

Němec Petr – koordinátor	Domov pro seniory Vychodilova p.o.
Kubalčíková Kateřina – expertka	FSS Katedra sociální politiky a sociální práce
Bednářová Jitka	Betánie - křesťanská pomoc, Domov důstojného stáří
Čábelková Dana	Nadatio Samaritanus - Sdružení Samaritán
Dufková Miroslava	Právní občanská poradna DIALOG
Fousová Ludmila	Úmč Řečkovice Mokrá Hora, členka SZ komise
Havelka Jiří	Domov pro seniory Koniklecová p.o.
Hodinářová Taťána	Sanus Brno
Holíková Marie	MČ Brno Židenice, Pečovatelská služba
Houdková Anna	Centrum sociálních služeb p.o., Manželská a rodinná poradna
Hušková Zuzana	MČ Brno Žabovřesky, Pečovatelská služba
Jeřábková Danuše	NADĚJE o.s. pobočka Brno
Klusáčková Zdenka	Psychiatrická léčebna Brno
Konečná Věra	NADĚJE o.s. pobočka Brno
Koníčková Naďa	Hospic sv. Alžběty
Kopecká Jana	Oblastní charita Brno, Domov pokojného stáří Kamenná
Kučerová Anděla	uživatelka
Kunstová Nikol	Diecézní charita Brno, CELSUZ
Lanžhotská Milena	uživatelka
Michálková Anna	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje
Mikulica Alois	Městská policie Brno, odbor prevence
Obrovská Libuše	Centrum sociálních služeb p.o., Manželská a rodinná poradna
Polák Jan	MMB Odbor sociální péče
Ráčková Květoslava	MČ Brno Střed, Pečovatelská služba
Rožnovská Marta	Psychiatrická léčebna Brno Černovice
Rybníčková Kateřina	Oblastní charita Brno, Domov pokojného stáří Kamenná
Sedlák Jindřich	Svaz tělesně postižených v ČR
Spišiaková Alice	MČ Brno Líšeň, Odbor sociální
Svobodová Soňa	Domov pro seniory Foltýnova p.o.
Šíma Jiří	uživatel
Šímová Věra	uživatelka
Špunarová Hana	Židovská obec Brno, Agentura domácí péče JAS
Štanclová Helena	FN u sv. Anny Doléčovací a rehabilitační oddělení
Šujanová Ludmila	MČ Brno Sever, Pečovatelská služba
Tesařová Jitka	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje
Theimerová Eva	Diakonie ČCE - středisko v Brně
Trávníková Helena	MMB Odbor zdraví
Valíčková Marie	Oblastní charita Brno, Charitní pečovatelská služba
Valkounová Helena	Domov pro seniory Mikulášskovo nám. p.o.
Vašíček Milan	uživatel
Vinkárková Vladimíra	Klub Celiakie Brno
Vítková Jana	Betánie - křesťanská pomoc, Domov důstojného stáří
Vtípilová Dagmar	Diakonie ČCE - středisko v Brně
Wernerová Milena	uživatelka
Žižkovská Marie	Oblastní charita Brno, Denní a přechodný pobyt

Pracovní skupina „Rodiny s dětmi“

Popis cílové skupiny

Fungující rodina s dětmi se dnes jeví jako klíčový moment schopnosti společnosti se dále rozvíjet. Zároveň není třeba dlouhé diskuse o tom, že většina z nás si dělá starosti o fungování dnešních rodin. Z médií slyšíme o kriminalitě dětí, šikaně, nárůstu duševních poruch dětí, násilí a mnoha dalších jevech, které nám vadí a s kterými nesouhlasíme. Tyto jevy jsou obvykle spojovány se špatnou výchovou, vysokou rozvodovostí a měnícími se hodnotami ve společnosti.

Cílová skupina rodin s dětmi je při bližším pohledu velmi rozmanitá jak do obsahu svých potřeb, sociálně-ekonomických podmínek i schopností čelit nepříznivým situacím uvnitř i vně rodiny. Na jedné straně stojí rodiny sociálně potřebné (dle pilotního výzkumu uživatelů udává 40% rodin, že jejich nízký příjem nepokrývá potřeby) na druhé straně škály mohou stát rodiny sice hmotně dobře zajištěné, ale s výchovnými problémy u svých dětí. Při jiném úhlu pohledu vidíme rodiny s narušenými funkcemi (ne nutně sociálně slabé) a na druhé straně rodiny, jež zvládají své funkce jen s příležitostnou podporou.

Při plánování sociálních služeb musíme mít na zřeteli, že **každá rodina se vyvíjí a má období krizí**, některé dobře předpověditelné (první rodičovství, období dospívání dětí) jiné nepředvídatelné (ztráta zaměstnání, nemoc, partnerské krize apod.). V praxi to znamená, že **je potřebné rozvíjet sociální služby, které reagují na už viditelnou sociální potřebnost a zároveň je třeba mnohem více pozornosti věnovat prevenci**, tzn. jak je možné podporovat rodinu tehdy, když ještě neselhává. Jisté je, že **hranice mezi funkční a dysfunkční rodinou je velmi vrtlavá** a může se změnit ze dne na den, např. po vleklých chronických obtížích, s nimiž se funkční rodina musela dlouhodobě vyrovnávat bez vnější podpory a došly jí síly (obtížné vychovatelné dítě, partnerský nesoulad, oslabené rodičovské kompetence, neopatrné zadlužení apod.) Z expertízy pro tuto cílovou skupinu i z minianalýzy potřeb vyplývá, že **stále existuje nedostatek služeb zaměřených na fungující rodinu a převažuje záporná orientace na rodiny s problémy**.

Co říkají o brněnských rodinách výzkumy a statistiky?

V Brně žije 51.729 rodin, z toho úplných 35.803 a neúplných 15.926, tj. 31%, což je vysoký podíl jak z hlediska republikového, tak krajského. Tento stav s sebou nese vyšší pravděpodobnost sociální potřebnosti těchto rodin a zároveň potvrzuje potřebnost prevence. Nefinančních služeb pro neúplné rodiny a počínající

dysfunkční rodiny (poradenství, svépomocné skupiny, zamezení izolace těchto rodin, neformální pomoc místní rodičovské komunity v rámci rodinných center) je stále nedostatek, stejně jako speciálních azylových služeb.

Naprostá většina rodičů chce svoje děti vychovat dobře. To, že ne každý má k tomu stejné předpoklady nebo schopnosti, je patrné. Z níže uvedených priorit a opatření vyplývá, že pomoc těmto rodičům může být účinná a dítě nemusí být umístováno v nápravných zařízeních.

Trend do budoucna

Na co by se měly sociální služby pomáhající rodině nebo jejím jednotlivým členům zaměřit?

Podle zkušeností poskytovatelů se dosahuje **lepších výsledků, pracuje-li se s celou rodinou** a ne jen s problémovým členem. Do pomoci je tak vtažen celý rodinný systém, ať se jedná o preventivní programy nebo přímou sociální péči. Dalším trendem, který zatím vzniká spontánně je **vznik komunitních (rodinných či mateřských) center v jednotlivých městských částech**. Právě tyto iniciativy mohou být „první pomocí“ sociálně potřebným nebo dysfunkčním rodinám, protože mají ze své podstaty schopnost pružně reagovat a nabízet neformální pomoc, a to formou dlouhodobého kontaktu a uspokojení potřeby, že nejsem jako rodina osamocen.

Rozvoj bezplatných, ale kvalitních poradenských služeb bude odpovídat zvýšené potřebě orientovat se v dané životní situaci pro rodinu nebo jednotlivce nepříznivou. U klientů mizí a nadále bude mizet ostych navštívit psychologickou nebo jinou poradnu a přiznat selhání rodičovských či partnerských funkcí v době, kdy lze mnohé zachránit.

Dalším nezbytným trendem je **důraz na rozmanitost pomoci** s tím, že rodina si sama volí, co jí v dané situaci nejlépe vyhovuje. Jakákoliv plošná nebo vynucená pomoc spíše selhává, protože nerespektuje svébytnost každé, třebaže dysfunkční, rodiny. Nestačí tedy jeden typ programu na zvyšování rodičovských kompetencí nebo jeden typ péče o osamělé rodiče či rodiny trpící násilím.

Trendem, na němž se účastníci komunitního plánování téměř jednomyslně shodli, je **důraz na preventivní opatření při zachování dosavadních sociálních služeb**, jež rozhodně nemají a bohužel ani mít nebudou o klienty nouzi.

Přehled organizací poskytujících služby v dané oblasti a jejich zařízení

- ▶ Agentura Větrník s.r.o.
- ▶ Amnesty International Brno, Stop násilí na ženách
- ▶ Armáda Spásy, Centrum mládeže Jonáš
- ▶ Armáda Spásy, Komunitní centrum Staňkova
- ▶ Bílý kruh bezpečí
- ▶ CENAP – Centrum naděje a pomoci
- ▶ Centrum pro rodinu a sociální péči
- ▶ Centrum sociální prevence CESOP, Azylový dům, dům na půli cesty a nízkoprahové zařízení Kumbál
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro matky s dětmi Společná cesta
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro matky s dětmi Zvonek
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Manželské a rodinné poradny
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Manželské a rodinné poradny Bethesda
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Náhradní rodinná péče
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Středisko sociální pomoci dětem
- ▶ Česká asociace dul
- ▶ Český svaz žen
- ▶ Fond ohrožených dětí, pobočka Brno
- ▶ INEX Sdružení dobrovolných aktivit
- ▶ Klub pastelka
- ▶ Kojenecký ústav a dětský domov
- ▶ Lidské možnosti
- ▶ Magdalenium o.s.
- ▶ Modrá linka, Centrum a linka důvěry pro děti a mládež
- ▶ Na počátku o.s.
- ▶ Národní centrum pro rodinu
- ▶ Nejsi sám, Nízkoprahový klub Hangár
- ▶ Nesehnutí, Kampaň Ženská práva jsou lidská práva
- ▶ Oblastní charita Brno, Domov sv. Markéty pro matky s dětmi v tísní
- ▶ Oddělení sociální rehabilitace OSP MMB
- ▶ Open family o.p.s.
- ▶ Pedagogicko psychologické poradny
- ▶ Persefona o.s.
- ▶ Petrov, Sdružení pro práci s dětmi a mládeží
- ▶ Ratolest Brno
- ▶ Salesiánské středisko mládeže, Dům dětí a mládeže v Brně Žabovřeskách a Líšni
- ▶ Sdružení pěstounských rodin
- ▶ Síť mateřských center, Mateřské centrum Klokánek
- ▶ SOS dětská vesnička Brno Medlánky
- ▶ SPONDEA při ČČK, Centrum pro týrané, zneužívané a ohrožené děti
- ▶ Středisko volného času Lužánky
- ▶ Středisko výchovné péče HELP ME
- ▶ Teen Challenge, Dětské centrum
- ▶ Variace o.s.
- ▶ YMCA Brno
- ▶ Ženy 50

Zdroje pro určení priorit jednotlivých cílových skupin

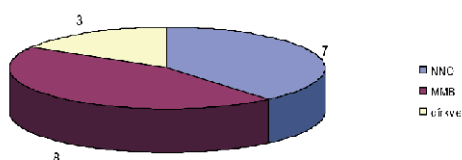
Pracovní skupina ve své práci při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházela z těchto informačních zdrojů:

- **minianalýza potřeb** provedená v rámci pracovní skupiny
- **Socio-demografická analýza Brna**, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity)
- **Expertiza pro cílovou skupinu „Rodiny s dětmi“**, autorka Mgr. Jitka Navrátilová (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Rodiny s dětmi“**, autoři PhDr. Pavel Navrátil, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity) a Mgr. Jitka Navrátilová (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)

V případě výstupů z výzkumu poskytovatelů, je nutno vzít v úvahu, že se nejedná o vyčerpávající výčet sociálních služeb poskytovaných na území města Brna dle nové typologie. V době realizace výzkumu byly zahrnuty do finálního vzorku všechny organizace působící v sociální oblasti pro danou cílovou skupinu, na které se podařilo soustředit kontakty a navázat spolupráci.

Tyto materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz v sekci „Studie v rámci projektu“ a fyzicky k nahlédnutí v kanceláři Sociálního nadačního fondu města Brna „Domovy potřebných“ na Mečové 5.

**Zřizovatelé sociálních služeb pro cílovou skupinu
Rodiny s dětmi**

Výběr nejvýznamnějších potřeb a chybějících či nedostatečných služeb dle provedených výzkumů:

- ▶ potřeba služeb podporujících jak fungující rodinu, tak rodinu, u které došlo k narušení základních funkcí
- ▶ potřeba rozložení nabídky služeb od primární až po terciární prevenci
- ▶ potřeba navýšit sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a volnočasových aktivit
- ▶ nedostupnost služby rodinné asistence
- ▶ svépomocné rodičovské skupiny
- ▶ vzdělávací programy pro rodiče
- ▶ poradny pro osamělé rodiče
- ▶ nedostatečný počet poraden pro oběti násilí a navazujícího azylového ubytování
- ▶ potřeba center pro rodiny a mateřských center
- ▶ velký význam manželských a rodinných poraden

Struktura druhů služeb a frekvence jejich zastoupení

Počty daného druhu služby na území města Brna

Specializované sociální poradenství	27,8% (5)
Osobní asistence	5,6% (1)
Pečovatelská služba	5,6% (1)
Raná péče	11,1% (2)
Telefonická krizová pomoc	11,1% (2)
Azylové domy	5,6% (1)
Krizová pomoc	5,6% (1)
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	27,8% (5)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 18

Struktura zařízení sociálních služeb a frekvence jejich zastoupení

Zastoupení jednotlivých typů na území města Brna

Centrum denních služeb	7%
Azylový dům	7%
Zařízení pro krizovou pomoc	39%
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	7%
Sociální poradna	20%
jiné	20%

PRIORITY

1. Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

Viz. zpracovaná průřezová priorita.

2. Sanace – obnova narušených funkcí rodiny

Ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu, ochrana oprávněných zájmů dítěte a působení směřující k obnově narušených funkcí rodiny jsou základními principy sociálně-právní ochrany dětí, jak je vymezuje zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Priorita v tomto kontextu směřuje k podpoře práv a zájmů dítěte poskytováním služeb rodině, v níž je vývoj dítěte ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobé krizové situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci řešit a překonat.

Potřeba poskytování služeb směřujících k ozdravení narušených funkcí rodiny je odůvodněna faktem obecně se zvyšujícího počtu rodin, v nichž je vývoj dítěte ohrožen.

Dle Zprávy z předvýzkumu potřeb uživatelů pro cílovou skupinu „Rodiny s dětmi“ projevují rodiny s dětmi zájem o služby podporující rodinu, v níž došlo k narušení jejích základních funkcí (86% dotázaných hodnotí tuto službu jako potřebnou).

3. Podpora fungující rodiny úplné i neúplné

Fungující systém služeb rodinám se stále více ukazuje jako nezbytný prostředek k udržení funkčnosti stávajících rodin a snížení rizika jejich inkluze do skupiny sociálně potřebných.

Funkčnost rodiny je sestavena z mnoha dílčích schopností a dovedností uplatňovaných různě v různých fázích rodinného života a stejně pestrá musí být i podpora, aby se dosáhlo účinku.

Dle výzkumu rodin v Brně jasně vyplývá potřebnost služeb pro rodiny zasazené na místní úrovni (jednotlivé městské části). Právě dostupnost hraje ve využití těchto služeb včetně svépomocného prvku mimořádný význam.

Mnoha výzkumy je dokázáno, že stabilita rodiny je závislá jednak na dostupnosti služeb (podpory a pomoci) a jednak na možnosti stát se součástí místní rodinné sítě. Osamělá rodina je daleko náchylnější k tomu, aby krize, které nutně přicházejí, nezvládla.

4. Pomoc obětem násilí

14-16% dospělé populace v ČR se stalo obětí domácího násilí, statistika týkající se obětí znásilnění a sexuálního zneužívání není dostupná, protože ve společnosti existuje velká latence těchto činů.

Pouze odhadem 7% obětí se rozhodne řešit svůj problém s policií či pomáhajícími profesemi.

V současné době fungují v Brně dvě specializovaná zařízení zaměřená na poradenství obětem domácího násilí a jedno zařízení zaměřené na poradenství obětem znásilnění a sexuálního zneužívání, což při současné medializaci problému a zvyšování informovanosti o problematice domácího násilí přestává personálně a kapacitně stačit.

5. Rozšíření sítě nízkoprahových center pro děti a mládež

V posledních letech dochází k zvýšenému rozvoji sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Jedním z nejúčinnějších řešení jsou programy zacílené prevence a včasné nabídky kvalifikované pomoci. Princip nízkoprahovosti služby umožňuje pracovat s klienty ve fázi, kdy je možné zachytit problém v počáteční fázi a také s těmi, kteří by jinak pomoc nevyhledali. Nízkoprahová zařízení tak poskytují služby primární i sekundární prevence. Z výzkumu uživatelů i poskytovatelů jasně vyplývá vnímaná potřebnost daného typu služby a zároveň její pociťovaný nedostatek pokrytí.

Priorita 1

Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

Opatření 1.1. Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí – *průřezové opatření*

Opatření 1.2. Zřízení „socio-infocentra“ na MMB – *průřezové opatření*

Priorita 2

Sanace – obnova narušených funkcí rodiny

Opatření 2.1. Podpora rozvoje terénních sociálních služeb, zejména rodinné sociální asistence včetně poradenství

Opatření 2.2. Podpora dítěte při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodiči

Opatření 2.3. Podpora skupinové terapie pro rodiče a děti

Opatření 2.4. Podpora profesního vzdělávání rodinných terapeutů

Opatření 2.5. Podpora poradenství a krizové intervence pro těhotné ženy v tíživé životní situaci

Priorita 3

Podpora fungujících rodiny úplné i neúplné

Opatření 3.1. Rozvíjení rodičovských kompetencí

Opatření 3.2. Prevence sociální izolace rodičů pečujících o děti prostřednictvím podpory vzniku a fungování mateřských a rodinných center

Opatření 3.3. Zvýšení zaměstnatelnosti matek po rodičovské dovolené

Priorita 4

Pomoc obětem násilí

Opatření 4.1. Posílení personální kapacity odborného sociálního poradenství pro oběti násilí

Opatření 4.2. Rozšíření personální kapacity následné péče o oběti trestných činů a rodinných příslušníků

Opatření 4.3. Rozšíření prostorové a personální kapacity azylového zařízení s utajenou adresou

Opatření 4.4. Rozšíření personální kapacity azylových zařízení v městě Brně

Opatření 4.5. Podpora současné služby krizových lůžek v azylových zařízeních v Brně

Opatření 4.6. Rozšíření činnosti intervenčního centra

Opatření 4.7. Vybudování kapacity pro krizové ubytování specifických cílových skupin ohrožených násilím

Priorita 5

Rozšíření sítě nízkoprahových center pro děti a mládež

Opatření 5.1. Vznik nových nízkoprahových zařízení pro děti a mládež

Opatření 5.2. Rozvoj preventivních programů pro děti a mládež

Priorita 1.**Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti****Opatření 1.1.**

Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí (viz. zpracovaná průřezová priorita)

Opatření 1.2.

Zřízení socio-info centra při MMB (viz. zpracovaná průřezová priorita)

Priorita 2.**Sanace – obnova narušených funkcí rodiny****Opatření 2.1.**

Podpora rozvoje terénních sociálních služeb, zejména rodinné sociální asistence včetně poradenství

Popis opatření a zdůvodnění

Rozšíření realizace projektů zaměřených na psychosociální služby pro rodiny s dětmi se specifickými potřebami (dysfunkční rodiny, rodiny s dětmi v ústavní výchově, neúplné rodiny, rodiny s přijatými dětmi), zaměřenými na:

- ▶ výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- ▶ zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- ▶ sociální terapeutické činnosti
- ▶ pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Aktuální počet rodinných sociálních asistentů (dále RSA) v Brně je cca 15. Cílem opatření je navýšení počtu na 30 RSA.

Služba RSA není v Brně v současné době kapacitně dostatečně zajištěna. Dle Zprávy z předvýzkumu potřeb uživatelů pro cílovou skupinu „Rodiny s dětmi“ 85% dotázaných uvedlo, že tato služba není v místě jejich bydliště dostupná.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ snížení rizika odebrání dítěte z rodiny
- ▶ odstranění důvodů nařízení ústavní výchovy, zvýšení pravděpodobnosti návratu dítěte zpět do rodiny
- ▶ snížení počtu dětí s nařízenou ústavní výchovou
- ▶ posílení rodičovských kompetencí, rozvíjení schopností a dovedností rodičů a zlepšuje úroveň výchovy dítěte
- ▶ aktivizace rodičů a dětí k řešení obtížných sociálních situací

AKTIVITY

- zajištění finančních prostředků na realizaci a rozšíření projektů
- zajištění odborné přípravy a dalšího vzdělávání stávajících i nových pracovníků projektů – rodinných sociálních asistentů
- zpracování metodiky poskytované služby
- zajištění supervize
- spolupráce s Orgánem sociální péče o dítě (dále OSPOD) tj. pracovní setkání, případové konference
- zajištění zpracování programu výcviku a školicích materiálů

Časový harmonogram

2007 – pracovní schůzka s OSPOD

- ▶ nábor a výběr nových pracovníků RSA
- ▶ zajištění zpracování programu výcviku a školicích materiálů
- ▶ zpracování metodiky poskytované služby
- ▶ příprava lektorského týmu

2008 – odborná příprava a výcvik nových RSA

- ▶ supervize
- ▶ další vzdělávání stávajících pracovníků RSA
- ▶ realizace případových konferencí
- ▶ reflexe účinnosti služby s ohledem na sanaci rodiny

2008 a dále – průběžné poskytování sociální služby RSA

- případné změny v souvislosti se změnou legislativy

Realizátoři a partneři

Realizátoři: Triada – Poradenské centrum, o.s.
Centrum praktických studií při FSS MU v Brně
Partneři: spolupráce s OSPOD ÚMČ, MMB, zařízeními pro výkon ústavní výchovy a osobami pověřenými výkonem OSPOD

Předpokládaný počet klientů

Při dosažení počtu 30 vyškolených rodinných asistentů předpokládáme cca 200 uživatelů (tj. cca 40 rodin) služby ročně.

Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: využití zkušeností realizačního týmu s přípravou a vzděláváním RSA + využití již zpracované metodiky poskytované služby Prostorové: využití prostor Triady,o.s. a Centra praktických studií při FSS MU v Brně															
Finanční náklady	Náklady na zvýšení o 15 RSA: Náklady v r. 2007 50.000 Kč příprava výcviku RSA Náklady v r. 2008 100.000 Kč výcvik RSA 216.000 Kč mzdové náklady 135.000 Kč provozní náklady Náklady v r. 2009 216.000 Kč mzdové náklady 135.000 Kč provozní náklady															
	<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2007</td><td>250.000 Kč</td><td>123.000 Kč</td></tr><tr><td>2008</td><td>751.000 Kč</td><td>124.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>851.000 Kč</td><td>123.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1. 852.000 Kč</td><td>247.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2007	250.000 Kč	123.000 Kč	2008	751.000 Kč	124.000 Kč	2009	851.000 Kč	123.000 Kč	CELKEM	1. 852.000 Kč	247.000 Kč
		celkové náklady	předpoklad MMB													
	2007	250.000 Kč	123.000 Kč													
	2008	751.000 Kč	124.000 Kč													
2009	851.000 Kč	123.000 Kč														
CELKEM	1. 852.000 Kč	247.000 Kč														
Předpokládané zdroje financování	ESF 30%, nadace 20%, MMB 13%, MPSV 10%, JMK 10%, vlastní činnost 10%															
Kritéria hodnocení	▶ zvýšení počtu pracovníků RSA min. o 10 ▶ zvýšení kapacity služby min. o 800 hodin asistenční služby ročně naplnění cílů intervence v rodině ▶ zpětná vazba od spolupracujících subjektů ▶ zpětná vazba od uživatelů služby															
Rizika realizace opatření	▶ nejistota v poskytování finančních prostředků na realizaci projektů ▶ zajištění dostatečného počtu proškolených RSA ▶ snížení motivace uživatelů služby															

Opatření 2.2.	Podpora dítěte při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodiči
Popis opatření a zdůvodnění	Opatření vychází ze sociální služby aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Dle zkušeností krizových center a jiných odborných pracovišť v Brně (KC Spondea, KC Hapalova, manželské rodinné poradny, OSPOD, soudy) se zvyšuje počet dětí z rodin, kde jsou narušeny vztahy mezi rodiči nebo z rodin v před nebo porozvodové situaci. Dítě je často nástrojem řešení sporů mezi rodiči a následně se dítě i rodina stávají závislými na systému pomoci. Jedním ze způsobů jak pomoci dětem a rodičům je prostřednictvím mediace zlepšit komunikaci mezi rodiči tak, aby byli schopni spolupracovat a dohodnout se v zájmu dítěte. V případě rozchodu rodičů je prioritním zájmem zachovat právo dítěte na oba rodiče. Tomu lze napomoci, např. realizací řízených styků dítěte s rodičem na neutrální bezpečné půdě. Cílem opatření je zřízení dvou pracovních míst, tj. psychologa a sociálního pracovníka pro řízené styky rodiče s dítětem.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zajištění pravidelných kontaktů dítěte s oběma rodiči i po jejich rozchodu ▶ zajištění bezpečného prostředí pro dítě při kontaktu s rodičem ▶ zlepšení komunikace mezi rodiči
AKTIVITY	● zajištění finančních prostředků na realizaci činností ● navýšení počtu pracovníků pro řízené styky rodiče s dítětem - jedná se o psychologa a sociálního pracovníka ● prohloubení spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dětí a soudy (účast na jednáních sociálně-zdravotní komise, na poradách pracovníků OSPOD, doporučení k dalšímu řešení sociálně-právní situace dětí, odborné zprávy pro Městský soud v rámci umožnění styku dítěte s rodičem v přirozeném prostředí)
Časový harmonogram	2007 – prohloubení spolupráce s OSPOD a soudy v městě Brně 2008 – zvýšení počtu pracovníků pro řízené styky rodiče s dítětem – finanční zajištění mzdových prostředků pro dva odborníky 2009 – monitoring, zpětná vazba od uživatelů – finanční zajištění mzdových prostředků pro psychologa a sociálního pracovníka
Realizátoři a partneři	Realizátor: Spondea, o.p.s. Partneři: OSPOD, manželské rodinné poradny, soudy a další organizace pracující s dětmi a rodinou

Předpokládaný počet klientů	2007 cca 20 klientů 2008 cca 30 klientů 2009 cca 35 klientů												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: využití několikaletých zkušeností stávajícího personálu organizace, využití zpracované metodiky poskytované služby, zvýšení počtu pracovníků (1 psycholog, 1 sociální pracovník) pro oblast řízených styků Materiální: materiální vybavení realizátora Prostorové: prostory realizátora												
Finanční náklady	Náklady na zvýšení: Mzdové: náklady na zřízení a udržení 2 pracovních míst cca 600.000 Kč psycholog – VŠ vzdělání, 5 let praxe, mzda dle tabulek od 17.000 Kč do 18.000 Kč měsíčně, ročně včetně odvodů cca 300.000 Kč. sociální pracovník – VOŠ nebo VŠ vzdělání, 5 let praxe, mzda dle úrovně vzdělání dle tabulek od 15.000 Kč do 18.000 Kč měsíčně, ročně včetně odvodů do 300.000 Kč. <table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>300.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>300.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1. 500.000 Kč</td><td>600.000 Kč</td></tr></table>	celkové náklady		předpoklad MMB	2008		300.000 Kč	2009		300.000 Kč	CELKEM	1. 500.000 Kč	600.000 Kč
celkové náklady		předpoklad MMB											
2008		300.000 Kč											
2009		300.000 Kč											
CELKEM	1. 500.000 Kč	600.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB 40%, JMK 30%, nadace 20%, MPSV 10%												
Kritéria hodnocení	▶ výstupy na setkání s partnery ▶ zvýšení počtu realizovaných řízených styků minimálně o 150 ▶ zvýšení počtu pracovníků alespoň o jednoho, a to psychologa ▶ zpětná vazba od uživatelů služby												
Rizika realizace opatření	▶ nejistota při zajišťování finančních prostředků na realizaci projektů ▶ neochota jednoho z rodičů respektovat nařízení soudu												

Opatření 2.3.	Podpora skupinové terapie pro rodiče a děti
Popis opatření a zdůvodnění	Předpokladem pro realizaci projektu je vybudovat v zahradě Krizového centra pro děti v Brně, Hapalova 4 (Centrum sociálních služeb p.o., dále CSS p.o.) místnost pro skupinovou psychoterapii pro rodiče a děti do 18 let o rozloze minimálně 50m² (včetně odpovídajícího soc. zařízení), která by sloužila nejen dětem KC, ale i ambulantním klientům ve městě Brně na doporučení spolupracujících organizací (nemocniční zařízení, OSPOD, školy, státní i nestátní organizace pracující s dětmi a dospívajícími v ohrožení). Přístavbou místnosti pro skupinovou terapii dojde ke zhodnocení celého objektu, který je v majetku Magistrátu města Brna. Široce pojatá skupinová psychoterapie, zahrnující uzavřené i otevřené skupiny, není ve městě Brně pro tuto cílovou skupinu dostupná. Cílem této služby je nabídnout: ▶ skupinové relaxace ▶ podpůrné skupiny pro rodiče ▶ edukativní a poradenské setkání s rodiči a odborníky ▶ odborné semináře na prevenci sociálně patologických jevů zaměřené pro dětské klienty Nabídka skupinové psychoterapie a dalších skupinových aktivit doplní spektrum poskytovaných služeb nabízených rodinám, dětem, ale například i školám, kde se v současnosti řeší problematika šikany, kterou podle dosavadních poznatků je nejlépe řešit skupinově, tedy s celým třídním kolektivem.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zlepšení péče o dětské klienty a jejich rodiče ▶ skupinová terapie je účinný prostředek k nápravě sociálně patologických jevů (např. šikana na školách) ▶ výrazný prospěch pro rodiče zařazené do podpůrných skupin ▶ pozitivní je stálá dostupnost a „nízkoprahovost“ otevřených psychoterapeutických skupin

AKTIVITY	● zahájení výcviku pracovníků v r. 2008 ● připravenost projektu: projektové studie, realizační dokumentace, stavební povolení (finanční prostředky budou nárokovány v rozpočtu CSS p.o. na rok 2008 v částce = 150.000 Kč)												
Časový harmonogram	2008 – zahájení výcviku pracovníků – sociální pracovníce – ukončení výcviku v r. 2009 – psycholog – do doby ukončení výcviku využijeme pomoc pracovníků Manželské a rodinné poradny s akreditovaným výcvikem – prosinec – realizační projekt vč. stavebního povolení 2009 – březen – výběr zadavatele – květen – zahájení stavby – prosinec – dokončení stavby												
Realizátoři a partneři	Realizátor: Centrum sociálních služeb p.o.												
Předpokládaný počet klientů	dvě skupiny po 10 klientech týdně												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: bez nároku na zvýšení mzdových prostředků, lze využít pracovníků Centra sociálních služeb na pozici: 2 sociální pracovníce na skupinovou terapii 2 psychologové na skupinovou psychoterapii Prostorové: využití vybudovaného objektu pro skupinovou terapii v KC Brno, Hapalova 4 Materiální: ze zdrojů CSS p.o. Finanční: výše úhrady za výcvik ve výši 50.000 Kč je na účtu CSS p.o.												
Finanční náklady	150.000 Kč – projektová dokumentace (rozpočet na rok 2008) 1.500.000 Kč – celkové náklady projektu (rozpočet na rok 2009) 30.000 Kč – absolvování kurzu neverbálních technik - dva pracovníci 20.000 Kč – náklady na výcvik ve skupinové psychoterapii <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>200.000 Kč</td><td>150.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>1.500.000 Kč</td><td>1.500.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1. 700.000 Kč</td><td>1. 650.000 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	200.000 Kč	150.000 Kč	2009	1.500.000 Kč	1.500.000 Kč	CELKEM	1. 700.000 Kč	1. 650.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	200.000 Kč	150.000 Kč											
2009	1.500.000 Kč	1.500.000 Kč											
CELKEM	1. 700.000 Kč	1. 650.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB (projektová dokumentace, náklady na stavbu) ▶ na kurz neverbálních technik lze využít státního příspěvku dle zákona č.373/2006 Sb. §42g ▶ náklady na výcvik ve skupinové psychoterapii lze využít státní příspěvek dle z.č. 373/2006 Sb.												
Kritéria hodnocení	▶ vybudování místnosti pro skupinovou terapii ▶ naplnění individuálních cílů ▶ zpětná vazba od spolupracujících subjektů OSPOD, školy, soudy, Policie ČR ▶ zpětná vazba od klientů												
Rizika realizace opatření	▶ neschválení finančních prostředků na realizaci stavby												

Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je umožnit nezbytné profesní vzdělání deseti rodinných terapeutů finanční podporou jejich odborného výcviku. V Brně chybí dostatečný počet rodinných terapeutů, kteří mají akreditovaný výcvik v rodinné terapii, odpovídající soudobým odborným požadavkům a kritériím. V současné době pracuje v Brně v sociálních službách jen šest psychologů s oprávněním provádět rodinnou terapii, přičemž celý tento počet je soustředěn pouze na dvou pracovištích. V Brně existuje nejméně 10 pracovišť sociálních služeb, kde by bylo žádoucí rodinnou terapii provádět. Kvalifikace rodinného terapeuta se získává speciálním výcvikem na akreditovaných vzdělávacích institucích, trvá obvykle čtyři roky a je finančně náročná (školné činí přibližně 80.000 Kč). Bez této kvalifikace však není možno rodinnou terapii provádět. Rodinná terapie je postavena na skutečnosti, že je účinnější pozitivně ovlivnit fungování celého rodinného systému, v němž symptom vznikl, než pouze odstraňovat symptom u jedince a ponechat kontext jeho vzniku mimo pozornost. Takovýto způsob práce však vyžaduje vysokou kvalifikaci a zkušenost terapeuta, protože rodiny s problémem trpí většinou vzájemným obviňováním a navodit atmosféru spolupráce je často velmi obtížné.
Dopad na cílovou skupinu	▶ pozitivní přeměna patologického systému rodiny na systém funkční ▶ umožnění náhledu členů rodiny na příčinu poruchových vztahů ▶ přijetí pozitivních změn v chování a komunikaci, nastolených a upevněných v procesu terapie ▶ zlepšení emocionálního prožívání v rodině ▶ nastolení rodinného klimatu a vztahů potřebných pro optimální rozumový a citový vývoj dětí ▶ zlepšení funkcí rodiny i možností osobnostního rozvoje jejích členů
AKTIVITY	● vypracování projektu vzdělávání formou výcviku ● zajištění finančních prostředků na realizaci projektu ● inzerce nabídky vzdělávání adresovaná zařízením sociálních služeb v Brně, jež provádějí nebo plánují provádět rodinnou terapii ● sestavení výběrové komise a výběr frekventantů výcviku ● uzavření smlouvy mezi frekventantem a organizací pověřenou řízením projektu ● sledování časového plánu, jeho průběžné zajišťování a vyhodnocování
Časový harmonogram	2007 – vypracování projektu + získání fin. prostředků, přelom 2007/2008 – výběr frekventantů, sepsání dohod 2008 – zahájení jednotlivých výcviků 2009 – první až druhý rok vzdělávání – akreditované výcviky trvají čtyři roky (frekventanti získají kvalifikaci rodinného terapeuta v r. 2012)
Realizátoři a partneři	Realizátor: Centrum pro rodinu a sociální péči (CRSP) Partner: Centrum sociálních služeb, p.o. – manželské a rodinné poradny
Předpokládaný počet klientů	Počet účastníků výcviku bude 10. Počet klientů nově vyškolených rodinných terapeutů – 1000 členů rodin (jeden terapeut vede 25 rodin po čtyřech členech)
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: ▶ pracovníci Centra pro rodinu a sociální péči – administrace projektu ▶ pracovníci manželských a rodinných poraden CSS – členové výběrové komise, výběr frekventantů a vyhodnocení projektu, odborné vedení ▶ lektori výcviků – pracovníci akreditovaných organizací ▶ frekventanti výcviku z brněnských organizací sociálních služeb Prostorové: ▶ administrace projektu a porady realizačního týmu – prostory CRSP ▶ výcviky budou probíhat v prostorách akreditovaných poskytovatelů výcviků Materiální: Zajišťuje administrátor projektu (CRSP) Finanční: 25 % podíl hrazený z vlastních zdrojů účastníků výcviku tj. 10 x 20.000 = 200.000,-Kč Kapacita organizačních prací bude zajištěna realizátorem.

Finanční náklady	Náklady na čtyřletý výcvik jednoho účastníka jsou 80.000 Kč = na jeden rok zhruba 20.000 Kč = 10 účastníků 800.000 Kč	
	celkové náklady	předpoklad MMB
	2008	800.000 Kč
	2009	0 Kč
Předpokládané zdroje financování	CELKEM	800.000 Kč
		600.000 Kč
MMB 75 %		
Kritéria hodnocení	▶ plnění časového harmonogramu ▶ do konce r. 2008 začne být projekt finanční podpory vzdělávání realizován u deseti vybraných uchazečů ▶ výcvik v rodinné terapii je průběžně hodnocen, postup do dalšího roku je vázán na splnění konkrétních úkolů (kontrola průběhu vzdělávání je tedy objektivně hodnotitelná) ▶ potvrzení o absolvování příslušného roku výcviku – jako podmínka úhrady následujícího výcvikového roku	
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních prostředků ▶ nedokončení výcviku frekventantem ▶ ukončení jeho profesní činnosti ve městě Brně ▶ absence spolupráce zaměstnavatele frekventanta, bránící v řádné účasti na výcviku	

Opatření 2.5. Podpora poradenství a krizové intervence pro těhotné ženy v tíživé životní situaci	
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je zajištění provozu poradny a kontaktní non-stop telefonické linky pro těhotné ženy, jež se v souvislosti se svým těhotenstvím ocitly v tíživé životní situaci. Poradna je úzce navázána na azylový dům s utajenou adresou tak, aby ženy, které chtějí své dítě donosit (ale okolím jim k tomu nejsou vytvořeny podmínky), mohly dítě porodit. Nejčastějším problémem těchto žen je nepřijetí primární rodinou nebo otcem dítěte. Obě situace jsou pro těhotnou ženu, která potřebuje přijetí více než v kterékoliv jiné fázi svého života velmi traumatizující. Potřebnost služby je potvrzována každoročním růstem počtu klientek, jež zaznamenává Poradna Na počátku (2004 - 69 klientek, 2005 - 86 klientek, 2006 – 93 klientek). Vychází také ze Zprávy o rodině MPSV (rok 2004), kde je zdůrazňována nutnost propagačních opatření v rámci sociálních služeb. Výzkum poskytovatelů sociálních služeb na území města Brna prokazuje, že pro danou cílovou skupinu není obdobná služba poskytována. Ojedinelá a žádoucí je také přímá návaznost sociálního poradenství na azylový dům se statutem utajené adresy.
Dopad na cílovou skupinu	▶ možnost žen svobodně se rozhodnout, zda chtějí své dítě donosit a vychovávat nebo přenechat k adopci ▶ navázání a obnova narušených vztahů s primární (sekundární) rodinou ▶ prevence traumatizující zkušenosti potratu ▶ rozvíjení rodičovských kompetencí
AKTIVITY	● udržení financování specializovaného sociálního poradenství ● informační kampaň zaměřená na potencionální klientky služby ● posílení personálního zajištění (navýšení o 0,5 úvazku)
Časový harmonogram	2007 – zajištění finančních zdrojů – příprava a zahájení informační kampaně – zajištění personálního navýšení poskytování služeb 2008 – pokračování informační kampaně, poskytování služeb 2009 – poskytování služeb – vyhodnocení projektu a zhodnocení jeho udržitelnosti
Realizátoři a partneři	Realizátor: Na počátku o. s., Partneři: azylové domy, pedagogicko-psychologické poradny, CENAP, porodní asistentky a doly
Předpokládaný počet klientů	2008 cca 115 klientek 2009 cca 130 klientek
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Personální: zajištění současného chodu poradny 1,5 úvazku, v rámci projektu se počítá s rozšířením úvazků na dva. Materiální: vícezdrojové financování (převážně dotace a granty) Prostorové: prostory Poradny (Soběšická 60)

Finanční náklady
Předpokládané zdroje financování
Kritéria hodnocení
Rizika realizace opatření

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	750.000 Kč	150.000 Kč
2009	730.000 Kč	146.000 Kč
CELKEM	2. 160.000 Kč	296.000 Kč

MPSV, JMK, MMB 14% ročně, veřejná sbírka, granty z nadací a fondů

- ▶ počet klientek (projekt bude úspěšný, pokud poradnu zkontaktuje alespoň 75% z celkového počtu odhadovaných klientek ročně)
- ▶ podaří se rozšířit úvazek v poradně z 1,5 na 2
- ▶ nedostatečné finanční krytí projektu
- ▶ nepodaří se nalézt vhodné uchazeče k personálnímu posílení

Priorita 3.		Podpora fungující rodiny úplné i neúplné												
Opatření 3.1.		Rozvoj rodičovských kompetencí												
Popis opatření a zdůvodnění	Vlivem změněných společenských podmínek vzrůstá nejistota rodičů při výchově dětí. Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů ukázala, že více jak 2/3 rodičů by uvítali informace a podporu při výchově. Chronicky neřešené výchovné problémy zhoršují fungování celého rodinného systému. Rodiče chtějí vychovávat své děti dobře, ale chybí jim opora a pomoc, informace, ale také možnost vzájemného sdílení. Cílem opatření je různou formou vzdělávání rodičů prostřednictvím seminářů, zážitkových programů i svépomocných skupin pomoci v rozvoji jejich rodičovských kompetencí. Do projektu jsou zapojeny sociálně slabé a neúplné rodiny a rodiče dětí s poruchami chování a dětí hyperaktivních.													
Dopad na cílovou skupinu	▶ zmenšení rodičovské nejistoty ▶ posílení stability a funkčnosti rodiny ▶ omezení umísťování dětí samotnými rodiči nebo na doporučení pedagogů do středisek výchovné péče a jiných nápravných zařízení ▶ zlepšení funkčnosti běžných rodin v období výchovných krizí (např. období adolescence)													
AKTIVITY	● nabídka kurzů podporujících rodičovské kompetence – kurzy efektivního rodičovství, projekt Zdravé rodičovství, programy pro hyperaktivní děti a jejich rodiče apod. ● spolupráce s výchovnými poradci a psychology v rámci nabídky kurzů rodičům dětí s výchovnými problémy													
Časový harmonogram	2007 – 2009 – nabídka současných kurzů a vývoj nových													
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Centrum pro rodinu a sociální péči, Centrum naděje a pomoci, mateřská centra a kluby maminek, Agentura Větrník													
Předpokládaný počet klientů	V současné době se vzdělávání účastní 800 klientů ročně Předpokládáme dle zájmu veřejnosti nárůst na 1.400 klientů/ročně během následujících tří let													
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: týmy lektorů, zkušení koordinátoři programů Finanční: podíl klientů													
Finanční náklady	předpoklad: 150 kurzů a seminářů ročně <table> <tr> <th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr> <tr> <td>2008</td><td>878.000 Kč</td><td>290.000 Kč</td></tr> <tr> <td>2009</td><td>878.000 Kč</td><td>290.000 Kč</td></tr> <tr> <td>CELKEM</td><td>1.756.000 Kč</td><td>580.000 Kč</td></tr> </table>			celkové náklady	předpoklad MMB	2008	878.000 Kč	290.000 Kč	2009	878.000 Kč	290.000 Kč	CELKEM	1.756.000 Kč	580.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB												
2008	878.000 Kč	290.000 Kč												
2009	878.000 Kč	290.000 Kč												
CELKEM	1.756.000 Kč	580.000 Kč												

Předpokládané zdroje financování	klienti 40%, MPSV 30 % (odbor pro rodinnou politiku), MMB 30%
Kritéria hodnocení	▶ počet účastníků kurzů ▶ počet kurzů a jejich zaměření ▶ zájem o navazující kurzy ▶ počet dětí zůstávajících v rodině, resp. poslaných do zařízení
Rizika realizace opatření	▶ lektori nemají možnost individuální práce ▶ rodiče nemají peníze na nedotované vzdělání

Opatření 3. 2. Prevence sociální izolace rodičů pečujících o děti	
Popis opatření a zdůvodnění	Podpora vzniku a fungování mateřských, resp. rodinných center či klubů maminek může zásadním způsobem preventivně působit na snižování sociální izolace u rodičů pečujících o malé děti a prevenci krizí ve fungování rodiny. Dalším významným momentem je neformální pomoc sociálně slabým rodinám a spoluvytváření místní sociální zachytné sítě. Výzkum uživatelů ve městě Brně potvrdil, že služeb těchto center by využívalo více jak 80% rodičů malých dětí, pokud by byla dostupná v místě bydliště, tzn. minimálně v jednotlivých městských částech. Tím je více zajištěno, že služby rodinám budou respektovat potřeby místní komunity. Jedná se zejména o tyto služby: neinstitucionální pomoc v péči o děti (informace, vzájemná pomoc), základní sociální poradenství, rozvíjení rodičovských kompetencí, další služby dle místních podmínek (programy pro etnické menšiny, životní podmínky příznivé rodině apod.) Důležitou podmínkou je nízkoprahovost těchto zařízení a zároveň motivace k vzájemné pomoci, za účasti odborníků.
Dopad na cílovou skupinu	▶ menší pravděpodobnost sociálního vyloučení rodičů ▶ řešení aktuálních sociálních problémů v návaznosti na podmínky místní komunity ▶ neformální podpora neúplných a sociálně slabých rodin od rodin ostatních (půjčování a darování oblečení, hraček, potřeb pro děti, pomoc s péčí o dítě apod.)
AKTIVITY	● vznik koordinační skupiny na podporu fungování a vzniku nových center ● návrh spolupráce s jednotlivými ÚMČ (dotační politika, finance, získání prostor, dohoda o poskytovaných službách) a určení odpovědného pracovníka pro otázky rodiny ● zřízení nebo zlepšování služeb pro rodiny v jednotlivých rodinných a mateřských centrech a klubech maminek za pomoci koordinační skupiny
Časový harmonogram	2007 – vytvoření koordinační skupiny 2008 – vytvoření metodiky pro vznik nových mateřských center, rodinných center, klubů maminek a jejich činnost včetně popisu služeb rodinám – získání kontaktních osob na jednotlivých ÚMČ – rozvoj služeb rodinám v existujících mateřských/rodinných centrech či klubech maminek a vznik nových dle potřeb místní komunity 2009 – stabilizace poskytovaných služeb a dobrovolníků
Realizátor + partneři	Realizátoři: Centrum pro rodinu a sociální péči a MC Klokánek jako hlavní koordinátor, zodpovědné osoby za jednotlivá centra a dobrovolníci, ostatní NNO podporující tento typ svépomocných aktivit
Předpokládaný počet klientů	kluby maminek: 30 pravidelných / 200 nepravidelných uživatelů 14 KM: 420 / 2800 uživatelů rodinná centra: 80 pravidelných / 400 nepravidelných uživatelů 4 RC: 240 / 1200 uživatelů po vzniku dalších tří center je předpokládán celkový počet pravidelných/nepravidelných uživatelů 900 / 5200.
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: vyškolení vedoucí center a participující rodiče Materiální: z velké části svépomocí, základní vybavení zakoupit Prostorové: většinou levný nájem obecních prostor Finanční: 30% vlastní podíl

Finanční náklady
Předpokládané zdroje financování
Kritéria hodnocení
Rizika realizace opatření

7 rodinných center: 150.000 Kč na rok, tj. celkem 1.050.000 Kč
 14 mateřských klubů: 30.000 Kč na rok, tj. celkem 420.000 Kč

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	1.470.000 Kč	221.000 Kč
2009	1.470.000 Kč	220.000 Kč
CELKEM	2. 940.000 Kč	441.000 Kč

MPSV 30%, vlastní 30%, ÚMČ 25% a MMB 15%

- ▶ počet klientů a nabízených služeb
- ▶ míra spokojenosti uživatelů
- ▶ tři nově vzniklá centra
- ▶ počet spolupracujících ÚMČ / počet kontaktních osob
- ▶ nadměrná fluktuace pracovníků a dobrovolníků
- ▶ nezájem ÚMČ o spolupráci s jednotlivými centry
- ▶ nedostatečná ochota jednotlivých rodičů aktivně se zapojovat do vytváření center (nedostatek dobrovolníků)

Opatření 3. 3.	Zvýšení zaměstnatelnosti matek po rodičovské dovolené
Popis opatření a zdůvodnění	Nezaměstnanost matek po rodičovské dovolené je významným činitelem sociálního vyloučení žen s malými dětmi. Tato skupina nezaměstnaných je zařazena na ÚP Brno město a Brno venkov jako riziková skupina. Je zapotřebí vytvářet takovou nabídku služeb podporujících sladění rodičovství a profese, které mají na zřeteli rodinu jako celek a neusilují o „minimalizaci“ rodičovství ve prospěch profesního rozvoje. Jedná se zejména o vzdělávací programy pro matky vracející se na trh práce a rozvoj souvisejících služeb (zejména rozvoj neinstitutionálních forem péče o dítě a poradenství – denní matka/otec, chůva). Projekt počítá s nabídkou Motivačních kurzů pro ženy vracející se na trh práce spojených s akreditovanými kurzy výuky na PC. Rodiče (a zejména ženy – matky či i potenciální budoucí matky) se velmi často setkávají s přímou i nepřímou diskriminací na trhu práce. Je třeba rozvinout síť speciálních informačních a poradenských center, jež se zabývají problematikou rovnosti žen a mužů na trhu práce a sladování rodinného a pracovního života. Dále propojit tuto síť s úřady práce a sociálními odbory.
Dopad na cílovou skupinu	▶ snížení psychosociálního stresu v rodině ▶ snížení sociální exkluze vlivem nezaměstnanosti ▶ schopnost rozlišit (prostřednictvím informačních aktivit) a bránit se (prostřednictvím přímého poradenství) různým formám diskriminace z důvodu pohlaví a péče o děti; ▶ pomoc obětem diskriminace (úřady práce, sociální odbory, NNO)
AKTIVITY	● vybudování systému vzdělávání a souvisejících služeb včetně poradenství a preventivních kurzů pro rodiče na rodičovské dovolené ● podpora institutu denní matka/otec, chůva, školení, poradenství, propojování nabídky a poptávky ● motivační kurzy pro rodiče vracející se na trh práce ● kurzy zvyšování rodinných kompetencí – zaměřené na podporu osobnostního rozvoje v průběhu rodičovské fáze vzhledem k zaměstnatelnosti ● školení poradců ● přímé poradenství a jeho průběžný monitoring ● informační činnost k řešené problematice = kurzy a školení pro odbornou (zejména sociální pracovníci) i laickou veřejnost ● informační semináře

Časový harmonogram	vzdělávání 2007 – příprava kurzů, seminářů 2008 – 2009 - ročně 15 kurzů, čtyři semináře dle zájmu poradenství 2008 – školení poradců/kyň, stabilizace stávajících či vznik nových poradenských míst či center, navazování úzké spolupráce s právníky poradenství 250 hodin druhá polovina 2008 + 2009 poradenská činnost, průběžný monitoring, školení laické veřejnosti o otázkách rovnosti na trhu práce, budování sítě poradenských míst, školení pracovníků/ic úřadů práce, sociálních odborů) o otázkách rovnosti na trhu práce												
Realizátor + partneři	Realizátoři: Centrum pro rodinu a sociální péči, Národní centrum pro rodinu, Centrum naděje a pomoci, MC Klokánek, NESEHNUTÍ Brno, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Občanská poradna o. s., Triada Poradenské centrum, CELSUZ při DCH Brno, Český svaz žen, Roska, o.s. Partneři: úřady práce, psychologické poradny, zaměstnavatelé, personalisté												
Předpokládaný počet klientů	kurzy: v současnosti asi 400 uživatelů ročně, očekává se růst poradenství: 100 – 200 klientů/ročně semináře: 40 – 50 klientů												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: vyškolení lektori a koordinátoři, vytvořený tým, Prostorové: v prostorech realizátorů Finanční: EU–SROP a ESF (už běží)												
Finanční náklady	kurzy: 10.500 Kč/osobu, celkem 4.500.000 Kč poradenství: honoráře 50.000 Kč, informační materiály 70.000 Kč, realizace kurzů 100.000 Kč = celkem 220.000 Kč semináře: 5.000 Kč, koordinátor 140.000 Kč, propagace, nájem 105.000 Kč = celkem 250.000 Kč												
	<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>2.487.500 Kč</td><td>547.250 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>2.487.500 Kč</td><td>547.250 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>4. 975.000 Kč</td><td>1. 094.500 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	2.487.500 Kč	547.250 Kč	2009	2.487.500 Kč	547.250 Kč	CELKEM	4. 975.000 Kč	1. 094.500 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	2.487.500 Kč	547.250 Kč											
2009	2.487.500 Kč	547.250 Kč											
CELKEM	4. 975.000 Kč	1. 094.500 Kč											
Předpokládané zdroje financování	EU – SROP a ESF (už běží), MPSV, MMB 22%												
Kritéria hodnocení	kurzy ▶ počet úspěšně podpořených osob (zapojených do trhu práce, zapojených do dalšího vzdělávání), ▶ spokojenost účastníků (evaluace programů) poradenství ▶ fungující networking poradenských míst vč. ÚP a soc. odborů ▶ vzrůstající počet klientů k poradenství ▶ pozitivní hodnocení k informačním akcím ▶ počet pozitivně vyřešených kauz diskriminace semináře ▶ počet proškolených a rozsah nabízených služeb neinstitut.péče o děti												
Rizika realizace opatření	▶ provázanost pořadatelů se zaměstnavateli a personalisty se bude dařit málo ▶ plánovaná vládní reforma nebude včas schválena, legislativní překážky nebudou odstraněny												

Opatření 4.1.

Posílení personální kapacity odborného sociálního poradenství pro oběti násilí

Popis opatření a zdůvodnění

Ze zprávy předvýzkumu potřeb uživatelů ve městě Brně vyplývá, že 91% dotázaných považuje za potřebné rozvíjet služby pro rodiny, v nichž dochází k násilí vůči některým členům rodiny. Z 86% dotázaných ve skupině opatření, které mají nejvýraznější podporu, patří i rozšiřování poradenských služeb pro oběti domácího násilí.

Zájem o řešení problematiky obětí násilí se odráží i ve strategických dokumentech města Brna a prohlášení města Brna k problematice domácího násilí.

Liga lidských práv (od 1. 7. 2007 Persefona, o.s.) – v současné době funguje v personálním obsazení dvou právních poradkyň, jedné psychosociální pracovnice na půl úvazku a psycho- ložky/psychoterapeutky na půl úvazku a koordinátorky programu. Vzhledem ke stále rostoucí poptávce po službách obětem domácího násilí vnímáme potřebu zvýšení počtu poradkyň o úvazek sociální pracovnice.

Rostoucí počty klientek/klientů lze demonstrovat na statistice organizace:

2005: 214 osobních konzultací pro 106 klientů /klientek, 586 telefonických konzultací a 60 e-mailových

2006: 512 osobních konzultací pro 236 klientů/klientek, 608 telefonických konzultací a 68 e-mailových konzultací

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ zlepšení možnosti dlouhodobé spolupráce na jednotlivých případech
- ▶ zvýšení dostupnosti sociálních služeb
- ▶ zkrácení čekacích lhůt na služby
- ▶ rozšíření nabídky služeb
- ▶ zvýšení kvality sociálních služeb a možnost systematické práce s klientkami.
- ▶ pro zletilé oběti znásilnění a sexuálního zneužívání to znamená zavedení služby, jež jim umožní vyrovnat se s prožitým traumatem a ukáže jim rovněž právní cesty řešení problému. (ve městě Brně funguje pro tyto oběti pouze Spondea, a to pro oběti nezletilé a sexuologická ambulance nemocnice u svaté Anny)

AKTIVITY

- zajištění provozu Ligy lidských práv (Persefona od 1. 7. 2007)
- koordinace poskytování sociálních služeb obětem násilí v rámci interdisciplinárního týmu
- zajištění finančních prostředků na osobní náklady pracovníků + vyškolení
- zvýšení počtu poradkyň o úvazek sociální pracovnice

Časový harmonogram

2007 – udržení provozu Ligy lidských práv (Persefony od 1. 7. 2007)

- telefonická linka
- příprava projektů a zajištění finančních zdrojů

2008 – zvýšení personální kapacity o sociální pracovníci

- vyškolení a zapracování
- získání zpětné vazby od uživatelů

2010 – stabilizace provozu Persefony o.s.

- evaluace a optimalizace nabízených služeb

Realizátor + partneři

Realizátor: Liga lidských práv (Persefona o. s. od 1.7. 2007)

Partneři: členové interdisciplinárního týmu – PČR, Městská policie Brno, Spondea, Magdalenium, Manželská a rodinná poradna, Probační a mediační služba, Sdružení zdravotnických zařízení II Brno, Bílý kruh bezpečí, Krizové centrum při FN Brno Bohunice + OCH Brno Domov sv. Markéty, Azylový dům pro matky s dětmi ul. Heyrovského

Předpokládaný počet klientů

Za rok 2006 Liga lidských práv poskytla 512 konzultací obětem domácího násilí:

2007 – 510 konzultací

2008 – 530 konzultací

2009 – 550 konzultací

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Lidské: současný stav 4 úvazky, (2 právníci, 2 psychologové, koordinátor)

Prostorové: prostory organizace Persefona (Bratislavská 31, posléze Bartošova)

Finanční: převážně zajištěno z dotací MPSV a strukturálních fondů

Finanční náklady	Roční náklady posílení personální kapacity o jeden úvazek včetně vyškolení, které budou požadovány po MMB jsou: jeden pracovní úvazek a rok =324.000Kč náklady na vzdělávání=20.000Kč <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>2. 465.581 Kč</td><td>344.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>2. 465.581 Kč</td><td>324.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>4. 931.162 Kč</td><td>668.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	2. 465.581 Kč	344.000 Kč	2009	2. 465.581 Kč	324.000 Kč	CELKEM	4. 931.162 Kč	668.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	2. 465.581 Kč	344.000 Kč											
2009	2. 465.581 Kč	324.000 Kč											
CELKEM	4. 931.162 Kč	668.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	ESF OP LLZ Opatření 2.1., 2.3., MPSV, JMK, MMB 14%												
Kritéria hodnocení	▶ posílení personální kapacity Persefony o.s. (o úvazek sociální pracovníce) ▶ zpětná vazba od uživatelů služeb ▶ zkrácení čekací lhůt na konzultace (viz. statistika počtu klientů Ligy lidských práv, od 1. 7. 2007 Persefony,o.s.)												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních prostředků ▶ nejistota při zajišťování finančních prostředků na realizaci projektu ▶ omezení odborného sociálního poradenství nároky na registraci sociálních služeb												

Opatření 4.2.	Rozšíření personální kapacity následné péče o oběti trestných činů a rodinných příslušníků
Popis opatření a zdůvodnění	Oběti trestných činů a jejich rodinní příslušníci mají specifické potřeby, které je nutné respektovat a zohledňovat při nabídce služeb. Svědky domácího násilí jsou nejčastěji děti, jelikož v 80% případů se domácí násilí děje v rodinách s dětmi. V 60% násilných vztahů jsou děti svědky násilí, které se odehrává mezi rodiči (STEM pro Philips Morris a Bílý kruh bezpečí 2006). Ze Zprávy z předvýzkumu potřeb uživatelů města Brna ve skupině opatření, které má nejvýraznější podporu se umístily terapeutické služby pro oběti násilí, a to u 86% dotázaných. Toto opatření zvýší personální kapacitu zařízení tak, aby byl vytvořen prostor pro 1/2 úvazek psychoterapeuta, jenž se bude věnovat terapii dětí jako svědků domácího násilí, skupinové terapie jako prevenci sekundární viktimizace a zajistí se tím koncentrace služeb obětem domácího násilí pod střechu jednoho specializovaného zařízení.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšení kvality sociálních služeb a možnost systematické práce nejen s klienty, ale i ostatními rodinnými příslušníky ▶ zvýšená dostupnost výše nabízených služeb ▶ zkrácení čekacích lhůt ▶ koncentrace této problematiky do jednoho specializovaného zařízení
AKTIVITY	● zajištění finančních prostředků na osobní náklady pracovníka a vyškolení podáním projektu ● zvýšení personální kapacity o 1/2 úvazek psychoterapeuta ● zajištění sociálních služeb pro oběti sekundární viktimizace ● zajištění skupinové terapie jako prevence sekundární viktimizace ● poskytování psychoterapeutických služeb dětem, svědkům domácího násilí
Časový harmonogram	2007 – udržení provozu a příprava projektů + zajištění finančních zdrojů 2008 – zvýšení personální kapacity psychoterapeuta na půl úvazku, vyškolení, zapracování – zpětná vazba od uživatelů 2009 – stabilizace provozu zařízení, – sladění nabídky služeb s poptávkou – sledování možnosti klienta fungovat v životě bez násilí
Realizátor + partneři	Realizátor: Liga lidských práv (Persefona o. s. od 1. 7. 2007) Partneři: členové interdisciplinárního týmu – PČR, Městská policie Brno, Spondea, Magdalenium, Manželská a rodinná poradna, Probační a mediační služba, Sdružení zdravotnických zařízení II Brno, Bílý kruh bezpečí, Krizové centrum při FN Brno Bohunice + OCH Brno, Domov sv. Markéty, Azylový dům pro matky s dětmi ul. Heyrovského
Předpokládaný počet klientů	Svépomocná skupina byla v roce 2006 k dispozici šesti klientkám při pravidelných setkáních 1x týdně 2007 6 klientek 1x týdně 2008 7 – 8 klientek 1x týdně 2009 9 – 10 klientek 1x týdně

Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: stav čtyři úvazky, ideální stav 5,5 úvazků (dva právníci, dva psychologové, sociální pracovník, koordinátor) Prostorové: prostory organizace Persefona (Bratislavská 31, posléze Bartošova) Finanční: převážně dotace, částečně nadační zdroje												
Finanční náklady	Roční náklady na posílení personální kapacity o 0,5 úvazku požadované po MMB: 1/2 úvazku psychoterapeuta = 194.400 Kč roční náklady na další vzdělávání = 20.000 Kč <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>358.800 Kč</td><td>214.400 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>358.800 Kč</td><td>194.400 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>717.600 Kč</td><td>408.800 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	358.800 Kč	214.400 Kč	2009	358.800 Kč	194.400 Kč	CELKEM	717.600 Kč	408.800 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	358.800 Kč	214.400 Kč											
2009	358.800 Kč	194.400 Kč											
CELKEM	717.600 Kč	408.800 Kč											
Předpokládané zdroje financování	ESF OP LLZ Opatření 2.1., 2.3., MPSV, JMK, MMB 60%												
Kritéria hodnocení	▶ posílení personální kapacity Ligy lidských práv (Persefona od 1.7.2007) ▶ dostupnost služeb místní a časová ▶ zpětná vazba od uživatelů služeb ▶ porovnání nabídky s poptávkou												
Rizika realizace opatření	▶ nezískání finančních prostředků ▶ duplicita velmi specifických a úzce zaměřených služeb ▶ počáteční nedůvěra ve skupinovou terapii, která nemá v ČR tradici												

Opatření 4.3.	
Rozšíření prostorové a personální kapacity azylového zařízení s utajenou adresou	
Popis opatření a zdůvodnění	Azylové zařízení Helena (jež zřizuje o.s.Magdalenium) usiluje o změnu prostor azylového zařízení s utajenou adresou za účelem zkvalitnění pobytových podmínek a zvýšení kapacity pro oběti domácího násilí, sexuálního zneužívání a obchodování. Od roku 2001 se permanentně zvyšuje obloženost v zařízení Helena. Zařízení s utajenou adresou kapacitně nepokrývá poptávku - důkazem je 100% pokrytí lůžek během roku 2006, které znemožnilo přijetí dalších potenciálních klientek. Ze 141 volajících klientek, které měly zájem o ubytování bylo odmítnuto 71. Město Brno disponuje pouze jedním AD pro oběti domácího násilí a obchodování se ženami na neveřejné adrese, a to s nevyhovujícím kapacitním a prostorovým zázemím. OSP MMB financuje zařízení Helena cca 60%. Je to částka z celkových nákladů projektu Helena pro příslušné období. 60% odpovídá šesti lůžkům (tj. dvě lůžka klientky, čtyři lůžka děti) vyčleněným pro oběti násilí z města Brna, ostatní lůžka připadají na mimobrněnskou klientelu, přičemž šest lůžek nedostačuje pro Brno. Dle výzkumu uživatelů pro cílovou skupinu Rodiny s dětmi (Brno, květen 2007, str.21-22): ▶ z celkového počtu 72 dotázaných považuje 60 (70%) za potřebné rozvíjet služby pro rodiny, v nichž dochází k násilí vůči některému z členů rodiny. ▶ podpora a rozvoj azylového a krizového ubytování pro oběti domácího násilí patří mezi opatření, které spadá do skupiny, jež dostala největší oporu. Z celkového počtu 72 dotázaných jej zvolilo 57 (86,4%).
Dopad na cílovou skupinu	▶ poskytování péče cílové skupině na maximálně profesní úrovni s komplexní následnou péčí ▶ vyhovující pobytové podmínky přispějí ke zdárnému řešení obtížné situace klientek a jejich dětí (psychická vyrovnanost matek i dětí, pocit bezpečí atd.) ▶ podpůrný mechanismus pro oběti domácího násilí ▶ zvýšení samostatnosti a kompetentnosti účastníků
AKTIVITY	● přípravná fáze (zjištění finančních zdrojů a vytvoření projektu) ● odevzdání projektu – Regionální operační program NUTS II Jihovýchod ● zjištění nabídky vhodných prostor či pozemku, vypsání žádosti ● nalezení vhodného objektu a jeho zakoupení / či nalezení vhodného pozemku a výstavba nového objektu ● interní vybavení objektu pro určené účely

Časový harmonogram	2007 – vytvoření plánu, sepsání projektu 2008 – podání projektu 2009 – realizace projektu, kolaudace												
Realizátoři a partneři	Realizátor: o.s.Magdalenium Partneři: Cesta Ženy, Česká asociace dul, Český svaz žen, Liga lidských práv, NESEHNUTÍ Brno, Amnesty International, PČR, Městská policie Brno, Spondea, Sdružení zdravotnických zařízení II Brno, Bílý kruh bezpečí, Krizové centrum při FN Brno Bohunice.												
Předpokládaný počet klientů	Kapacita za rok: cca 60 klientů												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: využití současných personálních zdrojů zařízení na realizaci opatření Prostorové: současné prostory azylového zařízení Helena s neveřejnou adresou, kapacita zařízení Finanční: MPSV, JMK, sponzornig, Koordinační centrum prevence kriminality												
Finanční náklady	Hrazeno z EU (Regionální operační program NUTS II Jihovýchod): V případě zakoupení či výstavby – cena pozemku, objektu a vybavení interiéru: cca 5.000.000 – 8.000.000 Kč V případě pronájmu: 1.000.000/rok + vybavení interiéru <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>0 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>8.000.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>8. 000.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	0 Kč	0 Kč	2009	8.000.000 Kč	0 Kč	CELKEM	8. 000.000 Kč	0 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	0 Kč	0 Kč											
2009	8.000.000 Kč	0 Kč											
CELKEM	8. 000.000 Kč	0 Kč											
Předpokládané zdroje financování	ROP z fondů EU												
Kritéria hodnocení	▶ obložnost zařízení Helena po navýšení kapacity ▶ zpětná vazba od uživatelů služeb												
Rizika realizace opatření	▶ projekt je velký a nákladný (najde podporu?) ▶ nedostatek finančních prostředků ▶ nedostatečná podpora opatření azylových zařízení ve městě Brně												

Opatření 4.4.	Rozšíření personální kapacity azylových zařízení ve městě Brně
Popis opatření a zdůvodnění	Azylové domy pro matky s dětmi poskytují první pomoc matkám s dětmi v jejich krizové životní situaci. Zařízení poskytuje matkám bydlení na dobu nezbytně nutnou a pomáhá řešit sociální a bytovou otázku. Naším cílem je komplexní nabídka služeb pro matky s dětmi v tísni a individuální řešení každého případu tak, aby se celkově zlepšila jejich situace po psychické, sociální a bytové stránce. Dle Zprávy z předvýzkumu potřeb uživatelů vyplývá, že služby azylových domů využívá 17% respondentů, 11% respondentů hodnotí současné podmínky svého původního bydlení jako velmi špatné. Dle statistik azylových domů pro matky s dětmi vyplývá, že 75% uživatelů potřebuje dlouhodobou odbornou pomoc v oblasti sociální, psychologické i psychiatrické, právní. V rámci zkvalitňování služeb je nutné rozšířit personální kapacitu azylových domů o tato pracovní místa: ▶ pracovní úvazek pracovník v sociálních službách (Domov pro matky s dětmi – Společná cesta) ▶ pracovní úvazek pracovník v sociálních službách (Domov pro matky s dětmi – Zvonek) ▶ pracovní úvazek pracovník v sociálních službách (Domov sv. Markéty) ▶ pracovní úvazek terénní sociální pracovník (Domov sv. Markéty) ▶ ½ pracovní úvazek psycholog-terapeut (Domov sv. Markéty) ▶ ½ pracovní úvazek právník (Domov sv. Markéty) Důvodem zvýšení personální kapacity v azylových domech pro matky s dětmi je prohloubení individuálního přístupu k uživatelům dle zákona 108/2006. Ze statistik azylových domů pro matky s dětmi v Brně za rok 2006 vyplývá, že dlouhodobé ubytování využilo 128 matek a 197 dětí.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zkvalitnění a rozšíření nabízených služeb ▶ zkvalitnění systematického přístupu k uživatelům ▶ individualizace podpory a pomoci uživatelů ▶ podpora volnočasových aktivit uživatelů a jejich dětí ▶ zvýšení kvality soc. služeb ▶ snazší a rychlejší transformace uživatelů do běžného života společnosti

AKTIVITY	• udržení poskytovaných služeb azylových domů pro matky s dětmi ve městě Brně • strategie jednotlivých poskytovatelů a harmonizace poskytovaných služeb • personální a materiální zabezpečení (sestavení profesního profilu, výběrové řízení a zaškolení nových pracovníků) • absolvování podpůrných seminářů a kurzů potřebných k poskytování kvalitních sociálních služeb • informování veřejnosti o této službě • udržení a rozšíření aktivizačních služeb a pomoci • začlenění do běžného života																														
Časový harmonogram	2007 – zajištění dosavadních služeb, příprava, kompletace 2008 – zvýšení personální kapacity: 1 pracovník v sociálních službách (Domov pro matky s dětmi – Společná cesta) 1 pracovník v sociálních službách (Domov pro matky s dětmi – Zvonek) 1 pracovník v sociálních službách (Domov sv. Markéty) 1 terénní sociální pracovník (Domov sv. Markéty) ½ psycholog-terapeut (Domov sv. Markéty) ½ právník (Domov sv. Markéty) 2009 – udržení personálního navýšení a poskytování zkvalitněných sociálních služeb v azylových domech pro matky s dětmi																														
Realizátoři a partneři	Realizátor: Domov sv. Markéty pro matky s dětmi v těsní OCH Brno, Domov pro matky s dětmi – Společná cesta CSS p.o. Brno, Domov pro matky s dětmi – Zvonek CSS p.o. Brno Partneři: Magdalenium o.s.																														
Předpokládaný počet klientů	dlouhodobé ubytování – 253 uživatelů/rok (matky + děti) nouzové ubytování – 255 uživatelů/rok (matky + děti) sociální poradenství a informace – 2.150 uživatelů/rok																														
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: 31,25 úvazku Prostorové: prostory současných azylových domů pro matky s dětmi																														
Finanční náklady	Na udržení současného stavu je od MMB / rok třeba: <table><tr><td>- Domov sv. Markéty OCH Brno</td><td>2.000.000 Kč</td></tr><tr><td>- Domov Společná cesta, CSS p.o.</td><td>2.350.000 Kč</td></tr><tr><td>- Domov Zvonek, CSS p.o.</td><td>2.270.000 Kč</td></tr></table> Rozšíření personální kapacity: <table><tr><td>- Domov sv. Markéty OCH Brno</td><td>1.288.000 Kč</td></tr><tr><td>- Domov Společná cesta, CSS p.o.</td><td>262.000 Kč</td></tr><tr><td>- Domov Zvonek, CSS p.o.</td><td>262.000 Kč</td></tr></table> Požadovaná částka od MMB/rok: <table><tr><td>- Domov sv. Markéty OCH Brno</td><td>3. 288 000 Kč</td></tr><tr><td>- Domov Společná cesta, CSS p.o.</td><td>2. 612.000 Kč</td></tr><tr><td>- Domov Zvonek, CSS p.o.</td><td>2. 532.000 Kč</td></tr></table> <table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>8.432.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>8.432.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td></td><td>16. 864.000 Kč</td></tr></table>	- Domov sv. Markéty OCH Brno	2.000.000 Kč	- Domov Společná cesta, CSS p.o.	2.350.000 Kč	- Domov Zvonek, CSS p.o.	2.270.000 Kč	- Domov sv. Markéty OCH Brno	1.288.000 Kč	- Domov Společná cesta, CSS p.o.	262.000 Kč	- Domov Zvonek, CSS p.o.	262.000 Kč	- Domov sv. Markéty OCH Brno	3. 288 000 Kč	- Domov Společná cesta, CSS p.o.	2. 612.000 Kč	- Domov Zvonek, CSS p.o.	2. 532.000 Kč	celkové náklady		předpoklad MMB	2008		8.432.000 Kč	2009		8.432.000 Kč	CELKEM		16. 864.000 Kč
- Domov sv. Markéty OCH Brno	2.000.000 Kč																														
- Domov Společná cesta, CSS p.o.	2.350.000 Kč																														
- Domov Zvonek, CSS p.o.	2.270.000 Kč																														
- Domov sv. Markéty OCH Brno	1.288.000 Kč																														
- Domov Společná cesta, CSS p.o.	262.000 Kč																														
- Domov Zvonek, CSS p.o.	262.000 Kč																														
- Domov sv. Markéty OCH Brno	3. 288 000 Kč																														
- Domov Společná cesta, CSS p.o.	2. 612.000 Kč																														
- Domov Zvonek, CSS p.o.	2. 532.000 Kč																														
celkové náklady		předpoklad MMB																													
2008		8.432.000 Kč																													
2009		8.432.000 Kč																													
CELKEM		16. 864.000 Kč																													
Předpokládané zdroje financování	MPSV, JMK, MMB, ÚMČ, nadace, dárci																														
Kritéria hodnocení	▶ udržení dosavadního stavu domovů ▶ zvýšení počtu pracovních míst v azylových domech pro matky s dětmi ▶ statistika počtu klientů v azylových domovech ▶ zpětná vazba od uživatelů ▶ získané náklady na provoz a mzdy																														
Rizika realizace opatření	▶ neudržitelnost dosavadního provozu domovů ▶ nepřidělené dotace ▶ nedostatek finančních zdrojů k zajištění aktivit																														

Opatření 4.5.		Podpora existující služby krizových lůžek v azylových zařízeních ve městě Brně													
Popis opatření a zdůvodnění		Krizové lůžko plní velmi důležitou úlohu při akutním ohrožení ženy či matky s dětmi. Dle výzkumu uživatelů pro cílovou skupinu Rodiny s dětmi podpora a rozvoj krizového ubytování pro oběti domácího násilí patří mezi opatření, které spadá do skupiny, jež dostala největší oporu. Z celkového počtu 72 dotázaných jej zvolilo 57 (70,4%). Krizové ubytování je dle zákona poskytováno zdarma a v minulém roce je využilo 250 uživatelů (matky + děti). Aby i nadále azylové domy mohly poskytovat tuto službu, je nutné získat dotaci. Zařízení Helena (provozuje o.s.Magdalenium) je azylovým domem pro oběti domácího násilí s utajenou adresou. Cílem zařízení je poskytování krizových lůžek s návazným pobytovým programem klientkám a jejich dětem v obtížných životních situacích. Domov sv. Markéty (OCH Brno) poskytuje ubytování matkám s dětmi, které se ocitly v krizové životní situaci, poskytuje komplexní služby v oblasti poradenství – sociální, psychologické, právní a ubytování (nouzové a dlouhodobé), sociální, komplexní řešení problému – spolupráce se státními orgány a nestátními organizacemi, resocializační a výchovný program pro matky i děti, materiální výpomoc v nouzi.													
Dopad na cílovou skupinu		▶ okamžitá pomoc ženám či matkám s dětmi, které jsou nuceny z důvodu napadení partnerem odejít ze svého bydliště ▶ pocit bezpečí před možným ohrožením partnerem													
AKTIVITY		● koordinace jednotlivých zařízení ● podání projektu na podporu služby krizových lůžek za každé zařízení ● zhodnocení													
Časový harmonogram		2007 – podání projektu na udržitelnost krizových lůžek 2008 – udržení poskytování krizového ubytování 2009 – udržení dosavadních služeb + zhodnocení													
Realizátoři a partneři		Realizátoři: o.s.Magdalenium (Domov sv. Heleny), Oblastní charita Brno (Domov sv. Markéty pro matky s dětmi v tísni) Partneři: Policie ČR, Městská policie Brno, Intervenční centra, Krizové centrum při FN, Azylové domy města Brna, Bílý kruh bezpečí													
Předpokládaný počet klientů		v období 2007 – 2009 předpokládaný počet uživatelů 765 (matky a děti) Krizové ubytování v Magdalenium: 25 uživatelů za rok Krizové ubytování v AD sv. Markéty: 230 uživatelů za rok													
Zdroje lidské / materiální / prostorové		Prostorové: AD Helena s utajenou adresou, AD sv. Markéty, Staňkova													
Finanční náklady		Nouzové ubytování AD Helena – 100 Kč/den = 10.000 Kč/rok Nouzové ubytování AD sv. Markéty – 100 Kč/den = 100.000 Kč/rok <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td></td><td>110.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>110.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td></td><td>220.000 Kč</td></tr></tbody></table>			celkové náklady	předpoklad MMB	2008		110.000 Kč	2009		110.000 Kč	CELKEM		220.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB													
2008		110.000 Kč													
2009		110.000 Kč													
CELKEM		220.000 Kč													
Předpokládané zdroje financování		JMK, MMB, ÚMČ, sponzoring, nadace, dárci													
Kritéria hodnocení		▶ udržitelnost lůžek ▶ zpětná vazba od uživatelů ▶ dostupnost služeb místní i časová ▶ nutnost zajištění služeb pro další plánovací období ▶ statistické údaje o.s.Magdalenium ▶ statistické údaje Domova sv. Markéty													
Rizika realizace opatření		▶ nezájem města Brna o možnost poskytování krizového ubytování ▶ nedostatek finančních prostředků													

Popis opatření a zdůvodnění

Intervenční centra jsou specializovaným zařízením sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím násilím, poskytují jim nehmotnou sociální a poradenskou pomoc a koordinují spolupráci mezi dalšími orgány a organizacemi, které se na komunitní úrovni na pomoci ohroženým osobám podílejí.

Brněnské Intervenční centrum, jehož provozovatelem je o.p.s. SPONDEA, navazuje svojí činností na DONA Centrum Brno, které bylo jako pilotní projekt realizováno v téže organizaci v období září – prosinec 2006. Projekt DONA Centra a od 1. 1. 2007 navazujícího Intervenčního centra (IC) vzniknul na základě Prohlášení Rady města Brna a následně na základě Interdisciplinárního přístupu k řešení případů domácího násilí ve městě Brně. V Situační zprávě zpracované k září roku 2006 jsou stanoveny střednědobé cíle interdisciplinárního týmu ve městě Brně, mimo jiné stabilizace Intervenčního centra, vývoj nabídky služeb IC v závislosti na poptávce.

Současné personální obsazení IC je ve výši 2,2 úvazku pro přímou práci s klienty. Poptávka po službě přitom stále narůstá:

leden – 83 kontaktů, únor – 90 kontaktů, březen – 87 kontaktů, duben – 97 kontaktů, květen – 111 kontaktů. Předpokládá se, že koncem roku bude měsíční počet kontaktů cca 150 pro více než 200 klientů, což nelze při současném personálním obsazení plynule zvládnout. Proto je nutné rozšířit personální kapacitu IC na celkem 3,5 úvazku:

1 úvazek psycholog, 1,5 úvazek sociální pracovnice, 1 úvazek právník.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ zklidnění uživatele v pro něj nepříznivé situaci
- ▶ zabránění dalšímu násilí
- ▶ okamžitá pomoc obětem násilí bez čekacích lhůt
- ▶ směřování uživatele k zajištění vlastního bezpečí
- ▶ zmobilizování vlastní aktivity uživatele tak, aby byl schopen vlastními silami realizovat další kroky vedoucí k životu bez násilí

AKTIVITY

- zajištění finančních prostředků na osobní náklady pracovníků, zvýšení počtu pracovníků a jejich výškolení
- zajištění provozu Intervenčního centra
- koordinace práce interdisciplinárního týmu

Časový harmonogram

2007 – udržení provozu IC ve všední dny 8:00 – 20:00, non stop telefonická linka, krizové lůžko

2008 – zvýšení personální kapacity – výškolení a zapracování sociální pracovnice a psychologa – získávání zpětné vazby od uživatelů služeb

2009 – stabilizace provozu Intervenčního centra, sladění nabídky služeb s poptávkou, – získávání zpětné vazby od uživatelů služeb – sledování schopnosti uživatelů činit samostatně kroky vedoucí k životu bez násilí

Realizátor + partneři

Realizátor: Spondea o.p.s.

Partneři: členové interdisciplinárního týmu – PČR, Městská policie Brno, Liga lidských práv, Magdalenium, Manželská a rodinná poradna, Probační a mediační služba, Přestupkové komise při ÚMČ MMB, Odbory MMB, Sdružení zdravotnických zařízení II Brno, Bílý kruh bezpečí, Krizové centrum při FN Brno Bohunice.

Předpokládaný počet klientů

2008 – 290
2009 – 310

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Lidské: převážně již zajištěno – 2,2 úvazku

Prostorové: již zajištěno provozovatelem

Materiální: již zajištěno provozovatelem

Finanční: dá se předpokládat převážně zajištění dotacemi z JMK a MPSV

Finanční náklady

roční náklady na posílení personální kapacity o 1,3 úvazku včetně výškolení cca 400.000 Kč

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	400.000 Kč	200.000 Kč
2009	400.000 Kč	200.000 Kč
CELKEM	800.000 Kč	400.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

EU, MPSV, JMK, MMB 50%

Kritéria hodnocení	▶ posílení personální kapacity intervenčního centra ▶ zpětná vazba od uživatelů služeb ▶ zkrácení čekací doby na konzultace (viz záznamy v objednacím sešitě), zvýšení počtu konzultací v jednotlivých dnech ▶ koordinace činnosti interdisciplinárního týmu v Brně vedoucí k naplnění Situační zprávy ze září 2006 ▶ prohloubení spolupráce s partnery – výstupy z jednání, zpětné vazby
Rizika realizace opatření	▶ nejistota při zajišťování finančních prostředků na realizaci projektu

Opatření 4.7. Vybudování kapacity pro krizové ubytování specifických cílových skupin ohrožených násilím													
Popis opatření a zdůvodnění	Ambulantní služby pro cílovou skupinu osob ohrožených násilím jsou zajištěny, chybí však krizová lůžka v případech nutnosti okamžitého odchodu ohrožené osoby z domácího prostředí. Dosavadní krizová lůžka jsou ve většině organizací nabízena ženám, respektive matkám s dětmi, na uvedenou specifickou cílovou skupinu není brán zřetel. Cílem opatření je vybudovat kapacitu dvou krizových lůžek, samostatně oddělených s bezbariérovým přístupem. V ČR nebyl dosud realizován reprezentativní výzkum o výskytu domácího násilí. Nejvíce výstupů z dílčích šetření se týká žen. Z výzkumů v roce 2001 pro Bílý kruh bezpečí vyplývá, že násilí jsou vystaveni i muži, zdravotně postižení a senioři. V roce 2002 ze vzorku 10.416 osob ohrožených násilím bylo 16% mužů, mezigenerační násilí (ohroženými osobami byli senioři) bylo uváděno u 17% osob. Ze statistiky brněnského DONA Centra a Intervenčního centra za období září 2006 – březen 2007 vyplývá, že odbornou pomoc v případech domácího násilí vyhledalo 18 mužů, 10 osob nad 65 let a 9 osob v invalidním důchodě nebo s postižením. V polovině uvedených případů byla žádost o umístění na krizové lůžko.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ okamžitá ochrana ohrožené osoby před dalším násilím ▶ včasné zajištění odborné pomoci vedoucí k řešení situace uživatele služby a následnému opětovnému zařazení se do života												
AKTIVITY	● získání prostoru pro dvě krizová lůžka, samostatně oddělená (možnost přijmout osoby opačného pohlaví) s bezbariérovým přístupem ● zajištění finančních prostředků na provoz lůžek a personální zabezpečení (úvazek 0,1 sociální pracovníce) ● informování veřejnosti o této službě												
Časový harmonogram	2007 – vyjednávání s MMB ohledně vhodných prostor pro zřízení krizových lůžek 2008 – zajištění finančních prostředků pro zřízení krizových lůžek, spuštění provozu, informování veřejnosti 2009 – provoz krizových lůžek, mapování zpětné vazby od uživatelů služeb												
Realizátor + partneři	Realizátor: Spondeo o.p.s. Partneři: členové interdisciplinárního týmu pro řešení problematiky domácího násilí v městě Brně – PČR, Městská policie Brno, Liga lidských práv, Magdalenium, Manželská a rodinná poradna, Probační a mediační služba, Sdružení zdravotnických zařízení II Brno, Bílý kruh bezpečí, Krizové centrum při FN Brno Bohunice												
Předpokládaný počet klientů	ročně 10 klientů												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Prostorové: buď v organizaci, kde jsou volné prostory, tedy pouze materiální vybavení, nebo samostatné vybudování krizových lůžek. Materiální: viz výše Lidské: 0,1 úvazku sociální pracovníce												
Finanční náklady	Nelze blíže specifikovat vzhledem k tomu, že není jasné, kde lůžka budou. Předpoklad – provoz lůžka včetně zajištění stravy cca 200 Kč denně, tj. 73.000 Kč za rok pro jedno lůžko, zaokrouhleně 150.000 Kč pro dvě lůžka ročně + mzda sociální pracovníce cca 25.000 Kč za rok včetně odvodů <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>175.000 Kč</td><td>75.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>175.000 Kč</td><td>75.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>350.000 Kč</td><td>150.000 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	175.000 Kč	75.000 Kč	2009	175.000 Kč	75.000 Kč	CELKEM	350.000 Kč	150.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	175.000 Kč	75.000 Kč											
2009	175.000 Kč	75.000 Kč											
CELKEM	350.000 Kč	150.000 Kč											

Předpokládané zdroje financování	MPSV, MMB 43%
Kritéria hodnocení	▶ vybudování dvou krizových lůžek ▶ porovnání nabídky s poptávkou
Rizika realizace opatření	▶ nezískání finančních prostředků

Priorita 5.

Rozšíření sítě nízkoprahových center pro děti a mládež (NZDM)

Opatření 5.1.

Vznik nových nízkoprahových zařízení pro děti a mládež

Popis opatření a zdůvodnění

V současné době fungují v Brně dvě NZDM v sídlištních oblastech. Ze strany městských částí je však poptávka po vzniku dalších zařízení (Bystrc, Řečkovice, aj.). NZDM jsou určena dětem a mládeži, které tráví svůj volný čas touláním na ulici, v partě či jinak neorganizovaně. Jsou v podstatě volnočasovou alternativou k různým zájmovým útvarům kroužkům a jiným organizovaným aktivitám, navíc ale poskytují poradenství a sociální servis. Přístup do nízkoprahových klubů není omezen financemi, zájmem ani časem příchodu či odchodu, návštěvníci mají svobodu volby, a to jak při pohybu v prostoru klubu, tak v chování i ve volbě vykonávaných činností. Zásadní význam klubů je v jejich poradenské a preventivní činnosti – umožňují dětem a mládeži si popovídat, nebo se svěřit se svými problémy, jež mohou za pomoci pracovníků vyřešit. Vytvářejí pro děti chráněný prostor, v němž dospívající najde svoje místo, což je přesně to, co v mnoha sociálně vyloučených lokalitách na anonymních sídlišťích chybí. Priorita je podložena mimo jiné výsledky výzkumu uživatelů, kdy 89% respondentů považuje za důležité jejich rozšíření.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ snížení sociálních rizik vyplývajících z konfliktních společenských situací, životního způsobu a rizikového chování cílové skupiny
- ▶ zvýšení sociálních schopností a dovedností
- ▶ podpora sociálního začlenění do skupiny vrstevníků i do společnosti, včetně zapojení do dění místní komunity
- ▶ minimalizace možných rizik souvisejících se způsobem života cílové skupiny
- ▶ řešení jejich nepříznivé životní situace
- ▶ změny chování jednotlivců

AKTIVITY

- zjištění potřeb uživatelů ve vytipovaných městských částech (Brno – Řečkovice, Brno – Bystrc, Brno – Medlánky) a možností zajištění prostor pro zařízení
- vypracování detailního projektu realizace a provozu zařízení s ohledem na charakteristiku vybrané oblasti
- získání finančního zajištění financování
- příprava prostor, nábor a zaškolení nových zaměstnanců
- realizace služby:
 - ▶ výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
 - ▶ zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
 - ▶ sociálně terapeutické činnosti
 - ▶ pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Časový harmonogram

2007 – zjištění potřeb a poptávky
 2008 – vypracování projektu a jeho podání
 2009 – příprava prostor a realizace služby

Realizátoři a partneři

Realizátor: Ratolest Brno, o.s.
 Partneři: Úřady městské části, kde zařízení vznikne + partneři z řad již existujících zařízení, jež jsou členy České asociace streetwork sdružující nízkoprahové programy, kteří mohou poskytnout metodické vedení a stáž pro začínající zařízení

Předpokládaný počet klientů

min. 350 klientů/rok

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Know – how: organizace provozující NZDM

Finanční náklady	Finanční náklady se týkají roku 2009. Předchozí aktivity proběhnou v rámci již realizovaných aktivit. Materiální vybavení a případná stavební úprava prostor – 200.000 Kč Provozní náklady + mzdové 1.300.000 Kč/rok (čtyři pracovníci na celý úvazek – 970.000 Kč/rok, 328.000 Kč provozní náklady – nájem, energie, materiál, aj.) Provozní náklady bude možné snížit v případě, že městská část nebo MMB poskytnou pronájem prostor za symbolickou cenu.														
	<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>0 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>1.500.000 Kč</td><td>300.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1.500.000 Kč</td><td>300.000 Kč</td></tr></table>				celkové náklady	předpoklad MMB	2008	0 Kč	0 Kč	2009	1.500.000 Kč	300.000 Kč	CELKEM	1.500.000 Kč	300.000 Kč
		celkové náklady	předpoklad MMB												
	2008	0 Kč	0 Kč												
	2009	1.500.000 Kč	300.000 Kč												
CELKEM	1.500.000 Kč	300.000 Kč													
Předpokládané zdroje financování	MPSV 700.000 Kč, MMB 300.000 Kč, JMK 200.000 Kč, nadace 200.000 Kč, ÚMČ 100.000 Kč														
Kritéria hodnocení	▶ počet nově vzniklých zařízení (min. 1) ▶ počet pracovníků v přímé práci (min. 3) ▶ počet kontaktovaných uživatelů (min. 350 za rok) ▶ počet dní v týdnu, kdy budou mít NZDM otevřeno (min. čtyři dny/zařízení) ▶ počet hodin za den, kdy budou mít NZDM otevřeno (min. čtyři hodiny/zařízení)														
Rizika realizace opatření	▶ neochota města a městských částí spolupracovat ▶ problém s nalezením vhodných prostor pro zařízení ▶ nedostatečné finanční zajištění ▶ nedostatečný výběr kvalitních pracovníků														

Opatření 5. 2.	Rozvoj preventivních programů pro děti a mládež
Popis opatření a zdůvodnění	V současné době narůstá výskyt sociálně patologických jevů u dětí a mládeže a ve společnosti obecně (viz zpráva z předvýzkumu potřeb – vážným problémem pro cílovou skupinu je prodej a zneužívání drog, děti pod vlivem alkoholu a drog, násilí). Z těchto důvodů je nutný rozvoj preventivních programů a služeb, které jsou dostupné širokému spektru uživatelů a nekladou na uživatele vysoké nároky. Realizace programů je založena na spolupráci s NZDM Ratolest na základě odst. a § 62 zákona 108/2006 Sb. Zároveň jsou službou sociální prevence (§ 53 tohoto zákona). Programy jsou koncipovány tak, aby byly pro děti dobře dostupné a oslovily jich velký počet. Proto je realizace zasazena do přirozeného sociálního prostředí, v němž se děti pohybují - školy, školní družiny, kluby, NZDM. Koncept realizace programů v těchto prostředích přináší zjednodušení organizačního rámce a snížení nákladů na opatření.
Dopad na cílovou skupinu	▶ podpora sociálních dovedností dětí, které se setkávají s různými riziky nebo jsou jimi suspektně ohroženy (šikana, syndrom CAN, sexuální aktivity, vztahové problémy, závislosti, apod.) ▶ zvýšení odolnosti proti sociálně patologickým jevům, nácvik chování v problémové situaci ▶ budování důvěry k poskytovatelům sociálních služeb, seznámení s jednotlivými službami a získání kontaktů na pomáhající organizace ▶ posílení sebedůvěry dítěte a potenciálu jeho vztahové sítě
AKTIVITY	● realizace preventivních programů na školách ● průběžná evaluace
Časový harmonogram	2007 – 2009 realizace programů a průběžná evaluace
Realizátoři a partneři	Realizátor: Modrá Linka Partneři: Ratolest Brno, základní školy, kluby, družiny, NZDM
Předpokládaný počet klientů	1.000 uživatelů / rok (50 programů)
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: využití zkušeností současného týmu s preventivními programy + využití již zpracované metodiky poskytované služby Materiálové a prostorové: programy probíhají na zapojených školách, klubech, NZDM

Finanční náklady	celkové náklady		předpoklad MMB	
	2008	130.000 Kč	2008	90.000 Kč
	2009	130.000 Kč	2009	90.000 Kč
	CELKEM	260.000 Kč	CELKEM	180.000 Kč
Předpokládané zdroje financování	JMK, MMB 70%, Pomozte dětem			
Kritéria hodnocení	▶ počet účastníků (1.000 osob/rok) ▶ počet pracovníků (dva na částečný úvazek – 10 hod/týdně) ▶ zpětná vazba – evaluace ▶ zájem škol/NZDM o programy			
Rizika realizace opatření	▶ nezájem o programy ze strany škol ▶ nedostatečné finanční zajištění			

Seznam členů pracovní skupiny

Janků Vít – koordinátor	Centrum pro rodinu a sociální péči
Navrátilová Jitka – expertka	FSS Katedra sociální politiky a sociální práce
Belšíková Hana	uživatelka
Bočková Jana	o.s. Magdalenium
Čermáková Blanka	Agentura Větrník s.r.o.
Doležalová Michaela	Mateřské centrum Klokánek
Dufková Miroslava	Právní občanská poradna DIALOG
Fousová Ludmila	Úmč Řečkovice Mokrá Hora, členka SZ komise
Haiserová Lenka	uživatelka
Heroutová Markéta	Slezská diakonie - středisko Eliada
Horská Bohuslava	Modrá linka
Hrabálková Eva	Spondeo o.p.s.
Hršelová Zuzana	uživatelka
Chytil Petr / Bártová Anna	Na počátku
Janíčková Eva	Fond ohrožených dětí
Kopřiva Jiří	SOS dětská vesnička
Koryčanská Dana	APLA JM
Kuchyňková Iva	Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro matky s dětmi
Latová Jana	Diecézní charita Brno, CELSUZ
Milinková Bronislava	uživatelka
Mrázková Zuzana	Liga lidských práv
Muselíková Karla	Centrum sociálních služeb p.o., Manželská a rodinná poradna
Nentwichová Barbora	Centrum naděje a pomoci CENAP
Odehnalová Alena	Modrá linka
Plesková Kateřina	Nesehnutí Brno
Pokorná Hana	MMB Odbor sociální péče
Polák Marek	MMB Odbor školství mládeže a tělovýchovy
Popovská Marie	Oblastní charita Brno, Domov sv. Markéty
Prosková Zora	MMB Odbor zdraví
Regnerová Hana	Diecézní charita Brno, CELSUZ
Skládaná Jana	Mateřské centrum Klokánek
Steinerová Petra	Česká asociace dul
Šíbllová Kateřina	o.s. Magdalenium
Trávníček Zdeněk	Spondeo o.p.s.
Vejlupková Martina	o.s. Magdalenium
Veselá Jana	Slezská diakonie - středisko Eliada
Vosečková Lucie	Ratolest Brno o.s.
Zvěřinová Zdenka	Středisko sociální pomoci dětem Brno

Pracovní skupina „Osoby s duševním onemocněním“

Popis cílové skupiny

Jde o skupinu, jež je vymezena prostřednictvím diagnostických kategorií vytvořených v kontextu zdravotnictví a jejich léčení tedy spadá částečně také do rezortu zdravotnictví.

Podle procentního výskytu nemocí v populaci se jedná v Brně přibližně o 2%, tj. 7.355 osob s duševním onemocněním.

V současné době se prostřednictvím jednotlivých služeb poskytuje podpora pouze asi 300 osobám s duševním onemocněním z uvedeného počtu.

Služby pro osoby s duševním onemocněním jsou z hlediska finanční podpory od města Brna podporovány dlouhodobě nejméně ve srovnání s podporou osob s jinými postiženími (smyslově, tělesně, mentálně) i dalších cílových skupin jako jsou rodiny s dětmi, společensky nepřizpůsobené osoby. V pracovní skupině osob s duševním onemocněním se jedná zejména o tyto diagnózy:

- ▶ F 10-19 psychotické poruchy
- ▶ F 20-29 schizofrenie, schizofrenické poruchy, poruchy s bludy
- ▶ F 30-39 afektivní poruchy (bipolární afektivní porucha, periodická depresivní porucha)
- ▶ F 40-49 fobické a úzkostné poruchy
- ▶ F 50-59 behaviorální syndromy spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktory, např. poruchy příjmu potravy
- ▶ F 60-69 specifické poruchy osobnosti

Duševní nemoc se neprojevuje jen nějakým duševním defektem, či symptomy, ale projevuje se také značnými sociálními limity, nezpůsobilostmi pro určité činnosti, handicapem v různých oblastech. Dopady těchto potíží se ve velké míře ukazují v oblasti sociální a společenské: **nezaměstnanost, invalidita, bezdomovectví, sebevražednost, stigmatizace, společenské izolace, marginalizace.**

Je to skupina, o níž pečují dva systémy – **zdravotnický a sociální**. Aby bylo možné poskytovat kvalitní sociální podporu, je nutné tyto systémy zkoordinovat.

Skupinu nelze vnímat jednotně, problémy osob v této skupině jsou heterogenní a každá diagnóza si vyžaduje specifický přístup. Některé potřeby však mají stejné.

Atributem skupiny je, že osoby potřebují **dlouhodobou, stálou péči a podporu**.

Uvedená cílová skupina pomoc nevyhledává nebo ji není schopna náležitě využívat!!! Z toho plyne vysoká potřeba službu a podporu nabízet, často i opakovaně.

Stále existuje stigmatizace, diskriminace, nedodržování lidských práv a nerespektování důstojnosti u osob s duševním onemocněním

Díky stigmatizaci pomoc nevyhledávají zvláště u nás ani lidé s lehkými a středně těžkými depresivními fázemi a neurotickými poruchami.

Ze zprávy experta, výzkumu poskytovatelů i uživatelů služeb vyvstaly tyto oblasti potřebné podpory:

- ▶ překonání společenské izolace a stigmatizace
- ▶ získání a rozvíjení užitečných sociálních dovedností a schopností
- ▶ práce
- ▶ bydlení
- ▶ smysluplné využití volného času
- ▶ terapeutická komunita

Trend do budoucna

Jak již bylo uvedeno výše, **služby pro osoby s duševním onemocněním jsou z hlediska finanční podpory od města Brna podporovány dlouhodobě nejméně** ve srovnání s podporou osob s jinými postiženími (smyslově, tělesně, mentálně) i dalších cílových skupin jako jsou rodiny s dětmi, společensky nepřizpůsobené osoby. Bude **nutné** služby pro lidi s duševním onemocněním **zachovat, finančně podporovat a finanční podporu zvyšovat** tak, aby se alespoň vyrovnala jiným cílovým skupinám.

Je třeba trvale podporovat odborné sociální poradenství, sociální rehabilitaci, chráněné bydlení, samostatné bydlení, centrum denních služeb, sociálně-terapeutické dílny.

Z výzkumu poskytovatelů i uživatelů vyplynulo, že **největší nedostatek** je vnímán v oblasti **chráněného bydlení a sociální rehabilitace**. Při stanovování priorit v pracovních skupinách vyplynula také potřeba podpory vzdělávání. V dalších letech (2009 -2012) bude nutné ve spolupráci s odborem zdraví zajistit **krizovou pomoc**.

Existují také skupiny osob s duševním onemocněním, které nemají zatím vytvořené požadované okruhy sociální pomoci. Takové skupiny jako děti s psychiatrickou diagnózou, matky s psychiatrickou diagnózou s dětmi, mladiství s duševní nemocí (young adult chronic patient), u nichž se nedaří farmakoterapie a bývají často hospitalizováni, lidé s poruchami osobnosti, bezdomovci s psychiatrickými diagnózami, osoby s poruchami příjmu potravy atd.

Přehled organizací poskytujících služby v dané oblasti a jejich zařízení

- ▶ Amicus Brno o.s.
- ▶ Anabell o.s. sociální poradenství pro nemocné anorexií a bulimií
- ▶ Centrum advokacie duševně postižených
- ▶ Diakonie Českobratrské církve evangelické, Centrum denních služeb
- ▶ Diakonie Českobratrské církve evangelické, chráněné bydlení Ovečka
- ▶ Sdružení Práh
- ▶ VIDA centrum Brno

Zdroje pro určení priorit jednotlivých cílových skupin

Pracovní skupina ve své práci při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházela z těchto informačních zdrojů:

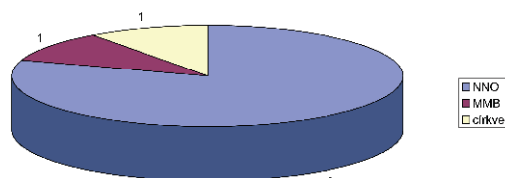
- **minianalýza potřeb** provedená v rámci pracovní skupiny
- **Socio-demografická analýza Brna**, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity)
- **Expertiza pro cílovou skupinu „Osoby s duševním onemocněním“**, autor Mgr. Jiří Šupa (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Osoby s duševním onemocněním“**, autor Mgr. Jiří Šupa (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)

V případě výstupů z výzkumu poskytovatelů, je nutno vzít v úvahu, že se nejedná o vyčerpávající výčet sociálních služeb poskytovaných na území města Brna dle nové typologie. V době realizace výzkumu byly zahrnuty do finálního vzorku všechny organizace působící v sociální oblasti pro danou cílovou skupinu, na které se podařilo soustředit kontakty a navázat spolupráci.

Tyto materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz v sekci „Studie v rámci projektu“ a fyzicky k nahlédnutí v kanceláři Sociálního nadačního fondu města Brna „Domovy potřebných“ na Mečové 5.

V Brně existují některé služby, které se sice starají o osoby s duševním onemocněním, ale nejedná se čistě o sociální služby a často by nemohly být posouzeny ani jako přechodná kategorie mezi zdravotnickou a sociální službou. Většinou se jednalo o čistě zdravotnické služby. Rozhodně nebylo možné je považovat za druh služby označovaný jako „sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče“.

Zřizovatelé sociálních služeb pro cílovou skupinu Osoby s duševním onemocněním

Výběr nejvýznamnějších potřeb a chybějících či nedostatečných služeb dle provedených výzkumů:

- ▶ nedostatečná kapacita služeb pro tuto cílovou skupinu obecně
- ▶ chráněné bydlení
- ▶ sociální rehabilitace
- ▶ krizová pomoc
- ▶ služby následné péče
- ▶ terapeutické komunity
- ▶ nutnost spolupráce oblasti zdravotnictví a oblasti sociálních služeb
- ▶ existence jediné služby pro pomoc osobám s poruchami příjmu potravy

Struktura druhů služeb a frekvence jejich zastoupení

Počty daného druhu služby na území města Brna

Specializované sociální poradenství	30% (3)
Podpora samostatného bydlení	10% (1)
Centra denních služeb	10% (1)
Domov se zvláštním režimem	10% (1)
Chráněné bydlení	20% (2)
Sociálně terapeutické dílny	10% (1)
Sociální rehabilitace	10% (1)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 10

Struktura zařízení sociálních služeb a frekvence jejich zastoupení

Zastoupení jednotlivých typů na území města Brna

Centrum denních služeb	20% (2)
Domov se zvláštním režimem	10% (1)
Sociální poradna	20% (2)
Sociálně terapeutická dílna	10% (1)
Centrum sociálně rehabilitačních služeb	10% (1)
Chráněné bydlení	20% (2)
Jiné	10% (1)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 10

PRIORITY

1. Rozšíření kapacity chráněného bydlení

Viz. zpracovaná průřezová priorita.

2. Terapeutická komunita

Terapeutická komunita (dále jen TK) pro osoby s poruchami příjmu potravy bude pobytové sociálně-psychoterapeutické zařízení poskytující podporu, specializované poradenství a léčbu lidem ohroženým sociální izolací a zdravotními psychosomatickými problémy v souvislosti s tímto onemocněním.

Cílem priority je rozšířit současné služby pro specifickou cílovou skupinu o nový, doposud zcela chybějící prvek pomoci a podpory. TK bude zaměřena na individuální i skupinovou práci s klientem/kou se záměrem naučit reagovat na aktuální problémy a situace v blízkém okolí, které často byly/jsou jednou z příčin a udržujících faktorů probíhajícího onemocnění a zároveň je napomáhají řešit.

Potřeba konkrétní formy následné podpory, případně jako doprovodné formy během samotného léčebného procesu, se ukázala být i jedním z výstupů výzkumné studie potřeb uživatelů, osob s poruchami příjmu potravy. Taktéž výzkum poskytovatelů sociálních služeb v městě Brně poukázal na absenci služby typu terapeutické komunity v oblasti podpory nemocných s poruchami příjmu potravy v krajském městě.

3. Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

Viz. zpracovaná průřezová priorita.

4. Komplexní podpora a posílení služby sociální rehabilitace se zaměřením na práci

Jedná se o cílenou a systematickou podporu osob s duševním onemocněním při jejich zapojování do pracovního procesu. Vlivem omezení dochází u řady osob z cílové skupiny k výraznému snížení či ztrátě schopností a dovedností, důležitých k dosažení samostatnosti a soběstačnosti a tím následně k nemožnosti získání vhodného pracovního uplatnění.

Cílem priority je posílit služby, zaměřené na individuální i skupinový nácvik těchto dovedností, realizací různých forem aktivizačních programů, udržení a posílení odborných poradenských služeb zaměřených na získání práce. V neposlední řadě je důležité systematické kontaktování a informování veřejnosti a potenciálních zaměstnavatelů k zajišťování rovných příležitostí a následně k sociální integraci osob z cílové skupiny.

Dle výsledků výzkumné pilotáže potřeb uživatelů provedené při FSS MU se ukázala jako jedna z priorit pro osoby s duševním onemocněním podpora v oblasti pracovního uplatnění. I výzkum poskytovatelů sociálních služeb v městě Brně poukázal na to, že je třeba poskytnout podporu při vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností vedoucích k sociálnímu začlenění.

Priorita 1

Posílení kapacity chráněného bydlení

- Opatření 1.1.** Informační a mediální kampaň s cílem seznámit co nejširší veřejnost se sociální službou chráněného bydlení – *průřezové opatření*
- Opatření 1.2.** Iniciovat uvolnění částí bytového fondu města a městských částí pro potřeby chráněného bydlení a zvyšování jeho kapacity – *průřezové opatření*
- Opatření 1.3.** Výzkum potřebnosti (poptávky) chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním
- Opatření 1.4.** Zachování dosavadní kapacity poskytované služby Chráněné bydlení v městě Brně
- Opatření 1.5.** Změna charakteru nájemních smluv chráněného bydlení v o.s. Práh
- Opatření 1.6.** Rozšíření kapacity CHB Diakonie ČCE rekonstrukcí bytu 2+1 na 5+1 Diakonie
- Opatření 1.7.** Rekonstrukce (stavební úprava) dvoulůžkového pokoje chráněného bydlení o.s. Práh
- Opatření 1.8.** Vybudovat nové chráněné bydlení (jeden byt) skupinového typu s vyšší mírou podpory a ochrany (12 hodin denně)

Priorita 2

Terapeutická komunita pro nemocné anorexií a bulimií

- Opatření 2.1.** Vybudování terapeutické komunity pro osoby s poruchami příjmu potravy a její provoz

Priorita 3

Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

- Opatření 3.1.** Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí – *průřezové opatření*

Priorita 4

Komplexní podpora a posílení služby sociální rehabilitace se zaměřením na práci

- Opatření 4.1.** Příprava a realizace osvětové kampaně zaměřené na potenciální zaměstnavatele
- Opatření 4.2.** Realizace Job klubů zaměřené na cílové skupiny osob s duševním onemocněním
- Opatření 4.3.** Zvýšení počtu nácvikových míst
- Opatření 4.4.** Posílení služby sociální rehabilitace se zaměřením na práci v přirozeném prostředí

Priorita 1.**Posílení kapacity chráněného bydlení****Opatření 1.1.**

Informační a mediální kampaň s cílem seznámit co nejširší veřejnost se sociální službou chráněného bydlení
viz. zpracovaná průřezová priorita

Opatření 1.2.

Iniciovat uvolnění části bytového fondu města a městských částí pro potřeby chráněného bydlení a zvyšování jeho kapacity
viz. zpracovaná průřezová priorita

Opatření 1.3.

Výzkum potřebnosti (poptávky) chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním

Popis opatření a zdůvodnění

Cílem výzkumu je zjistit, kolik osob s duševním onemocněním má zájem o službu „Podpora bydlení“, dále profil služby, která by nejlépe odpovídala potřebám uživatelů a kumulaci osob se zájmem o tuto službu v jednotlivých městských částech. Potřebnost výzkumu je dána především tím, že neexistuje jiný relevantní výzkum pro město Brno v této oblasti. Pro adekvátní rozvoj jednotlivých služeb „Podpory bydlení“ je takový výzkum nezbytný. Na jeho základě bude v budoucnosti možné plánovat rozvoj jednotlivých služeb „Podpory bydlení“ tak, aby odpovídaly skutečné poptávce potenciálních uživatelů. V současné době je potřebnost vyjádřena pouze počtem zájemců o „Podporu bydlení“, kteří však službu kontaktují zejména díky spolupráci Sdružení Práh a Diakonie s Psychiatrickou léčebnou. Není tak zachycen skutečný zájem a potřebnost u osob s duševní nemocí žijících v městě Brně, jež např. navštěvují ambulantní psychiatry nebo denní stacionáře či byli hospitalizováni na Psychiatrické klinice FN Bohunice a o možnosti využít služeb „Podpory bydlení“ vůbec neví nebo o nich mají zkreslené představy. Tento stav je mimo jiné způsoben nedostatečným povědomím veřejnosti o těchto službách (řešeno v průřezovém opatření 1.1. ve skupině Chráněného bydlení). Z výše uvedeného vyplývá, že současná poptávka po službách Podpory bydlení nevyjadřuje skutečný zájem a potřeby duševně nemocných osob v městě Brně. Proto je nutné zpracovat kvalitní výzkum v této oblasti.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ efektivnější integrace cílové skupiny do společnosti
- ▶ zlepšení životních podmínek, zvýšení kvality života
- ▶ snížení počtu hospitalizací
- ▶ zabránění přílišné institucionalizaci (tj. zůstávání v psychiatrické léčebně delší dobu a budování závislosti na tomto prostředí)

AKTIVITY

- příprava výzkumu
- sběr dat
- analýza, interpretace dat
- vytvoření závěrečné zprávy, prezentace výsledků

Časový harmonogram

2008 – příprava výzkumu, sběr dat
2009 – analýza, interpretace dat, vytvoření závěrečné zprávy, prezentace výsledků

Realizátoři a partneři

Realizátor: Sdružení Práh, Mgr. Jiří Šupa
Partneři: FSS MU – katedra Psychologie a katedra Sociální práce, Psychiatrická léčebna Černovice, Psychiatrická klinika Bohunice, ambulantní psychiatři, Sdružení Práh, Diakonie ČCE – středisko v Brně, Stacionáře pro duševně nemocné (Zahradníková)

Předpokládaný počet klientů

200 klientů

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Prostorové: jedna místnost v prostorách FSS MU nebo Sdružení Práh
Materiální: počítače, software, diktafony
Lidské: 3 + tazatelé

Finanční náklady

DPP a materiální náklady = 100.000 Kč

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	70.000 Kč	70.000 Kč
2009	30.000 Kč	30.000 Kč
CELKEM	100.000 Kč	100.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

MMB 100%

Kritéria hodnocení	▶ závěrečná zpráva ▶ prezentace výsledků
Rizika realizace opatření	▶ nedostatečná spolupráce partnerů či jejich odmítnutí ▶ problém se získáním vstupních dat

Opatření 1.4. Zachování dosavadní kapacity poskytované služby Chráněné bydlení v městě Brně													
Popis opatření a zdůvodnění	Chráněné bydlení pro osoby s duševním onemocněním poskytují v Brně dvě organizace – Sdružení Práh od roku 2002 a Diakonie ČCE od roku 2003. Z výzkumu poskytovatelů i uživatelů vyplynulo, že kapacita pro tuto cílovou skupinu je nedostačující a je velmi malá pro- ti jiným cílovým skupinám. Proto je nezbytně nutné zachovat a podporovat stávající kapacitu chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ umožnění lidem s psychickým onemocněním žít běžným způsobem života v domácím prostředí ▶ pomoc při začleňování do společenského života ▶ minimalizace důsledků postižení												
AKTIVITY	● zajištění finančních prostředků ● poskytování služby chráněného bydlení												
Časový harmonogram	2008 – 2009 – zajištění finančních prostředků a průběžné poskytování služby												
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Sdružení Práh, Diakonie ČCE – středisko v Brně												
Předpokládaný počet klientů	34 klientů												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Prostorové: vlastní dům s bytem 4+1 (Diakonie ČCE), Tuřanská 12 – skupinový byt (pronájem) Sdružení Práh, tři byty (pronájem) (+ 1 byt do konce roku 2007) Sdružení Práh, u služby podpory samostatného bydlení byty uživatelů služeb –Sdružení Práh Lidské: tým pracovníků Diakonie ČCE , vedoucí CHB – úvazek 0,25, sociální pracovníce – úv. 0,75, pracovník sociální péče – úv. 0,5 účetní, dobrovolný pracovník, tým bydlení Sdružení Práh, čtyři sociální pracovníci, čtyři účetní, psychiatr, provozní kancelář – poměrná část												
Finanční náklady	Celkové náklady na provoz CHB Diakonie ČCE: předpokládaný rozpočet na rok 2008 – 650.000 Kč. Od MMB žádá organizace každý rok 150.000 Kč a dostává 60.000 Kč (tj. 9,52% celkových nákladů) Celkové náklady na provoz CHB Sdružení Práh 2007 – 2008 čtyři byty, čtyři pracovníci: 1.230.000 Kč <table><thead><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td></td><td>385 000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>385 000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td></td><td>770.000 Kč</td></tr></tbody></table>	celkové náklady		předpoklad MMB	2008		385 000 Kč	2009		385 000 Kč	CELKEM		770.000 Kč
celkové náklady		předpoklad MMB											
2008		385 000 Kč											
2009		385 000 Kč											
CELKEM		770.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB, JMK, vlastní zdroje												
Kritéria hodnocení	▶ udržení kapacity poskytování služby minimálně na stejné úrovni												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatečné množství finančních prostředků pro realizaci služeb chráněného bydlení												

Opatření 1.5. Změna charakteru nájemních smluv chráněného bydlení v o.s. Práh	
Popis opatření a zdůvodnění	Sdružení Práh poskytuje chráněné bydlení skupinového typu od roku 2002 a individuálního od roku 2005. Město Brno dalo k dispozici čtyři sociální byty, které pronajalo prostřednictvím městských částí Sdružení Práh pro osoby s duševním onemocněním. Dva byty jsou pronajaty na dobu neurčitou a o dalších dvou bytech rozhodla Rada města Brna, že budou pronajaty na dobu dvou let. Tato podmínka je velmi omezující. I když Sdružení Práh poskytuje služby osobám s duševním onemocněním podle pravidel pouze na dobu jednoho roku s možností prodloužení podle potřeby uživatelů, je doba dvou let ohrožující pro poskytování kvalitní služby. Z toho důvodu je potřebné změnit u dvou bytů nájemní smlouvu z doby dvou let na dobu neurčitou.

Dopad na cílovou skupinu	
AKTIVITY	
Časový harmonogram	
Realizátoři a partneři	
Předpokládaný počet klientů	
Zdroje lidské / materiální / prostorové	
Finanční náklady	
Předpokládané zdroje financování	
Kritéria hodnocení	
Rizika realizace opatření	

- ▶ větší jistota při poskytování kvalitní služby
- ▶ méně stresu pro uživatele
- ▶ délka služby podle potřeby klienta

- sepsání žádosti o změnu délky nájemní smlouvy pronájmu dvou bytů
- podání žádosti na Radu města Brna a její případná obhajoba na Zastupitelstvu
- změna nájemní smlouvy na dobu neurčitou

2007 – po schválení KP sepsání žádosti a jednání s RMB
2008 – jaro – změna nájemní smlouvy

Realizátoři: Sdružení Práh
Partneři: Rada města Brna, Zastupitelstvo města Brna, příslušná městská část

2 – 3 klienti

Lidské: management Sdružení Práh
Prostorové: dva byty městských částí

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	0 Kč	0 Kč
2009	0 Kč	0 Kč
CELKEM	0 Kč	0 Kč

–

- ▶ nájemní smlouvy u 2 bytů na dobu neurčitou
- ▶ neochota členů Rady města Brna, členů Zastupitelstva změnit rozhodnutí v důsledku nepochopení situaci

Opatření 1.6.

Rozšíření kapacity CHB Diakonie ČCE rekonstrukcí bytu 2+1 na 5+1

Popis opatření a zdůvodnění	
Dopad na cílovou skupinu	
AKTIVITY	
Časový harmonogram	
Realizátoři a partneři	
Předpokládaný počet klientů	

Diakonie ČCE nyní poskytuje CHB čtyřem klientům ve svém domě na Hrnčířské ul. v Brně. Klienti zde mají možnost získat pobyt na dobu neurčitou, což je pro tuto cílovou skupinu velmi důležité. V současné době je již kapacita CHB zcela naplněna a není možné uspokojit zájemce o pobyt v CHB. Jedná se tedy o rozšíření stávajících, již poskytovaných služeb chráněného bydlení Ovečka. Rekonstrukcí prostor ve 2. patře domu vznikne další bytová jednotka pro dalších 5 klientů, kteří jsou nyní v pořadí. Rekonstrukcí bude v tomto bytě vytvořen samostatný pokoj pro každého klienta a společná kuchyň a soc. zařízení. Byt bude určen těm, kteří potřebují částečnou asistenci při uspokojování svých potřeb, nebude zde zajištěna asistence 24 hodin denně.

- ▶ umožnění lidem s psychickým onemocněním žít běžným způsobem života v domácím prostředí
- ▶ pomoc při začleňování do společenského života
- ▶ pozitivní dopad při případném návazném pracovním uplatnění

- rekonstrukce prostor (celková renovace patra, jeho zpřístupnění, vytvoření bezbariérových vstupů, rekonstrukce rozvodů vody, elektřiny, stavební úpravy nutné pro vytvoření samostatných pokojů, kuchyně a odpovídajícího sociálního zařízení)
- vybavení a zařízení zrekonstruovaných prostor
- zvýšení počtu personálu (2x sociální pracovník)

2008 – zajištění zdrojů financování
– rekonstrukce prostor a jejich vybavení
– zajištění personálu
– oslovení uchazečů o ubytování v CHB
2009 – zahájení provozu

Realizátor: Diakonie ČCE – středisko v Brně

5 klientů

Zdroje lidské / materiální / prostorové	Zkušenosti s poskytováním chráněného bydlení lidem s psychickým onemocněním. Prostorové: vlastní dům s dvěma bytovými jednotkami určenými pro chráněné bydlení (jedna potřebuje rekonstrukci) Lidské: sociální pracovníce, která zde již v bytě pracuje												
Finanční náklady	Investiční náklady: náklady na rekonstrukci cca 600.000 Kč (s 5% DPH) Provozní náklady: od roku 2009 zahájení provozu – celkové roční náklady na provoz = 730.000 Kč												
	<table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>200.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>270.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1. 330.000 Kč</td><td>470.000 Kč</td></tr></table>	celkové náklady		předpoklad MMB	2008		200.000 Kč	2009		270.000 Kč	CELKEM	1. 330.000 Kč	470.000 Kč
	celkové náklady		předpoklad MMB										
	2008		200.000 Kč										
	2009		270.000 Kč										
CELKEM	1. 330.000 Kč	470.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MPSV, JMK, MMB 35%, ÚMČ, sponzoři												
Kritéria hodnocení	▶ uspokojení poptávky žadatelů o pobyt v chráněném bydlení ▶ rozšíření kapacity ze čtyř na devět klientů												
Rizika realizace opatření	▶ nedodržení časového harmonogramu ▶ nedostatek finančních prostředků ▶ špatně nastavená personální kapacita služby												

Opatření 1.7.	Rekonstrukce (stavební úprava) dvoulůžkového pokoje chráněného bydlení o.s. Práh												
Popis opatření a zdůvodnění	Sdružení Práh otevřelo chráněné bydlení skupinové v roce 2002. Přebudováním dvou bývalých školních tříd v sídle sdružení na Tuřanské 12 vzniklo bydlení pro pět osob. Byly vytvořeny čtyři pokoje, tři jednolůžkové a jeden dvoulůžkový. Část prostor byla společná – kuchyně, obývací část, koupelna, chodba. Velmi brzy se ukázalo, že lidé s duševním onemocněním sice potřebují společnost, ale také potřebují svůj individuální samostatný prostor. Bylo velmi obtížné obsazovat pokoj společný. Proto i ve dvoulůžkovém pokoji zůstával uživatel sám. Uživatelé služeb potřebují své soukromí. Z toho důvodu je potřeba změnit dispozice celého chráněného bydlení tak, aby ze dvoulůžkového pokoje mohly vzniknout dva samostatné pokoje a tím byla plně využívána původně plánovaná kapacita tohoto chráněného skupinového bydlení.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ rozšíření kapacity chráněného bydlení ze 4 na 5 míst												
AKTIVITY	● zpracování projektu stavební úpravy ● realizace stavební úpravy ● úpravy interiéru												
Časový harmonogram	2007 – zpracování projektu stavební úpravy 2008 – realizace stavební úpravy, úpravy interiéru												
Realizátoři a partneři	Realizátor: Sdružení Práh												
Předpokládaný počet klientů	Zvýšení kapacity o jednoho uživatele.												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Prostorové: prostory chráněného bydlení Sdružení Práh, Tuřanská 12 Materiální: nábytek chráněného bydlení Finanční: sponzoři, vlastní zdroje Sdružení Práh												
Finanční náklady	Celkové náklady opatření = 45.000 Kč <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td></td><td>13.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td></td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>45.000 Kč</td><td>13.000 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008		13.000 Kč	2009			CELKEM	45.000 Kč	13.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008		13.000 Kč											
2009													
CELKEM	45.000 Kč	13.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB 29%, vlastní zdroje Sdružení Práh 71%												
Kritéria hodnocení	▶ realizace rekonstrukce ▶ obložnost pokojů												
Rizika realizace opatření	–												

Opatření 1.8.

Vybudovat nové chráněné bydlení (jeden byt) skupinového typu s vyšší mírou podpory a ochrany (12 hodin denně)

Popis opatření a zdůvodnění

Cílem Chráněného bydlení je integrace duševně nemocných osob do společnosti. Chráněné bydlení skupinové je služba, jež poskytuje skupinové bydlení na omezenou dobu pro uživatele, kteří s intenzivní pomocí asistenta trénují dovednosti potřebné pro zvládnutí samostatného bydlení. Z výzkumu poskytovatelů, uživatelů i z jednání pracovní skupiny vyplynulo, že je potřeba rozšířit počet míst v chráněném bydlení skupinového typu. Pro tuto cílovou skupinu od roku 2002 funguje skupinové bydlení pro pět osob za podpory asistenta, jenž poskytuje podporu pouze v pracovní dny osm hodin denně. V praxi se ukazuje, že je nutný vznik mezičlánku mezi psychiatrickou léčebnou a skupinovým bydlením, které provozuje Sdružení Práh. Je potřebné vytvořit skupinové bydlení s větší mírou ochrany. Za dostatečně chráněné prostředí lze považovat 12 hodinovou asistenční službu včetně všech svátků, sobot a nedělí. Taková služba v současné době v Brně neexistuje. Jako vhodný postup se jeví zakoupení jednopodlažního rodinného domu s možností pozdějšího rozšíření, např. půdní vestavba. V tomto Chráněném bydlení by žili čtyři uživatelé v jednodůžkových pokojích, se společnou kuchyní, sociálním zařízením a obývacím pokojem. V domě by se také nacházela kancelář pro asistenty. Součástí domu by měla být i zahrada, sloužící jako prostor pro ergoterapii nebo jen k odpočinku a společnému setkávání uživatelů Chráněného bydlení.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ příležitost k integraci do společnosti pro větší množství duševně nemocných osob
- ▶ zvýšení prostupnosti mezi psychiatrickou léčebnou a návazným bydlením
- ▶ příležitost i pro ty nemocné, kteří potřebují větší míru podpory

AKTIVITY

- podání projektu
- nákup rodinného domu Sdružením Práh
- úpravy interiéru, vybavení
- zajištění personálního obsazení

Časový harmonogram

2008 – podání projektu, nákup domu, úpravy interiéru, vybavení
2009 – zajištění personálního obsazení
(2009 – 2011) dobudování půdní vestavby

Realizátoři a partneři

Realizátor: Sdružení Práh
Partner: Psychiatrická léčebna

Předpokládaný počet klientů

4 uživatelé

Zdroje

lidské / materiální / prostorové

Finanční: vlastní zdroje Sdružení Práh
Materiální: částečně vlastní zdroje - nábytek a další nutné vybavení nového bydlení
Lidské: metodický vedoucí

Finanční náklady

Celkové náklady pro rok 2008 – 4.950.000 Kč – z toho: MMB - dva pracovníci, služby, materiál = 620.000 Kč
Celkové náklady pro rok 2009 – 680.000 Kč - z toho MMB – dva pracovníci, služby = 620.000 Kč

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	4.950.000 Kč	620.000 Kč
2009	680.000 Kč	620.000 Kč
CELKEM	5. 630.000 Kč	1. 240.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

MMB 22%, ESF, JMK, sponzoři

Kritéria hodnocení

- ▶ realizace vybudování nového skupinového CHB
- ▶ počet uživatelů využívající službu

Rizika realizace opatření

- ▶ ESF ve svých programech nepodpoří chráněné bydlení
- ▶ nedostatek finančních zdrojů pro zakoupení rodinného domu
- ▶ nedostatečné personální zajištění

Priorita 2.		Terapeutická komunita pro nemocné anorexií a bulimií													
Opatření 2.1.		Vybudování terapeutické komunity pro osoby s poruchami příjmu potravy a její provoz													
Popis opatření a zdůvodnění		Cílem programů terapeutické komunity bude v prvním plánu zabránit hospitalizaci osob s poruchou příjmu potravy (anorexie, bulimie), v druhém pak nabídnout ve městě Brně zcela chybějící variantu následné a systematické posthospitalizační terapie pro tuto cílovou skupinu, posílit vlastní mobilizační aktivity a iniciaci klientů/klientek v léčbě a navíc aktivně a pozitivně ovlivnit jejich nevhodné a nedostatečné stravovací návyky.													
Dopad na cílovou skupinu		▶ společné prostředí pro osoby, které mají stejné problémy (nemocní s poruchou příjmu potravy jsou často se svým problémem sami, uzavření do sebe, izolování od života) ▶ pocit sounáležitosti (sdílení a inspirace zkušenostmi ostatních) ▶ možnost veřejně hovořit o své nemoci v „bezpečném“ prostředí s postupnou adaptací na život v běžné, „nechráněné“ společnosti ▶ odborný terapeutický přístup (psychoterapie, socioterapie, arteterapie, bodyterapie, práce s jídlem, body image aj.) ▶ změna postoje k jídlu a systému stravování ▶ společné hledání motivace k aktivnímu přístupu k léčbě a komplexnímu vyléčení ▶ další z kroků k návratu do normálního života a do společnosti, v níž je jídlo přirozenou součástí života (bez jídla žít nelze)													
AKTIVITY		● příprava a podání žádosti v rámci nového programovacího období ESF (vícezdrojové financování) ● stavební úpravy a vybavení pětipokojového bytu (= zařízení TK), odborná příprava a zpracování metodických postupů, registrace sociální služby, příprava smluv, získávání klientů/klientek, propagace ● testovací provoz, vyhodnocení prvních výsledků, odborná konference s prezentací dosažených výsledků ● ostrý provoz, průběžné hodnocení výsledků, udržitelnost projektu, trvalá propagace, nábor klientů													
Časový harmonogram		2007 – podzim /leden-únor 2008 2008 – příprava a podání projektové žádosti – červen-prosinec - stavební úpravy a vybavení pětipokojového bytu 2009 – leden, únor - testovací provoz – březen – prosinec – provoz terapeutické komunity													
Realizátoři a partneři		Realizátor: Občanské sdružení Anabell – sociální poradenství pro nemocné anorexií a bulimií, odborná garance PK FN Brno-Bohunice Partneři: Zdravotní ústav se sídlem v Brně, Společnost nutričních specialistů ČR													
Předpokládaný počet klientů		72 klientů/klientek													
Zdroje lidské / materiální / prostorové		–													
Finanční náklady		Investiční náklady: 750.000 Kč Provozní náklady rok 2008: 915.000 Kč, rok 2009: 1.810.000 Kč Celkové náklady opatření - investice 750.000 Kč, přímé náklady 2.425.000 Kč = 3.175.000 Kč Z toho MMB: 486.000 Kč (mzdové náklady 2x sociální pracovník) <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>750.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>486.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>3. 175.000 Kč</td><td>1. 236.000 Kč</td></tr></table>			celkové náklady	předpoklad MMB	2008		750.000 Kč	2009		486.000 Kč	CELKEM	3. 175.000 Kč	1. 236.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB													
2008		750.000 Kč													
2009		486.000 Kč													
CELKEM	3. 175.000 Kč	1. 236.000 Kč													
Předpokládané zdroje financování		ESF, sponzorské dary, MPSV, MMB 39%, MZ, příjmy od klientů													
Kritéria hodnocení		▶ nově vybudované jedinečné zařízení pro socioterapeutickou intervenci a podporu nemocným s poruchami příjmu potravy v Brně ▶ počet klientů/klientek, kteří absolvují socioterapeutický program ▶ počet klientů/klientek, kteří absolvují socioterapeutický program TK a v průběhu pobytu u nich nedojde k život ohrožujícímu zhoršení zdravotního stavu;													

Rizika realizace opatření

- ▶ nedostatečná propagace nově vzniklého zařízení
- ▶ nedostatečná motivace klientů/klientek
- ▶ rivalita resortu zdravotnictví
- ▶ nedostačující finanční podpora dotačních programů

Priorita 3.

Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

Opatření 3.1.

Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí
viz. zpracovaná průřezová priorita

Opatření 3.2.

Zřízení „socio-infocentra“ při MMB
viz. zpracovaná průřezová priorita

Priorita 4.

Komplexní podpora a posílení služby sociální rehabilitace se zaměřením na práci

Opatření 4.1.

Příprava a realizace osvětové kampaně zaměřené na potenciální zaměstnavatele

Popis opatření a zdůvodnění

Náplní tohoto opatření je odstraňování bariér vyplývajících ze zdravotního a společenského znevýhodnění duševně nemocných osob a především realizace aktivit zaměřených na potenciální zaměstnavatele za účelem zajišťování rovných příležitostí v přístupu k zaměstnání a tedy k sociální integraci osob s duševním onemocněním. Součástí je práce se zaměstnavateli na změně jejich postoje k lidem s psychiatrickou diagnózou a také posílení sociálních dovedností v komunikaci s duševně nemocnými.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ zajištění větší informovanosti zaměstnavatelského sektoru
- ▶ aktivní zapojení podnikatelských subjektů do problematiky zaměstnávání občanů s duševním onemocněním
- ▶ zvýšení možností pracovních příležitostí pro osoby z cílové skupiny

AKTIVITY

- vytvoření prezentačních materiálů pro možnosti propagace zaměstnávání osob z cílové skupiny (např. filmový spot – specifika zaměstnávání osob s psychózou)
- cílené informování zaměstnavatelů (telefonické oslovování a osobní kontakt se zaměstnavateli), Úřadů práce
- další prezentační akce (např. konference, přednášky, výstava fotografií, dny otevřených dveří, destigmatizační kampaně)

Časový harmonogram

2008 – příprava a realizace prezentačních materiálů pro možnosti propagace zaměstnávání osob z cílové skupiny
2008 – 2009 – cílené informování zaměstnavatelů, další prezentační akce

Realizátoři a partneři

Realizátoři: Sdružení Práh (osoby s psychotickým onemocněním), AGAPO, o.s.
Partneři: Úřad práce, MMB, ostatní organizace, zabývající se podporou osob s duševním onemocněním v otázce podpory zaměstnanosti

Předpokládaný počet klientů

300/rok (cílené oslovených telefonicky/osobně), počet jinak oslovených (na základě prezentačních akcí apod.– nelze zjistit)

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Prostorové: využití prostor Sdružení Práh, AGAPO, o.s.
Materiální: využití vybavení Sdružení Práh, AGAPO, o.s.
Lidské: koordinátor projektu, administrativně-technický pracovník, pracovní konzultanti v rámci své pracovní náplně, dobrovolníci, spolupracující NNO

Finanční náklady	AGAPO, o.s. = celkové náklady 30.000 Kč/rok, požadavek na MMB 6.000 Kč/rok. Sdružení Práh = celkové náklady 30.000 Kč/rok, požadavek na MMB 6.000 Kč/rok.	
	celkové náklady	předpoklad MMB
	2008	60.000 Kč 12.000 Kč
	2009	60.000 Kč 12.000 Kč
	CELKEM	120.000 Kč 24.000 Kč
Předpokládané zdroje financování	ESF, sponzorské dary, JMK, MMB 20%	
Kritéria hodnocení	▶ počet oslovených zaměstnavatelů, ▶ vytvořený filmový spot, ▶ počet propagačních materiálů a prezentačních akcí.	
Rizika realizace opatření	▶ předsudky zaměstnavatelů vůči občanům s duševním onemocněním ▶ nedostatek finančních prostředků	

Opatření 4.2.		Realizace JOB klubů se zaměřením na cílovou skupinu osob s duševním onemocněním
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem Job klubů je obnovit nebo nově rozvinout schopnost získat zkušenosti, dovednosti a informace z oblastí získání a udržení si zaměstnání pro osoby s duševním onemocněním.	
Dopad na cílovou skupinu	▶ aktivizace účastníků v jejich samostatnosti ▶ posílení motivace účastníků k získání a udržení si zaměstnání ▶ rozvinutí schopností a znalostí účastníků v oblasti zaměstnání ▶ aktivní nácvik sociálních interakcí, které účastníci ztratili z důvodu sociální izolace způsobené jejich situací ▶ inspirace zkušenostmi ostatních účastníků kurzu ▶ změna postoje uživatele k práci ▶ sociální integrace	
AKTIVITY	▶ podání projektu na strukturální fondy EU ▶ příprava realizace Job klubů (vytvoření materiálů, metodiky pro duševně nemocné) ▶ informování osob cílové skupiny o možnosti účasti na Job klubech (spolupráce s ÚP a dalšími NNO, média, tisk) ▶ realizace motivačně vzdělávacích kurzů - Job klubů.	
Časový harmonogram	2008 – první čtvrtletí – podání projektu na strukturální fondy EU – druhé čtvrtletí – příprava realizace Job klubů – druhé pololetí realizace Job klubů 2009 – informování osob cílové skupiny o možnosti účasti na Job klubech, realizace motivačně vzdělávacích kurzů	
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Sdružení Práh (osoby s psychotickým onemocněním), AGAPO, o.s. Partneři: Úřad práce, MMB, ostatní NNO, zabývající se podporou osob s duševním onemocněním v otázce podpory zaměstnanosti	
Předpokládaný počet klientů	Jednoho běhu Job klubu se účastní 6-8 klientů	
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Prostorové: dosavadní prostory Materiální: existující materiální vybavení Lidské: pracovní konzultanti, právník, metodická vedoucí, koordinátor projektu, administrativně - technický pracovník	

Finanční náklady	Na jednoho účastníka kurzu = 805 Kč (stravné, náklady na tisk materiálů, účast právníka), lektorování zajišťují pracovníci v rámci své pracovní doby. AGAPO, o.s. – 25.000 Kč/rok, požadavek na MMB – 5.000 Kč/rok Sdružení Práh – celkové náklady rok 2008 = 690.000 Kč, požadavek na MMB – 250.000 Kč, rok 2009 = 590.000 Kč, požadavek na MMB – 250.000 Kč.		
	celkové náklady		předpoklad MMB
	2008	715.000 Kč	255.000 Kč
	2009	615.000 Kč	255.000 Kč
	CELKEM	1. 330.000 Kč	510.000 Kč
Předpokládané zdroje financování	ESF, sponzorské dary, JMK, MMB 38%		
Kritéria hodnocení	▶ počet uživatelů zapojených do služby ▶ počet vydaných osvědčení o absolvování Job klubu ▶ výstup ze závěrečného dotazníku účastníků kurzu		
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek financí k zabezpečení dalších běhů Job klubů ▶ malá ochota spolupráce Úřadu práce a jiných organizací ▶ nemusí setrvat zájem ze strany uživatelů		

Opatření 4.3. Zvýšení počtu nácvikových míst	
Popis opatření a zdůvodnění	Lidé s těžkým duševním onemocněním potřebují podporu většinou v několika životních oblastech. Práce je pouze jednou z nich. Nácviková místa umožňují lidem s duševním onemocněním vyzkoušet si podle svých schopností, dovedností a potřeb práci v různě chráněném prostředí, po různě dlouhou dobu. Do komplexu nácvikových míst jsou zařazeni ti lidé s duševním onemocněním, kteří o nácviky projeví zájem a mají potřebu nácviku nebo tréninku pracovních a sociálních dovedností pro další zaměstnání. Nácviky probíhají v chráněném prostředí. Každý uživatel má jinou míru závislosti při zařazení do pracovního procesu, proto je potřeba i nácviková místa rozdělit do více kategorií (kategorie rehabilitační, motivační a integrační). Práce je vykonávána u smluvně zajištěných zaměstnavatelů, s nimiž je dohodnuta spolupráce. Podle schopností a dovedností mohou uživatelé služeb využívat nácviková místa jednotlivých kategorií.
Dopad na cílovou skupinu	▶ rozvinutí dovedností a schopností osob s duševním onemocněním v oblasti práce ▶ zvýšení počtu osob s duševním onemocněním, kteří mají šanci získat místo na otevřeném trhu práce ▶ sociální integrace osob s duševním onemocněním
AKTIVITY	● podání projektu na strukturální fondy EU ● přijetí a zaškolení nových zaměstnanců ● zvýšení počtu nácvikových míst v chráněném prostředí ve Sdružení Práh (údržba, administrativa, úklid) ● vyhledávání firem ochotných ke spolupráci ● navázání smluvních vztahů mezi Sdružením Práh a spolupracujícími firmami ● zavedení nácvikových míst v prostředí spolupracujících firem
Časový harmonogram	2008 – první čtvrtletí – podání projektu na strukturální fondy EU – druhé čtvrtletí – přijetí a zaškolení nových zaměstnanců – druhé pololetí – vyhledávání firem ochotných ke spolupráci, navázání smluvních vztahů mezi Sdružením Práh a spolupracujícími firmami, zavedení nácvikových míst 2009 – pokračování provozu
Realizátoři a partneři	Realizátor: Sdružení Práh Partneři: podnikatelské subjekty, Úřad práce, veřejná správa
Předpokládaný počet klientů	20 uživatelů služeb, během 24 měsíců se může vystřídat 40 uživatelů služeb
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Prostory: prostory Sdružení Práh Materiálové: využití existujícího vybavení Lidské: pracovní asistent, administrativně-techničtí pracovníci v rámci své pracovní náplně

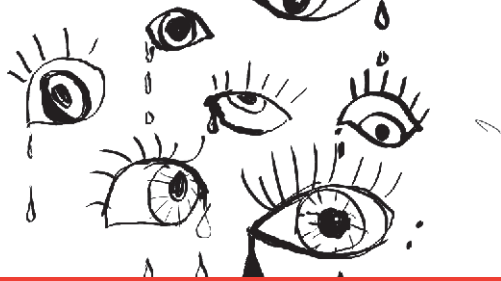
Finanční náklady	celkové náklady		předpoklad MMB	
	2008	540.000 Kč	2008	250.000 Kč
	2009	540.000 Kč	2009	250.000 Kč
	CELKEM	1. 080.000 Kč	CELKEM	500.000 Kč
Předpokládané zdroje financování	ESF, JMK, MMB 46%			
Kritéria hodnocení	▶ počet uživatelů služeb zapojených do služby ▶ počet nově vzniklých nácvikových míst v chráněném prostředí ▶ počet nově vzniklých nácvikových míst v přirozeném prostředí			
Rizika realizace opatření	▶ přetrvávající stigma ▶ neochota podnikatelů k vytváření nácvikových míst ▶ nemusí setrvat zájem ze strany uživatelů			

Opatření 4.4.		Posílení služby sociální rehabilitace se zaměřením na práci v přirozeném prostředí	
Popis opatření a zdůvodnění		Jedná se o cílené a systematické zapojování osob s duševním onemocněním do přirozeného pracovního prostředí, tj. o získání a udržení si takového zaměstnání na otevřeném trhu práce, které odpovídá jejich zájmům, schopnostem, nadání i osobním možnostem. Současně je cílem zvýšit úroveň samostatnosti uživatelů služeb. Součástí poskytování služby jsou speciální poradenské služby pro uživatele jako pracovní diagnostika, plánování vhodného pracovního místa, vzdělávání a nácvik dovedností potřebných k získání a udržení zaměstnání, pomoc při hledání pracovního místa, vyjednávání pracovních podmínek, podpora zaměstnance přímo na pracovišti či mimo pracoviště, orientace a osvojení si potřebných pracovních či sociálních dovedností potřebných k nalezení, získání a udržení si práce, posílení jejich pracovních návyků a rozšíření zájmu o profesní rozvoj. Cílem opatření je posílení služby sociální rehabilitace se zaměřením na práci v přirozeném prostředí zvýšením počtu pracovníků o dva zaměstnance.	
Dopad na cílovou skupinu		▶ zvýšení kvality života lidí s duševním onemocněním ▶ aktivizace lidí s duševním onemocněním v jejich samostatnosti ▶ sociální integrace osob s duševním onemocněním ▶ rozvoj individuálních schopností a znalostí osob s duševním onemocněním ▶ vytvoření podmínek pro přiblížení či návrat uživatele k původnímu povolání ▶ motivace osob s duševním onemocněním k získání a udržení si zaměstnání ▶ posílení pracovních návyků a vytvoření předpokladů pro setrvání v dalším pracovním procesu ▶ změna postoje uživatelů k práci	
AKTIVITY		● navázání na dosavadní činnost ● příprava realizace projektu ● navýšení počtu pracovníků (za AGAPO, o.s. jeden nový pracovník, za Práh jeden nový pracovník) ● navázání spolupráce s ÚP a ostatními NNO ● informování osob z cílové skupiny o existenci služby ● realizace a poskytování služby vhodným zájemcům.	
Časový harmonogram		2008 – první čtvrtletí – navázání na dosavadní činnost, příprava realizace projektu – červenec – navázání spolupráce s úřadem práce a ostatními NNO 2009 – realizace průběžných aktivit – zvýšení počtu pracovníků, informování osob z cílové skupiny o existenci služby, realizace a poskytování služby	
Realizátoři a partneři		Realizátoři: Sdružení Práh (osoby s psychotickým onemocněním), AGAPO, o.s. Partneři: Úřad práce, MMB, ostatní NNO, zabývající se podporou osob s duševním onemocněním v otázce podpory zaměstnanosti	
Předpokládaný počet klientů		Na jednoho pracovníka 5 – 8 klientů sdružení AGAPO, o.s. Na jednoho pracovníka 5 – 8 klientů sdružení Práh	
Zdroje lidské / materiální / prostorové		Lidské: pracovní konzultanti, pracovní asistenti, metodická vedoucí, koordinátor projektu, administrativně - technický pracovník Materiální: existující materiální vybavení Prostorové: dosavadní prostory	

Finanční náklady	celkové náklady		předpoklad MMB	
	2008	600.000 Kč	2009	200.000 Kč
	2009	600.000 Kč	CELKEM	200.000 Kč
	CELKEM	1. 200.000 Kč		400.000 Kč
Předpokládané zdroje financování	ESF, sponzorské dary, JMK, MMB 30%			
Kritéria hodnocení	▶ počet zapojených uživatelů (rozvoj dovedností, získání a udržení si zaměstnání) ▶ počet nových zaměstnanců ▶ počet zapojených zaměstnavatelů			
Rizika realizace opatření	▶ nezáměr o rozvoj činnosti organizací, zabývajících se podporou osob s duševním onemocněním v oblasti podpory při pracovním uplatnění ▶ nedostatek financí na pokračování projektu a následné ukončení aktivity ▶ malá ochota spolupráce Úřadu práce a jiných organizací ▶ nemusí setrvat zájem ze strany uživatelů ▶ personál bez možnosti dalšího profesionálního vzdělávání, chybí zajištění financí na vzdělávání.			

Seznam členů pracovní skupiny

Veškrnová Blanka – koordinátorka	Sdružení Práh
Šupa Jiří – expert	MU FSS Katedra sociální politiky a sociální práce
Bednářová Jitka	Betánie – křesťanská pomoc, Domov důstojného stáří
Bolechová Blanka	Sanus Brno
Gažo Vlado	uživatel
Grygar Radim	uživatel
Helánová Jarmila	Diakonie ČCE – středisko v Brně
Hodinářová Taťána	Sanus Brno
Holá Lenka	Diakonie ČCE – středisko v Brně
Kadlčíková Terezie	AGAPO o.s.
Kachlíková Anna	Kolumbus o.s.
Koutný Ivan	uživatel
Kozák Jan	Sdružení Práh
Losiková Františka	uživatelka
Němcová Milena / Kadlcová Jana	APLA JM
Pospíšilová Jana	uživatelka
Rafajová Jana	uživatelka
Sladká Ševčíková Jana	Anabell – pro nemocné anorexií a bulimií
Slezáková Ludmila	uživatelka
Stárková Anna	MMB Odbor sociální péče
Švaříčková Hana	uživatelka
Vítková Jana	Betánie – křesťanská pomoc, Domov důstojného stáří

Pracovní skupina „Osoby s mentálním postižením, autismem a kombinovaným postižením“

Popis cílové skupiny

Cílová skupiny Osoby s mentálním postižením (MP) je velmi široká a různorodá. V průběhu celoroční práce vykrystalizovaly další skupiny – osoby s kombinovanými vadami a osoby s autismem, které mají svá specifika a je nutné brát na ně zřetel. Proto pracovní skupina doplnila název na: „Osoby s mentálním postižením, autismem a kombinovaným postižením.“ Život a začlenění **osob s mentálním postižením** do společnosti jsou závislé na:

- ▶ mentálním postižením, jež se dělí na čtyři základní skupiny: lehké, středně těžké, těžké a hluboké mentální postižení. MP má další doprovodná onemocnění. Podle typu MP je osoba více či méně soběstačná, ale u všech typů MP je nutný celoživotní „dohled“ jiné osoby
- ▶ na sociální opoře rodiny od raného věku dítěte a poskytovaných sociálních službách
- ▶ kvalitě nabízeného vzdělávání, pracovního uplatnění
- ▶ vytváření podmínek k začlenění do společnosti

U osob s kombinovaným postižením je kromě mentálního postižení také postižení motorické (dětská mozková obrna). K tomu se přidružují smyslové vady, epilepsie a další závažné zdravotní komplikace. Jsou to lidé s celoživotním omezením, vysokým stupněm bezmocnosti a závislosti na pomoci druhých.

Osoby s autismem (neurovývojové postižení) mají jiné pojmání světa a omezenou schopnost porozumět symbolům v řeči a gestech, správně je dešifrovat. Z toho pramení problémy v oblasti sociálních vztahů, komunikace a představitosti. Míra postižení je různá. Autismus může být doprovázen MP.

Věková skladba osob z cílové skupiny zahrnuje **děti od raného věku až po dospělé, včetně seniorů**. Proto označujeme jako potřebné také rodiny, které pečují o takto postižené osoby. Tyto rodiny vyžadují silný a stabilní systém sociální podpory. Společnost ještě není připravena zaměřit pozornost k **nejvíce ohroženému celku – rodině, jež dlouhodobě pečuje o děti s postižením** a nedokáže přijímat lidi se znevýhodněním bez předpoklů (včetně lékařských profesionálů).

Přesná a úplná evidence osob s mentálním postižením ve městě Brně **neexistuje**. Podle kvalifikovaných odhadů (ze zpracované expertízy Mgr. Vančury) můžeme mluvit asi o 5 – 9 tisících lidí, z nichž do stupně lehké MP spadá asi 4000 až 8.000 osob, 500 až 900 můžeme zařadit do stupně středně těžké MP, 200 – 350 do stupně těžké a 100 – 200 osob do stupně hluboké MP. Skupina s kombinovanými vadami a autistické stále zůstávají v rámci sociálně demografické analýzy i odborných výzkumů nespecifikovány a jsou řazeny do skupiny osob s mentálním postižením. Podle dostupných pramenů se počet osob s autismem odhaduje na 0,6 % populace, což představuje asi 2.200 lidí.

Z výzkumu poskytovatelů vyplývá, že chybí:

- ▶ návaznost v poskytovaných službách;
- ▶ terénní služby – osobní asistence, raná péče, odlehčovací služby, stejně jako chráněné

- ▶ bydlení, denní centra, terapeutické dílny, denní stacionáře;
- ▶ pobytové odlehčovací služby pro děti i dospělé;
- ▶ informovanost o sociálních službách v městě Brně;
- ▶ návazná péče o děti s těžkým kombinovaným postižením a jejich rodiny.

V současné době je poskytováno celkem 19 sociálních služeb pro klienty v dospělém věku. Nedostatečné nebo vůbec nejsou služby pro věkovou kategorii 0-15 let. Zřizovateli sociálních služeb jsou Magistrát města Brna (42 %), nestátní neziskové organizace (21%), církevní organizace (21%), Jihomoravský kraj (5%), ministerstvo (5%). Subjekty, poskytující sociální služby pro tuto skupinu, spolu vzájemně nespolupracují.

Trend do budoucna

V další etapě KP zvážíme rozčlenění této cílové skupiny na menší celky, aby bylo možné přesněji postihnout potřeby různých typů uživatelů.

Zaměříme se zejména na:

- ▶ **zkvalitňování života lidí s MP a jejich rodin**, a to od nejužšího věku po celou délku jejich života;
- ▶ **začlenění do běžné společnosti** a vytváření prostředí, které umožní lidem s MP co nejvíce samostatný život jak ve smyslu bydlení, trávení volného času, tak i možnosti zaměstnání a přípravy na ně. Tím také dojde postupně ke zlepšení přijetí lidí s MP ostatní veřejností.

Bude zapotřebí zejména:

- ▶ **soustavně zjišťovat potřeby osob s MP, autismem a kombinovaným postižením**
- ▶ **zprecizovat počet osob** s MP, autismem a kombinovaným postižením v městě Brně
- ▶ vytvořit **Centrum komplexní péče** o osoby s těžkým kombinovaným postižením a jejich rodiny s cílem poskytnout všestrannou podporu pečujícím rodinám, rehabilitační a lékařské služby
- ▶ zlepšit **možnost dalšího vzdělávání** lidí s MP po skončení povinné školní docházky s cílem zapojit je do pracovního procesu a osamostatnit
- ▶ vytvářet **pracovní příležitosti** pro osoby s MP
- ▶ budovat a podporovat **chráněné bydlení** v malých zařízeních pro několik klientů s podporou asistentů, aby co nejvíce lidí s MP mohlo žít mimo ústavu
- ▶ zřizovat a podporovat **návazné služby** – denní centra, terapeutické dílny, denní stacionáře
- ▶ zlepšit nabídku **volnočasových aktivit**
- ▶ zajistit **sociální lůžka** pro případ onemocnění, hospitalizace nebo dovolené pečujících osob

Přehled organizací poskytujících služby v dané oblasti a jejich zařízení

- ▶ Agnis Rosa o.s.
- ▶ APEL, sdružení rodičů dětí s kombinovaným postižením
- ▶ APLA JM, Asociace pomáhající lidem s autismem
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Denní stacionář Gaudium
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Denní stacionář Domino
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro osoby se zdravotním postižením Nojmánek
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro osoby se zdravotním postižením Tereza
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro osoby se zdravotním postižením Srdíčko
- ▶ Integrované centrum domácí péče
- ▶ MŠ, ZŠ, PŠ Ibsenova, Sociálněpedagogické centrum
- ▶ Nadatio Samaritanus – Sdružení Samaritán, Domácí zdravotní péče a pečovatelská služba
- ▶ Nadatio Samaritanus – Sdružení Samaritán, Stacionář Kohoutovice denní pobyt a lůžkové oddělení
- ▶ Oblastní charita Brno, EFETTA
- ▶ Oblastní charita Brno, Chráněné bydlení sv. Michaela
- ▶ Sdružení Filia, Sociálně rehabilitační centrum Kamenka
- ▶ Slezská Diakonie Středisko Eliada, pro děti s tělesným, mentálním a kombinovaným postižením a jejich rodiny
- ▶ Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR o.s., městská organizace
- ▶ V růžovém sadu o.s.

Zdroje pro určení priorit jednotlivých cílových skupin

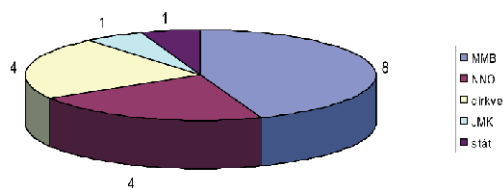
Pracovní skupina ve své práci při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházela z těchto informačních zdrojů:

- **minianalýza potřeb** provedená v rámci pracovní skupiny
- **Socio-demografická analýza Brna**, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity)
- **Expertiza pro cílovou skupinu „Osoby s mentálním postižením“**, autor PhDr. Jan Vančura, Ph.D. (Institut výzkumu dětí, mládeže a rodin při Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Osoby s mentálním postižením, kombinovaným postižením a autismem“**, autoři PhDr. Jan Vančura, Ph.D. (Institut výzkumu dětí, mládeže a rodin při Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Zuzana Masopustová (Institut výzkumu dětí, mládeže a rodin při Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)

V případě výstupů z výzkumu poskytovatelů, je nutno vzít v úvahu, že se nejedná o vyčerpávající výčet sociálních služeb poskytovaných na území města Brna dle nové typologie. V době realizace výzkumu byly zahrnuty do finálního vzorku všechny organizace působící v sociální oblasti pro danou cílovou skupinu, na které se podařilo soustředit kontakty a navázat spolupráci.

Tyto materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz v sekci „Studie v rámci projektu“ a fyzicky k nahlédnutí v kanceláři Sociálního nadačního fondu města Brna „Domovy potřebných“ na Mečové 5.

**Zřizovatelé sociálních služeb pro cílovou skupinu
Osoby s mentálním postižením**

Výběr nejvýznamnějších potřeb a chybějících či nedostatečných služeb dle provedených výzkumů:

- ▶ jednoznačně nejvíce absentuje chráněné bydlení
- ▶ odlehčovací služby
- ▶ osobní asistence
- ▶ chybějící nabídka denních a týdenních stacionářů
- ▶ krizová pomoc
- ▶ sociálně terapeutické dílny
- ▶ potřeba rané péče
- ▶ poradenství a potřeba informovanosti o problematice postižení a poskytovaných službách

Struktura druhů služeb a frekvence jejich zastoupení

Počty daného druhu služby na území města Brna*

Specializované sociální poradenství	5,3% (1)
Osobní asistence	10,5% (2)
Odlehčovací služby	5,3% (1)
Denní stacionář	21,1% (4)
Týdenní stacionář	10,5% (2)
Domov pro osoby se zdravotním postižením	10,5% (2)
Chráněné bydlení	10,5% (2)
Sociální služby ve zdravotnických zařízeních	5,3% (1)
Sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené	5,3% (1)
Raná péče	10,5% (2)
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	5,3% (1)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 19

Struktura zařízení sociálních služeb a frekvence jejich zastoupení

Zastoupení jednotlivých typů na území města Brna

Denní stacionář	21,1% (4)
Týdenní stacionář	10,5% (2)
Domov pro osoby se zdravotním postižením	15,8% (3)
Chráněné bydlení	5,3% (1)
Pracoviště rané péče	15,8% (3)
Jiné nebo neví	31,5% (6)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 19

1. Zvýšení kapacity a kvality poskytování terénních služeb

Terénní sociální služby (osobní asistence, terénní respitní péče, raná péče) jsou zásadní formou podpory rodiny, která pečuje o své členy vyžadující zvýšenou péči (především senioři a lidé s postižením). Jak vyplývá z výzkumu poskytovatelů, výše uvedené služby v současné době existují v minimální míře. Podpora těchto typů služeb je v souladu s koncepcí transformace ústavní rezidenční péče MPSV, jež je již v některých krajích (především SČK, Praha) uplatňována.

Terénní služby souvisí s menší finanční náročností, která je v konečném důsledku realizována větší finanční spoluúčastí rodiny při existenci tohoto typu služeb. Vedle snížení tlaku na posílení rezidenčních zařízení, znamenají tyto služby zlepšení kvality života nejen pro vlastní klienty, ale i pro rodinné příslušníky, což zpětně posiluje jejich uplatnění na trhu práce a zvyšuje produktivitu jejich práce.

V případě neexistence těchto služeb se dá předpokládat tlak na zvýšení kapacity rezidenčních zařízení, postupné zvyšování nezaměstnanosti v této cílové skupině (rodiny pečující o člena vyžadujícího zvláštní péči), a tím logicky nutnost posílení výplaty nejrozličnějších sociálních dávek.

2. Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

Viz. zpracovaná průřezová priorita.

3. Nastartování transformace pobytových služeb v městě Brně

Současný stav ÚSP pro osoby s mentálním postižením, kombinovanými vadami a autismem neodpovídá zcela potřebám uživatelů. Dnes jsou ÚSP zařízení, která mají 20 a více uživatelů, širokou základnu zaměstnanců a život probíhá v daném prostoru zařízení direktivní formou. Návazná činnost (vzdělávací, pracovní...) je realizována většinou přímo v prostorách ÚSP a tím se uživatelé nezačleňují do majoritní společnosti. Současně vůbec neexistují respitní (odlehčovací) lůžka, proto jsou uživatelé zcela nesprávně a nevhodně umisťováni na psychiatrická oddělení.

Transformace spočívá v přestěhování uživatelů ÚSP do běžných – upravených bytů v běžné komunitě města. Na rozdíl od ústavní péče návrh transformace pobytových služeb směřuje k vytváření vlastního domácího prostředí. Při realizaci je nutná také spoluúčast města na provozu těchto bytových jednotek a služeb s tím spojených, hlavně v bytech, které poskytují domov dětem a mládeži. Současně s přebudováváním bytových jednotek pro potřeby cílové skupiny by se počítalo i se zřízením lůžek respitní péče.

4. Inicie vzniku Centra komplexní péče o děti s postižením, s těžkými a kombinovanými vadami a jejich rodiny

Prioritou je vyjádřena potřeba komplexní nabídky služeb jak pro děti s postižením, tak pro jejich rodiče. Komplexní péčí rozumíme podporu ve formě dostatečně širokého spektra informací, ambulantních zdravotnických a psychologických služeb, terénních a krátkodobých pobytových sociálních služeb, výchovně vzdělávacích speciálně stimulačních služeb atd., a to pokud možno v jednom místě a dle potřeb celého systému rodiny od okamžiku, kdy rodina začíná o dítě s postižením pečovat. Ze sociodemografických údajů víme, že v ČR novorozenců s výraznými rizikovými faktory ve vývoji přibývá (v roce 98 – 2-3%, v roce 07 – 7%), z čehož plyne, že přibývá pečujících rodin. Z výzkumu uživatelů vyplynula nezbytnost zjistit nejen potřeby osob s postižením, ale podporovat i jejich rodiny a umožnit jim zajištění kvalitního rodinného zázemí. Záměr iniciace Centra komplexní péče dosud podpořilo 32 rodin, které dlouhodobě pečují o dítě s postižením.

5. Podpora denních služeb (denní centra, terapeutické dílny, denní stacionáře)

Účelem podpory lidí s mentálním postižením je vytvoření podmínek k životu srovnatelnému se životem člověka bez postižení. Tak má mít i člověk s MP život rozčleněn na oblast pracovní, relaxační a soukromou. Každá z těchto oblastí je ovšem přizpůsobena možnostem člověka s MP a charakteru jeho postižení, a tomu odpovídá míra a způsob podpory a péče o něj. Chráněné (podporované) bydlení zabezpečuje podmínky pro kvalitní život člověka s MP v oblasti soukromé a relaxační.

Denní služby (denní stacionáře, denní centra, terapeutické dílny, podporovaná zaměstnání) zabezpečují podporu v oblasti denního zaměstnání, smysluplné činnosti a práce.

Využívání obou typů služeb je podmínkou pro kvalitní prožívání života lidí s MP, pro začlenění do běžné společnosti ve smyslu rozvoje a posílení jejich schopností jak směrem k přijímání majoritní populací, tak k posílení vlastního vědomí lidské hodnoty, životní spokojenosti a štěstí.

Dopravní obslužnost pro osoby s MP, autismem a kombinovaným postižením je nedostatečná vzhledem k počtu a požadavkům uživatelů služeb CSS p.o. Pro pět stacionářů (cca 150 postižených osob) centra je k dispozici pouze jedno jediné speciálně upravené vozidlo. Pro tento počet osob s postižením je nezbytné mít k dispozici minimálně tři speciálně upravená vozidla.

PRIORITY

Priorita 1

Zvýšení kapacity a kvality poskytování terénních služeb

- Opatření 1.1.** Zvýšení počtu osobních asistentů na plný úvazek u organizací poskytujících službu o 40 asistentů do r. 2009 – *průřezové opatření*
- Opatření 1.2.** Zajištění odborného akreditovaného vzdělávání pracovníků přímé péče – *průřezové opatření*
- Opatření 1.3.** Zvýšení kapacity poskytování terénní respitní péče (odlehčovací služby)
- Opatření 1.4.** Podpora a rozšíření služeb rané péče

Priorita 2

Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

- Opatření 2.1.** Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí – *průřezové opatření*
- Opatření 2.2.** Zřízení socio-info centra při MMB – *průřezové opatření*
- Opatření 2.3.** Podpora svépomocných aktivit a vzájemné informovanosti rodičů

Priorita 3

Nastartování transformace pobytových služeb ve městě Brně

- Opatření 3.1.** Vytvoření Informační a mediální kampaň s cílem seznámit co nejširší veřejnost se sociální službou chráněného bydlení – *průřezové opatření*
- Opatření 3.2.** Iniciovat uvolnění části bytového fondu města a městských částí pro potřeby chráněného bydlení a zvyšování jeho kapacity – *průřezové opatření*
- Opatření 3.3.** Zvýšení kapacity pobytové odlehčovací služby pro děti a dospělé
- Opatření 3.4.** Chráněné bydlení

Priorita 4

Iniciace vzniku Centra komplexní péče o děti s postižením, s těžkými a kombinovanými vadami a jejich rodiny

- Opatření 4.1.** Vznik koordinační skupiny

Priorita 5

Podpora denních služeb (denní centra, terapeutické dílny, denní stacionáře)

- Opatření 5.1.** Posílení sociální rehabilitace se zaměřením na zaměstnání
- Opatření 5.2.** Modernizace denního stacionáře Effeta
- Opatření 5.3.** Zřízení služby dopravní obslužnosti pro lidi s postižením

Priorita 1.**Zvýšení kapacity a kvality poskytování terénních služeb****Opatření 1.1.**

Zvýšení počtu osobních asistentů na plný úvazek u organizací poskytujících službu o 40 asistentů do r. 2009 (viz. zpracovaná průřezová priorita)

Opatření 1.2.

Zajištění odborného akreditovaného vzdělávání pracovníků přímé péče (viz. zpracovaná průřezová priorita)

Opatření 1.3.

Zvýšení kapacity poskytování terénní respitní péče (odlehčovací služby)

Popis opatření a zdůvodnění

Jak vyplývá z výzkumu uživatelů a nabídky služeb poskytovatelů není kapacita terénní odlehčovací služby v Brně dostatečná. Cílem opatření je formou zvýšení počtu pracovníků přímé péče o tři úvazky pomoc rodině v péči o své členy ve chvílích, kdy toho rodina není schopna z důvodu nepřítomnosti nebo nemoci jejích členů apod. Služby jsou poskytovány v rodinách uživatelů, nepřetržitě po nutnou dobu. Zvláště nutná je tato služba v rodinách pečujících o seniory nebo lidi s postižením.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ prevence umístění členů rodiny vyžadujících zvláštní péči do rezidenčních zařízení a postupnému přetrhání emočních vazeb mezi klientem a rodinou
- ▶ pomoc rodině v péči o postiženého
- ▶ prevence výrazného zhoršení stavu a dalšího tlaku na rozšíření rezidenčních služeb

AKTIVITY

- informační kampaň pro potenciální uživatele služby
- zvýšení počtu asistentů o tři, proškolení
- navázání supervizních kontaktů s příslušnými odborníky
- poskytování terénní respitní péče

Časový harmonogram

2008 – informovanost uživatelů
– zvýšení počtu asistentů, proškolení, průběžné supervize
– poskytování služby
2009 – průběžné supervize
– poskytování služby

Realizátoři a partneři

Realizátor: APLA JM
Partneři: příslušné středisko pečovatelské služby, SVP nebo PPP, ZŠ, MŠ, Domov seniorů, CSS p.o.

Předpokládaný počet klientů

100 klientů do roku 2009

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Lidské: stávající personální zdroje APLA JM
Finanční: klienti – částečná finanční úhrada

Finanční náklady

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	400.000 Kč	200.000 Kč
2009	450.000 Kč	225.000 Kč
CELKEM	850.000 Kč	425.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

MPSV, JMK, Úřad práce, MMB 50% , klienti

Kritéria hodnocení

- ▶ počet uživatelů
- ▶ počet hodin přímé práce

Rizika realizace opatření

- ▶ finanční náročnost pro uživatele
- ▶ kvalita poskytování
- ▶ fluktuace zaměstnanců
- ▶ nedostatečná finanční podpora

Opatření 1.4. Podpora a rozšíření služeb rané péče													
Popis opatření a zdůvodnění	Služba rané péče se orientuje na rodinu s dítětem v raném věku (do 7 let), jehož vývoj je ovlivněn zdravotním postižením, biologickými faktory nebo prostředím. Do služeb se promítají sociální, pedagogické a zdravotní opatření s cílem předcházet postižení, eliminovat nebo zmírnit jeho důsledky a poskytnout rodině, dítěti a společnosti předpoklady sociální integrace. Raná péče je preventivní sociální službou, která je rodině poskytnuta v jejich přirozeném prostředí, případně také ambulantně ve středisku. Slezská diakonie středisko Eliada poskytuje službu rané péče dětem s tělesným, mentálním nebo kombinovaným postižením v Brně. Ranou péčí pro děti se zrakovým či kombinovaným postižením poskytuje Středisko rané péče SPRP Brno. Cílem opatření je posílit služby zaměřené na tuto cílovou skupinu o jednoho pracovníka, toto posílení vyplývá z výzkumu poskytovatelů a mapování nabídky a potencionálních klientů. V dalším komunitním plánu zohlednit získané zkušenosti a v případě potřeby kapacitu ještě zvýšit.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ snížení negativního vlivu postižení nebo ohrožení na rodinu dítěte a jeho další vývoj ▶ zvýšení vývojové úrovně dítěte v oblastech, které jsou postiženy či ohroženy ▶ posílení kompetence rodiny a snížit její závislost na sociálních systémech ▶ vytvoření podmínek sociální integrace pro dítě, rodinu i společnost												
AKTIVITY	● udržení současné služby ● rozšíření služby o jednoho pracovníka												
Časový harmonogram	2008 – zvýšení o jednoho pracovníka, zaškolení až 2009 – realizace služby												
Realizátoři a partneři	Realizátor: Slezská diakonie středisko Eliada Partneři: Středisko rané péče SPRP Brno, APLA JM, Tamtam Olomouc, Slezská diakonie středisko Benjamin Bohumín, neonatologické oddělení fakultní porodnice Obilný trh, lékaři a další odborníci												
Předpokládaný počet klientů	23 klientů (1,5 úvazku)												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské, prostorové i materiální zdroje má k dispozici SD středisko Eliada												
Finanční náklady	zvýšení o jednoho pracovníka = 690.000 Kč/ročně <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>690.000 Kč</td><td>138.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>690.000 Kč</td><td>138.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1. 380.000 Kč</td><td>276.000 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	690.000 Kč	138.000 Kč	2009	690.000 Kč	138.000 Kč	CELKEM	1. 380.000 Kč	276.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	690.000 Kč	138.000 Kč											
2009	690.000 Kč	138.000 Kč											
CELKEM	1. 380.000 Kč	276.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MPSV 60 %, MMB 20 %, JMK 10 %, nadace a sponzoři 10 %												
Kritéria hodnocení	▶ zvýšení kapacity SD Eliada o úvazek ▶ růst zájemců o službu o 10 %												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních prostředků ▶ špatné odhadnutí personální potřeby ▶ nedostatek kvalitních pracovníků s odpovídající kvalifikací ▶ nezájem klientů ▶ neochota lékařů a dalších odborníků spolupracovat												

Priorita 2.**Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti****Opatření 2.1.**

Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí
(viz. zpracovaná průřezová priorita)

Opatření 2.2.

Zřízení socio-info centra při MMB
(viz. zpracovaná průřezová priorita)

Opatření 2.3.

Podpora svépomocných aktivit a vzájemné informovanosti rodičů

Popis opatření a zdůvodnění

Podporou svépomocných aktivit se rozumí vytvoření zázemí a prostoru pro aktivity, jež vycházejí z podnětů rodičů pečujících o dítě s postižením. Rodiče si vzájemně mohou poskytnout oporu, poradit si, vyměnit si konkrétní informace. Společné setkávání a sdílení životních výzev má přirozený terapeutický účinek. Podpora svépomocných aktivit rodičů zabraňuje jejich sociální izolaci a umožňuje znovunabytí rovnováhy a sebevědomí. Z rodičů původně hledajících oporu se za určitých podmínek mohou stát lidé, kteří chtějí být aktivní v sociálních službách, kde mohou úročit své zkušenosti, informace a působit jako kvalifikovaní terénní rodinní průvodci, pečovatelé, asistenti apod.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ aktivizace rodičů, rychlejší adaptace na stres, znovunabytí sebevědomí
- ▶ nabídka možnosti zúročit svou dlouholetou zkušenost z péče v sociálních službách

AKTIVITY

- vyhledávání vhodné partnerské organizace, která by podporu svépomocných aktivit zaštitila
- vytvoření vhodného prostoru pro svépomocné skupiny rodičů spojené s hlídáním a speciální stimulací dětí
- vznik terénní sociální služby „rodinného průvodce“
- časopis pro rodiče

Časový harmonogram

2008 – vznik svépomocné skupiny rodičů spojené s hlídáním a speciální stimulací dětí
– vznik terénní služby „rodinného průvodce“
– letáky, tisk, propagace služby
2009 – časopis pro rodiče pečující o dítě s postižením
– školení a vzdělávání rodinných průvodců

Realizátoři a partneři

Záštitu za iniciaci opatření převzme sdružení rodičů Apel o.s.

Předpokládaný počet klientů

100 rodin

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Materiální: 1x počítač, internet, telefon
Finanční: sponzorské dary

Finanční náklady

0 Kč

Předpokládané zdroje financování

sponzorské dary

Kritéria hodnocení

- ▶ navázání spolupráce se zaštiťující organizací
- ▶ počet aktivně zapojených rodičů
- ▶ kladné odezvy krátkodobě pečujících rodičů na svépomocnou aktivitu

Rizika realizace opatření

- ▶ nenalezení vhodného partnera
- ▶ nedostatek asistenčních služeb znemožní aktivním rodičům vykonávat službu RP
- ▶ aktivní rodiče nenaleznou zázemí u některého ze současných poskytovatelů sociálních služeb

Priorita 3. Nastartování transformace pobytových služeb ve městě Brně	
Opatření 3.1.	Informační a mediální kampaň s cílem seznámit co nejširší veřejnost se sociální službou chráněného bydlení (viz. zpracovaná průřezová priorita)
Opatření 3.2.	Iniciovat uvolnění části bytového fondu města a městských částí pro potřeby chráněného bydlení a zvyšování jeho kapacity (viz. zpracovaná průřezová priorita)
Opatření 3.3.	Zvýšení kapacity pobytové odlehčovací služby pro děti, dospělé
Popis opatření a zdůvodnění	Postižení občané žijící v běžných domácnostech kladou na rodinu velké nároky a zatížení a lidé, kteří se o tyto postižené starají, mají problém najít volný čas pro vyřízení vlastních záležitostí (např. vlastní zdravotní problémy, odpočinek apod.). Proto oslovují současná rezidenční zařízení s žádostí o možnost ubytování postižených na nezbytně nutnou dobu, tedy většinou na kratší časový úsek. Dnes neexistují respitní lůžka. Proto je cílem tohoto opatření zřízení respitních lůžek v existujících zařízeních, a to je možné dvojím způsobem. Jednak využitím lůžek v zařízeních s celoročním provozem, uvolní-li se přes víkend. V tomto případě ale potencionální zájemce nemá jistotu, že pro něj v žádaném termínu bude lůžko skutečně volné. A proto se jako nezbytný jeví druhý způsob řešení – alespoň zpočátku zřídit dvě samostatná respitní lůžka.
Dopad na cílovou skupinu	▶ úleva pro rodinu postiženého nezbytná pro dočerpání sil a vyřízení neodkladných záležitostí ▶ kladný vliv na vztahy v rodině a širším okolí ▶ zajištění prostředí pro klienty, kde o ně bude i mimo rodinu na krátký čas odborně a spolehlivě postaráno
AKTIVITY	• oslovení vedoucích pracovníků stávajících zařízení s celoročním pobytem, zjištění možnosti a počtu využití lůžek pro respit během víkendů, možnost rozšíření jejich kapacity o další lůžka z hlediska prostorového, personálního apod. • jednání se zřizovateli o zvýšení kapacity o respitní lůžka • v případě zvýšení kapacity nákup nových lůžek • zpracovat tiskopis smlouvy vč. způsobu úhrady pro potencionálního uživatele respitní péče v tom daném zařízení • informovat o nové službě MMB, ÚMČ, socio-info centrum apod. • informovat se navzájem o poskytování této služby (ne každé zařízení je vhodné pro každého uživatele, upřesnit specifika a navzájem si klienty přeposílat) - informovanost • do/vybavit pokoje s respitními lůžky potřebným zařízením a pomůckami nezbytnými pro péči o klienta • doplnění stavu zaměstnanců – vypsát výběrové řízení na zaměstnance
Časový harmonogram	2008 – jednání se zřizovateli – září počátek realizace služby (dovybavení prostor, nákup lůžek + zvýšení počtu zaměstnanců) 2009 – realizace služby
Realizátoři a partneři	Realizátor: Centrum sociálních služeb p.o. tj. vedoucí pracovníci zařízení s celoročním provozem, resp. zařízení, která mohou realitní lůžka poskytnout Partneři: Úřady městských částí
Předpokládaný počet klientů	Zařízení s kapacitou 20 lůžek mohou nabídnout 2 – 4 lůžka na víkend, pro delší pobyt je nutné zřízení cca dvou nových respitních lůžek. Počet zájemců dle současné poptávky na CSS p.o. je pět klientů, další počty vyplynou po zahájení této služby (nabídka – poptávka) a dle výzkumu uživatelů.
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: dosavadní personál těchto zařízení, v případě rozšíření o respitní lůžka je nutné také zvýšení počtu pracovníků o dva ½ úvazky na jedno lůžko Prostorové: prostory zařízení s celoročním pobytem, popř. jiná zařízení, která mohou nabídnout lůžka pro respitní péči

Finanční náklady
Předpokládané zdroje financování
Kritéria hodnocení
Rizika realizace opatření

Vybavení existujících prostor – zvýšení jednorázové dotace dosavadnímu zařízení, které bude tuto službu realizovat o cca 100.000 Kč
nákup nových zdravotních lůžek v počtu 2 ks, cca 60.000 Kč
náklady na nové zaměstnance – mzdy pro 4 x 1/2 úvazku od 09/2008 = 176.000 Kč
(2009 = 528.000 Kč)

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	336.000 Kč	336.000 Kč
2009	528.000 Kč	528.000 Kč
CELKEM	864.000 Kč	864.000 Kč

MMB

- ▶ vznik nových lůžek odlehčovací služby
- ▶ vytíženost služby, poptávka
- ▶ neochota MMB toto opatření realizovat
- ▶ uživatelé současných zařízení nebudou odjíždět na víkendy a tím se neuvolní dostatečný počet lůžek, který by pokryl zájem o respitní péči

Opatření 3.4.	Chráněné bydlení
Popis opatření a zdůvodnění	Chráněné bydlení typu komunitního bydlení je v podstatě přemístění ÚSP do běžné bytové zástavby, přestěhování uživatelů z jednoho velkého zařízení do několika menších bytových jednotek. Zde budou žít v počtu 4 – 5 osob s podporou pracovníků – simulace běžné domácnosti. Přidělení těchto bytů upravených pro osoby se středně těžkou až hlubokou MR s kombinovanými vadami umožní začlenění do běžné komunity, tedy přímou integraci. Přímé zapojení uživatelů do běžného chodu domácnosti v návaznosti na věkovou strukturu a hloubku postižení. Např. spoluúčast na úhradách nákladů domácnosti (nájem, energie) nákupech (potravin, ošacení). Přiblížení se běžnému způsobu života znamená také docházka do školy, dílen, k lékaři apod.
Dopad na cílovou skupinu	▶ větší možnosti samostatného rozhodování ▶ větší možnosti volby (denní činnosti, jídlo, oblečení...) ▶ větší soukromí ▶ vlastní hospodaření domácnosti – finanční spoluúčast na chodu ▶ celkové zkvalitnění života (přímá integrace do majoritní společnosti)
AKTIVITY	● oslovení MMB a jednotlivých ÚMČ pro vyhledání vhodných bytů ● výběrové řízení dodavatele provedení nutných úprav bezbariérovosti bytů ● realizace úprav bytů ● výběrové řízení dodavatele vybavení bytu ● realizace vybavení bytů speciálně pro postižené ● přestěhování uživatelů stávajících služeb do bytových jednotek
Časový harmonogram	2008 – oslovení MMB a ÚMČ pro vyhledání bytů – první čtvrtletí: provedení výběrových řízení, realizace vlastních úprav 2009 – následné nastěhování klientů
Realizátoři a partneři	Realizátor: MMB, Centrum sociálních služeb p.o. Partneři: ÚMČ
Předpokládaný počet klientů	20 klientů
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: současní zaměstnanci ÚSP Materiální: současné vybavení ÚSP – částečně lze využít
Finanční náklady	▶ hodnota vlastních bytů ▶ náklady na provedení stavebních úprav bezbariérovosti ▶ náklady na dovybavení bytů ▶ náklady na přestěhování uživatelů ÚSP do bytů ▶ přesněji není specifikováno
Předpokl. zdroje financování	MMB, ÚMČ
Kritéria hodnocení	▶ počet chráněných bytů + klientů
Rizika realizace opatření	▶ nezájem MMB a jednotlivých ÚMČ uvolnit bytové jednotky ▶ příliš vysoké finanční nároky

Priorita 4. Iniciace vzniku Centra komplexní péče o děti s postižením, s těžkými a kombinovanými vadami a jejich rodiny													
Opatření 4.1.	Vznik koordinační skupiny												
Popis opatření a zdůvodnění	Koordinační skupina vzniká se záměrem zjistit a s definitivní platností pojmenovat konkrétní potřeby rodin, které pečují o děti s postižením. Skupina působí na území města Brna a popíše místní stav, kvalitu a komplexnost služeb pro rodiny s dětmi s postižením podle zjištěných potřeb rodin. Hlavním přínosem práce skupiny bude jasná orientace v poskytovaných službách pro nejvíce ohrožené rodinné systémy – rodiny pečující o dítě s postižením, a to podle jejich potřeb.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ zjištění, definice a přesný popis konkrétních potřeb rodin ▶ zpracování studie o podobách služeb, jež odpovídají potřebám rodin ▶ zohlednění zjištěných skutečností v případném návrhu Centra												
AKTIVITY	● průzkum potřeb rodin a průzkum současného stavu služeb ● vyhodnocení průzkumů ● studie o potřebách rodin s dítětem s postižením ● sjednávání průběžných společných diskusí se zadavateli a poskytovateli nad zjištěnými skutečnostmi ● sumarizace počtu potenciálních uživatelů Centra za rok ● návrh Centra, vč. projektové dokumentace ● hledání lidských a finančních zdrojů realizace Centra												
Časový harmonogram	2007 září – září 2008 souběžný sběr dat k sumarizaci počtu rodin, které v Brně pečují o dítě s postižením, průzkum potřeb rodin 2008 leden – analýza průzkumu – únor – 1. kulatý stůl s výsledky průzkumu + příprava navazujícího průzkumu podle dosavadních zjištění – únor – červen – navazující průzkum stavu a kvality služeb ve spolupráci s rodinami – červenec – vyhodnocení průzkumu – září – 2. kulatý stůl: diskuse o výsledcích průzkumu, o stavu poskytovaných služeb rodinám + resumé výsledků průzkumů a společných diskusí 2009 do března – zpracovávání návrhu podoby Centra komplexní péče pro rodiny s dětmi s postižením												
Realizátoři a partneři	Záštitu nad realizací přebírají: Mgr. Soňa Šírká, MUDr. Jana Zahradníčková Partneři: NNO, poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb pro cílovou skupinu rodiny s dětmi s postižením, rodiče Externí spolupracovníci z FSS MU, PdF MU												
Předpokládaný počet klientů	Cílová skupina rodiny pečující o dítě s postižením v Brně a okolí (odhadovaný počet 200 – 500 rodin)												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: užší tým: koordinátor práce skupiny, dva stálí spolupracovníci na DPP širší tým: užší tým doplněn o 3-5 členů skupiny externě (odborníci, spolupracovníci MU, poskytovatelé soc. služeb) Dále dobrovolníci z řad studentů.												
Finanční náklady	náklady na tři DPP, kancelářské potřeby, příspěvek na mobilní tarif <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>150.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>150.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>300.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	150.000 Kč	0 Kč	2009	150.000 Kč	0 Kč	CELKEM	300.000 Kč	0 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	150.000 Kč	0 Kč											
2009	150.000 Kč	0 Kč											
CELKEM	300.000 Kč	0 Kč											
Předpokládané zdroje financování	sponzorské dary												
Kritéria hodnocení	▶ vznik studie o konkrétních potřebách rodin s dětmi s postižením ▶ záměr Centra komplexní péče bude podpořen nebo vyvrácen validními argumenty												
Rizika realizace opatření	▶ nepodaří se zajistit finance pro činnost koordinační skupiny												

Priorita 5.

Podpora denních služeb

Opatření 5.1.

Posílení sociální rehabilitace se zaměřením na zaměstnání

Popis opatření a zdůvodnění

Lidé s mentálním postižením se učí, orientují, rozumějí a komunikují v okolním světě obtížněji než ostatní lidé, proto potřebují v těchto oblastech podporu.

Ve výzkumu uživatelů zmiňovali rodiče pečující o osoby s postižením starší osmnácti let jako nejčastější tyto kategorie potřeb: a) integrace osoby s postižením do společnosti a přijetí majoritní společností b) smysluplné vyplnění času. Všechny skupiny respondentů pak uvádějí v položce tážající se na potřeby nejvíce opomíjené systémem sociálních služeb kategorii poradenství a potřebu informovanosti o problematice postižení a poskytovaných službách. Cílem opatření je zachování a posílení služeb, díky kterým se vyrovnávají příležitosti pro pracovní uplatnění lidí s mentálním postižením, a tím se zvyšují možnosti a míra jejich společenského uplatnění.

V rámci opatření je třeba navázat na dosavadní dobrou praxi a posílit informovanost o poskytovaných službách mezi zainteresovanou veřejností, zaměstnavateli a potenciálními uživateli.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ zkvalitnění života člověka s MP
- ▶ začlenění do běžné komunity
- ▶ informovanost a destigmatizace
- ▶ aktivizace osob z cílové skupiny

AKTIVITY

- publicita
 - ▶ tvorba a distribuce propagačních materiálů
 - ▶ oslovení zaměstnavatelů a osob z cílové skupiny
 - ▶ další prezentační akce (např. pracovní setkání odborné veřejnosti, den otevřených dveří)
 - ▶ průběžná spolupráce se zainteresovanými institucemi (ÚP, NNO)
- realizace služby současnými poskytovateli
 - ▶ nácvik dovedností potřebných k získání a udržení zaměstnání
 - ▶ realizace Job klubů, motivačně-vzdělávacích kurzů
 - ▶ zprostředkování kontaktu se zaměstnavatelem
 - ▶ nácvik dovedností potřebných k úředním úkonům
 - ▶ doprovázení do zaměstnání a pomoc při zapracování
 - ▶ průběžné konzultace a poradenství
 - ▶ poskytování služeb tranzitního programu (příprava žáků posledních ročníků speciálních škol na přijetí do pracovního poměru)

Časový harmonogram

2008 – 2009 realizace jednotlivých aktivit

Realizátoři a partneři

Realizátor: AGAPO o.s.
Partneři: úřady práce, MMB, další NNO

Předpokládaný počet klientů

40 klientů

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Materiální: využití existujícího materiálního vybavení

Finanční náklady

2.300.000 Kč provozní náklady na rok

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	2.300.000 Kč	400.000 Kč
2009	2.300.000 Kč	400.000 Kč
CELKEM	4. 600.000 Kč	800.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

EU , MPSV, JMK, MMB 17% a sponzorské dary

Kritéria hodnocení

- ▶ počet kontaktovaných zaměstnavatelů
- ▶ počet zapojených uživatelů do služby
- ▶ počet zapojených zaměstnavatelů

Rizika realizace opatření

- ▶ nezájem o rozvoj této služby
- ▶ nedostatek financí na pokračování projektu a následné ukončení aktivity

Opatření 5.2.	Modernizace denního stacionáře EFFETA (Diecézní charita Brno – Oblastní charita Brno) rekonstrukcí anebo výstavbou nového objektu												
Popis opatření a zdůvodnění	EFFETA denní stacionář byl založen jako zařízení pro malé děti s postižením. Z postižených dětí jsou dnes postižení dospělí s větším nárokem na komunikaci, prostor, terapie a činnosti. Objekty jsou z hlediska prostorového, funkčního i stavebního nevyhovující, bariérové, vylučující kvalitní a bezpečné poskytování služeb. Modernizace stacionáře vytvoří podmínky, odstraní uvedené překážky kvalitních služeb a vytvoří podmínky pro naplňování změněných potřeb dospělých lidí s MP, kombinovaným postižením a s autismem. Stacionář se také stane průchodným do již budovaných malých zařízení (v rámci Oblastní charity Brno) pro postižené lidi s dalším posunem potřeb (stáří, individuální profilování). Nový stacionář bude jako stabilní zařízení základní prvek systému kvalitní péče o lidi s MP v Oblastní charitě Brno (EFFETA, Chráněné bydlení, specializovaná malá zařízení kombinující obě výše uvedené služby).												
Dopad na cílovou skupinu	▶ odstranění objektivních překážek pro kvalitní poskytování služeb ▶ rozvinutí a doplnění terapií a služeb podle potřeb klientů ▶ vytvoření podmínek pro individualizaci služeb dle potřeb klientů ▶ návazností a sepětím se službami chráněného bydlení, tj. komplexní zabezpečení celoživotní podpory pro velkou skupinu lidí s MP ▶ obecný kvalitativní posun v sociálních službách ve městě Brně												
AKTIVITY	● získání vhodného pozemku či objektu k rekonstrukci do vlastnictví DCHB anebo do dlouhodobého pronájmu ● výběrové řízení na dodavatele projektu a stavebních prací ● harmonogram financování, vytvoření projektu na fondy EU (ROP), podání žádostí o investiční dotace v rámci zabezpečení spoluúčasti (MMB, JMK, MPSV – celkem 15% nákladů) ● realizace stavby (rekonstrukce)												
Časový harmonogram	2008 – získání pozemku či objektu – příprava a podání projektu na fondy EU 2009 – realizace stavby, příp. rekonstrukce												
Realizátoři a partneři	Realizátor: Diecézní charita Brno – Oblastní charita Brno Partneři: MMB, JMK, MPSV – budou osloveni v relevantní fázi přípravy a realizace záměru												
Předpokládaný počet klientů	30 klientů uvolnění prostor EFFETY (Strnadova 14) povede k rozšíření počtu krizových lůžek pro seniory v projektu DCHB – OCHB Denní a přechodný pobyt cca o 100%												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: projektová manažerka (již zaměstnaná) a realizační tým (DPP, DPČ) Materiální: nové vnitřní vybavení (především terapeutických a rehabilitačních místností) Prostorové: pozemek k výstavbě nového objektu nebo budova k rekonstrukci (volí se optimální z několika variant)												
Finanční náklady	<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>0 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>30.000.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>30. 000.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	0 Kč	0 Kč	2009	30.000.000 Kč	0 Kč	CELKEM	30. 000.000 Kč	0 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	0 Kč	0 Kč											
2009	30.000.000 Kč	0 Kč											
CELKEM	30. 000.000 Kč	0 Kč											
Předpokládané zdroje financování	ROP z fondů EU												
Kritéria hodnocení	▶ dokončení výstavby nejpozději v roce 2010 ▶ splnění požadavků na zvýšenou kvalitu poskytování služeb (kritéria Standardů kvality sociálních služeb) ▶ fungující začlenění do systému celoživotní podpory lidí s MP v rámci organizace OCHB												
Rizika realizace opatření	▶ nezajištění vhodné nemovitosti pro investici ▶ neobdržení financí z ROP EU												

Opatření 5.3.

Posílení služby dopravní obslužnosti pro osoby s MP, kombinovanými vadami a autismem

Popis opatření a zdůvodnění

V současné době má Centrum sociálních služeb k dispozici pro cca 150 klientů pouze jedno spec. upravené vozidlo. Toto vozidlo je maximálně využité a přesto nestačí pokrývat veškeré požadavky uživatelů soc. služeb. Zákon o sociálních službách a standardizace kvality poskytování soc. služeb ukládají poskytovatelům plnění určitých povinností (jako je zajištění povinné školní docházky, integrace do společnosti, doprovody k lékařům, aktivizační činnosti mimo zařízení a jiné), což bez takového vozidla je prakticky nerealizovatelné. Opatření spočívá v posílení služby dopravní obslužnosti, řešením je zakoupení dalšího speciálně upraveného vozidla pro zlepšení dopravní obslužnosti uživatelů sociálních služeb, tj. klientů CSS.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ zkvalitnění poskytovaných služeb
- ▶ integrace do společnosti
- ▶ větší možnosti přepravy osob do školy, k lékařům, na kulturní a společenské akce
- ▶ možnost absolvovat poznávací výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí a na ozdravné pobyty

AKTIVITY

- oslovení výrobců a zjištění možností dodání upraveného vozidla
- zjištění přesné ceny
- zřízení pracovního místa – řidiče
- zakoupení vozidla

Časový harmonogram

2007 – zahájení jednání o nabídkách dodavatelů
2008 – leden – zakoupení vozidla a zřízení pracovního místa
2008 – 2009 – realizace služby pro klienty

Realizátoři a partneři

Realizátor: Centrum sociálních služeb p.o.

Předpokládaný počet klientů

20 klientů denně

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Organizační: lze využít technického zázemí v rámci CSS p.o.
Finanční: spoluúčast klientů na provozních nákladech

Finanční náklady

1.500.000 Kč pořízení vozidla
264.000 Kč náklady na mzdy řidiče – na rok
250.000 Kč náklady na provoz vozidla – na rok

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	2.014.000 Kč	2.014.000 Kč
2009	514.000 Kč	514.000 Kč
CELKEM	2. 528.000 Kč	2. 528.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

MMB

Kritéria hodnocení

- ▶ zakoupení vozidla
- ▶ vzniklé nové místo řidiče
- ▶ vytíženost služby

Rizika realizace opatření

- ▶ nezájem MMB tuto situaci řešit, tj. nedostatek finančních prostředků

Seznam členů pracovní skupiny

Janáčková Eva – koordinátorka	uživatelka
Vančura Jan – expert	MU FSS Institut výzkumu dětí, mládeže a rodin
Široká Soňa – vedoucí	uživatelka
Beranová Milena	uživatelka
Březinová Pavlína	Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro osoby se zdravotním postižením Tereza
Gergelčíková Jarmila	Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro osoby se zdravotním postižením Tereza
Gricová Jiřina	Nadatio Samaritanus – Sdružení Samaritán
Halm František	SPMP Sdružení pro pomoc mentálně postiženým
Hašová Zdenka	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje
Hejtmánek Vladimír	Diecézní charita Brno, EFFETA
Hruška Milan	uživatel
Hubová Jana	APLA JM
Kindlová Marie	Centrum sociálních služeb p.o., Denní stacionář Gaudium
Klementová Marta	uživatelka
Kubátová Jarmila	ÚMČ Brno Kníničky
Losiková Františka	uživatelka
Mikulášek Josef	uživatel
Milarová Veronika	AGAPO o.s.
Nováček Petr	Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro osoby se zdravotním postižením Tereza
Ondrušková Jana	Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro osoby se zdravotním postižením Tereza
Piškova Jana	Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro osoby se zdravotním postižením Srdíčko
Remeš Antonín	uživatel
Řičanek Vladimír	uživatel
Slavíková Marie	uživatelka
Sloupská Dagmar	Centrum sociálních služeb p.o., Domov pro osoby se zdravotním postižením Nojmánek
Sulovská Marta	Centrum sociálních služeb p.o., Denní stacionář Gaudium
Valoušek Slavomír	Nadatio Samaritanus – Sdružení Samaritán
Veselá Nora	Slezská diakonie – středisko Eliada
Zodlová Iveta	uživatelka

Pracovní skupina „Osoby s tělesným postižením“

Popis cílové skupiny

Do skupiny osob s tělesným postižením náleží lidé na vozíku, lidé pohybující se pomocí berlí a chodítek, lidé špatně chodící, ale nepoužívající ortopedické pomůcky, dále děti s tělesným postižením a lidé s dočasným omezením pohyblivosti – např. v důsledku úrazu či jiné zdravotní indispozice. Spadá sem i kategorie seniorů (řešeno v jiné pracovní skupině). Pro účely KP byly do této skupiny zařazeny i lidé s celiakií. Některé osoby mají kombinované postižení – k tělesnému postižení se připojuje postižení mentální, smyslové či jiné. Mezi nejčastější zdravotní indikace, jejichž důsledkem je tělesné postižení, patří dětská mozková obrna, svalová dystrofie, roztroušená skleróza, rozštěp páteře, poúrazové stavy, periferní obrny atd. Společným znakem cílové skupiny je **různá míra omezení pohyblivosti horních a dolních končetin, problémy s koordinací pohybu, neschopnost či různou měrou omezená možnost chůze, sebeobsluhy, různou měrou omezená možnost zapojení do běžných denních aktivit, studia, práce**, atd.

Každý člověk s tělesným postižením má **individuální potřeby kompenzace** svého zdravotního stavu, které se mohou dále v průběhu času měnit. Výchozím bodem je vždy posouzení zdravotního stavu a rozsahu postižení, dále finanční dostupnost kompenzačních pomůcek, možnost zdravotní a sociální rehabilitace. Část osob s tělesným postižením potřebuje ke zvládnutí běžných úkonů **asistenci** - pomoc druhého člověka. Rozsah asistence je individuální, záleží na druhu a rozsahu postižení.

Mezi zásadní podmínky, jež osobám s tělesným postižením umožňují pohyb ve vnitřním či vnějším prostředí a současně i zajišťují větší míru samostatnosti, patří vhodně řešené prostředí, které je přístupné/bezbariérové, bezpečné a použitelné. Mezi společné potřeby patří odstraňování architektonických bariér zejména na veřejných komunikacích a ve

veřejných budovách (úřady, školy, kina, divadla aj.).

Další důležitou podmínkou/potřebou je zajištění **možnosti vzdělání a pracovního uplatnění**. Mnozí lidé se kvůli vážnému zdravotnímu stavu nemohou v plné míře zapojit do vzdělávacího a pracovního procesu. Proto je třeba pro tyto osoby vytvářet takové podmínky, aby mohly v co největší možné míře žít běžným způsobem života jako ostatní populace.

Trend do budoucna

VV současné době směřuje trend péče o osoby s tělesným postižením k **individuální péči v domácím prostředí** a jsou podporovány služby, jako je **osobní asistence, odlehčovací služba** atd. Základem je **individuální přístup k potřebám jednotlivého uživatele služby**. Osobní asistent nahrazuje svému klientovi ruce i nohy a pomáhá mu v potřebném rozsahu – v některých případech i 24 hodin denně. Poptávka po terénních službách jakou je osobní asistence vyplynula také z výzkumu uživatelů.

V posledních letech se objevuje **trend transformace (přeměny) ústavních zařízení** v zařízení poskytující moderní sociální služby, jež umožňují život lidí s postižením v přirozeném prostředí domova mezi blízkými rodinnými příslušníky a přáteli. Dalším z nových trendů je zakládání **chráněného bydlení**. Jedná se o model péče o osoby s těžkým postižením v malém kolektivu 2 - 5 klientů, kteří spolu žijí v běžném bytě normálním způsobem života a mají k dispozici asistenční služby 24 hodin denně. Potřeba podpory samostatného bydlení vyplynula také z výzkumu uživatelů. Uživatelé uvedli jako jednu z priorit nutnost zřízení jakéhokoli bydlení pro osoby s tělesným postižením, které po ukončení vzdělání nemají kam odcházet.

Poptávka uživatelů po terénních službách a poptávka po bydlení spolu souvisejí v tom smyslu, že osoby s tělesným postižením se chtějí osamostatnit (získat bydlení) a v něm získat náležitou podporu (možnost využívat terénních služeb).

Přehled organizací poskytujících služby v dané oblasti a jejich zařízení

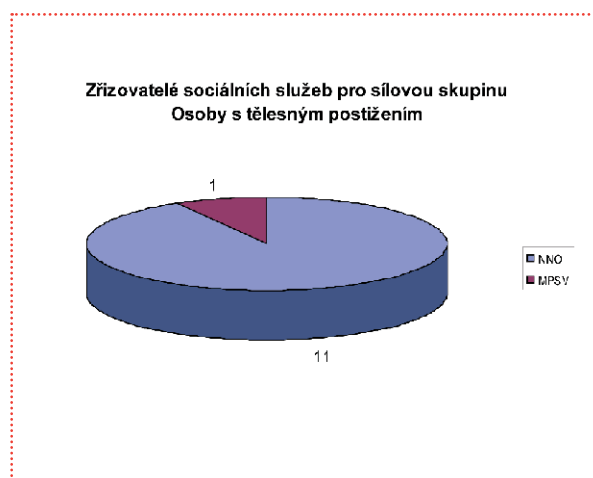
- Domov pro mne, o.s., resipní péče
- Liga za práva vozíčkářů, o.s.
- Naděje pro pomoc zdravotně postižené mládeži, o.s.
- ParaCENTRUM Fénix, o.s.
- Sdružení pro životní prostředí zdravotně postižených, p.o., krajský výbor a konzultační středisko pro veřejnost
- Svaz tělesně postižených, o.s., městský výbor Brno: Centrum denních služeb
- Ústav pro tělesně postiženou mládež Kociánka

Zdroje pro určení priorit jednotlivých cílových skupin

Pracovní skupina ve své práci při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházela z těchto informačních zdrojů:

- **minianalýza potřeb** provedená v rámci pracovní skupiny
- **Socio-demografická analýza Brna**, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity)
- **Expertiza pro cílovou skupinu „Osoby s tělesným postižením“**, autorka PhDr. Barbora Bazalová, Ph.D. (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Osoby s tělesným postižením“**, autorka PhDr. Barbora Bazalová, Ph.D. (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity)
- **Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)

V případě výstupů z výzkumu poskytovatelů, je nutno vzít v úvahu, že se nejedná o vyčerpávající výčet sociálních služeb poskytovaných na území města Brna dle nové typologie. V době realizace výzkumu byly zahrnuty do finálního vzorku všechny organizace působící v sociální oblasti pro danou cílovou skupinu, na které se podařilo soustředit kontakty a navázat spolupráci. Tyto materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz v sekci „Studie v rámci projektu“ a fyzicky k nahlédnutí v kanceláři Sociálního nadačního fondu města Brna „Domovy potřebných“ na Mečové 5.

Výběr nejvýznamnějších potřeb a chybějících či nedostatečných služeb dle provedených výzkumů:

- ▶ nedostatečná nabídka služby osobní asistence
- ▶ nedostatek chráněného bydlení a současně potřeba podpory samostatného bydlení
- ▶ nedostatečný počet odlehčovací služeb
- ▶ potřeba sociální rehabilitace a sociálně terapeutických dílen
- ▶ potřeba odborného sociálního poradenství
- ▶ potřeba rozšíření nabídky sociálně aktivizačních služeb pro osoby se zdravotním postižením

Struktura druhů služeb a frekvence jejich zastoupení

Počty daného druhu služby na území města Brna

Specializované sociální poradenství	25% (3)
Osobní asistence	25% (3)
Odlehčovací služby	8% (1)
Centra denních služeb	17% (2)
Domov pro osoby se zdravotním postižením	8% (1)
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	8% (1)
Sociální rehabilitace	8% (1)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 12

Struktura zařízení sociálních služeb a frekvence jejich zastoupení

Zastoupení jednotlivých typů na území města Brna

Centrum denních služeb	17% (2)
Domov pro osoby se zdravotním postižením	8% (1)
Domov se zvláštním režimem	8% (1)
Sociální poradna	8% (1)
Centrum sociálně rehabilitačních služeb	8% (1)
Jiné	8% (1)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 12

PRIORITY

1. Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti

Viz. zpracovaná průřezová priorita.

2. Posílení a podpora osobní asistence a služeb odlehčovací péče

Viz. zpracovaná průřezová priorita.

3. Rozvoj rané péče pro děti s tělesným a kombinovaným postižením

Služba rané péče se orientuje na rodinu s dítětem v raném věku (do 7 let), jehož vývoj je ovlivněn zdravotním postižením, biologickými faktory nebo prostředím. Do služeb se promítají sociální, pedagogické a zdravotní opatření s cílem předcházet postižení, eliminovat nebo zmírnit jeho důsledky a poskytnout rodině, dítěti a společnosti předpoklady sociální integrace. Raná péče je preventivní sociální službou, která je rodině poskytnuta v jejím přirozeném prostředí, případně také ambulantně ve středisku.

Péče o rodinu s dítětem s postižením je jednou z priorit sociální politiky. Zásadní roli hraje podpora těchto rodin právě v raném věku, kdy se jednak rodiče vyrovnávají s postižením svého dítěte a adaptují se na novou situaci a kdy je možné včasnou a intenzivní péčí o dítě snížit negativní vliv postižení na dítě nebo ohrožení jeho vývoje, ale i na život celé rodiny.

V Brně je však péče o děti v tomto věku velmi málo zastoupená, jak vyplývá mimo jiné i z výzkumu poskytovatelů pro skupinu osob s tělesným postižením realizovaným v rámci komunitního plánování. Také expertiza pro cílovou skupinu osob s tělesným postižením zpracovaná pro KPSS uvádí ranou péči jako službu v Brně nedostatečně zastoupenou, stejný výsledek přinesl také výzkum poskytovatelů služeb pro osoby s mentálním postižením.

4. Chráněné bydlení

Viz. zpracovaná průřezová priorita.

5. Podpora integrace osob se zdravotním postižením a komplexní sociální rehabilitace

Cílem priority je zvýšit samostatnost a soběstačnost lidí se zdravotním postižením a napomoci k jejich zapojení do společnosti. Důležitým prostředkem participace zdravotně postižených představuje možnost pracovního uplatnění. K tomu, aby mohl člověk se zdravotním postižením pracovat, potřebuje mít možnost uplatnit zachované dovednosti a schopnosti. Zásadní význam zde mají služby, které lze považovat za součást sociokulturního prostředí a zahrnují činnosti vedoucí k zprostředkování společenského kontaktu, k aktivizaci a k sociálnímu začlenění uživatelů služby.

Podle výzkumu uživatelů patří k největším prioritám zvýšení informovanosti a podpora poradenství, jako další potřebu uživatelů výzkum uvádí sociální rehabilitaci.

Priorita 1	Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti Opatření 1.1. Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí – <i>průřezové opatření</i> Opatření 1.2. Zřízení socio-info centra při MMB – <i>průřezové opatření</i>
Priorita 2	Posílení a podpora osobní asistence a služeb odlehčovací péče Opatření 2.1. Zvýšení počtu osobních asistentů na plný úvazek u organizací poskytujících službu osobní asistence o 40 do r. 2009 – <i>průřezové opatření</i> Opatření 2.2. Zajištění odborného akreditovaného vzdělávání pracovníků přímé péče – <i>průřezové opatření</i> Opatření 2.3. Posílení existujících případně nově vzniklých organizací poskytujících osobní asistenci a odlehčovací služby
Priorita 3	Rozvoj rané péče pro děti s tělesným a kombinovaným postižením Opatření 3.1. Informační kampaň pro veřejnost Opatření 3.2. Realizace rané péče Opatření 3.3. Podpora vzdělávání pracovníků rané péče
Priorita 4	Chráněné bydlení Opatření 4.1. Informační a mediální kampaň s cílem seznámit co nejširší veřejnost se sociální službou chráněného bydlení – <i>průřezové opatření</i> Opatření 4.2. Iniciovat uvolnění části bytového fondu města a městských částí pro potřeby chráněného bydlení a zvyšování jeho kapacity – <i>průřezové opatření</i> Opatření 4.3. Vytvoření pěti bezbariérových bytů pro 20 lidí s tělesným postižením
Priorita 5	Podpora integrace osob se zdravotním postižením a komplexní sociální rehabilitace Opatření 5.1. Sociální rehabilitace osoby s tělesným postižením se zaměřením na práci

Priorita 1.		Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti	
Opatření 1.1.		Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí (viz. zpracovaná průřezová priorita)	
Opatření 1.2.		Zřízení socio-info centra při MMB (viz. zpracovaná průřezová priorita)	
Priorita 2.		Posílení a podpora osobní asistence a služeb odlehčovací péče	
Opatření 2.1.		Zvýšení počtu osobních asistentů na plný úvazek u organizací poskytujících službu osobní asistence o 40 do r. 2009 (viz. zpracovaná průřezová priorita)	
Opatření 2.2.		Zajištění odborného akreditovaného vzdělávání pracovníků přímé péče (viz. zpracovaná průřezová priorita)	
Opatření 2.3.		Posílení existujících, případně nově vzniklých organizací poskytujících osobní asistenci a odlehčovací služby	
Popis opatření a zdůvodnění		Cílem opatření je rozšíření asistenčních služeb současných organizací, případně vznik nových poskytovatelů těchto služeb a podpora partnerství různých organizací při propagaci asistenčních a odlehčovacích služeb či získávání finančních a dalších prostředků na rozvoj těchto služeb. Z výzkumu poskytovatelů vyplynula potřeba a poptávka po službách osobní asistence a odlehčovacích službách. Schází zejména noční a víkendové terénní služby a pobytové služby. Poskytovatelé se ve své každodenní práci setkávají s poptávkou po těchto službách a sami jsou nuceni odmítnout zájemce z kapacitních a dalších důvodů. Zajištění podpory těchto služeb bude dosaženo v případě, že bude široká veřejnost průběžně kvalitně informována o existenci, potřebě a přínosu těchto služeb. Výsledky výzkumu uživatelů podpořily zkušenost z praxe poskytovatelů. Uživatelé cítí nedostatek volných kapacit ve službách osobní asistence a odlehčovacích službách.	
Dopad na cílovou skupinu		▶ rozšíření kapacity služeb existujících, případně nově vzniklých poskytovatelů ▶ zkrácení čekací doby na službu ▶ udržení klienta v přirozeném prostředí, zachování sociálních vazeb ▶ podpora integrace do společnosti ▶ pomoc pečujícím rodinám ▶ zvýšení povědomí veřejnosti o službách jako o přirozené součásti života cílové skupiny	
AKTIVITY		● vytvoření pracovní skupiny z realizátorů ● vytvoření seznamu akcí, pro něž se žádá partnerství a podpora ● vytvoření seznamu potenciálních partnerů služby ● vytvoření kvalitních propagačních a osvětových materiálů osobní asistence a odlehčovacích služeb ● rozeslání materiálů s žádostmi o podporu a zapojení: potenciálním partnerům, úřadům, školám, zdravotnickým zařízením apod. ● osvětová kampaň o službách, besedy, přednášky, kulturní a společenské akce	
Časový harmonogram		2007 – září, říjen – vytvoření pracovní skupiny z realizátorů – listopad, prosinec - vytvoření seznamu akcí, pro něž se žádá partnerství a podpora, vytvoření seznamu potenciálních partnerů služby 2008 – leden, červen – vytvoření propagačních a osvětových materiálů – od června – průběžně distribuce, kampaně 2009 – průběžně distribuce, kampaně	
Realizátoři a partneři		Realizátoři: Liga za práva vozíčkářů o.s., Slezská diakonie - středisko Eliada, Domov pro mne o.s., APLA JM (pokračování v projektech osobní asistence a odlehčovacích služeb)	
Předpokládaný počet klientů		Předpokládaný růst zájemců o službu (cca o 30% do r. 2009)	
Zdroje lidské / materiální / prostorové		Lidské: současní zaměstnanci v projektech osobní asistence a odlehčovacích služeb, partneři a podporovatelé projektů, zapojení studentů či dobrovolníků do akcí Materiální: technické zázemí realizátorů Prostorové: prostory realizátorů	

Finanční náklady	Mzdové: OON na pracovní skupinu: 100.000 Kč (rok 2008) tisk a distribuce propagačních materiálů: 8.500 ks – 100.000 Kč OON na pracovní skupinu: 100.000 Kč (rok 2009)												
	<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>30.000 Kč</td><td>20.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>20.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>50.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	30.000 Kč	20.000 Kč	2009	20.000 Kč	0 Kč	CELKEM	50.000 Kč	0 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	30.000 Kč	20.000 Kč											
2009	20.000 Kč	0 Kč											
CELKEM	50.000 Kč	0 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MPSV 20%, JMK 20%, MMB 40 %, sponzoři atd. 20%												
Kritéria hodnocení	▶ vytvoření pracovní skupiny ▶ počet organizací, s nimiž byla navázána spolupráce a partnerství ▶ počet vytvořených propagačních materiálů ▶ počet besed, přednášek, kulturních akcí												
Rizika realizace opatření	▶ nefunkční pracovní skupina ▶ rivalita NNO při získávání partnerů namísto spolupráce ▶ nezáměr potenciálních partnerů a veřejnosti ▶ nedostatečné finanční prostředky												

Priorita 3. Rozvoj rané péče pro děti s tělesným a kombinovaným postižením	
Opatření 3.1.	Informační kampaň pro veřejnost
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je zvýšení informovanosti o službě rané péče, jež je v současnosti zcela nedostatečná, a to jak u potencionálních klientů, tak i mezi odborníky a širokou veřejností. Rodiny, jimž se narodí dítě s postižením, se o službě dozví zpravidla na neonatologickém oddělení. Odborní i praktičtí lékaři, rehabilitační pracovníci a sociální pracovníci v nemocnicích či na úřadech na službu rané péče rodiny neodkazují. Rodiny se tak o službě nemají kde dozvědět, a proto je velmi důležité cíleně informovat o možnostech rané péče. Skutečnost, že informovanost je nedostatečná, vyplývá ze zkušeností pracovníků rané péče, kteří se při své práci a její prezentaci setkávají s malou až nulovou informovaností o existenci rané péče a jejích možnostech, a to mezi odbornou i laickou veřejností (osobní setkání s lékaři, prezentace pro studenty, jednání se zájemci o službu). Tyto zkušenosti potvrzuje také expertíza pro cílovou skupinu osob s tělesným postižením zpracovaná pro KPSS, kde se zvýšení informovanosti a spolupráce s lékaři včetně distribuce letáků přímo navrhuje jako opatření k doplnění chybějících služeb.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšení informovanosti o možnostech řešení situace rodiny s dítětem s postižením pomocí sociální služby ▶ zlepšení orientace v možnostech služby
AKTIVITY	● vytvoření informačního materiálu s kompletními informacemi o rané péči a jejich poskytovatelích v Brně ● plošné rozšíření informačního materiálu dětským lékařům, odborným lékařům, zdravotním sestram, do porodnic, sociálním pracovníkům v nemocnicích ve spolupráci s informačním centrem (viz. průřezová priorita) a MMB Odborem zdraví, mateřská centra ● osobní návštěvy pracovníků rané péče u dětských a odborných lékařů, v porodnicích a u sociálních pracovníků v nemocnicích ● internet (webové stránky organizací poskytujících ranou péči, spolupracující organizace) ● cílené informační akce pro odbornou veřejnost (lékaře, zdravotní sestry, rehabilitační a sociální pracovníky) – semináře apod. ● propagační akce v terénu pro veřejnost
Časový harmonogram	2008 – září – vytvoření, vytištění a rozšíření informačního materiálu 2008 – 2009 – osobní kontakty s odborníky, internet kampaň pro odborníky a akce pro veřejnost - průběžně
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Slezská diakonie – středisko Eliada, Středisko rané péče SPRP Brno Partneři: APLA JM, Tamtam Olomouc, SD Benjamin Bohumín, MMB
Předpokládaný počet klientů	1000 oslovených osob z laické i odborné veřejnosti

Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: pracovníci realizátorů Prostorové: prostory realizátorů Finanční: odbor zdraví MMB
Finanční náklady	
Předpokládané zdroje financování	
Kritéria hodnocení	
Rizika realizace opatření	

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	30.000 Kč	20.000 Kč
2009	20.000 Kč	0 Kč
CELKEM	50.000 Kč	0 Kč

MPSV, JMK, sponzoři 60%, MMB OZ 40%

- ▶ vytvoření a rozšíření informačního materiálu – minimálně 500 ks
- ▶ počet osobně kontaktovaných lékařů a dalších odborníků – minimálně 50 osob
- ▶ nárůst zájemců o ranou péči – 20%
- ▶ nekvalitně vytvořený informační materiál
- ▶ nedostatek financí
- ▶ nezájem lékařů spolupracovat
- ▶ špatně zrealizovaná informační kampaň

Opatření 3.2. Podpora poskytování služby rané péče pro děti s tělesným postižením	
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je zvýšení personální kapacity organizace Slezská diakonie Eliada pro děti s tělesným, mentálním a kombinovaným postižením. Služby pro děti se zrakovým či kombinovaným postižením poskytuje Středisko rané péče SPRP Brno. V současné době je kapacita organizací dostatečná, což je však dáno nízkou informovaností potenciálních klientů. Vzhledem k opatření 3.1 však předpokládáme zvýšený zájem o služby rané péče, a tudíž potřebu zvýšení personální kapacity. Protože je nereálné zjistit přesný počet potenciálních klientů, chceme kapacitu zvýšit nejprve o jednoho pracovníka. V dalším komunitním plánu zohlednit získané zkušenosti a v případě potřeby kapacitu ještě zvýšit. Toto opatření podporuje také expertiza pro cílovou skupinu osob s tělesným postižením zpracovaná pro KPSS, která v návrhu na doplnění chybějících služeb v Brně uvádí, že raná péče je nedostatečně zastoupená a je potřeba tuto službu více systematizovat.
Dopad na cílovou skupinu	▶ snížit negativní vliv postižení nebo ohrožení na rodinu dítěte a jeho vývoj ▶ zvýšit vývojovou úroveň dítěte v oblastech, jež jsou postiženy či ohroženy ▶ posílit kompetence rodiny a snížit její závislost na sociálních systémech ▶ vytvořit pro dítě, rodinu i společnost podmínky sociální integrace
AKTIVITY	● udržení kapacity poskytování služby ● rozšíření služby o jednoho pracovníka
Časový harmonogram	2007 a dále – zajištění provozu 2007 – podání návrhu na dalšího pracovníka do rozpočtu na r. 2008 2008 – přijetí nového pracovníka
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Slezská diakonie Eliada Partneři: Středisko rané péče SPRP Brno, APLA JM, Tamtam Olomouc, Slezská diakonie středisko Benjamin Bohumín, neonatologické oddělení fakultní porodnice Obilný trh, lékaři a další odborníci
Předpokládaný počet klientů	24 klientů (1,5 úvazku)
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Finanční, lidské, prostorové i materiální zdroje má k dispozici SD středisko Eliada
Finanční náklady	
Předpokládané zdroje financování	

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	690.000 Kč	138.000 Kč
2009	690.000 Kč	138.000 Kč
CELKEM	1.380.000 Kč	276.000 Kč

MPSV 60 %, nadace, sponzoři 10 %, JMK 10 %, MMB 20 %

Kritéria hodnocení	▶ udržení služby a zajištění jejího provozu ▶ zvýšení kapacity SD Eliada o jednoho pracovníka ▶ růst zájemců o službu o 20 %
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních prostředků ▶ špatné odhadnutí personální potřeby ▶ nedostatek kvalitních pracovníků s odpovídající kvalifikací ▶ nezájem klientů ▶ neochota lékařů a dalších odborníků spolupracovat

Opatření 3.3. Podpora vzdělávání pracovníků rané péče													
Popis opatření a zdůvodnění	Kvalifikační předpoklady pro výkon funkce poradce rané péče stanovuje zák. č. 108/2006 Sb. Kurz poradce rané péče, který realizovaly Společnost pro ranou péči ve spolupráci s Diakoníí ČCE, od ledna r. 2007 nesplňuje požadavky zák. č. 108/2006 Sb. V současné době však Společnost pro ranou péči usiluje o akreditaci nového kurzu pro poradce rané péče u MPSV. Absolvování tohoto kurzu přispěje k prohloubení odborné kvalifikace pracovníků rané péče a k celkovému zvýšení kvality poskytovaných služeb. K doplnění kvalifikace je vhodné, aby se pracovník rané péče dále specificky vzdělával (supervize, kurzy bazální stimulace, Bobath, kurzy AAK apod.). Důležitost tohoto opatření vyplývá ze zkušeností organizací poskytujících ranou péči, z požadavků klientů na kvalitní služby i z požadavků zákona o sociálních službách na kvalifikovaný personál.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ profesionální a odborný přístup pracovníků rané péče ke klientům ▶ zvýšení kvality služby												
AKTIVITY	● pokračování účasti pracovníků v probíhajících kurzech ● získání finančních prostředků na další vzdělávání pracovníků ● přihlášení pracovníků rané péče do kurzu pořádaného Společností pro ranou péči a jeho absolvování ● přihlášení pracovníků do dalších kurzů a jejich absolvování (např. kurzy bazální stimulace, Bobath, kurzy AAK)												
Časový harmonogram	2007 – účast v probíhajících kurzech, získávání finančních prostředků na další vzdělávání 2008 – přihlášení a absolvování kurzu SPRP, získávání finančních prostředků na další vzdělávání – přihlášení a absolvování dalších kurzů												
Realizátoři a partneři	Realizátoři: SD Eliada, Středisko rané péče SPRP Brno Partneři: Společnost pro ranou péči, vysoké školy, Institut bazální stimulace a další organizace realizující odborné vzdělávání												
Předpokládaný počet klientů	10 pracovníků rané péče z Brna												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Finanční: SD Eliada, Středisko rané péče SPRP Brno Prostorové, lidské, materiální: organizace realizující odborné vzdělávání												
Finanční náklady	v roce 2008 = 170.000 Kč kurz pro poradce rané péče (10 pracovníků, odhadovaná cena – 13.000 Kč/pracovník) = 130.000 Kč další kurzy a vzdělávání – 40.000 Kč (4 000 Kč/pracovník); v roce 2009 = 40.000 Kč další kurzy a vzdělávání (4 000 Kč/pracovník) <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>170.000 Kč</td><td>59.500 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>40.000 Kč</td><td>14.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>210.000 Kč</td><td>73.500 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	170.000 Kč	59.500 Kč	2009	40.000 Kč	14.000 Kč	CELKEM	210.000 Kč	73.500 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	170.000 Kč	59.500 Kč											
2009	40.000 Kč	14.000 Kč											
CELKEM	210.000 Kč	73.500 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MPSV 50%, JMK, nadace 15%, MMB 35%												
Kritéria hodnocení	▶ nejpozději na začátku r. 2009 zahájí pracovníci kurz pro poradce rané péče ▶ do kurzu nastoupí polovina pracovníků rané péče ▶ každý pracovník rané péče absolvuje minimálně jeden odborný kurz ročně												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek financí na realizaci kurzu ▶ kurz pro poradce rané péče nezíská akreditaci MPSV ▶ nedostatečná kapacita kurzu, nedostanou se všichni zájemci ▶ nezájem pracovníků dále se vzdělávat												

Priorita 4. Chráněné bydlení	
Opatření 4.1.	Informační a mediální kampaň s cílem seznámit co nejširší veřejnost se sociální službou chráněného bydlení (viz. zpracovaná průřezová priorita)
Opatření 4.2.	Iniciovat uvolnění části bytového fondu města a městských částí pro potřeby chráněného bydlení a zvyšování jeho kapacity (viz. zpracovaná průřezová priorita)

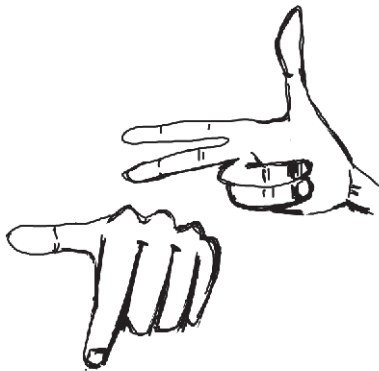
Opatření 4.3. Vytvoření pěti bezbariérových bytů pro 20 lidí s tělesným postižením																											
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je vytvořit chráněné bydlení pro 20 občanů s tělesným postižením produktivního věku. Komplexní sociální služby pro osoby s tělesným postižením - jako je chráněné bydlení - na území města Brna zcela chybí. Jedná se o osoby, které jsou zcela odkázány na pomoc při úkonech sebeobsluhy , např. vstávání, ukládání na lůžko, osobní hygiena, vyměšování, přijímání potravy apod. Dále se u těchto lidí velice často objevují problémy s pohybem a komunikací. Chráněné bydlení pro tuto cílovou skupinu je třeba vytvořit v bezbariérových bytech, aby sloužilo těm nejpotřebnějším. Zájem o tuto službu je podložen dotazy klientů v organizacích poskytujících soc. služby. Tuto potřebu potvrzuje i výzkum uživatelů dr. Barbory Bazalové, v němž byla tato potřeba vyhodnocena na druhém místě.																										
Dopad na cílovou skupinu	▶ umožnění cílové skupině žít v co nejpřirozenějším prostředí ▶ předcházení umístění osob s tělesným postižením do ústavů, kde nejsou vhodné podmínky pro přirozený způsob života.																										
AKTIVITY	● vytvoření metodiky chráněného bydlení pro občany s tělesným postižením ● zajištění pěti bezbariérových čtyřpokojevých bytů ● zavedení standardů soc. služeb pro chráněné bydlení ● zahájení provozu chráněného bydlení																										
Časový harmonogram	2008 leden – duben – vytvoření metodiky chráněného bydlení pro občany s tělesným postižením 2008 – leden – září – zajištění pěti bezbariérových čtyřpokojevých bytů 2008 – únor – zavedení standardů sociálních služeb pro chráněné bydlení 2009 – leden – květen – zahájení provozu chráněného bydlení																										
Realizátoři a partneři	Realizátor: Domov pro mne, o.s. Partneři: FSS MU, ÚMČ v Brně																										
Předpokládaný počet klientů	20 klientů																										
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: ředitel o.s. Domov pro mne – Libor Doležal, fundraiser o.s. Domov pro mne – Jana Stárková, další zaměstnanci a dobrovolníci o.s. Domov pro mne Materiální: vybavení bytů si zařídí sami uživatelé Prostorové: bezbariérové byty, kancelář o.s. Domov pro mne																										
Finanční náklady	Mzdové náklady: <table><tr><td>2.520.000 Kč</td><td>platy osobních asistentů na plný úvazek</td></tr><tr><td>960.000 Kč</td><td>platy vedoucích jednotlivých bytů</td></tr><tr><td>216.000 Kč</td><td>plat vedoucího projektu</td></tr><tr><td>180.000 Kč</td><td>plat zaměstnanců administrativního zázemí</td></tr></table> Materiální zabezpečení: <table><tr><td>250.000 Kč</td><td>školení - kurzy</td></tr><tr><td>300.000 Kč</td><td>technické zázemí - telefony, kancelář, hygienické potřeby</td></tr><tr><td>1.500.000 Kč</td><td>rekonstrukce bytů na bezbariérové</td></tr></table> <table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td colspan="2">2008</td><td>500.000 Kč</td></tr><tr><td colspan="2">2009</td><td>500.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>5. 926.000 Kč</td><td>1. 000.000 Kč</td></tr></table>	2.520.000 Kč	platy osobních asistentů na plný úvazek	960.000 Kč	platy vedoucích jednotlivých bytů	216.000 Kč	plat vedoucího projektu	180.000 Kč	plat zaměstnanců administrativního zázemí	250.000 Kč	školení - kurzy	300.000 Kč	technické zázemí - telefony, kancelář, hygienické potřeby	1.500.000 Kč	rekonstrukce bytů na bezbariérové	celkové náklady		předpoklad MMB	2008		500.000 Kč	2009		500.000 Kč	CELKEM	5. 926.000 Kč	1. 000.000 Kč
2.520.000 Kč	platy osobních asistentů na plný úvazek																										
960.000 Kč	platy vedoucích jednotlivých bytů																										
216.000 Kč	plat vedoucího projektu																										
180.000 Kč	plat zaměstnanců administrativního zázemí																										
250.000 Kč	školení - kurzy																										
300.000 Kč	technické zázemí - telefony, kancelář, hygienické potřeby																										
1.500.000 Kč	rekonstrukce bytů na bezbariérové																										
celkové náklady		předpoklad MMB																									
2008		500.000 Kč																									
2009		500.000 Kč																									
CELKEM	5. 926.000 Kč	1. 000.000 Kč																									

Předpokládané zdroje financování	ESF – ROP (investiční náklady), OP LLZ, MPSV, JMK, MMB 17% nadace, sponzorské dary, příjmy klientů
Kritéria hodnocení	▶ počet chráněných bytů ▶ počet klientů
Rizika realizace opatření	▶ vytvoření špatné metodiky ▶ vytvoření špatných standardů sociálních služeb ▶ nepochopení potřebnosti služby ze strany politiků a veřejnosti.

Priorita 5.		Podpora integrace osob se zdravotním postižením a komplexní sociální rehabilitace													
Opatření 5.1.		Posílení sociální rehabilitace osob s tělesným postižením se zaměřením na práci													
Popis opatření a zdůvodnění		Opatření je zaměřeno na systematické zapojování a vyrovnávání příležitostí osob se zdravotním postižením při jejich uplatňování v přirozeném pracovním prostředí a ve společnosti. K úspěšnému zapojení osob se zdravotním postižením do pracovního procesu je nezbytná realizace takových programů, které jsou zaměřeny na nácvik dovedností důležitých k získání a udržení si zaměstnání, a prostřednictvím individuálních i skupinových aktivit podporují sociální integraci cílové skupiny. Cílem opatření je zachovat poskytování dosavadních služeb a posílit informovanost veřejnosti o možnostech zkvalitnění života tělesně postižených prostřednictvím této formy sociální rehabilitace, a to v souladu s prioritami a potřebami vyplývajícími z výzkumu uživatelů.													
Dopad na cílovou skupinu		▶ sociální integrace ▶ zlepšení finanční situace osob z cílové skupiny ▶ vyšší možnosti uplatnění na trhu práce ▶ posílení dovedností důležitých k získání a udržení práce ▶ zvýšení samostatnosti ▶ zvýšení kvality života osob z cílové skupiny													
AKTIVITY		● navázání na dosavadní činnost ● příprava realizace projektu ● navázání a následná spolupráce s ÚP a NNO ● informování osob z cílové skupiny o službě ● realizace a poskytování služby vhodným zájemcům ● informování a kontaktování zaměstnavatelů ● spolupráce a poradenství při zaměstnávání osob se zdravotním postižením ● hodnocení výsledků projektu													
Časový harmonogram		2008 – 2009 průběžná realizace výše uvedených aktivit													
Realizátoři a partneři		Realizátoři: Liga za práva vozíčkářů, o.s., AGAPO, o.s., Partneři: úřad práce, zainteresované NNO													
Předpokládaný počet klientů		80 (při zachování počtu zaměstnanců) + 10 při zapojení ostatních spolupracujících subjektů													
Zdroje lidské / materiální / prostorové		Materiální: využití existujícího materiálního vybavení													
Finanční náklady		<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>3.918.000 Kč</td><td>800.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>3.918.000 Kč</td><td>800.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>7. 836.000 Kč</td><td>1. 600.000 Kč</td></tr></table>			celkové náklady	předpoklad MMB	2008	3.918.000 Kč	800.000 Kč	2009	3.918.000 Kč	800.000 Kč	CELKEM	7. 836.000 Kč	1. 600.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB													
2008	3.918.000 Kč	800.000 Kč													
2009	3.918.000 Kč	800.000 Kč													
CELKEM	7. 836.000 Kč	1. 600.000 Kč													
Předpokládané zdroje financování		ROP EU, MPSV, JMK, MMB 20%, sponzorské dary													
Kritéria hodnocení		▶ počet podpořených osob, které získaly potřebné znalosti a dovednosti ▶ počet podpořených osob zapojených do pracovního procesu ▶ počet zaměstnavatelů zapojených do služby													
Rizika realizace opatření		▶ nezájem zaměstnavatelů o spolupráci ▶ problémy s navázáním spolupráce s úřady práce a jinými spolupracujícími subjekty ▶ omezení činnosti z důvodu nedostatku finančních zdrojů													

Seznam členů pracovní skupiny

Hegrová Lenka – koordinátorka	Liga za práva vozíčkářů
Bazalová Barbora – expert	MU PedF
Antonovičová Milena	Liga za práva vozíčkářů
Doležal Libor	Domov pro mne o.s.
Dundáčková Lada	uživatelka
Gnida Rostislav	AGAPO o.s.
Gricová Jiřina	Nadatio Samaritanus - Sdružení Samaritán
Haiserová Lenka	uživatelka
Hašová Zdenka	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje
Hršelová Zuzana	uživatelka
Jiráková Romana	AGAPO o.s.
Kalábová Libuše	ParaCENTRUM Fénix
Kašparová Marie	Roska Brno o.s.
Konečná Věra	NADĚJE o.s. pobočka Brno
Krutilová	MMB Odbor sociální péče
Kuklínková Renata	ÚMČ Starý Lískovec
Kutláková Ingrid / Tůmová Martina	Slezská diakonie - středisko Eliada
Latta Hynek	uživatel
Lenochová Eva	Sanus Brno
Michnová Marta	Epileptologické centrum FN Sv. Anna
Mikušová Nikol	Liga za práva vozíčkářů
Milinková Bronislava	uživatelka
Radková Jitka	APLA JM
Sedlák Jindřich	Svaz tělesně postižených v ČR
Tesařová Jana	ParaCENTRUM Fénix
Valoušek Slavomír	Nadatio Samaritanus - Sdružení Samaritán
Zelinková Eva	MMB Odbor sociální péče

Pracovní skupina „Osoby se smyslovým postižením“

Popis cílové skupiny

Cílová skupina osob se smyslovým postižením se rozpadá do dvou značně odlišných podskupin: osoby se zrakovým postižením a osoby se sluchovým postižením. Další podskupinu tvoří osoby s kombinovaným postižením (spadají do jiné cílové skupiny) a osoby postižené oběma handicapy (sluchovým i zrakovým postižením).

Zrakově postižené osoby

Podskupina osob se zrakovým postižením zahrnuje osoby s různým typem postižení (od střední a těžké slabozrakosti až po nevidomost včetně dalších typů zrakových vad) a rozdílnou dobou vzniku postižení. Oba tyto faktory určují potřeby jednotlivců a tím i obsah a formu nabízených služeb. Zrakové postižení postihuje osoby v každém věku, nicméně seriózní odhady předpokládají, že až 60 % všech těžce zrakově postižených občanů má seniorský věk. Je velmi obtížné vzhledem k diverzitě skupiny určit přesné počty osob se zrakovým postižením. Dle série šetření provedených o.s. Socioklub v letech 1996-1997 činil orientační výskyt osob se zrakovým postižením **na deset tisíc obyvatel 57 osob, z toho 16 těžce zrakově postižených.**

Sociální služby pro osoby s postižením zraku jsou v Brně poměrně dobře propracované, pokrývající potřeby lidí s postižením zraku všech věkových skupin. Přesto jsou zde zřejmé rezervy a nedostatečné kapacity, na něž poukázal výzkum poskytovatelů i výzkum uživatelů. Dle jejich výstupů jsou zde chybějící nebo nedostatečné služby, k nimž patří potřeba vyhledávání klientů a společná databáze pro odborníky, projekty podporující zaměstnávání a pracovní uplatnění včetně pracovního poradenství a rehabilitace osob s postižením zraku, podpora samostatného bydlení, podpora asistenčních služeb a respektive péče.

Sluchově postižené osoby

Jedná se opět o velmi nehomogenní skupinu osob s různým stupněm a druhem sluchového postižení. Odborná expertiza hovoří o základních kategoriích osob: neslyšící, nedoslýchaví, ohluchlí. I zde je nutné brát v úvahu seniory s postupnou ztrátou sluchu. Každá z těchto kategorií vyžaduje odlišnou péči i přístup k jedincům se sluchovou vadou. Nejvýznamnějším důsledkem sluchového postižení je komunikační bariéra. Neslyšící a lidé s těžkou sluchovou vadou používají jiný komunikační systém, který lépe vyhovuje jejich potřebám; z toho pak vyplývají obtíže v dorozumívání s příslušníky majoritní společnosti. Mnozí neslyšící se však za postižené nepovažují,

cítí se být příslušníky jazykové a kulturní menšiny, která užívá svůj vlastní (znakový) jazyk.

Dle velmi hrubého odhadu vycházejícího ze sociálně demografické analýzy provedené pro potřeby komunitního plánování by na celkový počet obyvatel města Brna v roce 2004 připadlo **cca 3 500 sluchově postižených občanů, z toho asi 530 těžce sluchově postižených, resp. neslyšících.** Co se týká sociálních služeb pro sluchově postižené, výzkum poskytovatelů i uživatelů poukazuje zejména na nedostatek tlumočnicků znakové řeči, nedostatečnou kapacitu služeb sociální rehabilitace; minianalýza provedená pracovní skupinou poukázala rovněž na chybějící služby rané péče pro rodiny se sluchově postiženými dětmi. I zde je potřeba vyhledávání klientů a vytvoření databáze pro odborníky, projekty podporující zaměstnávání sluchově postižených i sociální a právní poradenství.

Trend do budoucna

Zrakově postižené osoby

Protože se více než polovina zrakových postižení projevuje po 65. roce života, je třeba brát v úvahu nepříznivé demografické prognózy poukazující na stárnutí populace a očekávat tudíž **růst počtu těžce zrakově postižených seniorů.**

Vzhledem k lékařskému pokroku je možné očekávat menší počet od narození nevidomých dětí, ale na straně druhé právě díky pokrokům v záchraně života i velmi předčasně narozených dětí s vyšším rizikem zdravotních problémů lze očekávat **růst kombinovaně postižených mezi předčasně narozenými dětmi.** Do budoucna bude třeba posílit informovanost veřejnosti, zaměstnavatelů, úředníků a pracovníků různých institucí o potřebách osob se zrakovým postižením a další odstraňování komunikačních i architektonických bariér.

Sluchově postižené osoby

Z hlediska sociálně demografické prognózy a lékařského pokroku lze říci zhruba totéž jako u podskupiny zrakově postižených. Slabou stránkou v poskytování služeb pro sluchově postižené je jejich roztržitost, projevující se existencí mnoha různých sdružení. Řada sluchově postižených jsou členy hned několika z těchto organizací. V budoucnu bude třeba podpořit ty projekty, které jsou zaměřeny na vzájemnou spolupráci jednotlivých organizací pro sluchově postižené. Expertizy i výzkumy opět kladou důraz na zvýšení informovanosti veřejnosti, zaměstnanců veřejných institucí i zdravotnického personálu o možnostech a potřebách lidí se sluchovým postižením.

Přehled organizací poskytujících služby v dané oblasti a jejich zařízení

- ▶ Česká unie neslyšících, oblastní organizace Brno
- ▶ Český klub nedoslýchavých HELP, poradenské centrum
- ▶ Labyrint Brno, o.s.
- ▶ Stacionář neslyšících – centrum denních služeb pro sluchově postižené
- ▶ Unie neslyšících Brno, o.s.
- ▶ Vodicí pes, o.s.
- ▶ TyfloCentrum Brno, o.p.s., krajské středisko služeb pro nevidomé a slabozraké
- ▶ Tyfloservis, o.p.s., krajské ambulantní středisko
- ▶ Ústav pro zrakově postižené v Brně – Chrlcích
- ▶ Společnost pro ranou péči, o.s., středisko rané péče Brno
- ▶ Středisko Teiresiás pro pomoc studentům se specifickými nároky
- ▶ Lorm, o.s., společnost pro hluchoslepy
- ▶ Občanské sdružení LOGO

Zdroje pro určení priorit jednotlivých cílových skupin

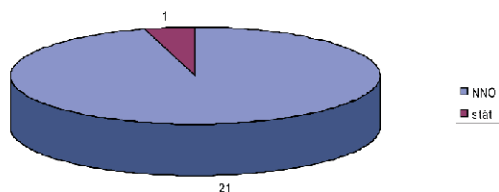
Pracovní skupina ve své práci při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházela z těchto informačních zdrojů:

- **minianalýza potřeb** provedená v rámci pracovní skupiny
- **Socio-demografická analýza Brna**, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity)
- **Expertiza pro cílovou skupinu „Osoby se smyslovým postižením“**, autorky PhDr. Petra Hamadová (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity) – problematika zrakového postižení a PhDr. Radka Horáková (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity) - problematika sluchového postižení
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Osoby se smyslovým postižením“**, autorka Bc. Eva Surovková (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)

V případě výstupů z výzkumu poskytovatelů, je nutno vzít v úvahu, že se nejedná o vyčerpávající výčet sociálních služeb poskytovaných na území města Brna dle nové typologie. V době realizace výzkumu byly zahrnuty do finálního vzorku všechny organizace působící v sociální oblasti pro danou cílovou skupinu, na které se podařilo soustředit kontakty a navázat spolupráci.

Tyto materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz v sekci „Studie v rámci projektu“ a fyzicky k nahlédnutí v kanceláři Sociálního nadačního fondu města Brna „Domovy potřebných“ na Mečové 5.

**Zřizovatelé sociálních služeb pro cílovou skupinu
Osoby se smyslovým postižením**

Výběr nejvýznamnějších potřeb a chybějících či nedostatečných služeb dle provedených výzkumů:

- ▶ velký nedostatek tlumočnických služeb pro sluchově postižené
- ▶ průvodcovská služba pro zrakově postižené
- ▶ potřeba nabídky chráněného bydlení
- ▶ sociální rehabilitace
- ▶ nedostatek informací v souvislosti s komunikační bariérou
- ▶ podpora při studiu a hledání zaměstnání
- ▶ podpora integrace

Struktura druhů služeb a frekvence jejich zastoupení

Počty daného druhu služby na území města Brna

Specializované sociální poradenství	13,6 % (3)
Osobní asistence	4,5% (1)
Tísňová péče	4,5% (1)
Průvodcovské a předčitatelské služby	13,6 % (3)
Centra denních služeb	13,6 % (3)
Domov pro osoby se zdravotním postižením	4,5% (1)
Raná péče	4,5% (1)
Tlumočnické služby	4,5% (1)
Sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené	4,5% (1)
Sociálně terapeutické dílny	9,1% (2)
Sociální rehabilitace	22,7% (5)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 22

Struktura zařízení sociálních služeb a frekvence jejich zastoupení

Zastoupení jednotlivých typů na území města Brna

Centrum denních služeb	17% (2)
Domov pro osoby se zdravotním postižením	8% (1)
Domov se zvláštním režimem	8% (1)
Sociální poradna	8% (1)
Centrum sociálně rehabilitačních služeb	8% (1)
Jiné	8% (1)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 22

PRIORITY

1. Komplexní informování veřejnosti o problematice osob se smyslovým postižením

Tato priorita je průřezová, neboť potřeba komplexního informování veřejnosti o sociálních službách obecně byla formulována ve všech pracovních skupinách. Pro cílovou skupinu smyslově postižených se vedle informovanosti veřejnosti o různých sociálních službách určených této skupině jedná zejména o informování veřejnosti, zaměstnanců veřejných institucí, zdravotnického personálu či sociálních pracovníků o možnostech a potřebách sluchově nebo zrakově postižených osob a o informování o vhodném způsobu komunikace s takto postiženými osobami. Tuto potřebu jasně vyjádřila pracovní skupina pro osoby se smyslovým postižením ve své minianalýze, doložena je i výsledky expertiz a výzkumu uživatelů.

2. Vytvoření centra tlumočnických služeb pro sluchově postižené

Nejvýznamnějším důsledkem sluchového postižení je komunikační bariéra. Neslyšící a lidé s těžkou sluchovou vadou používají jiný komunikační systém (znakovou řeč), který lépe vyhovuje jejich potřebám; z toho vyplývají obtíže v dorozumívání s příslušníky majoritní společnosti. Naplnění priority přispěje ke kvalitnějšímu poskytování tlumočnických služeb pro neslyšící. Vytvořením zprostředkovatelského centra pro překlad neslyšícím budou mít klienti, organizace i instituce k dispozici kontakt na jedno pracoviště, prostřednictvím něhož bude poskytnuta služba kdekoli v Brně. Náplní činnosti centra bude zprostředkování tlumočnických služeb neslyšícím klientům, institucím, úřadům, firmám, aktualizace databáze tlumočnicků pro neslyšící, průběžné doplňování požadavků neslyšících i tlumočnicků. Posílení tlumočnických služeb pro neslyšící je jednou z nejvýraznějších potřeb sluchově postižených osob, vyjádřené v minianalýze pracovní skupiny, expertize i výzkumech pro tuto cílovou skupinu.

3. Raná péče pro rodiny s dětmi se zrakovým, sluchovým nebo kombinovaným postižením

Raná péče je terénní preventivní sociální služba, která je rodině poskytnuta v jejím domácím (přirozeném) prostředí. Jedná se o intervenci určenou rodině, v níž se narodilo dítě se zrakovým nebo kombinovaným postižením. Podpora je zaměřena zejména na včasnou a konkrétní pomoc rodičům, ukázat jim, že jejich dítě je postižením nějak omezeno, ale mnohé může a dokáže. Cílem je informovanost rodiny, vyrovnání se s handicapem dítěte, integrace rodiny. Tuto službu plní střediska rané péče.

Potřeba podpory služeb rané péče vyplývá nejen z minianalýzy pracovní skupiny pro osoby se smyslovým postižením, ale i z výzkumu poskytovatelů, který poukazuje na to, že služby pro osoby se smyslovým postižením jsou poddimenzované. Také výzkum potřeb uživatelů ukazuje, že rodiče kapacitu rané péče vnímají jako nedostatečnou, zmiňují dlouhou čekací dobu na službu a s tím spojenou vzrůstající nepohodu v rodině.

4. Podpora zaměstnatelnosti a aktivizace osob se smyslovým postižením

Cílem priority je podpora služeb, jež jsou zaměřeny na uplatnění osob se smyslovým postižením na trhu práce, jako jsou motivační programy, sociálně aktivizační služby, vzdělávací a rehabilitační programy, poradenství. Mít práci představuje základní předpoklad pro sociální začlenění. Zdravotně postižení občané obecně však patří mezi skupiny nejvíce ohrožené nezaměstnaností. Například z celostátního průzkumu „Zrakově postižení v ČR a realita jejich života“, který nechala provést Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých v roce 2002, vyplývá, že v ČR je téměř 70 % nezaměstnanost mezi těžce zrakově postiženými lidmi. Předpokládá se, že mezi zcela nevidomými dosahuje nezaměstnanost více než 90 %. Podobná je situace i u osob se sluchovým postižením. Také z minianalýzy pracovní skupiny i výzkumu uživatelů a z odborné expertízy vyplývá potřeba pomáhat smyslově postiženým osobám při hledání zaměstnání a hledat možnosti jejich pracovního uplatnění. Významná je i podpora informovanosti zaměstnavatelů, u nichž stále přetrvávají předsudky vůči zaměstnávání osob se smyslovým postižením.

5. Podpora života těžce zrakově postižených občanů v přirozeném prostředí, zpřístupňování přirozeného prostředí pro tyto občany

Cílem priority je podpora služeb zaměřených na zvýšení soběstačnosti těžce zrakově postižených osob, která umožní setrvání v přirozeném prostředí. Těžké zrakové postižení způsobuje závislost na pomoci druhých osob. Ke zmírnění této závislosti vedou v podstatě tři opatření:

- ▶ sociální rehabilitace později osleplých lidí, jež díky mnoha speciálním nácvikům umožní těžce zrakově postiženým lidem řadu činností provádět sám bez cizí pomoci a bez zrakové kontroly
- ▶ poskytování asistenčních služeb těžce zrakově postiženým občanům, které napomáhají udržet těžce zrakově postižené žít v přirozeném prostředí svých domácností
- ▶ odstraňování bariér, ať už architektonických, ale také informačních bariér ke snadnější orientaci a pohybu v interiérech i exteriérech

Z odborné expertízy i ze zprávy z předvýzkumu potřeb uživatelů pro cílovou skupinu osob se smyslovým postižením vyplývá podpora v současnosti poskytovaných služeb, a to zejména kurzů sebeobsluhy, prostorové orientace, práce s PC a kurzu sociálních dovedností na podporu zaměstnatelnosti. Rovněž zařazení průvodcovské služby patří mezi silné stránky existujících služeb, jež umožňují těžce zrakově postiženým žít v přirozeném prostředí.

Priorita 1

Komplexní informování veřejnosti o problematice osob se smyslovým postižením

- Opatření 1.1.** Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí – *průřezové opatření*
- Opatření 1.2.** Zřízení socio-info centra na MMB – *průřezové opatření*
- Opatření 1.3.** Podpora poradenství pro sluchově postižené osoby
- Opatření 1.4.** Informovanost sluchově postižených vytvořením vizuálních materiálů
- Opatření 1.5.** Odborné poradenské služby pro těžce zrakově postižené občany
- Opatření 1.6.** Zajištění informačních materiálů o sociálních službách pro zrakově postižené
- Opatření 1.7.** Informační kampaň o zpřístupňování přirozeného prostředí TZP občanům a odstraňování architektonických a informačních bariér

Priorita 2

Vytvoření centra tlumočnických služeb pro sluchově postižené

- Opatření 2.1.** Vytvoření řídicího centra tlumočnických služeb pro sluchově postižené

Priorita 3

Raná péče pro rodiny s dětmi se zrakovým, sluchovým nebo kombinovaným postižením

- Opatření 3.1.** Podpora dosavadní rané péče pro rodiny s dětmi se zrakovým nebo kombinovaným postižením

Priorita 4

Podpora zaměstnatelnosti a aktivizace osob se smyslovým postižením

- Opatření 4.1.** Vytvoření centra profesního poradenství pro sluchově postižené
- Opatření 4.2.** Aktivizace zrakově postižených osob jako předpoklad možného začlenění na volný trh práce a smysluplné naplnění života pro ty, kterým se již nepodaří najít práci
- Opatření 4.3.** Vzdělávací a rehabilitační program pro zrakově postižené, kteří jsou umísťitelní na trhu práce

Priorita 5

Podpora života těžce zrakově postižených občanů v přirozeném prostředí, zpřístupňování přirozeného prostředí pro tyto občany

- Opatření 5.1.** Sociální rehabilitace později osleplých lidí
- Opatření 5.2.** Asistenční služba pro zrakově postižené seniory, osaměle žijící, kombinovaně postižené a rodiny s více zrakově postiženými členy
- Opatření 5.3.** Podpora projektu na výstavbu Domu sociálních služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky

Priorita 1.**Komplexní informování veřejnosti v sociální oblasti****Opatření 1.1.**

Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí
(viz. zpracovaná průřezová priorita)

Opatření 1.2.

Zřízení socio-info centra při MMB
(viz. zpracovaná průřezová priorita)

Opatření 1.3.**Podpora poradenství pro sluchově postižené****Popis opatření a zdůvodnění**

Cílem opatření je rozšířit poradnu pro sluchově postižené a odborné sociální poradenství o půjčovnu kompenzačních pomůcek.
Půjčovna vznikne v prostorách poradenského střediska Českého klubu nedoslýchavých Help a UNIE neslyšících Brno, kde činnost poradny budou zajišťovat dosavadní pracovníci. Půjčovna kompenzačních pomůcek umožní klientům ověřit si v delším časovém intervalu v domácím prostředí, zda mu bude daná kompenzační pomůcka vyhovovat.
Potřeba poradenství pro sluchově postižené i poskytování pomoci při zajišťování kompenzačních pomůcek jasně vyplývá ze všech zpracovaných dokumentů – minianalýzy pracovní skupiny, z odborné expertízy, výzkumu poskytovatelů i předvýzkumu potřeb uživatelů.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ aktivizace sluchově postižených i seniorů a jejich integrace do společnosti
- ▶ zmírnění důsledků zdravotního postižení
- ▶ zvyšování kvality poradenství a informovanosti sluchově postižených
- ▶ zvyšování spokojenosti a pohodlí uživatelů kompenzačních pomůcek.

AKTIVITY

- udržení a podpora odborného sociálního poradenství pro sluchově postižené a seniory
- rozšíření základního sociálního poradenství o nové informace a možnosti půjčování kompenzačních pomůcek
- zajištění finančních prostředků ke vzniku půjčovny kompenzačních pomůcek pro sluchově postižené – podání projektové žádosti na MMB a JMK
- zakoupení kompenzačních pomůcek pro půjčovnu

Časový harmonogram

2007 – podání projektové žádosti na vznik půjčovny
2008 – realizace, nákup kompenzačních pomůcek, informační letáky a kampaň mezi sluchově postiženými
– zahájení provozu půjčovny
2009 – provoz poradny a půjčovny

Realizátoři a partneři

Realizátoři: Český klub nedoslýchavých HELP, UNIE neslyšících Brno

Předpokládaný počet klientů

2 500 osob ročně

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Lidské: stávající pracovníci realizátorů
Prostorové: stávající prostory realizátorů

Finanční náklady

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	900.000 Kč	400.000 Kč
2009	900.000 Kč	400.000 Kč
CELKEM	1. 800.000 Kč	800.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

JMK 55%, MMB 45%

Kritéria hodnocení

- ▶ fungující půjčovna
- ▶ počet klientů půjčovny a poradny
- ▶ počty dotazů zaměstnavatelů

Rizika realizace opatření

- ▶ nepřidělení dotace
- ▶ nereálná očekávání klientů
- ▶ odmítání spolupráce ostatních poskytovatelů

Opatření 1.4. Informovanost sluchově postižených vytvořením vizuálních materiálů													
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je vytvoření vizuálních materiálů (CD, DVD, videokazeta provázená informační brožurou), jejichž prostřednictvím získají sluchově postižení (SP) základní informace o nabídce a systému sociálních služeb v Brně a okolí. Vizuální materiály budou obsahovat nabídku služeb sociálních odborů jednotlivých městských částí, rozhovory s pracovníky sociálních odborů a Úřadu práce, vše s překladem tlumočnicka a titulků. Výběr nosičů bude zvolen tak, aby vyhovoval technické zdatnosti uživatelů. Potřeba lepší a ucelenější informovanosti o sociálních službách je prioritou všech pracovních skupin, vyplývá jasně i ze zpracované expertízy a výzkumů. Pro sluchově postižené chybí srozumitelná orientace nabídek sociálních služeb.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvyšování informovanosti a samostatnosti sluchově postiženého ▶ zlepšení kvality života a aktivizace sluchově postiženého ▶ podpora integrace sluchově postiženého do společnosti ▶ informovanost slyšící veřejnosti pracující se sluchově postiženými												
AKTIVITY	● natočení videokazety VHS, CD, DVD ● vytvoření informační brožury ● aktualizace webových stránek www.neslysici.net ● odborné přednášky ● informační leták v MHD o vytvořených vizuálních materiálech												
Časový harmonogram	2008 – příprava, návrh, grafická úprava informační brožury – natočení videokazety, DVD, přednášky, 2009 – realizace, distribuce materiálů, aktualizace informací na webu												
Realizátoři a partneři	Realizátor: UNIE neslyšících Brno Partner: Český klub nedoslýchavých HELP												
Předpokládaný počet klientů	první rok 500 a každý další rok 300 klientů												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: současní pracovníci realizátora a partnera Materiální: tištěné materiály, které se kopírují, existence webových stránek www.neslysici.net Prostorové: dosavadní prostory realizátora a partnera												
Finanční náklady	<table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>350.000 Kč</td><td>200 000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>150 000 Kč</td><td>100.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>500.000 Kč</td><td>300.000 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	350.000 Kč	200 000 Kč	2009	150 000 Kč	100.000 Kč	CELKEM	500.000 Kč	300.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	350.000 Kč	200 000 Kč											
2009	150 000 Kč	100.000 Kč											
CELKEM	500.000 Kč	300.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	JMK 40 %, MMB 60 %												
Kritéria hodnocení	▶ 100ks videokazet ▶ 200 CD ▶ aktualizace informací na webových stránkách ▶ vydání informační brožury												
Rizika realizace opatření	▶ nezískání dotace ▶ informační materiály SP nezaujmou												

Opatření 1.5. Odborné poradenské služby pro těžce zrakově postižené občany	
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je zajistit i nadále provoz odborných poradenských služeb pro těžce zrakově postižené občany jako základní sociální služby, která umožňuje získat informace o kompenzaci zrakového postižení, jak nejlépe se zorientovat v situaci, v níž se občan ocitl – služba je určena nejen klientům, ale i rodinným příslušníkům. Z výsledků výzkumu poskytovatelů sociálních služeb pro zrakově postižené vyplývá, že ve struktuře sociálních služeb patří specializované poradenství mezi nejvíce zastoupené a žádané po sociální rehabilitaci.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšení informovanosti ▶ lepší orientace v nové situaci ▶ lepší prosazování práv a oprávněných zájmů

AKTIVITY	● činnost sociálně právní poradny (TyfloCentrum Brno – TCB) ● činnost odborně technické poradny kompenzačních pomůcek (Tyfloservis – TS), optické, mechanické a jednoduché elektronické pomůcky TCB pomůcky na bázi ICT ● poradenství v oblasti odstraňování bariér (TS, TCB)
Časový harmonogram	2008 – průběžná realizace poradenské činnosti 2009 – průběžná realizace poradenské činnosti
Realizátoři a partneři	Realizátor: TyfloCentrum Brno, o.p.s, Partner: Tyfloservis, o.p.s.
Předpokládaný počet klientů	TCB: 300
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: současní pracovníci realizátora i partnera Prostorové: dosavadní prostory realizátora i partnera Finanční: Tyfloservis (služba zajištěna v rámci celostátní dotace a sponzorských darů)
Finanční náklady	
Předpokládané zdroje financování	ESF 31%, MPSV + JMK 57%, MMB 12%
Kritéria hodnocení	▶ nedojde k poklesu nebo omezení těchto služeb ▶ počet klientů
Rizika realizace opatření	▶ nedostatečné finanční prostředky na provoz i na koupi a obnovu fondu kompenzačních pomůcek

Opatření 1.6.	Zajištění informačních materiálů o sociálních službách pro zrakově postižené
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je zvýšení informovanosti nejen zrakově postižených a jejich rodin formou vydávání časopisu, informačních materiálů – letáků a brožur, ale také institucí, které se dostávají do kontaktu s těžce zrakově postiženými (lékařské ordinace, další zdravotní zařízení, odbory sociálních služeb obcí, školská zařízení atd.) Z výzkumu poskytovatelů i z výzkumu potřeb uživatelů vyplývá, že problémem je dostupnost informací o službách pro osoby, jež ještě nemají zkušenosti s organizacemi poskytujícími sociální služby zrakově postiženým a že je důležité, aby se tyto informace dozvídali na úřadech, u lékařů atd. Podle výpovědí respondentů pracovníci úřadů často nemají informace o práci organizací a o tom, jaké možnosti a služby poskytují. To ztěžuje přístup k těmto službám zejména osobám, nezachyceným v síti organizací.
Dopad na cílovou skupinu	▶ vhodné nasměrování na odbornou pomoc ▶ zvýšení informovanosti cílové skupiny i institucí
AKTIVITY	• podpora vydavatelské činnosti – vydávání časopisu Chaloupka • výroba informačních letáků a brožury • distribuce informačních materiálů
Časový harmonogram	Časopis 2008 – výroba informačních materiálů distribuce informačních materiálů vydávání časopisu Chaloupka - vychází 3x do roka (březen, červenec, listopad) 2009 – vydávání časopisu Chaloupka
Realizátoři a partneři	Realizátor: TyfloCentrum Brno, o.p.s. Partner: Tyfloservis, o.p.s.
Předpokládaný počet klientů	300 klientů
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: současní pracovníci TyfloCentra Prostorové: stávající prostory TyfloCentra Finanční: slevy na dodavatelských službách

Finanční náklady	celkové náklady		předpoklad MMB
	2008		120.000 Kč
	2009		20.000 Kč
	CELKEM	200.000 Kč	140.000 Kč
Předpokládané zdroje financování	ESF 30%, MMB 70%		
Kritéria hodnocení	▶ počet respondentů časopisu Chaloupka ▶ počet výtisků jednotlivých informačních materiálů a jejich cílené umístění (lékaři, úřady, školy atd.)		
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních prostředků na dodavatelské práce		

Opatření 1.7.		Informační kampaň o zpřístupňování přirozeného prostředí těžce zdravotně postiženým občanům a odstraňování architektonických a informačních bariér													
Popis opatření a zdůvodnění		Cílem je informační kampaň o bariérách pro nevidomé osoby, jež by měla za motivovat nejrůznější odpovědné subjekty k zařazení potřebných úprav prostředí, za něž odpovídají tak, aby informovanost, orientace a samostatný pohyb nevidomých osob byly možné a co nejvíce dosažitelné. Informační materiály: informace o všech bariérách a možnosti jejich odstraňování . Filmový dokument cíl přibližující úskalí samostatné chůze nevidomého po městě a bariéry, které se mu staví do cesty, s příklady jejich odstranění a řešení. Z výzkumu potřeb uživatelů vyplývá, že jsou problémy s ozvučením dopravních prostředků, bylo by zapotřebí dobudovat vodící linie na chodnících a komunikacích, zavedení hlasových semaforů. Respondenti si stěžovali na nevhodné umístování reklamních poutačů, značek a množících se nejrůznějších bariér na chodnících. Výzkumy poukazují na to, že veřejnost nechápe způsob instalace prvků, napomáhajících lepší orientaci nevidomých. Vhodné informační materiály a návodný dokument by mohl pomoci lépe pochopit potřeby nevidomých a přispět ke správnému řešení.													
Dopad na cílovou skupinu		▶ pochopení potřeb těžce zrakově postižených občanů nejbližším okolím													
AKTIVITY		● příprava podkladů pro informační materiály ● příprava a tisk informačních materiálů ● distribuce materiálů ● návrh scénáře (pracovníci TCB a TS) ● vyjednávání o vhodném realizátoru dokumentu ● realizace filmového dokumentu													
Časový harmonogram		2008 – návrh textu letáků a scénáře dokumentu výroba informačních materiálů a práce na přípravě dokumentu distribuce informačních materiálů, návrh scénáře film. dokumentu 2009 – realizace filmového dokumentu													
Realizátoři a partneři		Realizátor: TyfloCentrum Brno,o.p.s. Partner: Tyflo servis, o.p.s.													
Předpokládaný počet klientů		–													
Zdroje lidské / materiální / prostorové		Lidské: pracovníci obou organizací mohou napomoci ke zpracování podkladů či scénáře zamýšleného dokumentu													
Finanční náklady		<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>200.000 Kč</td><td>100 000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>200.000 Kč</td><td>100 000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>400.000 Kč</td><td>200.000 Kč</td></tr></table>			celkové náklady	předpoklad MMB	2008	200.000 Kč	100 000 Kč	2009	200.000 Kč	100 000 Kč	CELKEM	400.000 Kč	200.000 Kč
			celkové náklady	předpoklad MMB											
		2008	200.000 Kč	100 000 Kč											
		2009	200.000 Kč	100 000 Kč											
CELKEM	400.000 Kč	200.000 Kč													
Předpokládané zdroje financování		ESF 50%, MMB 50%													
Kritéria hodnocení		▶ počet výtisků jednotlivých informačních materiálů a jejich cílené umístění do institucí ▶ počet nosičů s filmovým dokumentem													
Rizika realizace opatření		▶ nedostatek financí ▶ nezáměr institucí													

Priorita 2.

Centrum tlumočnických služeb

Opatření 2.1.

Vytvoření řídicího centra tlumočnických služeb pro sluchově postižené

Popis opatření a zdůvodnění

Cílem opatření je vytvořit zprostředkovatelské centrum překladatelských služeb pro sluchově postižené (SP) v Brně, organizace poskytující služby SP a další instituce, které by působilo v prostorách Unie neslyšících.

V centru bude poskytovat službu operátor, jenž bude kromě zprostředkovávání překladatelských služeb zároveň monitorovat zájem o tuto službu, vytvářet a aktualizovat databázi operátorských služeb (přehled poskytnutých služeb, seznam tlumočnicků a přehled, v kterou denní dobu jsou tlumočníci k dispozici). Centrum bude také informovat tlumočnický o současných možnostech plateb za jejich služby dle tlumočnické kvalifikace [stupeň I,II,III].

V současnosti požadavky SP převyšují možnosti tlumočnicků, a tak jsou často zvaní tlumočníci znakového jazyka až z Prahy. Jak minianalýza pracovní skupiny pro osoby se smyslovým postižením, tak odborná expertiza, výzkum poskytovatelů i uživatelů jasně prokázaly nedostatečnost tlumočnických služeb pro sluchově postižené a zároveň výraznou potřebu těchto služeb

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ zlepšení kvality života neslyšícího a jeho integrace do společnosti
- ▶ rozšíření možností aktivního života a pracovního uplatnění
- ▶ zvyšování informovanosti a samostatnosti neslyšícího
- ▶ zmírnění negativních následků sluchové vady
- ▶ širší nabídka služeb neslyšícím

AKTIVITY

- podání projektové žádosti na zřízení centra
- přijetí pracovníka – operátora
- vytvoření databáze tlumočnicků a dalších kontaktů
- činnost centra - zajišťování tlumočnických služeb neslyšícím a institucím

Časový harmonogram

2008 – podání projektové žádosti
– přijetí pracovníka – operátora
– vybavení centra, vytváření databáze

2009 – vytváření databáze, činnost centra

Realizátoři a partneři

Realizátor: UNIE neslyšících Brno
Partner: Telefonica O2 a.s

Předpokládaný počet klientů

Cca 2.000 klientů slyšících i neslyšících v prvním roce, odhad v příštích letech nárůst + 10%

Zdroje

lidské / materiální / prostorové

Lidské: současní tlumočníci znakového jazyka
Materiální: technické zázemí Unie neslyšících Brno
Prostorové: prostory Unie neslyšících Brno

Finanční náklady

Mzdové: pracovník-operátor: 250.000 Kč/rok
Provozní: financování tlumočnických služeb: 500.000 Kč

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	750.000 Kč	450.000 Kč
2009	750.000 Kč	450.000 Kč
CELKEM	1. 500.000 Kč	900.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

MMB 60%, JMK 30 %, sponzoři 10 %

Kritéria hodnocení

- ▶ fungující centrum tlumočnických služeb
- ▶ vytvoření funkčního místa - přijetí pracovníka – operátora
- ▶ vytvořená databáze tlumočnicků a kontaktů

Rizika realizace opatření

- ▶ nezískání financí na projekt od MMB a JMK
- ▶ malá informovanost o této službě
- ▶ odmítání spolupráce jiných organizací

Priorita 3.		Raná péče pro rodiny s dětmi se zrakovým, sluchovým nebo kombinovaným postižením													
Opatření 3.1.		Podpora dosavadní rané péče pro rodiny s dětmi se zrakovým nebo kombinovaným postižením													
Popis opatření a zdůvodnění		Služba raná péče pro rodiny s dětmi se zrakovým či s kombinovaným postižením (tj. zrak a další handicap) je terénní preventivní sociální službou, která je rodině poskytnuta v jejich domácím (přirozeném) prostředí. Poskytovatelem dané služby je již 17 let Středisko rané péče Brno. Cílem opatření je udržení a podpora této služby. Z výzkumu potřeb uživatelů sociálních služeb ve městě Brně i odborné expertizy jednoznačně vyplývá, že rodiče dítěte s kombinovaným postižením kladou velký důraz na včasné získání informace o službě rané péče od odborných lékařů, aby mohli co nejdříve začít službu využívat a tím minimalizovali negativní následky vlivu postižení jak na dítě, tak na rodinu. Rodiče dále uvádějí stávající kapacitu rané péče jako nedostatečnou, zmiňují dlouhou čekací dobu na službu a s tím spojenou vzrůstající nepohodu v rodině.													
Dopad na cílovou skupinu		▶ snížení negativního vlivu postižení na rodinu dítěte a jeho vývoj ▶ zvýšení vývojové úrovně dítěte v postižených nebo ohrožených oblastech ▶ posílení kompetence rodiny a snížení závislosti na sociálních systémech. ▶ vytvoření podmínek integrace rodiny i dítěte													
AKTIVITY		● depistáž, informování klientů o nabídce služby rané péče prostřednictvím odborných lékařů, spolupracujících institucí atd. ● propagace služby potenciálním klientům, spolupracujícím zařízením ● terénní práce v rodinách s dětmi se zrakovým či kombinovaným postižením ● půjčování specializovaných hraček a pomůcek, telefonické konzultace, doprovod k lékaři, vzdělávací semináře pro klienty atd.													
Časový harmonogram		2008 – 2009 – průběžná činnost střediska													
Realizátoři a partneři		Realizátor: Středisko rané péče SPRP Brno, o.s.													
Předpokládaný počet klientů		25 rodin ročně													
Zdroje lidské / materiální / prostorové		Lidské: současní pracovníci Materiální: dosavadní služební auto Prostorové: stávající prostory													
Finanční náklady		<table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td></td><td>258.800 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>258.800 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>677.000 Kč</td><td>517.600 Kč</td></tr></tbody></table>			celkové náklady	předpoklad MMB	2008		258.800 Kč	2009		258.800 Kč	CELKEM	677.000 Kč	517.600 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB													
2008		258.800 Kč													
2009		258.800 Kč													
CELKEM	677.000 Kč	517.600 Kč													
Předpokládané zdroje financování		MMB 80%, jiné zdroje 20%													
Kritéria hodnocení		▶ počet rodin, jimž bude služba poskytnuta ▶ počty návštěv v rodinách ▶ vznik svépomocných skupin rodičů													
Rizika realizace opatření		▶ neinformovanost klientů o dané sociální službě ▶ nenavázání kontaktů s odbornými lékaři ▶ nedostatek odborného personálu nutného k realizaci rané péče ▶ vážnoucí spolupráce s partnery a dalšími organizacemi, poskytujícími podobnou službu ▶ nedostatek finančních zdrojů													

Opatření 4.1.

Vytvoření centra profesního poradenství pro sluchově postižené

Popis opatření a zdůvodnění

Cílem opatření je vytvoření centra profesního poradenství pro sluchově postižené (SP), které bude poskytovat poradenské služby týkající se umístění SP na trhu práce. Cílem centra bude pomoc SP absolventům středních a vysokých škol i ostatním SP při hledání práce s doplněním všech dovedností, jež jsou zapotřebí zejména v oblasti internetové technologie (IT), práce s internetem a komunikace. Centrum profesního poradenství bude vytvořeno v prostorách a s pracovníky UNIE neslyšících Brno. Pro fungování centra bude nutné zaměstnat dvě osoby, jejichž úkolem bude poskytování poradenských služeb a komunikace s úřadem práce, internetovými portály nabízejícími práci, s Agenturou pro profesní poradenství v Praze.

Minianalýza provedená cílovou skupinou i výzkumy poskytovatelů a uživatelů prokázaly potřebu těchto poradenských služeb. SP patří kvůli svému handicapu ke skupinám výrazně znevýhodněným na trhu práce.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ rozšíření poradenského servisu pro SP v oblasti zaměstnávání
- ▶ snížení nezaměstnanosti SP, především u absolventů škol vysokých a středních
- ▶ aktivizace sluchově postižených a zvýšení jejich samostatnosti
- ▶ zajištění větší informovanosti zaměstnavatelského sektoru
- ▶ umožnění rekvalifikace dle požadavků trhu práce

AKTIVITY

- napsání projektové žádosti
- přijetí dvou pracovníků centra
- vytvoření databáze pracovních příležitostí
- monitorování situace na trhu práce

Časový harmonogram

2007 – zpracování projektové žádosti o finanční dotaci na MMB a JMK
 2008 – přijetí dvou pracovníků se znalostmi sociální problematiky a IT
 2009 – žádost o finanční dotaci, pokračování projektu

Realizátoři a partneři

Realizátor: Unie neslyšících Brno
 Partneři: APPN – Agentura pro profesní poradenství neslyšících v Praze, Úřad práce, internetové portály

Předpokládaný počet klientů

100 – 200 klientů ročně

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Lidské: současní pracovníci a studenti, kteří již absolvovali výuku komunikace se SP
 Materiální: technické zázemí Unie neslyšících Brno
 Prostorové: prostory Unie neslyšících Brno

Finanční náklady

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	400.000 Kč	200.000
2009	400.000 Kč	200.000
CELKEM	800.000 Kč	400.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

JMK 50%, MMB 50%

Kritéria hodnocení

- ▶ vznik centra profesního poradenství v rámci Unie neslyšících Brno
- ▶ přijetí dvou kvalifikovaných osob se znalostmi sociální problematiky ovládající znakovou řeč

Rizika realizace opatření

- ▶ nezískání dotace na projekt od MMB a JMK
- ▶ nebude možné najít osoby ovládající znakový jazyk
- ▶ sluchově postižení nebudou mít zájem o služby centra

Opatření 4.2.	Aktivizace zrakově postižených osob jako předpoklad možného začlenění na volný trh práce a smysluplné naplnění života pro ty, kterým se již nepodaří najít práci													
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je podpora dosavadních sociálně aktivizačních služeb, sociálně terapeutických dílen a motivačních programů. Jedná se o formy aktivizace těžce zrakově postižených (TZP) občanů, které zamezují sociálnímu vyloučení a umožňují udržet si akceschopnost a základy pracovních návyků. Tyto služby ve formě skupinových aktivit umožňují setkávání podobně postižených osob, výměnu zkušeností, nové možnosti realizace, jež domácí prostředí běžně nenabízí nebo vůbec neumožňuje. Dlouhodobá nezaměstnanost a rozhodování o vhodnosti začlenění na volný trh práce vyžaduje po procesu sociální rehabilitace mobilizaci sil, aktivizaci zbytkových dovedností zrakově postiženého a motivaci k hledání zaměstnání. Z výsledků výzkumu poskytovatelů sociálních služeb i jejich uživatelů vyplývá, že výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti jsou velmi potřebné a žádané.													
Dopad na cílovou skupinu	▶ sociální začlenění cílové skupiny ▶ pocit uspokojení z nové činnosti a pocit potřeby pro druhé													
AKTIVITY	● sociálně aktivizační služby ● sociálně terapeutické dílny ● motivační programy													
Časový harmonogram	2007, 2008, 2009 – realizace fungujících služeb (příprava a realizace krátkodobých i pobytových či skupinových akcí pro TZP občany)													
Realizátoři a partneři	Realizátor: TyfloCentrum Brno, o.p.s.													
Předpokládaný počet klientů	30 – 50 klientů													
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: pracovníci TyfloCentra Brno, o.p.s. Materiální: technické zázemí TyfloCentra Brno, o.p.s. Prostorové: prostory TyfloCentra Brno, o.p.s.													
Finanční náklady	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2008</td><td></td><td>200.000 Kč</td></tr> <tr> <td>2009</td><td></td><td>200.000 Kč</td></tr> <tr> <td>CELKEM</td><td>2. 500 000 Kč</td><td>400.000 Kč</td></tr> </tbody> </table>			celkové náklady	předpoklad MMB	2008		200.000 Kč	2009		200.000 Kč	CELKEM	2. 500 000 Kč	400.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB												
2008		200.000 Kč												
2009		200.000 Kč												
CELKEM	2. 500 000 Kč	400.000 Kč												
Předpokládané zdroje financování	MMB 16%, jiné zdroje 84%													
Kritéria hodnocení	▶ počet aktivních účastníků jednotlivých služeb													
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních prostředků ▶ nezájem klientů o tento druh služeb													

Opatření 4.3.	Vzdělávací a rehabilitační program pro zrakově postižené, umístitelné na volném trhu práce	
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je podpora programu zaměřeného na TZP občany v produktivním věku, kteří v dostatečné míře zvládli proces základní sociální rehabilitace a mají skutečný zájem se dále vzdělávat s cílem dosáhnout pracovní uplatnění. Realizace prvního pilotního projektu „Zvýšení zaměstnatelnosti osob s těžkým zrakovým postižením“ (Equal) ukázala, že se dlouhodobě nezaměstnaní zrakově postižení lidé neumí připravit na vstupní pohovor, nevědí, jak nastavit komunikaci s případným zaměstnavatelem, neumí si pořídit strukturovaný životopis a motivační dopis, mají problémy vyhledat si vhodné zaměstnání apod. Pilotní projekt zavedl vzdělávací systém pro zrakově postižené, kteří mají zájem o umístění na volném trhu práce, ukázal potřebnost specializované Agentury podporovaného zaměstnávání zrakově postižených. Odborná expertiza i sociologická šetření potvrdily nezbytnost pomáhat TZP začlenit se do trhu práce, nalézt adekvátní pracovní uplatnění.	
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšení možností zapojení do pracovního procesu ▶ zvýšení zaměstnatelnosti cílové skupiny	

AKTIVITY	● diagnostika a motivace, určení individuálního plánu přípravy na pracovní uplatnění ● kurz přípravy na vyhledávání zaměstnání ● kurzy profesní přípravy: obsluha PC, komunikační a prezentační dovednosti, telemarketing ● úprava pracoviště, nácvik trasy do zaměstnání, nácvik využívání kompenzačních pomůcek												
Časový harmonogram	2008 – příprava skupinových kurzů, průběžná realizace kurzů 2009 – průběžná realizace kurzů												
Realizátoři a partneři	Realizátor: TyfloCentrum Brno, o.p.s, Tyfloservis, o.p.s Partneři: Úřady práce												
Předpokládaný počet klientů	10 – 15 klientů ročně												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: pracovníci realizátorů Materiální: technické zázemí realizátorů Prostorové: prostory realizátorů												
Finanční náklady	<table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td colspan="2">100 000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td colspan="2">100 000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1. 200.000 Kč</td><td>200.000 Kč</td></tr></table>	celkové náklady		předpoklad MMB	2008	100 000 Kč		2009	100 000 Kč		CELKEM	1. 200.000 Kč	200.000 Kč
	celkové náklady		předpoklad MMB										
	2008	100 000 Kč											
	2009	100 000 Kč											
CELKEM	1. 200.000 Kč	200.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	ESF, MPSV, JMK a další zdroje, MMB 17%												
Kritéria hodnocení	▶ počet zapojených klientů ▶ počet klientů, kteří si najdou práci												
Rizika realizace opatření	▶ zaměstnanost je krátkodobá ▶ neudržitelnost na trhu práce – omezení výhod pro zaměstnavatele, zaměstnávající těžce zdravotně postižené												

Priorita 5.

Podpora života TZP občanů v přirozeném prostředí, zpřístupňování přirozeného prostředí pro TZP občany

Opatření 5.1.

Sociální rehabilitace později osleplých lidí

Popis opatření a zdůvodnění

Cílem opatření je posílení této služby tak, aby bylo možno v co nejkratším časovém limitu uspokojit žadatele o tuto službu. V současnosti dělíme žádosti na akutní a ty, které mohou počkat. Má-li být uspokojena poptávka po zvýšení samostatnosti lidí z vážným zrakovým postižením, Tyfloservis, o.p.s potřebuje dalšího zaměstnance (instruktora sociální rehabilitace) a jednoho nevidomého konzultanta (zároveň psychologická podpora osob, u nichž došlo k oslabení nebo ztrátě zraku v pozdějším věku). Terénní práce je nemyslitelná bez podpory služebního automobilu. Dosavadní automobil vykazuje stále více oprav. Ze zprávy z předvýzkumu potřeb uživatelů pro cílovou skupinu "Osoby se smyslovým postižením" vyplývá podpora v současnosti poskytovaných služeb, a to zejména kurzů sebeobsluhy, prostorové orientace, práce s PC, kurzu sociálních dovedností na podporu zaměstnanosti."

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ včasné uspokojení žadatelů o službu
- ▶ úspěšně rehabilitovaný člověk po ztrátě zraku jako zaměstnanec Tyfloservisu, o.p.s bude silnou psychickou oporou
- ▶ snížení závislosti na pomoci jiné osoby nebo instituce
- ▶ zvýšení možnosti získat zaměstnání
- ▶ znovuzачlenění do společností, zvýšení motivace k další činnosti

AKTIVITY

- vytvoření pracovního místa pro nevidomého člověka (konzultant 0,5 úvazku) a vytvoření pracovního místa pro jednoho vidícího zaměstnance (instruktor) na plný úvazek
- zajištění nového služebního automobilu pro terénní služby, převoz pomůcek a k rychlejšímu uspokojování potřeb žadatelů
- vytvoření pracovního místa lektor obsluhy náročných kompenzačních pomůcek pro zrakově postižené

Časový harmonogram	2007 prosinec – shánění finančních prostředků, výběrové řízení, zajištění kvalifikace nových pracovníků 2008 – výběr a koupě automobilu, rozvoj dosavadní služby 2009 – rozvoj služby, plné uspokojení poptávky klientů												
Realizátoři a partneři	Realizátor: Tyfloservis, o.p.s. Partner: TyfloCentrum Brno, o.p.s. (návlek práce s náročnými kompenzačními pomůckami na bázi PC)												
Předpokládaný počet klientů	Kolem 300 klientů ročně Tyfloservisu 40 – 60 klientů TyfloCentrum Brno												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Prostorové: prostory realizátora												
Finanční náklady	<table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>700.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>2. 000.000 Kč</td><td>700.000 Kč</td></tr></table>	celkové náklady		předpoklad MMB	2008		700.000 Kč	2009		0 Kč	CELKEM	2. 000.000 Kč	700.000 Kč
celkové náklady		předpoklad MMB											
2008		700.000 Kč											
2009		0 Kč											
CELKEM	2. 000.000 Kč	700.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	JMK, ÚMČ, jiné zdroje 65%, MMB 35%												
Kritéria hodnocení	▶ počet pracovníků Tyfloservisu je zvýšen ze tří na pět (4,5 úvazku) ▶ počet účastníků kurzů ▶ zvýšení počtu kurzů												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek financí ▶ motivační a psychická labilita žadatele												

Opatření 5.2.	Asistenční služba pro zrakově postižené seniory, osaměle žijící, kombinovaně postižené a rodiny s více zrakově postiženými členy
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je rozvoj asistenční služby pro těžce zrakově postižené. Těžké zrakové postižení má natolik vážné následky, že sebelépe zvládnuté nácviky a sebedokonalejší kompenzační pomůcky nedokáží zcela kompenzovat zrakovou nedostatečnost; vždy bude existovat místo, na něž nevidomý sám nedojde, vždy bude existovat dokument, který si sám nepřečte nebo si s nějakou situací neporadí. Asistenční služby jsou tu od toho, aby tuto nedostatečnost řešily. Mezi nové prvky asistenční služby řadíme pomoc lidem, kde nejen zrakové postižení způsobuje závislost na pomoci druhých osob, tj. TZP senioři, kombinovaně postižení, podpora rodin s více zrakově postiženými, podpora rodin, kde jsou nevidomí rodiče. Až 60 % všech těžce zrakově postižených občanů se nachází v seniorském věku. Dále se předpokládá, že seniorů v naší společnosti přibývá, dá se tedy očekávat, že bude přibývat i počet těžce zrakově postižených seniorů, kteří vyžadují specifickou výpomoc. Rovněž sociologická šetření prokázala výraznou potřebu této služby.
Dopad na cílovou skupinu	▶ schopnost vykonávat každodenní činnosti i činnosti spojené se studiem, zaměstnáním, koníčkem či jinou zálibou s pomocí asistenta
AKTIVITY	• dispečink asistenčních služeb • průvodcovská, předčitatelská a jiná asistenční služba • zajištění pracovníků asistentů
Časový harmonogram	2008, 2009 – dispečink asistenčních služeb funguje celoročně
Realizátoři a partneři	Realizátor: TyfloCentrum Brno, o.p.s.
Předpokládaný počet klientů	60 klientů
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: pracovníci realizátora Materiální: technické zázemí realizátora Prostorové: prostory realizátora

Finanční náklady
Předpokládané zdroje financování
Kritéria hodnocení
Rizika realizace opatření

celkové náklady	předpoklad MMB
2008	100.000 Kč
2009	100.000 Kč
CELKEM	500.000 Kč

MMB 40%

- ▶ počet uskutečněných asistenčních služeb, případně délka asistenční služby
- ▶ potřeba za službu platit

Opatření 5.3.	Podpora projektu na výstavbu Domu sociálních služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky
---------------	---

Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je vybudovat nový Dům sociálních služeb pro nevidomé. Zázemí pro poskytování služeb pro dospělé na Chaloupkově ulici č. 7 je v havarijním stavu, touto situací se odborníci zabývají od roku 2002, kdy stanovili, že finančně nejvýhodnější variantou bude stavba nového objektu. Jedinou možností, jak novou stavbu domu realizovat, jsou finanční prostředky z fondů EU, podmínkou zařazení podobného projektu do financování, o kterém rozhoduje regionální rada soudržnosti Jihovýchod, je soulad záměru výstavby s integrovaným plánem rozvoje města Brna. V novém objektu se budou poskytovat služby pro těžce zrakově postižené občany, jejichž nezbytnost a potřebnost prokázala i sociologická šetření.								
Dopad na cílovou skupinu	▶ bezbariérové a moderní učebny, poradny a ostatní prostory a vybavení pro realizaci sociálních služeb ▶ více druhů nabízených sociálních služeb bez potřeby na některé služby čekat								
AKTIVITY	● zajištění náhradních prostor po dobu výstavby ● zařazení záměru výstavby do integrovaného plánu rozvoje města Brna								
Časový harmonogram	2008 – 2009 – průběžná realizace aktivit								
Realizátoři a partneři	Realizátor: TyfloCentrum Brno, o.p.s. Partner: Tyfloservis, o.p.s., Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých								
Předpokládaný počet klientů	cca 200 klientů ročně								
Zdroje lidské / materiální / prostorové	–								
Finanční náklady	<table> <tr> <th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr> <tr> <td>2008</td><td></td></tr> <tr> <td>2009</td><td></td></tr> <tr> <td>CELKEM</td><td>35. 000.000 Kč</td></tr> </table>	celkové náklady	předpoklad MMB	2008		2009		CELKEM	35. 000.000 Kč
celkové náklady	předpoklad MMB								
2008									
2009									
CELKEM	35. 000.000 Kč								
Předpokládané zdroje financování	EU fondy								
Kritéria hodnocení	▶ stavba bude realizována								
Rizika realizace opatření	▶ neúspěšnost projektu ve výzvě								

Seznam členů pracovní skupiny

Hašová Zdenka – koordinátorka	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje
Horáková Radka – expertka	MU PedF
Hamadová Petra – expertka	MU PedF
Breitzetelová Jana	TyfloCentrum Brno o.p.s.
Bubeníčková Hana	TyfloCentrum Brno o.p.s.
Čapková Jaroslava	MMB Odbor sociální péče
Hrachovinová Eva	Společnost pro ranou péči
Doubková Soňa	uživatelka
Farkašová Zdena	Brněnský spolek neslyšících
Hrubá Jiřina	Český klub nedoslýchavých
Hrubý Karol	Český klub nedoslýchavých
Hykl Lubomír	uživatel
Kaplan Josef	uživatel
Karásek Petr	Tyfloservis o.p.s.
Konečný Josef	uživatel
Latová Jana	Diecézní charita Brno, CELSUZ
Levíčková Milena	uživatelka
Machalová Kateřina	AGAPO o.s.
Matulíková Marie / Hubová Jana	APLA JM
Prchalová Hana	Vodící pes o.s.
Rozbořilová Eliška	ÚSP pro zrakově postižené Brno Chrlice
Škrancová Eliška	TyfloCentrum Brno o.p.s.
Šplíchal Petr	Stacionář SNN - Brno
Válka Vladimír	Česká unie neslyšících Brno
Žamboch Svatopluk	Unie neslyšících Brno

Pracovní skupina „Společensky nepřizpůsobení“

Popis cílové skupiny

Jedná se o velmi rozsáhlou a různorodou skupinu, kde je velmi obtížné najít jednotící prvek. Současná legislativa tuto skupinu definuje jako osoby ohrožené sociálním vyloučením a vymezuje je zejména jako (z.č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi - § 6 (písm. a/ – e/):

- ▶ osoby po propuštění z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody
- ▶ osoby po ukončení léčby chorobných závislostí, po propuštění ze zdravotnického zařízení, psychiatrické léčebny nebo léčebného zařízení pro chorobné závislosti
- ▶ osoby po propuštění ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy nebo z pěstounské péče po dosažení zletilosti, resp. v 19 letech
- ▶ osoby, které nemají uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že jsou osobami bez přístřeší a
- ▶ osoby, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby

Tento výčet osob však není taxativní, neboť se jedná také přímo o osoby závislé (drogy, alkohol aj), o osoby v průběhu výkonu trestu odnětí svobody nebo léčby, osoby podmíněně propuštěné z výkonu trestu aj.

Společným znakem pro tyto osoby mohou být kumulované sociální problémy, jež se objevují zpravidla v těchto oblastech: chybějící či narušené rodinné vazby a okruh sociálně začleněných přátel, chybějící či narušené vazby na trh práce a chybějící či narušené bytové zázemí či problémy se závislostí.

Lidé s těmito problémy postupně ztrácejí kontakt se společností jak v mikrosociálních (rodina, příbuzní, přátelé, známí), tak v makrosociálních (zaměstnání, veřejné instituce, státní správa, ostatní spoluobčané) vztazích, což vede k stále většímu propadu až vyloučení těchto „společensky nemocných“ osob z majoritní populace. Jejich společným znakem je „multiproblémovost“ a také to, že většinou hovoříme pouze o jednotlivcích, nikoliv o ucelených skupinách osob s jedním problémem. Uvedené příčiny mohou vést k nejviditelnější, ale velmi zjednodušující definici těchto osob jako osob bez domova (bezdromovci) nebo osob, kteří jsou bezdomovectvím ohroženi.

Z výše uvedených důvodů je velmi obtížné i vyčlenění potenciálních příslušníků této cílové skupiny.

Páteří systému sociální práce s touto skupinou je Oddělení sociální prevence a pomoci OSP MMB (sociální kurátoři).

Toto oddělení realizuje naplňování legislativního rámce práce

s osobami ohroženými sociální exkluzí. Ročně má v aktivní péči téměř 3.000 těchto osob s 5 - 10% meziročním růstem. Jde o osoby, které z rozmanitých příčin nejsou bez odborné sociální pomoci schopny zajišťovat svoje životní potřeby společensky přijatelným způsobem. Dále se dá hovořit pouze o kvalifikovaných odhadech (např. Sčítání bezdomovců v městě Brně 2006 – výsledkem byl odhad cca 1.200 osob, které lze považovat za bezdomovce nebo lze provést součet lůžek v azylových zařízeních) či o počtu klientů jednotlivých poskytovatelů (MMB, Armáda Spásy, Podané ruce...). Z výzkumu poskytovatelů a z výsledků minianalýzy potřeb zpracované pracovní skupinou vyplynulo, že existuje velmi rozmanitá nabídka sociálních služeb určených této cílové skupině. Jedná se o služby pobytové (noclehárny, azylové domy), ambulantní (nizkoprahová denní centra, sociální poradny, centra denních služeb, odborné sociální poradenství) a terénní programy. Jako nevyhovující se ukázala slabá místa v oblasti prvotního informování cílové skupiny o poskytování služeb (nedostatečná sociální terénní práce), stejně jako omezená nabídka sociálně rehabilitačních programů, nocleháren, chráněného bydlení.

Trend do budoucna

Okruh potřeb pro úspěšnou sociální práci s uvedenou cílovou skupinou je rozsáhlý jak jsou rozmanité příčiny sociální exkluze členů cílové skupiny. Nestačí totiž pouhé poskytování dávek a služeb zajišťujících základní životní potřeby. Na služby zajišťující ubytování, hygienu a jídlo musí navazovat komplex sociálně terapeutických služeb, odborným sociálním poradenstvím počínaje a aktivizačními službami sociálního začleňování konče.

Naprostá většina sociálních služeb pro tuto skupinu je poskytována především ve veřejném zájmu, neboť tato práce je součástí:

- ▶ prevence sociálně patologických jevů (Statutární město Brno ve své samosprávné činnosti bude i nadále podporovat realizaci vybraných dílčích projektů z oblasti prevence kriminality, které pro cílovou skupinu bude administrativně zpracovávat Koordináční centrum prevence kriminality ve městě Brně a naváže tím již na současné projekty, např. Drogových služeb ve věznicích.)
- ▶ prevence šíření infekčních nemocí a parazitů
- ▶ procesu překonávání sociální exkluze
- ▶ procesu posilování sociální soudržnosti

Přehled organizací poskytujících služby v dané oblasti a jejich zařízení

- ▶ A kluby ČR
- ▶ Armáda Spásy, Azylový dům Josefa Korbela
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Dům sociální prevence
- ▶ Centrum sociálních služeb p.o., Zařízení pro společensky nepřizpůsobené občany (azylový dům, středisko osobní hygieny, noclehárna)
- ▶ Lotos Brno
- ▶ Nesehnutí, kampaň Food Not Bombs
- ▶ Oblastní charita Brno, Denní centrum pro lidi bez domova
- ▶ Psychiatrická léčebna Brno, Detoxifikační stanice
- ▶ Psychiatrická léčebna Brno, Stanice 19 – otevřené protialkoholní oddělení
- ▶ Rozkoš bez rizika o.s.
- ▶ Sdružení Podané ruce, Denní psychoterapeutické sanatorium Elysium
- ▶ Sdružení Podané ruce, Doléčovací centrum Jamtana
- ▶ Sdružení Podané ruce, drogové služby ve vězení
- ▶ Sdružení Podané ruce, Eikón – centrum výroby ikon
- ▶ Sdružení Podané ruce, kontaktní centrum Drug Azyl
- ▶ Sdružení Podané ruce, nízkoprahové zařízení Klub Skleník
- ▶ Sdružení Podané ruce, streetwork, terénní programy
- ▶ Sdružení Podané ruce, Terapeutická komunita Podcestný mlýn
- ▶ Teen Challenge

Zdroje pro určení priorit jednotlivých cílových skupin

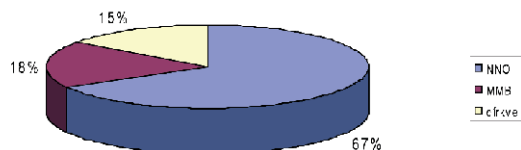
Pracovní skupina ve své práci při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházela z těchto informačních zdrojů:

- **minianalýza potřeb** provedená v rámci pracovní skupiny
- **Socio-demografická analýza Brna**, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity)
- **Expertiza pro cílovou skupinu „Společensky nepřizpůsobení“**, autor Mgr. Pavel Horák (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Společensky nepřizpůsobení“**, autor Mgr. Pavel Horák (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)

V případě výstupů z výzkumu poskytovatelů, je nutno vzít v úvahu, že se nejedná o vyčerpávající výčet sociálních služeb poskytovaných na území města Brna dle nové typologie. V době realizace výzkumu byly zahrnuty do finálního vzorku všechny organizace působící v sociální oblasti pro danou cílovou skupinu, na které se podařilo soustředit kontakty a navázat spolupráci.

Tyto materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz v sekci „Studie v rámci projektu“ a fyzicky k nahlédnutí v kanceláři Sociálního nadačního fondu města Brna „Domovy potřebných“ na Mečové 5.

**Zřizovatelé sociálních služeb pro cílovou skupinu
Společensky nepřizpůsobení**

Výběr nejvýznamnějších potřeb a chybějících či nedostatečných služeb dle provedených výzkumů:

- ▶ velký nedostatek nocleháren
- ▶ nedostatečná kapacita služeb následné péče
- ▶ chráněné bydlení
- ▶ nedostatek denních stacionářů a terénních programů
- ▶ chybí domovy se zvláštním režimem
- ▶ potřeba programů umožňujících přípravu či participaci na trhu práce

Struktura druhů služeb a frekvence jejich zastoupení

Počty daného druhu služby na území města Brna

Specializované sociální poradenství	5 (15,2%)
Kontaktní centra	4 (12,1%)
Nízkoprahová denní centra	3 (9,1%)
Sociální rehabilitace	3 (9,1%)
Chráněné bydlení	2 (6,1%)
Telefonická krizová pomoc	2 (6,1%)
Azylové domy	2 (6,1%)
Krizová pomoc	2 (6,1%)
Noclehárny	2 (6,1%)
Služby následné péče	2 (6,1%)
Odlehčovací služby	1 (3,0%)
Centra denních služeb	1 (3,0%)
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1 (3,0%)
Sociálně terapeutické dílny	1 (3,0%)

Struktura zařízení sociálních služeb a frekvence jejich zastoupení

Zastoupení jednotlivých typů
na území města Brna

Nízkoprahové denní centrum	10 (30,3%)
Sociální poradna	4 (12,1%)
Centrum denních služeb	3 (9,1%)
Azylový dům	3 (9,1%)
Chráněné bydlení	2 (6,1%)
Sociálně terapeutická dílna	2 (6,1%)
Denní stacionář	1 (3,0%)
DPC	1 (3,0%)
Noclehárna	1 (3,0%)
Jiné	3 (9,1%)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 33.

PRIORITY

1. Podpora zaměstnatelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením

Společným znakem osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených jsou chybějící či narušené vazby na trh práce. Tyto osoby jsou při uplatňování na otevřeném trhu práce znevýhodněny v důsledku mnoha nepříznivých sociálních faktorů (např. nízké vzdělání, nulová praxe, zápis v rejstříku trestů, pobyt v azylovém domě, v zařízení výkonu trestu, závislosti apod.) Jedná se zpravidla o situace vyloučení z většinové společnosti, v nichž člověk nemá možnost získat či ztrácí dovednosti potřebné při úspěšném uplatnění na trhu práce. Z předvýzkumu uživatelů vyplývá, že jde o jednu z mimořádně důležitých priorit. Pro cílovou skupinu společensky nepřízpůsobených se zdá být podnětným počinem vytvoření sociální firmy k pokrytí základních i specifických potřeb, jako zajímavá varianta informování a zprostředkování zaměstnání se jeví rovněž rozvoj agentur podporujících zaměstnávání osob společensky nepřízpůsobených. Cílem této priority je vyrovnávání příležitostí těchto osob při uplatnění na otevřeném trhu práce a ve společnosti vůbec.

2. Zabezpečení dostupnosti krizové sociální pomoci pro osoby v extrémní sociální tísní

Krizová životní situace může být spouštěcím zlomovým bodem procesu rozvoje syndromu progresivního sociálního vyloučení. Včasná kvalifikovaná pomoc může tomuto patologickému vývoji zabránit a usnadnit sociální terapii s cílem obnovit plnohodnotné sociální začlenění člověka. Požadavek zástupců Policie ČR a zároveň i zpráva z předvýzkumu uživatelů konstatovala absenci akutní krizové pomoci, zabezpečované celodenně a celoročně, přičemž není vhodné, aby tento nedostatek suplovala denní či noční pobytová centra. V rámci krizové pomoci by mělo být poskytováno odborné sociální poradenství (včetně terapeutických postupů), jež účinně využívá existujících kapacit ubytování a pobytových center (ČKCH, Armáda spásy, CSS). Ve smyslu vyhledávání ohrožených osob se jeví z výzkumu uživatelů jako nedostatečná také práce streetworku, který se vždy zaměřuje na specifické cílové skupiny (mládež, závislé osoby...)

3. Podpora informovanosti o sociálních službách a problematice sociální exkluze

Tato priorita je důležitá proto, že v Brně neexistuje jednotný, komplexní, pravidelně aktualizovaný a snadno dostupný systém informací o síti všech sociálních služeb pro osoby v jakékoli akutní sociální krizi a ohrožené sociálním vyloučením, což se projevilo jako nejvýznamnější problém z předvýzkumu uživatelů.

Není vytvořena platforma pravidelného dialogu široké odborné veřejnosti o problematice sociální exkluze a všech aspektech a možnostech jejímu předcházení ve městě Brně.

4. Posílení kapacity ubytovacích služeb

Z minianalýzy pracovní skupiny a z výzkumu poskytovatelů jednoznačně vyplynulo, že je trvale podhodnocena kapacita specifických ubytovacích služeb pro lidi bez domova. Jde především o služby nízkoprahového noclehu pro mladé dospělé jako předstupně dalších zařízení pro řešení krizové situace (ubytovna, dům na půli cesty). Druhým typem zařízení je Domov se zvláštním režimem. Oproti jiným skupinám obyvatel, kde je v současné době snaha o jejich udržení co nejdelší dobu v přirozeném prostředí, u lidí bez domova v seniorském věku či s mnohočetným zdravotním postižením nebo závislostí, je naopak snaha o vybudování zařízení ústavního typu odpovídající jejich omezení či kontraindikacím při umístění do domova důchodců

Priorita 1

Podpora zaměstnatelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením

Opatření 1.1. Vytvoření sociální firmy

Opatření 1.2. Rozvoj agentur podporovaného zaměstnávání

Priorita 2

Zabezpečení dostupnosti krizové sociální pomoci pro osoby v extrémní sociální tísní

Opatření 2.1. Vybudování non-stop krizového stacionáře

Opatření 2.2. Posílení streetworku

Opatření 2.3. Zachování kapacity denních center a azylových domů a rozšíření o nové služby

Priorita 3

Podpora informovanosti o sociálních službách a problematice sociální exkluze

Opatření 3.1. Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí

Opatření 3.2. Zřízení socio-info centra při MMB

Opatření 3.3. Vytvoření informační brožury o poskytovaných sociálních a dalších potřebných službách pro klienty ohrožené sociálním vyloučením ve městě Brně.

Opatření 3.4. Uspořádání 1. odborné konference pro poskytovatele sociálních služeb a odbornou veřejnost.

Priorita 4

Posílení kapacity ubytovacích služeb

Opatření 4.1. Vytvoření podmínek pro vznik domova se zvláštním režimem

Opatření 4.2. Zřízení noclehárny pro mladé dospělé

Priorita 1. Podpora zaměstnatelnosti klientů ohrožených sociální exkluzí	
Opatření 1.1. Vytvoření sociální firmy	
Popis opatření a zdůvodnění	V Brně žije mnoho občanů s velmi mizivými šancemi uplatnit se na trhu práce. Jde o občany, jež zařazujeme mezi tzv. osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením. Je proto velmi žádoucí umožnit těmto lidem získat vlastní práci prostředky pro zkvalitnění života a opětovnou integraci co nejvíce z nich zpět do společnosti. Nezanedbatelné je i to, že se sníží náklady na sociální a jiné podpory těmto občanům vynakládané ze státních a obecních rozpočtů. Protože tito občané jsou v komerční sféře po určité době prakticky nezaměstnatelní (nebo jen mizivé procento z nich), je nutné umožnit jim nízkoprahové výdělečné možnosti. Záměrem je proto vybudovat v Brně pokud možno několik fungujících, tzv. sociálních firem: Sociální firma by se měla vyznačovat: ▶ velmi nízkým prahem pro přijetí (např. na doporučení soc. kurátorů, ÚP apod.) ▶ nabídkou práce nevyžadující kvalifikaci – pouze na zapracování ▶ pracovní doba není limitována délkou, ale bude odpovídat schopnostem a potřebám pracovníka ▶ práce bude úkolově zadávána a dle výkonu vyplácena ▶ výplata bude v den, kdy byla práce vykonána Naším cílem je do roku 2009 vytvořit podmínky pro vznik modelu fungující sociální firmy (či firem), jako projekt využitelný v celé ČR.
Dopad na cílovou skupinu	▶ okamžitý přivýdělek umožní lepší uspokojení základních životních potřeb (nežít jen ze sociálních dávek) ▶ znovuzískání pracovních a sociálních návyků a dovedností ▶ posílení schopnosti samostatně řešit svoji životní situaci ▶ sociální začlenění ▶ snížení kriminogenních faktorů a jiných sociálně patologických jevů ▶ zlepšení tělesného i duševního zdraví těchto občanů ▶ snížení hygienických rizik
AKTIVITY	• vytvoření pracovní skupiny, jež bude generovat vznik projektů na vytváření sociálních firem • oslovení MMB a jiných vlastníků objektů k získání prostor pro vybudování sociální firmy (např. objekty určené k revitalizaci – viz MMB – Mapa BROWNFIELDS) • oslovení potenciálních spolupracujících subjektů (MMB, Úřad práce, jednotlivé ÚMČ, spolupracující firmy, Charita, další NNO atp.) • příprava a spuštění pilotního projektu (např. s využitím zkušeností a prostor z probíhajícího projektu dílen EIKÓN) • předkládání návrhů na legislativní úpravy a změny zákonů, umožňujících fungování sociálních firem v ČR
Časový harmonogram	2007 – vytvoření pracovní skupiny pro koordinaci aktivit směřujících k vytváření sociálních firem (vhodnou platformou je o.s. DNO) – oslovení vlastníků objektů vhodných pro jednotlivé projekty – oslovení spolupracujících subjektů – příprava pilotního projektu (EIKÓN) 2008 – práce na projektech – aktivity k získání finančních prostředků na rekonstrukci získaných objektů, – práce na základních dokumentech pro fungování sociální firmy – příprava objektů pro spuštění pilotního projektu – předložení návrhu a vedení jednání o legislativních změnách se subjekty, které mají právo zákonodárné iniciativy (JMK) 2009 – zahájení pokusného provozu pilotního projektu – rekonstrukce získaných objektů, jejich postupné vybavování, příprava k zahájení činnosti sociální firmy zaměstnávající cca 500 osob ročně
Realizátoři a partneři	Realizátor pilotního projektu: Podané ruce o.s. Centrum EIKÓN Realizátor projektu pro min 500 osob: o.p.s. RESOS Partneři: organizace pracující dlouhodobě s cílovou skupinou osob (MMB OSP, Oddělení sociální rehabilitace, Úřad práce, jednotlivé ÚMČ, NNO např. Charita, Armáda spásy, Podané ruce aj.)
Předpokládaný počet klientů	Kapacita pilotního projektu – cca 50 – 70 osob, Kapacita dalšího (velkého) projektu (o.p.s. RESOS) cca 500 osob a víc (záleží na velikosti získaných objektů a finančních prostředků)

Zdroje lidské / materiální / prostorové	Pilotní projekt Lidské: pracovníci Centra EIKÓN + cca 20 dobrovolníků Materiální: dotace JMK, MMB, fondy EU Prostorové: rekonstrukce stavby na pozemku navazující na již touto organizací využívaný objekt na ul. Francouzské Druhý (velký) projekt Lidské: členové o.p.s. RESOS a postupně zaměstnanci vznikající firmy Materiální a prostorové: majetek o.p.s. RESOS + další objekty získané pro tyto účely (nejlépe z objektů BROWNFIELDS)																																				
Finanční náklady	Pilotní projekt administrativní na r. 2008 – 2009 cca 500.000 Kč investiční (rekonstrukce) na r. 2008 cca 5.000.000 Kč mzdové cca 2.000.000 Kč provozní cca 800.000 Kč <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>6. 650.000 Kč</td><td>700.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>1. 650.000 Kč</td><td>1. 700.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>8. 300.000 Kč</td><td>2. 400.000 Kč</td></tr></table> Druhý (velký) projekt vše se bude odvíjet od velikosti a stavu získaných objektů celkem cca 20 – 40.000.000 Kč mzdové: manažer a koordinátor projektu (2008 = 350.000 Kč, 2009 = 500.000 Kč.) <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>350.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>500.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>20. 000.000 Kč</td><td>2. 250.000 Kč</td></tr></table> Kompletní náklady: <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>1.050.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>2.200.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>28. 300.000 Kč</td><td>3. 250.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	6. 650.000 Kč	700.000 Kč	2009	1. 650.000 Kč	1. 700.000 Kč	CELKEM	8. 300.000 Kč	2. 400.000 Kč		celkové náklady	předpoklad MMB	2008		350.000 Kč	2009		500.000 Kč	CELKEM	20. 000.000 Kč	2. 250.000 Kč		celkové náklady	předpoklad MMB	2008		1.050.000 Kč	2009		2.200.000 Kč	CELKEM	28. 300.000 Kč	3. 250.000 Kč
		celkové náklady	předpoklad MMB																																		
	2008	6. 650.000 Kč	700.000 Kč																																		
	2009	1. 650.000 Kč	1. 700.000 Kč																																		
CELKEM	8. 300.000 Kč	2. 400.000 Kč																																			
	celkové náklady	předpoklad MMB																																			
2008		350.000 Kč																																			
2009		500.000 Kč																																			
CELKEM	20. 000.000 Kč	2. 250.000 Kč																																			
	celkové náklady	předpoklad MMB																																			
2008		1.050.000 Kč																																			
2009		2.200.000 Kč																																			
CELKEM	28. 300.000 Kč	3. 250.000 Kč																																			
Předpokládané zdroje financování	EU, MPSV, MV, JMK, MMB 12%, příspěvky zainteresovaných organizací např. ÚP, vlastní zdroje (příjmy z prodeje výrobků)																																				
Kritéria hodnocení	▶ vznik a fungování pilotní sociální firmy ▶ reálně vytvořené podmínky (hlavně prostorové a finanční) pro vznik a fungování velké sociální firmy																																				
Rizika realizace opatření	▶ MMB neprojeví zájem o realizaci projektů ▶ jednotlivé projekty na EU a další instituce nebudou schválené																																				

Opatření 1.2.		Rozvoj agentur podporovaného zaměstnávání													
Popis opatření a zdůvodnění		Podporované zaměstnávání je časově omezená služba určená lidem, jejichž schopnosti získat a zachovat si zaměstnání jsou z různých důvodů omezeny do té míry, že potřebují individuální a dlouhodobou podporu poskytovanou před i po nástupu do práce. Z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb vyplynul nedostatek sociálně rehabilitačních programů, mezi něž lze řadit i službu podporovaného zaměstnávání. Z předvýzkumu uživatelů vyplývá, že neexistují dostatečně systémově předkládané informace o možnostech nalezení zaměstnání, pracovního výcviku, rekvalifikací apod. Osoby z cílové skupiny zároveň neznají služby agentur podporovaného zaměstnávání. Cílem opatření je navázat na dobrou praxi poskytovatelů podporovaného zaměstnávání a podpořit jeho další rozvoj, mj. prostřednictvím širší informovanosti veřejnosti a potenciálních spolupracujících subjektů.													
Dopad na cílovou skupinu		▶ motivace osob z cílové skupiny k získání a udržení zaměstnání ▶ aktivizace osob z cílové skupiny ▶ posílení pracovních návyků a vytvoření předpokladů pro setrvání v dalším pracovním procesu ▶ změna postoje klienta k práci ▶ změna postoje zaměstnavatelů k cílové skupině ▶ sociální integrace ▶ informovanost ▶ zvýšení kvality života osob z cílové skupiny													
AKTIVITY		● informování zaměstnavatelů, odborné veřejnosti a klientů o zaměstnávání lidí se sociálním znevýhodněním ▶ vytvoření prezentačních letáků pro propagaci zaměstnávání osob sociálně vyloučených ▶ realizování prezentačních akcí: (dny otevřených dveří, výstavy) ▶ spolupráce s Úřady práce ▶ spolupráce s dalšími organizacemi ▶ zajištění návaznosti služeb: průřezová aktivita: informační brožura ● poskytování služeb současných agentur ● zajištění rekvalifikace a výcviku klientů ▶ zřízení tréninkových pracovišť ▶ realizování motivačně – vzdělávací kurzů: Job klubů													
Časový harmonogram		2008 – 2009 ▶ 2x ročně den otevřených dveří ▶ public relations, spolupráce s Úřady práce, spolupráce s dalšími organizacemi ▶ zajištění návaznosti služeb (průřezová aktivita: informační brožura) ▶ poskytování služby současných agentur, zajištění rekvalifikace a výcviku klientů													
Realizátoři a partneři		Realizátor: AGAPO, o. s. a Podané ruce o.s. Partneři: Úřad práce, MMB, ostatní NNO, Probační a mediační služba, DROM, Nový prostor													
Předpokládaný počet klientů		AGAPO o.s. = 40 klientů Podané ruce o.s. = 75 klientů													
Zdroje lidské / materiální / prostorové		Materiální: současné vybavení agentur PZ													
Finanční náklady		informování zaměstnavatelů, odborné veřejnosti a klientů: 60.000 Kč/rok = 120.000 Kč poskytování služeb současných agentur: 4.400.000 Kč/rok = 8.800.000 Kč zajištění rekvalifikace a výcviku klientů: 100.000 Kč/rok = 200.000 Kč <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>4.560.000 Kč</td><td>800.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>4.560.000 Kč</td><td>800.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>9. 120.000 Kč</td><td>1. 600.000 Kč</td></tr></tbody></table>			celkové náklady	předpoklad MMB	2008	4.560.000 Kč	800.000 Kč	2009	4.560.000 Kč	800.000 Kč	CELKEM	9. 120.000 Kč	1. 600.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB													
2008	4.560.000 Kč	800.000 Kč													
2009	4.560.000 Kč	800.000 Kč													
CELKEM	9. 120.000 Kč	1. 600.000 Kč													
Předpokládané zdroje financování		ESF, JMK, MMB 17,5%, sponzoři, dárci													
Kritéria hodnocení		▶ počet uživatelů zapojených do služby ▶ počet zaměstnavatelů zapojených do služby ▶ uskutečněné dny otevřených dveří													
Rizika realizace opatření		▶ SPR: časově neomezená služba ▶ malý zájem ze strany zaměstnavatelů ▶ nemusí setrvat zájem ze strany uživatelů													

Priorita 2.

Zabezpečení dostupnosti krizové sociální pomoci pro osoby v extrémní sociální tísní

Opatření 2.1.

Vybudování non-stop střediska krizové pomoci

Popis opatření a zdůvodnění

Vytvoření předpokladů pro provoz (ekonomických, materiálně technických, personálních a organizačních) nepřetržitě otevřeného stacionáře poskytujícího po všechny hodiny roku:

- ▶ pomoc při zajištění život podmiňujících potřeb
- ▶ odborné sociální poradenství
- ▶ pomoc při ohrožení trestnou činností jiných osob

V prostoru objektu MMB, Křenová 20 jednoduchými stavebními úpravami (využití technologie montáže zimních zahrad) vytvořit prostor umožňující noční i denní pobyt klientů a pracovní podmínky službu konajícím pracovníkům (kvalifikovaný sociální kurátor napojený na databázi oddělení sociální prevence a pomoci + kvalifikovaný sociální pracovník ostatních subjektů poskytujících služby osobám ohroženým sociální exkluzí + příslušník policie). V Brně zatím neexistuje žádné non-stop zařízení k překonání prvotní krizové situace, které by fungovalo jako záchranné pracoviště s možností odkazu na další již fungující služby (denní pobytová centra, ubytovny, noclehárny, občanské poradny...) pro osoby ohrožené sociální exkluzí.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ pokles počtu osob postižených důsledky sociální exkluze
- ▶ pokles „nápadu“ kriminality páchané těmito osobami (středisko by mělo zvýšit pocit jistoty pro občany města v krizových sociálních situacích)

AKTIVITY

- vytvoření realizačního týmu projektu
- projednání a získání podpory pro realizaci a podíl na provozu v zastupitelstvu MMB, Policie ČR, Městské policie, nestátních poskytovatelů sociálních služeb
- vypracování detailního projektu realizace a provozu střediska
- provedení stavebních prací na Křenové 20
- vlastní provoz střediska

Časový harmonogram

2007 – sestavení realizačního týmu, projednání možné podpory
2008 – vypracování projektu
2009 – realizace stavebních úprav, následně vlastní provoz

Realizátoři a partneři

Realizátor: MMB, popř. Centrum sociálních služeb p.o.
Partneři: poskytovatelé sociálních služeb na území města Brna, Policie České republiky, Městská policie Brno

Předpokládaný počet klientů

Cca 1.000 občanů ročně (kvalifikovaný odhad z počtu osob ohrožených sociální exkluzí (Sčítání bezdomovců v městě Brně 2006 + počet klientů evidovaných na Oddělení sociální prevence a pomoci OSP, MMB, v roce 2006)
Při aktuálním pobytu cca 20 osob.

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Lidské: možnost proškolení kvalifikovaného personálu
Prostorové: v objektu Křenová 20 (vlastnictví města Brna) jako sídla Oddělení sociální prevence a pomoci OSP MMB, výhodnost umístění v centru města a v blízkosti ostatních služeb pro uvedenou cílovou skupinu

Finanční náklady

Investiční: stavební cca 2.000.000 Kč, technické vybavení (nábytek, PC sestava, síť, kamerový systém, vybavení kuchyňky, nápojový automat) cca 300.000 Kč
Mzdové: personální cca 3.000.000 Kč mzdových prostředků na posílení sociálních kurátorů a pracovníků Městské policie, 1.000.000 Kč na OON pro externí sociální pracovníky
= všechny tyto náklady pro období roku 2009

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	0 Kč	0 Kč
2009	6. 300.000 Kč	1. 260.000 Kč
CELKEM	6. 300.000 Kč	1. 260.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

EU ESF Lisabonský proces posílení sociální soudržnosti, NAPSI – Národní akční plán sociální inkluze, MV (prevence kriminality), MPSV, JMK, MMB 20%

Kritéria hodnocení

- ▶ zřízení/nezřízení nonstop krizového stacionáře

Rizika realizace opatření

- ▶ město Brno nepodpoří vznik
- ▶ nepodaří se vytvořit realizační tým a získat podporu projektu
- ▶ nezájem Policie ČR a Městské policie Brno

Opatření 2.2.	Posílení terénní sociální práce – streetworku – s různými cílovými skupinami v rámci města Brna												
Popis opatření a zdůvodnění	Terénní programy pracující metodou streetwork jsou významnou součástí sítě sociálních služeb města Brna. V současné době jsou tyto služby personálně i finančně podhodnoceny (viz. výzkum poskytovatelů). Programy nejsou schopny pokrýt klientelu z celého města Brna. Pro tyto programy je typické, že své klienty vyhledávají a pracují s nimi v jejich přirozeném prostředí (mimo zdi institucí). Jsou určeny osobám, jež z různých důvodů jiný typ služeb nevyhledávají, přestože je zde předpoklad, že je potřebují. Cílem je posílení terénní práce zvýšením personálních kapacit u jednotlivých poskytovatelů této služby. Klienty terénních programů jsou zejména tyto skupiny osob: ▶ osoby ze sociálně vyloučených lokalit ▶ osoby ohrožené závislostmi ▶ osoby poskytující placené sexuální služby ▶ děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy ▶ osoby bez přístřeší												
Dopad na cílovou skupinu	▶ předcházení sociálnímu vyloučení jednotlivců, rodin či celých sociálních skupin z určitých interakcí a z provozu sociálních institucí ▶ řešení jejich nepříznivé životní situace ▶ změny chování jednotlivců ▶ přispět k udržení epidemiologických ukazatelů na akceptovatelné míře ▶ snižování zdravotních a sociálních rizik												
AKTIVITY	● příprava – mapování lokalit z hlediska výskytu cílové skupiny pro působnost terénních sociálních pracovníků jednotlivých organizací ● naplánování rozšíření služby – konzultace s vedením organizace, příprava zázemí ● grantová řízení – shánění financí na další pracovníky ● realizace služby – v rozšířeném týmu = navýšení počtu streetworkerů Personální zvýšení počtu pracovníků podle cílové skupiny (dále CS): 1. CS dětí a mládeže ohrožených spol.nežádoucími jevy – o šest osob 2. CS osoby ohrožené závislostmi – o dvě osoby 3. CS osoby poskytující placené sexuální služby – o dvě osoby 4. CS osoby bez přístřeší – o dvě osoby												
Časový harmonogram	2007 – mapování cílových skupin, plánování rozšíření – příprava zázemí a grantová kola 2008 – 2009 – zvýšení počtu pracovníků – realizace služby a její zhodnocení												
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Ratolest Brno NZDM Likusák – Martin Holíš, Rozkoš bez rizika – Monika Janírková, Podané ruce – Roman Hloušek, Plán B, NZDM Labyrint – Magdalena Lockerová, MMB Oddělení sociální rehabilitace NZDM Kumbál – Jan Gajdziok Partneři: spolupracující NNO, státní a městské instituce												
Předpokládaný počet klientů	Cca 4.000 klientů												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: současný personál organizací, metodiky práce, know-how Prostorové: prostory organizací												
Finanční náklady	Celkové náklady = 10.000.000 Kč Mzdové náklady (zvýšení) na plánovaných 12 míst = cca 2.600.000 Kč Pokud nedojde ke změnám v tabulkách, z nichž jsou mzdy kalkulovány, tak by podíl MMB činil = cca 500.000 Kč/rok <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>5. 000.000 Kč</td><td>500.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>5. 000.000 Kč</td><td>500.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>10. 000.000 Kč</td><td>1. 000.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	5. 000.000 Kč	500.000 Kč	2009	5. 000.000 Kč	500.000 Kč	CELKEM	10. 000.000 Kč	1. 000.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	5. 000.000 Kč	500.000 Kč											
2009	5. 000.000 Kč	500.000 Kč											
CELKEM	10. 000.000 Kč	1. 000.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	EU, MPSV, MZ, MŠMT, MV, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, JMK, MMB 10%, ÚMČ, nadace, dary, členské příspěvky												
Kritéria hodnocení	▶ zvýšení počtu pracovníků pracujících metodou streetwork ▶ počet vyměněných stříkaček (drogové služby) ▶ udržitelnost projektů v delším časovém horizontu ▶ nové lokality, kde pracují terénní pracovníci												

Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních zdrojů ▶ výběr kvalitních pracovníků ▶ dobrý monitoring lokality a cílové skupiny ▶ rezignace na sociální a případovou práci na úkor instrumentálního výkonu výměnného programu (drogové služby) ▶ pod-financování pracovníků ▶ dobré a citlivé PR služeb ▶ změna politické situace
---------------------------	---

Opatření 2.3. Zachování kapacity denních center a azylových domů a rozšíření o nové služby	
Popis opatření a zdůvodnění	Denní centrum (DC) pro lidi bez domova a Azylový dům (AD) pro muže OCH Brno zajišťují základní životní potřeby, podporu a odborné poradenství při řešení problémů lidí společensky nepřízpůsobených či osob, jež se dostaly do těžké životní situace, kterou nedokáží sami řešit. Služby jsou zaměřeny na zlepšení životních podmínek prostřednictvím poskytnutí informací, snížení sociálních a zdravotních rizik nebo zprostředkování služeb souvisejících s možností řešení jejich situace. Z mnohaleté statistiky, která dokládá návštěvnost v DC vyplývá, že je o poskytované služby každým rokem stále větší zájem. DC dlouhodobě navštěvuje cca 700 uživatelů ročně. Z tohoto důvodu je logická potřeba zachování nabídky služeb denního centra a azylového domu, a to i po přestěhování do nové lokality. Vzhledem k faktu, že se DC a AD musí přestěhovat (objekt se bude bourat) z ulice Karlova 59 na ulici Bratislavská 68, uživatel by tak ztratil možnost využívat služby, které jsou pro něj životně nezbytné. Záměrem DC a AD je rozšířit v horizontu několika let služby o krizová lůžka pro potřeby při živelných pohromách (panel JMK), nízkoprahové ubytování pro mladé dospělé atd.
Dopad na cílovou skupinu	▶ nejzákladnější životní potřeby ▶ dočasné ubytování ▶ pomoc a podporu při uplatnění se na trhu práce, prosazování práv ▶ řešení individuálních problémů pomocí tvorby individuálních plánů ▶ ochrana před nutností páchání drobné kriminality ▶ motivace ke změně životních postojů vedoucích k opětovnému začlenění do společnosti
AKTIVITY	● dobudování/oprava nových prostor (červenec 2007) ● přestěhování DC (prázdniny 2007) ● uvedení centra do chodu (srpen 2007) ● psaní investičních projektů EU ● rozšíření o krizová lůžka (podzim 2007) ● nízkoprahové ubytování ● pracovní činnosti
Časový harmonogram	2007 – dobudování prostor, stěhování DC 2007 – 2009 – provoz DC
Realizátoři a partneři	Realizátor: DCHB – Oblastní charita Brno
Předpokládaný počet klientů	Cca 700 ročně (statistika DC v letech 2002 – 2006) 7.382 návštěv v roce 2006
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: vedoucí DC a AD, 2x soc. pracovník, 4x asistent pracovník soc. péče, 2x asistent (DPČ) – noční služba Po přestěhování do nových prostor bude personální zajištění stejné jako v DC a AD na Karlově. V případě rozšíření o další služby v nových prostorách, dojde i k navýšení počtu pracovníků. Materiální: bude použito současné vybavení denního centra a azylového domu a částečně doplněno o zařízení získané z ostatních projektů Oblastní charity Brno

Finanční náklady	V první etapě budou náklady spojené se stěhováním a drobnými úpravami nových prostor (Bratislavská 68), a to asi ve výši 130.000Kč (vlastní zdroje)												
	V následující etapě (2008 – 2009) se předpokládá s výdaji na rekonstrukci objektu cca 5.000.000 Kč. Na rekonstrukci objektu se počítá s financováním ze zdrojů EU, JMK, ÚMČ Brno–střed.												
	Náklady po rozšíření o nové služby:												
	Do budoucna je plánováno rozšíření služeb o nízkoprahové ubytování, sociální rehabilitaci (pracovní činnosti), terénní činnosti (streetwork), krizová lůžka pro potřeby při živelných pohromách nebo hromadných neštěstích (přes panel JMK):												
	Mzdové náklady: včetně odvodů v roce 2008 budou činit 2.683.000 Kč a v roce 2009 – 2.952.000 Kč) – zdroje EU, MPSV, JMK, MMB												
	2008 = 804.900 Kč, 2009 = 885.600 Kč ... MMB: 30 % = 1.690.500 Kč												
	Materiálové náklady: 261.000 Kč – zdroje MPSV, EU, JMK, MMB												
	2008 = 39.150 Kč , 2009 = 39.150 Kč ... MMB: 30%= 78.300 Kč												
	Energie: 750.000Kč – zdroje EU, MPSV, JMK, MMB												
	2008 = 187.500 Kč, 2009 = 187.500 Kč ... MMB: 50% = 375.000 Kč												
	Služby: včetně propagace 344.400 Kč - zdroje EU, MPSV, JMK, MMB												
	2008 = 17.220 Kč, 2009 = 17.220 Kč ... MMB 10% = 34.440 Kč												
	Ostatní: 315.900 Kč – zdroje EU, MPSV, JMK, MMB												
	<table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>3. 518.650 Kč</td><td>1. 096.155 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>3. 787.650 Kč</td><td>1. 176.855 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>7. 306.300 Kč</td><td>2. 273.010 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	3. 518.650 Kč	1. 096.155 Kč	2009	3. 787.650 Kč	1. 176.855 Kč	CELKEM	7. 306.300 Kč	2. 273.010 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	3. 518.650 Kč	1. 096.155 Kč											
2009	3. 787.650 Kč	1. 176.855 Kč											
CELKEM	7. 306.300 Kč	2. 273.010 Kč											
Předpokládané zdroje financování	ESF, MPSV, JMK, MMB 30%, Oblastní charita Brno, úhrada za služby ze strany uživatelů sociálních služeb (klientů) dle možností daných zákonem 108/2006 a prováděcí vyhláškou												
Kritéria hodnocení	▶ udržení kapacity a kvality služeb DC ▶ počet uživatelů služby + návštěvnost DC												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek financí ▶ zneužívání DC občany žijícími v nové lokalitě ▶ pokles návštěvnosti do té doby, než si současní uživatelé zvyknou na novou lokalitu												

ESF, MPSV, JMK, MMB 30%, Oblastní charita Brno, úhrada za služby ze strany uživatelů sociálních služeb (klientů) dle možností daných zákonem 108/2006 a prováděcí vyhláškou

- ▶ udržení kapacity a kvality služeb DC
- ▶ počet uživatelů služby + návštěvnost DC

- ▶ nedostatek financí
- ▶ zneužívání DC občany žijícími v nové lokalitě
- ▶ pokles návštěvnosti do té doby, než si současní uživatelé zvyknou na novou lokalitu

Priorita 3.	Podpora informovanosti o sociálních službách a problematice sociální exkluze
Opatření 3.1.	Vytvoření a průběžná aktualizace centrální databáze poskytovatelů sociálních služeb a institucí
Opatření 3.2.	Zřízení socio-info centra při MMB

Opatření 3.3.	Vytvoření informační brožury o poskytovaných sociálních a dalších potřebných službách pro klienty ohrožené sociálním vyloučením ve městě Brně												
Popis opatření a zdůvodnění	V Brně neexistuje komplexně zpracovaná brožura pro klienty ohrožené sociálním vyloučením, která by jim byla rychlým informátorem a průvodcem v složité životní situaci a pomohla jim v orientaci při poskytování jak sociálních, tak dalších potřebných služeb.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ pokles počtu osob, jež se bez rychlých a komplexních informací nedokáží sami zorientovat v síti sociálních služeb města Brna, čímž se prodlužuje doba jejich sociální krize, oddaluje se její efektivní řešení a zvyšuje se riziko páčání trestné činnosti a jiného sociálně patologického jednání												
AKTIVITY	● výběr vhodné NNO, která bude pověřena realizací brožury ● sběr a počítačové zpracování všech informací potřebných pro tvorbu brožury ● tisk brožur a distribuce												
Časový harmonogram	2007 – zpracování dat + podání grantu na MV – prevence kriminality 2008 – červenec – zadání výroby srpen – výroba a následně distribuce 2009 – aktualizace dat, příprava nového vydání												
Realizátoři a partneři	Záštita: MMB OSP ve spolupráci s o.s. DNO odpovědná osoba za MMB – Dr.Hašová odpovědná osoba za o.s. DNO – Dr. Procházka												
Předpokládaný počet klientů	cca 10.000 klientů Osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením – bezdomovci, osoby dlouhodobě nezaměstnané, osoby se zdravotním a lehčím duševním postižením, problémová mládež, osoby po výkonu trestu, příslušníci romské komunity. Nejvíce ohrožené jsou osoby, u nichž dochází ke kumulaci více různých znevýhodnění												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	–												
Finanční náklady	zpracování dat – 100 stran á 400 = 40.000 Kč grafické zpracování + tisk brožur – 10.000 ks á 14,84 = 148.400 Kč (z grantu MV Prevence kriminality) <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>190.000 Kč</td><td>40.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>0 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>190.000 Kč</td><td>40.000 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	190.000 Kč	40.000 Kč	2009	0 Kč	0 Kč	CELKEM	190.000 Kč	40.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	190.000 Kč	40.000 Kč											
2009	0 Kč	0 Kč											
CELKEM	190.000 Kč	40.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MV – grant prevence kriminality , MMB 21%												
Kritéria hodnocení	▶ vytvoření a distribuce informační brožury s potřebnými informacemi pro cílovou skupinu občanů ohroženou sociálním vyloučením												
Rizika realizace opatření	▶ nezájem MMB o vznik brožury ▶ neschválení grantu z prostředků MV – prevence kriminality												

Opatření 3.4.	Uspořádání 1. odborné konference pro poskytovatele sociálních služeb a odbornou veřejnost.												
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je uspořádání 1. odborné konference s vytvořením tradice pravidelných setkávání poskytovatelů sociálních služeb.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ získání nových náhledů na řešení problému ▶ výměna zkušeností poskytovatelů ▶ konzultace problematiky s odborníky ▶ zefektivnění práce s cílovou skupinou jako odraz výstupů z konference												
AKTIVITY	• volba tématu (témat) konference, výběr moderátora • pozvání k účasti poskytovatelů a odborníků v daném oboru • zajištění sálu a technického zázemí podle počtu účastníků a vlastní realizace konference • zajištění občerstvení a stravy (oběd, večeře) • uspořádání tiskové konference • vytvoření sborníku s příspěvky všech účastníků												
Časový harmonogram	2007 – výběr realizátora a příprava konference. 2008 – vlastní realizace konference. 2009 a dál – každoroční opakování												
Realizátoři a partneři	zatím není jasný realizátor												
Předpokládaný počet klientů	100 účastníků, přesnější počet bude znám po naplnění aktivity číslo dvě												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: pracovníci MMB, informačního centra Materiální a prostorové: využití databáze poskytovatelů, prostor MMB popř. kraje, vlastní projekční technika												
Finanční náklady	OON pro organizátora konference 25.000 Kč pronájem prostor pro pořádání konference cca 20.000 Kč telekomunikační poplatky 5.000 Kč občerstvení pro účastníky 10.000 Kč. tisk a zpracování sborníku 200 ks = 20.000 Kč <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>80.000 Kč</td><td>40.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>80.000 Kč</td><td>40.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>160.000 Kč</td><td>80.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	80.000 Kč	40.000 Kč	2009	80.000 Kč	40.000 Kč	CELKEM	160.000 Kč	80.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	80.000 Kč	40.000 Kč											
2009	80.000 Kč	40.000 Kč											
CELKEM	160.000 Kč	80.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB 50%, OP LLZ 50%												
Kritéria hodnocení	▶ uspořádání konference ▶ počet účastníků ▶ vydání sborníku příspěvků												
Rizika realizace opatření	▶ neochota poskytovatelů k setkávání ▶ nedostatek finančních prostředků na realizaci ▶ nízká angažovanost města ▶ nezájem médií												

Priorita 4.
Posílení kapacity ubytovacích služeb pro osoby ohrožené sociální exkluzí
Opatření 4.1.
Vytvoření podmínek pro vznik domova se zvláštním režimem

Popis opatření a zdůvodnění

V Brně dosud neexistuje takové, nebo obdobné zařízení, které by zajišťovalo komplexní a následné pobytové sociální služby dané cílové skupině uživatelů sociálních služeb (§ 33, 50 zákona č. 108/2006 Sb.). Současně neexistuje alternativní možnost sociálních služeb, jež by dosavadní potřeby uživatelů nahrazovalo. Bez podobné služby se stává péče o tyto marginální skupiny obyvatelstva méně efektivní. Sociálními pracovníky je dlouhodobě pojmenovávána potřeba vzniku takového zařízení na území Statutárního města Brna, kapacita současných zařízení je nedostatečná a čekací doba se aktuálně pohybuje v délce 5 – 6 let. V celém Jihomoravském kraji je k dispozici 250 lůžek, podle počtu obyvatel by jen na město Brno (podle současných kapacit mělo připadat 45 lůžek).

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ zmírnění a řešení konfliktních a těžce řešitelných situací ve střetu s majoritní společností
- ▶ zvýšení subjektivního pocitu sociálního bezpečí obyvatel města
- ▶ cílová skupina získá možné zdroje k trvalému a důstojnému řešení své krizové situace formou rezidenční služby
- ▶ sociální a další pomáhající pracovníci získají účinný nástroj pro pomoc klientům při řešení jejich obtížné situace
- ▶ zmírnění dopadu hluboké sociální krize, která může ústít v ohrožení zdraví a života

AKTIVITY

- vytvoření pracovní skupiny pro vypracování projektu (zástupci poskytovatelů sociálních služeb, zástupci Magistrátu města Brna)
- získání politické podpory představitelů města Brna
- přípravné práce projektu (podrobná analýza, návrhová část a další)
- zřízení právnické osoby, jež bude projekt realizovat a naplňovat jeho cíle a poslání
- uvedení zařízení do provozu (vybudování objektu nebo adaptace již existujících prostor, zajištění personálního a finančního chodu projektu a další)
- trvalá realizace projektu poskytování služeb daným domovem se zvláštním režimem

Časový harmonogram

2007 – 2008 – schválení realizace projektu v rámci KP, zařazení projektu do investičního plánu města
2008 – 2009 – přípravné práce realizace projektu, zřízení projektu a zajištění právních aspektů realizace

Realizátoři a partneři

Realizátor: MMB OSP
Partneři: nestátní neziskové organizace poskytující sociální služby osobám spadajícím do cílové skupiny, MPSV a JMK

Předpokládaný počet klientů

90 – 110 lůžek

Zdroje lidské / materiální / prostorové

–

Finanční náklady

V rámci tohoto KP se jedná pouze o přípravnou fázi, níže vyčíslené náklady jsou pro variantu zřízení zcela nového zařízení
zřízení: 1.500.000 Kč na lůžko, tj. 135 – 165.000.000 Kč.
provoz: cca 32.000.000 ročně, tyto náklady by však připadaly v úvahu nejdříve od roku 2010

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	0 Kč	0 Kč
2009	0 Kč	0 Kč
CELKEM	0 Kč	0 Kč

Předpokládané zdroje financování

EU, MPSV, JMK, klienti

Kritéria hodnocení

- ▶ vznik pracovní skupiny
- ▶ vypracování projektu na vznik domova se zvláštním režimem

Rizika realizace opatření

- ▶ vysoké ekonomické náklady pro vznik zařízení

Opatření 4.2. Zřízení noclehárny pro mladé dospělé													
Popis opatření a zdůvodnění	Noclehárna pro mladé dospělé (věk 18 – 26 let) v Brně není samostatně zřízena a provozována. Mladým dospělým, kteří se ocitli bez přístřeší a museli vyhledat sociální služby, jsou tyto služby poskytovány s ostatními lidmi různých věkových skupin. Tito lidé mají převážně jiné potřeby a životní cíle, než lidé v předdůchodovém či důchodovém věku, proto i práce s nimi vyžaduje svá specifika a měla by probíhat cíleně a odděleně od ostatních skupin, aby měli motivaci svoji situaci řešit a zlepšovat, ne pasivně vyčkávat. Tito lidé se také často ocitnou ve složité situaci ze dne na den a nevědí, kam se o pomoc mohou obrátit. Z výzkumu poskytovatelů vyplývá, že v podskupině služeb zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů dětí a mládeže chybí návaznost na další služby, což by zřízení této noclehárny mohlo odstranit a pomoci při řešení krizových situací. Služeb krizové pomoci je také pro tuto cílovou skupinu nedostatek.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ vytvoření „centra“ pomoci, instituce, kam by se potřební ve věku 18 – 26 let v případě potřeby přenocování mohli obrátit ▶ možnost řešení krátkodobé nepříznivé krizové situace s odborníky ▶ zaměřenost na specifickou věkovou skupinu, jasně definováno, pro koho jsou služby určeny ▶ cílem je snížit počet mladých lidí bez domova na ulicích, kde vytvářejí různé skupiny, často spojené i s kriminální činností												
AKTIVITY	● vytvoření pracovní skupiny, jež by podrobně rozpracovávala návrh na zřízení noclehárny pro mladé dospělé (lidé ze skupiny KP a partnerských organizací) ● spolupráce s magistrátem města Brna, snaha o nalezení vhodného objektu ve vlastnictví města, případně městské části ● vypracování projektu na vybudování nebo rekonstrukci existující nemovitosti na objekt noclehárny pro mladé dospělé ● samotná výstavba či rekonstrukce objektu												
Časový harmonogram	2007 – vytvoření pracovní skupiny, která bude na návrhu vzniku noclehárny pro mladé dospělé intenzivně pracovat 2008 – rozvinutí spolupráce s MMB a ÚMČ, případně neziskovými organizacemi, snaha o nalezení zřizovatele projektu, práce na projektu vybudování či rekonstrukci budovy 2009 – dokončení prací na projektu, vyřizování stavebních povolení a dále výstavba či rekonstrukce objektu												
Realizátoři a partneři	Realizátor: zatím nejistý – nutné výběrové řízení na poskytovatele služeb Partneři: Oddělení sociální prevence a pomoci a Oddělení sociální rehabilitace MMB, ÚMČ, Armáda spásy, Charita ČR – diecézní a oblastní charita Brno, Sdružení Podané ruce, Ratolest, Probační a mediační služba atd. Případně také zdravotnická zařízení, zejména Psychiatrická léčebna Brno – Černovice.												
Předpokládaný počet klientů	Zařízení by mělo mít zhruba 35 – 40 lůžek (nadpoloviční většina pro muže)												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	–												
Finanční náklady	Záleží na tom, zda půjde o novou výstavbu, rekonstrukci, rozšíření objektu, pronájem objektu apod. <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>0 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td>0 Kč</td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>0 Kč</td><td>0 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	0 Kč	0 Kč	2009	0 Kč	0 Kč	CELKEM	0 Kč	0 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	0 Kč	0 Kč											
2009	0 Kč	0 Kč											
CELKEM	0 Kč	0 Kč											
Předpokládané zdroje financování	Standardní způsob financování jako u jiných nocleháren (dotace, příjmy od klientů – úhrady za poskytované služby). Při budování či rekonstrukci a vybavení zařízení – EU, MPSV, JMK, MMB, případně ÚMČ Brna, nadace, dary atd.												
Kritéria hodnocení	▶ projekt našel svého zřizovatele ▶ využití noclehárny (obloženost zařízení za rok ze 75%)												
Rizika realizace opatření	▶ projekt nemusí nalézt zřizovatele												

Seznam členů pracovní skupiny

Zukalová Sylvie – koordinátorka	MMB Odbor sociální péče Oddělení sociální prevence
Horák Pavel – expert	MU FSS Katedra sociální politiky a sociální práce
Beeldman Peter / Zbožínková	Armáda Spásy ČR
Bracek Tomáš	Sdružení Podané ruce o.s.
Čečatková Radmila	AGAPO o.s.
Gajdziok Jan	MMB Odbor sociální péče Oddělení sociální rehabilitace
Gnida Rostislav	AGAPO o.s.
Hlinovský Jiří	MMB Odbor sociální péče Oddělení sociální rehabilitace
Holiš Martin	Ratolest Brno o.s.
Janík Radim	A kluby ČR
Jaročková Tereza	Armáda Spásy ČR
Jeníková Lenka	LOTOS Brno
Kasanová Radka	LOTOS Brno
Kročil Michal	Společenství Romů na Moravě o.p.s.
Melkus Vít	uživatel
Mikulica Alois	Městská policie Brno, odbor prevence
Jonasová Radka	Armáda Spásy ČR
Neugebauerová Dagmar	MČ Brno Sever, Sociální odbor
Peiger Jiří	MMB Odbor sociální péče Oddělení sociální prevence
Petřík Martin	MMB Odbor sociální péče Oddělení sociální prevence
Procházka Jan	MMB Odbor sociální péče Oddělení sociální rehabilitace
Šalbabová Jana	Oblastní charita Brno, Denní centrum pro lidi bez domova
Škvařil Česlav	Sdružení Podané ruce o.s.
Škvařilová Olga	Sdružení Podané ruce o.s.
Vrátná Jana	Sdružení Podané ruce o.s.
Zoufalá Kateřina	Oblastní charita Brno, Denní centrum pro lidi bez domova

Pracovní skupina „Etnické menšiny“

Popis cílové skupiny

Cílová skupina „Etnické menšiny“ se zabývá sociálně vyloučenými příslušníky romského etnika a cizinci žijícími v Brně. V průběhu tvorby komunitního plánu se objevil problém vnitřní nehomogenosti obecného označení skupiny jako tzv. „Etnické menšiny“, došlo přirozeně k jejímu rozdělení na dvě výše jmenované podskupiny, protože u obou byly identifikovány různé prioritní potřeby nebo metodiky a cíle poskytování služeb. Pro příští proces komunitního plánování proto doporučujeme plánovat služby pro dvě různé cílové skupiny odděleně.

Romské etnikum

Nejpočetnější národnostní menšinou v Brně jsou Romové. Jedná se o nesourodou skupinu obyvatel, sestávající z původních moravských, slovenských, maďarských, olašských a německých romských komunit, mezi kterými neexistuje jednotící prvek, ať už na příbuzenské či subetnické úrovni. Relevantní statistické údaje o této menšině neexistují, jsou používány kvalifikované odhady, které udávají **cca 15 – 17 tisíc Romů na území města Brna**, z toho **8 - 10 tisíc žijících v sociálně vyloučených lokalitách**. Mapa sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených romských lokalit v ČR (zpracovala firma Gabal Analysis & Consulting) identifikuje v Brně čtyři sociálně vyloučené romské lokality. Romská menšina je nejméně integrovanou a nejvíce sociálně vyloučenou menšinou. Mezi nejčastější a nejpálčivější problémy, které tato cílová skupina každodenně řeší, patří otázky většinou ekonomického charakteru: **problémy s bydlením, nedostatek finančních zdrojů, dlouhodobá nezaměstnanost, zadluženost, závislost na sociálních dávkách** a psychologická frustrace pramenící z jejich situace. Nízká úroveň vzdělanosti se mezigeneračně reprodukuje a znemožňuje překlenout cyklus sociálního vylučování. Obdobně jako cizinci se Romové potýkají s etnickou diskriminací.

Podskupina „Cizinci“

V souvislosti s migračním pohybem obyvatelstva v Evropě narůstá počet cizinců, kteří v městě Brně trvale nebo dlouhodobě žijí, včetně osob s přiznaným postavením uprchlíka. Dle údajů MV ČR **k 31. prosinci 2006 mělo na**

území města Brna dlouhodobý pobyt 8.837 cizinců, což je 4,8% z celkového počtu 182 271 osob s dlouhodobým pobytem v ČR. Dále **5.897 cizinců s trvalým pobytem**, tj. 4,2% z celkového počtu 139 185 těchto cizinců v rámci ČR k uvedenému datu. Jedná se ve většině případů **o sociálně znevýhodněnou skupinu osob s legálním pobytem v ČR** vzhledem k nedostatečnému ovládnutí českého jazyka, špatné orientaci ve společnosti (např. v místním prostředí, v právním řádu, v institucích), neschopnosti adekvátně řešit svoje aktuální problémy (získávání zaměstnání, doložení dosaženého vzdělání, péče osamělých žen o děti, rodiny s dětmi v předškolním a školním věku, osoby nemocné, starší a handicapované). Mnohdy se potýkají i s etnickou, rasovou či náboženskou diskriminací.

Trend do budoucna

Romské etnikum

Lze očekávat, že **zprůsnění podmínek nových zákonných ustanovení o hmotné nouzi** a životním minimu (od 1. ledna 2007) **povede zejména k další destabilizaci jejich bytové a příjmové situace** s negativním dopadem na rodinné vztahy a vývoj mladé generace.

Komunitní plán sociálních služeb je směřován k sociálním službám a sociální práci, jež však samy o sobě nemohou pro tuto cílovou skupinu zajistit důstojnost životních podmínek. Praxe ukazuje, že **dílcí řešení nejsou účinná**. Pro pozitivní posun v dané oblasti je **nezbytné vypracování a přijetí ucelené strategie napříč odbory MMB a institucemi**, která by problém této skupiny řešila **komplexně a systematicky**.

Podskupina „Cizinci“

ČR má velmi nízkou porodnost na světě a proto cizinecký prvek bude hrát nezastupitelnou úlohu i v důsledku dlouhodobých nepříznivých demografických trendů v české společnosti. Dle aktuální analýzy MPSV ČR bude na českém trhu práce v roce 2030 chybět zhruba 420 tisíc kvalifikovaných pracovníků. Cílem by mělo být postupně zvýšit zaměstnanost kvalifikovaných cizinců a přispět k jejich sociální integraci do společnosti.

Přehled organizací poskytujících služby v dané oblasti a jejich zařízení

- ▶ Armáda spásy, Komunitní centrum Kornerova
- ▶ Diecézní charita Brno, Oddělení migrace
- ▶ DROM o.p.s.
- ▶ DROM, romské středisko
- ▶ IQ Roma servis
- ▶ Nesehnutí, kampaň Bezpečí pro uprchlíky
- ▶ OPU Organizace pro pomoc uprchlíkům
- ▶ SOZE Sdružení občanů zabývajících se emigranty, Azylový dům pro cizince
- ▶ Sdružení romských poradců
- ▶ Společenství Romů na Moravě

Zdroje pro určení priorit jednotlivých cílových skupin

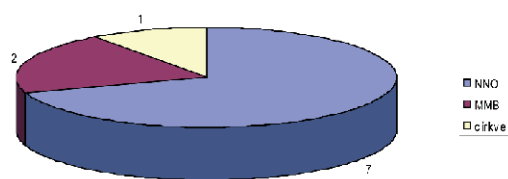
Pracovní skupina ve své práci při mapování potřeb a zpracování priorit a opatření vycházela z těchto informačních zdrojů:

- **minianalýza potřeb** provedená v rámci pracovní skupiny
- **Socio-demografická analýza Brna**, autor PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D. (Fakulta sociálních služeb Masarykovy univerzity)
- **Expertiza pro cílovou skupinu „Etnické menšiny“**, autor PhDr. Imrich Vašečka (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)
- **Zpráva z předvýzkumu potřeb uživatelů cílové skupiny „Etnické menšiny“**, autor Roman Křištof (Socioklub –Sdružení pro podporu rozvoje teorie a praxe sociální politiky)
- **Závěrečná zpráva z výzkumu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Brně**, autorky PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) a Mgr. Olga Hubíková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí)

V případě výstupů z výzkumu poskytovatelů, je nutno vzít v úvahu, že se nejedná o vyčerpávající výčet sociálních služeb poskytovaných na území města Brna dle nové typologie. V době realizace výzkumu byly zahrnuty do finálního vzorku všechny organizace působící v sociální oblasti pro danou cílovou skupinu, na které se podařilo soustředit kontakty a navázat spolupráci.

Tyto materiály jsou volně ke stažení na webu www.domovypotrebnych.cz v sekci „Studie v rámci projektu“ a fyzicky k nahlédnutí v kanceláři Sociálního nadačního fondu města Brna „Domovy potřebných“ na Mečové 5.

**Zřizovatelé sociálních služeb pro cílovou skupinu
Etnické menšiny**

Výběr nejvýznamnějších potřeb a chybějících či nedostatečných služeb dle provedených výzkumů:

- ▶ nízká míra kooperace a provázanosti jednotlivých druhů služeb poskytovaných pro cílovou skupinu
- ▶ nedostatečná kapacita terénní sociální práce
- ▶ potřeba akumulace zdrojů za účelem krátkodobé spotřeby
- ▶ potřeba větší flexibility sociálního systému
- ▶ potřeba vstřícnosti institucionální sféry při řešení každodenních potíží sociálního rázu

Struktura druhů služeb a frekvence jejich zastoupení

Počty daného druhu služby na území města Brna

Specializované sociální poradenství	40% (4)
Centra denních služeb	10% (1)
Azylové domy	10% (1)
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	10% (1)
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	10% (1)
Terénní programy	20% (2)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 10

Struktura zařízení sociálních služeb a frekvence jejich zastoupení

Zastoupení jednotlivých typů na území města Brna

Centrum denních služeb	10% (1)
Azylový dům	10% (1)
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	20% (2)
Sociální poradna	50% (5)
Jiné nebo neví	10% (1)

celkový počet služeb (tedy 100%) = 10

Bylo zjištěno, že prioritou pro tuto cílovou skupinu, nejsou sociální služby jako takové, ale dostupné bydlení a práce. Z problémů v těchto dvou oblastech pak pramení většina těch zbylých. Je třeba vytvořit pro práci se skupinou komplexní koncepci, která se nebude týkat jen sociálních služeb, ale budeme mít přesahy i do koncepce bydlení, řešení problematiky zaměstnatelnosti a vzdělávání. Na tomto se jednoznačně shodovali členové skupiny, experti i poskytovatelé zapojení do výzkumu.

PRIORITY

1. Efektivní a profesionální poskytování terénních programů (TSP, TSPP, PA, ZSSP) v sociálně vyloučených lokalitách ve městě Brně

Terénní programy jsou jedním z nástrojů, které slouží k předcházení sociálního vyloučení, přinášejí sociální službu přímo do prostředí klientů a působí na klienty a jejich rodiny dlouhodobě a uceleně, což umožňuje komplexní řešení problémů sociálně vyloučených.

Terénní služby se v současné době vyprofilovaly do několika specializací, z nichž je každá zaměřená na jinou skupinu cílové skupiny.

Cílem této priority je zvýšit počet terénních pracovníků tak, aby byly pokryty potřeby klientů na území města Brna. Současně také navrhuje zavedení mechanismů, které povedou k profesionálnímu poskytování terénních služeb – networking, kontrola, monitoring, propagace a průběžná analýza potřeb klientů.

2. Rozvoj sítě odborných zařízení a aktivit v oblasti sociálně vyloučených lokalit

Jedním z hlavních problémů osob definovaných jako etnické menšiny je sociální vyloučení - zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit „Gabal“, Winkler, Šimíková (2005), Výzkum socioklubu. Priorita se zaměřuje na rozvoj služeb v oblastech, které napomohou zapojení uživatelů sociálních služeb do společnosti prostřednictvím nástrojů posilujících kompetence uživatelů pro vstup na volný trh práce. Opatření jsou zaměřena na všechny věkové kategorie s důrazem na mládež, dlouhodobě nezaměstnané a osoby s nízkou kvalifikací.

3. Zvýšení kapacity azylového bydlení pro vícedětné rodiny

Priorita se zaměřuje na zvýšení kapacity bytových jednotek pro vícedětné rodiny bez přístřeší. Jsou zde formulována i opatření zaměřená na rozvoj sociálních kompetencí a soběstačnosti rodin při zvládání obtížné životní situace. Tvorba opatření je podložena výsledky výzkumu poskytovatelů sociálních služeb a expertízou pro cílovou skupinu rodiny s dětmi.

4. Rozvoj sítě nízkoprahových a aktivačních center

Priorita se zaměřuje na romské děti a mládež, kteří žijí v sociálně vyloučených lokalitách. Reaguje na vysoký počet zde žijících dětí a nedostačující kapacitu nízkoprahových služeb v lokalitě. Nízkoprahové kluby pro děti a mládež jsou místem, kde mohou děti a mladí lidé trávit smysluplně a v bezpečném prostředí volný čas a zároveň využívat podpory a pomoci kvalifikovaných pracovníků.

5. Rozšíření sociálních služeb pro azylanty a cizince s trvalým pobytem na území města Brna

Priorita je zaměřena na pomoc osobám v tíživé sociální situaci, které ztratily ubytování – z důvodu ztráty zaměstnání a neschopnosti platit ubytovnu či podnájem, popř. ztratily doklady nebo jim byly doklady odcizeny a čekají na vyřízení nových (bez finančních nebo pouze s omezenými prostředky, vystavení domácímu násilí atd.).

Priorita 1	Efektivní a profesionální poskytování terénních programů (TSP, TSPP, PA, ZSSP) v sociálně vyloučených lokalitách ve městě Brně Opatření 1.1. Zajištění plynulého poskytování terénních programů pro sociálně vyloučené osoby z romské komunity zvýšením počtu terénních pracovníků Opatření 1.2. Vytvoření profesní skupiny poskytovatelů terénních programů
Priorita 2	Rozvoj sítě odborných zařízení a aktivit v oblasti etnických menšin Opatření 2.1. Zprostředkování a rozšíření nabídky veřejně prospěšných prací v rámci jednotlivých městských částí Opatření 2.2. Bezplatné poradenství v oblasti diskriminace, poskytování antidiskriminační péče a vedení osvětových programů
Priorita 3	Zvýšení kapacity azylového bydlení pro vícedětné rodiny Opatření 3.1. Zvýšení počtu bytů pro osamělé rodiče s více než třemi dětmi o šest bytových jednotek Opatření 3.2. Zefektivnění systému přidělování bytů v azylových domech Opatření 3.3. Rozšíření služeb azylových domů oterénní sociální práci a rodinnou asistenci formou zvýšení počtu TSP a rodinných asistentů Opatření 3.4. Výstavba 40 bytových jednotek s doprovodným sociálním programem pro přechodný pobyt úplných rodin bez příštěší
Priorita 4	Rozvoj sítě nízkoprahových a aktivačních center v sociálně vyloučených lokalitách Opatření 4.1. Zajištění provozu současných nízkoprahových zařízení pro děti a mládež Opatření 4.2. Rozvoj služeb pro předškolní děti Opatření 4.3. Vytvoření nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v sociálně-vyloučených lokalitách, které nejsou službou pokryty Opatření 4.4. Realizace komplexní pracovní-výchovné činnosti sromskými dětmi a mládeží, s cílem minimalizovat předčasné ukončování docházky na ZŠ a podpořit další vzdělávání a inkluzi Opatření 4.5. Vybudování „plácků“, tj. preventivních a rozvíjejících venkovních prostor pro aktivity dětí a mládeže, v návaznosti na síť NZDM v sociálně-vyloučených lokalitách
Priorita 5 Cizinci	Rozšíření sociálních služeb pro azylanty a cizince s trvalým pobytem na území města Brna Opatření 5.1. Zřízení nového azylového domu pro cizince Opatření 5.2. Rozšíření poskytování odborného sociálního poradenství

Priorita 1.**Efektivní a profesionální poskytování terénních programů (TSP, TSPP, PA, ZSSP) v sociálně vyloučených lokalitách ve městě Brně****Opatření 1.1.**

Zajištění plynulého poskytování terénních programů pro sociálně vyloučené osoby z romské komunity navýšením počtu terénních pracovníků

Popis opatření a zdůvodnění

Cílem opatření je zajistit kvalitu a kontinuitu poskytování služeb:

- ▶ terénní sociální práce (TSP/TP)
- ▶ terénní sociálně-pedagogická práce (TSPP)
- ▶ zdravotně sociální pomoc (ZSP)
- ▶ policejní asistence (PA)

V současné době pracuje na území města Brna 13,5 terénních pracovníků, kapacita těchto pracovníků je cca 540 – 810 domácností uživatelů za rok. Jejich klientela se ale vzhledem k různému zaměření jejich aktivit překrývá v určitém počtu klientů, proto je reálné číslo nižší. Z porovnání současné kapacity terénních programů a předpokládaného počtu jejich potenciálních klientů je zřejmé, že současné služby pokrývají asi jen polovinu klientů služeb. Bylo by tedy žádoucí zvýšit počet terénních pracovníků. V tomto opatření navrhujeme zvýšení o 16 pracovníků (8 TSP, 2 PA, 4 TSPP, 2 ZSP). Tím se kapacita všech terénních pracovníků zvýší na cca 5.900 – 8.850 klientů za rok.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ prevence sociálního vyloučení a jeho prohlubování, prevence sociálně rizikových jevů
- ▶ sociální začleňování
- ▶ mírnění negativních důsledků a rizik životních situací klientů, včetně jejich dopadu na společnost
- ▶ zmírňování nerovností, včetně nerovného přístupu ke službám, vzdělávání, bydlení atp.
- ▶ pomoc klientům získávat/znovu nabývat sociální kompetence
- ▶ předávání informací

AKTIVITY

- příprava projektu a jeho podání na fondy EU, MMB, RVZRK (Rada vlády pro záležitosti romské komunity)
- samotná realizace projektu
- vypsání výběrového řízení
- postupný nábor TP
- poskytování služeb
- očkování proti Hepatitis A, B

Časový harmonogram

2007 – příprava projektu
 2008 – realizace projektu
 – vypsání výběrového řízení
 – postupný nábor TP
 2009 – poskytování služeb
 – poskytování služeb
 – očkování proti Hepatitis A, B

Realizátoři a partneři

Realizátoři: IQ Roma servis o.s. (IQRS), Drom romské středisko
 Partner: MMB

Předpokládaný počet klientů

Po zvýšení počtu pracovníků o 16 úvazků na 29,5 bude kapacita všech sociálních pracovníků cca 1.180 – 1.770 uživatelských domácností za rok.

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Lidské: při realizaci opatření se využije současných zdrojů Dromu, romského střediska, jedná se o dva úvazky - policejní asistenti (financováno ze zdrojů OP RLZ)
 IQRS o.s.: osm úvazků (financováni ze zdrojů MPSV, JMK, Equal)
 Dále bude využito materiálního vybavení a prostorů obou organizací!

Finanční náklady

realizace projektu 2.150.000 Kč
 poskytování služeb 3.440.000 Kč
 očkování 145.000 Kč

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	2.150.000 Kč	2.150.000 Kč
2009	3.585.000 Kč	3.585.000 Kč
CELKEM	5.735.000 Kč	5.735.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

100 % MMB
 V případě neobdržení dotace od MMB (OP RLZ, RVZRK, MPSV, MŠMT, JMK)

Kritéria hodnocení	▶ počty klientů služeb ▶ navýšení počtu terénních pracovníků a jejich udržení												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních prostředků ▶ nedostatečná spolupráce zainteresovaných subjektů ▶ poskytování služeb bez registrace a bez respektování standardů služeb ▶ opoždění dotací ▶ přehnané očekávání ▶ špatné personální obsazení služby												
Opatření 1.2. Vytvoření profesní skupiny poskytovatelů terénních programů													
Popis opatření a zdůvodnění	Poskytování terénních programů a návazných služeb pro etnické menšiny, specificky sociálně vyloučené, převážně romské komunity je v současnosti nekoordinované, bez dlouhodobé programové koncepce, kvalita a metody práce poskytovatelů se různí, kvalita služeb, která se cílové skupině dostává, je různorodá, nekonzistentní, služby často nemají design, jenž efektivně uspokojí skutečnou potřebu klienta a společnosti s viditelným dopadem na sociální integraci s měřitelnými výstupy v čase. Cílem opatření je vytvořit profesní skupinu poskytovatelů, která zajistí efektivní koordinaci a kvalitu poskytovaných služeb. Cíle opatření jsou také v souladu s vyhláškou č. 1/2007 města Brna zejména s článkem 55 v odst. 1.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ nastavení nabídky sociálních služeb dle skutečných a prioritních potřeb cílové skupiny ▶ zvýšení informovanosti o nabídce služeb, lepší koordinace a celkové zvýšení dostupnosti služby ▶ zajištění stabilní kvality, standardu poskytované služby na území města Brna a její udržování a zvyšování v čase ▶ zefektivnění sociální integrace cílové skupiny, zvýšení možností a perspektiv cílové skupiny ▶ efektivnější prevence rizik a sociálního vyloučení cílové skupiny, zejména mladých generací												
AKTIVITY	● vytvoření koncepce sociálního začleňování ● analýza potřeb klientů terénních programů ▶ vytvoření pracovní skupiny za účelem uzavření partnerství (MMB, ÚP, JMK) a příprava výzkumu ▶ připravení návrhu výzkumu sociálního vyloučení ▶ podání projektu na realizaci výzkumu ▶ realizace výzkumu na území města Brna ▶ prezentace výstupu výzkumu (Mapa sociálního vyloučení v městě Brně) ● monitoring kvality poskytování TP ● zvyšovat odborné kompetence TP v Brně ● zvyšování informovanosti o poskytovaných službách												
Časový harmonogram	2007 – započítí všech aktivit 2008 – do konce roku analýza potřeb klientů terénních programů – červen - zvyšování informovanosti o poskytovaných službách (průběžně až do konce roku 2009) 2009 – do konce roku monitoring kvality poskytování TP – do konce roku zvyšovat odborné kompetence TP v Brně												
Realizátoři a partneři	Realizátoři: IQ Roma servis, o.s., Drom, romské středisko, Drom o.p.s. Partneři: MMB (OSP, odbor bytový, odbor školství) , ÚMČ (OPD, odbor bytový, OSP), ÚP, FSS MU, SRNM												
Předpokládaný počet klientů	Podle interních odhadů kolem 8 - 10 tisíc obyvatel sociálně vyloučených lokalit.												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Zúčastněné organizace mohou poskytnout lidské a prostorové kapacity pro realizaci aktivity.												
Finanční náklady	<table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td></td><td>276.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>15.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1. 689.000 Kč</td><td>291.000 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008		276.000 Kč	2009		15.000 Kč	CELKEM	1. 689.000 Kč	291.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008		276.000 Kč											
2009		15.000 Kč											
CELKEM	1. 689.000 Kč	291.000 Kč											

Předpokládané zdroje financování	EHP Norsko, OP RLZ, OP LZZ, JMK, MMB 17%, vlastní zdroje organizací
Kritéria hodnocení	▶ schválená koncepce RMB a ZMB ▶ zrealizovaný výzkum sociálního vyloučení na území města Brna ▶ vytvořený systém hodnocení kvality TP ▶ vytvořená osnova vzdělávání a realizované semináře ▶ vytvořen katalog nabídky terénních služeb v městě Brně
Rizika realizace opatření	▶ možné překážky v založení profesní skupiny poskytovatelů terénních služeb, nesoučinnost členů skupiny ▶ vysoké finanční náklady na realizaci některých aktivit zejména výzkumu ▶ nekvalitní nastavení výzkumu ▶ finanční bariéry realizace koncepčních opatření ▶ časové a další pracovní vytížení expertů z partnerských organizací, zejména IQRS, Drom

Priorita 2. Rozvoj sítě odborných zařízení a aktivit v oblasti sociálně vyloučených lokalit	
Opatření 2.1.	Zprostředkování a rozšíření nabídky veřejně prospěšných prací v rámci jednotlivých městských částí
Popis opatření a zdůvodnění	Opatření bude spočívat ve zprostředkování veřejně prospěšných prací a dalších prvků aktivní politiky zaměstnanosti v rámci spolupráce MMB, ÚP a NNO. Nabídka VPP, praxí a stáží ve veřejných institucích a dodavatelích služeb těmto institucím napomůže k vytváření pracovních návyků, získání praxe, zvýšení kvalifikace a sociálnímu začleňování osob dlouhodobě nezaměstnaných, absolventů či osob vracejících se na pracovní trh po mateřské a rodičovské dovolené. Dle „Gabalovy analýzy a dalších výzkumů (MU, VÚPSV, ÚP, IQRS) velká část příjemců sociálních dávek spadá do kategorií nízkokvalifikovaných, dlouhodobě nezaměstnaných, kteří žijí v sociálně vyloučených lokalitách. Opatřením dojde jednak k posílení jejich začlenění, jednak (dle teoretických odhadů) i ke snížení výdajů samosprávy, neboť náklady na VPP jsou nižší než na komerční kontrakty.
Dopad na cílovou skupinu	▶ snížení bariér při hledání zaměstnání ▶ získání pracovních kompetencí a sociálních návyků ▶ stabilizace sociální situace rodin ▶ snížení rizika upřednostňování „práce na černo“ před legální zaměstnaností ▶ posílení pozitivního vzoru v rodině, snížení sociálně patologických jevů ▶ zlepšení kvality (čistoty) veřejných prostor ▶ snížení nákladů jinak zatíženého sociálního systému MMB
AKTIVITY	● analýza potřeb opatření ● pověření odpovědných osob v systému MMB a ÚP ● vytvoření koncepce zahrnující ▶ efektivní systém předávání žadatelů o zaměstnání z ÚP jednotlivým městským částem ▶ systém přidělování úklidových prací ▶ nastavení výše příjmů (motivačním způsobem) ▶ vytvoření seznamu příspěvkových organizací a společností realizujících veřejné zakázky přijmout osoby pro výkon VPP ▶ prezentace výstupy výzkumu (Mapa sociálního vyloučení v městě Brně) ● realizace koncepce
Časový harmonogram	2007 – analýza potřeb opatření 2008 – do června vytvoření koncepce, včetně připomínkování – sdílená odpovědnost zástupců – v září předložení Radě MMB a ÚMČ – říjen až prosinec – pilotní realizace
Realizátoři a partneři	Realizátoři: IQ Roma servis o.s. – iniciátor koncepce, dále pak dle koncepce realizuje pověřený orgán MMB a ÚP ve spolupráci s IQRS, popřípadě dalšími organizacemi.
Předpokládaný počet klientů	Potenciální počet kandidátů je minimálně 6 000 osob. Počet zapojených uchazečů bude určen na základě možností zapojených institucí.
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Současné možnosti NNO nabízející pracovní právní poradenství (Drom, IQRS- centrum zaměstnanosti, SRNM) ÚP – databáze (uchazeči o zaměstnání), aktivní politika zaměstnanosti.

Finanční náklady	Finanční náklady budou zpracovány do projektu OP RLZ . Náklady na vytvoření koncepce nevzniknou– vše bude hrazeno v rámci projektu Equal a v rámci pracovních rolí zapojených expertů.		
	celkové náklady		
	předpoklad MMB		
	2008		
	2009		
	CELKEM	0 Kč	0 Kč
Předpokládané zdroje financování	ESF OP RLZ, OP LZZ, MPSV		
Kritéria hodnocení	▶ vypracovaná a předložená koncepce ▶ praktické využití koncepce ▶ počet úspěšně zaměstnaných osob		
Rizika realizace opatření	▶ nefunkční spolupráce realizátorů a partnerů ▶ nezájem potencionálních žadatelů o zaměstnání (nízká motivace žadatelů)		

Priorita 2.	Rozvoj sítě odborných zařízení a aktivit v oblasti sociálně vyloučených lokalit
Opatření 2.2.	Poskytování bezplatného poradenství v oblasti diskriminace, poskytování antidiskriminační péče a vedení osvětových programů
Popis opatření a zdůvodnění	Velká část uživatelů je často konfrontována s diskriminujícím postojem při umožnění přístupu ke službám, především z oblasti zaměstnanosti a bydlení. Tento stav je podrobně popisován, mj. v materiálech monitorovacích a kontrolních orgánů mezinárodních smluv o lidských právech, tj. především Výboru pro odstranění rasové diskriminace (CERD), Výboru pro lidská práva a Evropské komise proti rasismu a intolanci (ECRI) a Poradního výboru pro Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin, které patří mezi orgány Rady Evropy. Zajištění antidiskriminační péče posílí naději na uplatnění a sociální začlenění příslušníků sociálně vyloučených komunit.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšení informovanosti o podobách diskriminace, právech a postupech při nápravách diskriminačního jednání ▶ zvýšení povědomí veřejnosti o dané otázce a příspěvek k odstranění apatie obětí a považování diskriminačního jednání za normální součást mezilidských vztahů ▶ zvýšení schopnosti obětí diskriminace jednat s diskriminujícími a reagovat na jejich chování
AKTIVITY	● kontinuální poskytování poradenství v oblasti diskriminace v rozsahu 2x týdně 4 hodiny ● asistence při podezření na diskriminační jednání a asistence při vyjednávání mezi obětí diskriminace a diskriminující osobou ● zprostředkování kontaktu na subjekty postihující diskriminaci a spolupráce s těmito subjekty ● šíření informací mezi veřejnost (informační materiály, nástěnky, podpora a spolupráce při kampaních) ● tvorba a vydávání informačních materiálů pro potenciální oběti diskriminace
Časový harmonogram	2007 – 2009 – průběžná realizace
Realizátoři a partneři	Realizátor: IQ Roma servis, o.s.
Předpokládaný počet klientů	10 – 30 klientů/měsíc, 120 – 200 uživatelů ročně
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: odpovědný pracovník poskytující právní poradenství (právník) na plný pracovní úvazek Prostory a vybavení: prostory pro právní poradenství vybavené odbornou literaturou, jednací místností pro klienty, PC a softwarovým vybavením (Aspi)

Finanční náklady	Celková částka 465.000 Kč.	
	Služba je v roce 2007 a 2008 financována z několika zdrojů.	
	50% OP RLZ a 50% projekt Transition facility. Jedná se o prostředky, které byly pro rok 2007 již získány.	
Předpokládané zdroje financování	Do 30. 1. 2008 – projekt Transition facility a ESF OP RLZ	
	Od 1. 2. 2008 předpokládáme zdroje ESF (OP LZZ)	
Kritéria hodnocení	▶ realizace bezplatného právního poradenství	
	▶ funkční provázanost organizací – předávání potencionálních obětí diskriminace odpovědné osobě	
	▶ míra informovanosti osob postižených diskriminací	
Rizika realizace opatření	▶ nedostatečná informovanost obětí diskriminace o nabídce bezplatného právního poradenství	
	▶ chybějící legislativa	
	▶ nedostatečná informovanost relevantních institucí (ÚP, ČOI)	

Opatření 2.3. Vytvoření Centra integračních služeb	
Popis opatření a zdůvodnění	Centrum integračních služeb nabídne dlouhodobě nezaměstnaným, sociálně a ekonomicky vyloučeným občanům města Brna zázemí pro posílení kompetencí a zvýšení naděje na plnohodnotné zapojení do společnosti. Na základě Gabalovy analýzy a dalších relevantních výzkumů (MU, VÚPSV) je možné usuzovat, že v Brně žije přibližně 8.000 občanů v sociálně vyloučených lokalitách, kteří jsou postiženi (nedobrovolně či svoji vlastní vinou) kumulací sociálně patologických negativních jevů. Vytvořením Centra v lokalitě, kde doposud nejsou takto nastavené aktivity komplexně realizovány, dojde k viditelnému snížení negativních jevů ve směru k obyvatelům lokality i k blízkému a vzdálenějšímu okolí. V Centru půjde o poskytování následujících služeb: terénní programy, sociální poradenství, nízkoprahové aktivity pro mládež, aktivizační programy pro rodiny s dětmi a programy zaměstnanosti (sociální ekonomika, VPP, stáže, činnosti aktivní politiky zaměstnanosti).
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšení vzdělanosti ▶ zvýšení zaměstnatelnosti a zaměstnanosti ▶ posílení sociálních kompetencí ▶ stabilizace sociálně ekonomické situace ohrožených rodin ▶ postupné rozpouštění sociálně vyloučených lokalit
AKTIVITY	• vytipování vhodných prostor • podání projektu na úpravu vytipovaných prostor v rámci ROP • podání projektů OP LZZ, EHP Norsko, MPSV pro zajištění činnosti • úprava prostor pro realizaci činnosti • realizace činností Centra
Časový harmonogram	2007 – vytipování vhodných prostor, podání projektu na úpravu vytipovaných prostor v rámci ROP, podání projektu z OP LZZ atd., na zajištění činnosti od června 2008 2008 – úprava prostor 2009 – realizace činnosti Centra
Realizátoři a partneři	Realizátor: IQ Roma servis o.s. Partneři: MMB, JMK, další instituce (ZŠ, ÚP, SŠ, OU, atd.) zapojené do poskytování služeb
Předpokládaný počet klientů	Celkový počet uživatelů všech poskytovaných služeb: 2.250 – 3.500 stabilních uživatelů + 1.500 nárazových.
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: v roce 2007 – 2008 realizuje činnost tým 34 – 38 pracovníků (již zajištěno) Materiální: pro roky 2007 – 2008 zajištěn provoz v prostorách na ulici Hybešova 41 a Cejl 49 plně vybavených pro realizaci přímé práce s uživateli služeb. Pro období 2009 a dále dojde k přenosu existujícího vybavení a v rámci projektů k rozšíření aktivit úměrně poskytnutým prostředkům. Finanční: v letech 2007 – 2008 zajištěno ze zdrojů: Equal, OP RLZ, TF, MPSV, JMK.

Finanční náklady	Vytvoření Centra integračních služeb – odhadované náklady v rozmezí 3.000.000 – 30.000.000 Kč (dle stavu budovy) budou uhrazeny z 85% ze zdrojů EU (prostřednictvím ROP), ze 7,5% ze zdrojů ČR a ze 7,5% ze zdrojů JMK (potenciálně částečně ze zdrojů MMB). Předpokládané náklady na poskytování služeb pro rok 2007 a 2008 (do 30. 6. 2008 činnost zajištěna z již existujících programů Equal, OP RLZ, TF, MPSV, JMK) jsou 14.000.000 Kč. Předpokládané náklady pro rok 2009 jsou 16.000.000 – 22.000.000 Kč, které budou zajištěny ze zdrojů EU (OP LZZ), MPSV, MŠMT, EHP Norsko, MMR, JMK. <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td></td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>3.000.000 – 30.000.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008			2009			CELKEM	3.000.000 – 30.000.000 Kč	0 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008													
2009													
CELKEM	3.000.000 – 30.000.000 Kč	0 Kč											
Předpokládané zdroje financování	ESF, EHP Norsko, MPSV, MŠMT, MMR, JMK												
Kritéria hodnocení	▶ vytvoření Centra integračních služeb (k ověření v roce 2009) ▶ počátek realizace činnosti (k ověření koncem roku 2009) ▶ snížení míry sociálního vyloučení, zvýšení vzdělanosti, zaměstnanosti (k ověření v roce 2011) – v rámci realizovaných projektů budou nastaveny implicitní mechanismy pro ověření smysluplnosti činnosti												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek kvalitních pracovníků schopných způsobit změny v životě uživatelů ▶ nedojde k identifikaci a poskytnutí prostoru k realizaci služeb ▶ nezískání prostředků k činnosti z projektových výzev												

Priorita 3. Zvýšení kapacity azylového bydlení pro vícedětné rodiny	
Opatření 3.1.	Zvýšení počtu bytů pro osamělé rodiče s více než třemi dětmi o šest bytových jednotek
Popis opatření a zdůvodnění	Opatření by mělo spočívat v rekonstrukci (výstavbě) a vybavení bytových jednotek pro osamělé rodiče s více než třemi dětmi. Z praxe vyplývá, že tyto rodiny mají v Brně horší přístup k azylovému ubytování a jsou opakovaně neúspěšné ve výběrových komisích. Hlavní příčinou jejich neúspěchu je nedostatek bytových jednotek vybavených pro rodiče s více než třemi dětmi. Jejich ubytování by pro poskytovatele znamenalo porušení hygienických norem a následné problémy s úřady, protože většina bytů v azylových domech je o velikosti 1 + 1. Bytové jednotky by měly být vytvořeny v existujících azylových domech. Pokud by však nestačily jejich prostory, potom lze uvažovat o možnosti vyčlenit šest bytů z bytového fondu městských částí. Do budoucna by bylo vhodné, kdyby každý azylový dům měl alespoň dvě bytové jednotky vhodné pro vícedětné rodiny. Samotné azylové ubytování bylo ve výzkumu poskytovatelů zařazeno mezi chybějící služby.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zlepšení dostupnosti, zajištění rovného přístupu k azylovému bydlení pro osamělé rodiče s větším počtem dětí ▶ prevence odebrání dětí a jejich umístění do ústavní výchovy z důvodu špatné bytové situace rodiny ▶ motivace a rozvoj sociálních dovedností budoucích nájemníků k udržení si bydlení, příprava na přechod do samostatného bydlení v nájemním bytě ▶ prevence segregace a prostorové koncentrace cílové skupiny v určitých brněnských lokalitách ▶ efektivní využití sociální dávek, které jsou jinak vypláceny soukromým subjektům poskytujícím ubytovací služby
AKTIVITY	● zainteresování představitelů města do řešení problematiky ● výběr projektu a realizátora ● výstavba/rekonstrukce bytových jednotek v souladu s hygienickými normami ● kolaudace bytů ● materiální vybavení bytových jednotek ● příjem žádostí a výběr žadatelů ● ubytování rodičů s dětmi do nových bytových jednotek

Časový harmonogram	2007 – zainteresování představitelů města do řešení problematiky 2008 – výběr projektu a realizátora – výstavba, kolaudace, vybavení bytových jednotek 2009 – příjem žádostí a výběr žadatelů, březen – ubytování rodin												
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Charita Brno, Centrum sociálních služeb Partneři: zástupci příslušných útvarů MMB a ÚMČ, zástupci relevantních NNO, které mají přímou zkušenost s bytovou problematikou vícedětných rodin (IQ Roma servis, Drom)												
Předpokládaný počet klientů	Po kolaudaci bytů bude mít opatření dopad na šest vícedětných rodin (cca 30 – 40 uživatelů).												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Celková kapacita brněnských azylových domů je 110 bytů – z toho lze vyčlenit šest bytů k rekonstrukci.												
Finanční náklady	Celkové náklady při rekonstrukci šesti bytových jednotek = 1.800.000 Kč (kalkulováno - rekonstrukce jednoho bytu cca 300.000 Kč). Celkové náklady při výstavbě šesti nových bytových jednotek cca 12.000.000Kč (kalkulováno v souladu s vyhláškou MMR ČR – cena m² / 30.000 Kč, doporučená velikost bytu pro vícedětnou rodinu – minimálně 65 m² x 30.000 Kč. <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td></td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>1.800.000 – 12.000.000 Kč</td><td>50% celkových nákladů</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008			2009			CELKEM	1.800.000 – 12.000.000 Kč	50% celkových nákladů
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008													
2009													
CELKEM	1.800.000 – 12.000.000 Kč	50% celkových nákladů											
Předpokládané zdroje financování	EHP Norsko, ROP, IOP, MMR, MMB – 50% vzniklých nákladů												
Kritéria hodnocení	▶ vznik šesti bytových jednotek odpovídajících hygienickým normám ▶ zvýšení počtu osamělých rodičů s více než třemi dětmi ▶ počet ubytovaných v azylových domech												
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek finančních prostředků a dalších zdrojů na realizaci opatření ▶ neschopnost spolupráce realizátorů a partnerů, střet jejich zájmů (mezi NNO a zastupiteli města, mezi NNO navzájem) ▶ špatná koordinace a komplikace při realizaci jednotlivých aktivit ▶ nedodržení časového harmonogramu												

Opatření 3.2.	Zefektivnění systému přidělování bytů v azylových domech
Popis opatření a zdůvodnění	Opatření spočívá ve vytvoření jasných pravidel pro podávání žádostí o azylové bydlení a kritérií pro jejich posuzování ve výběrové komisi. Systém přidělování bytů by měl být poskytovateli zveřejněn, např. na internetových stránkách, formou informačních letáků rozdáváných zájemcům o službu. O špatné informovanosti rodin v oblasti sociálních služeb se zmiňuje i výzkum poskytovatelů sociálních služeb. Mělo by dojít i ke snížení administrativní náročnosti při podání žádosti. Důvodem k realizaci opatření je zkušenost žadatelů o azylové bydlení s neprůhledností systému přidělování bytů. Ti se často setkávají s neschopností poskytovatelů zdůvodnit jejich neúspěch v komisi. Mezi žadateli je i malé povědomí o kritériích, podle nichž jsou jejich žádosti posuzovány. Z praxe vyplývá, že tato kritéria nejsou objektivní a formálně vytvořená, ale spíše intuitivní a subjektivní. Opatření by měla realizovat pracovní skupina. Za jeho zavedení do praxe budou odpovědní poskytovatelé azylového bydlení.
Dopad na cílovou skupinu	▶ prevence diskriminujícího přístupu k žadatelům o azylové bydlení ze strany členů komise ▶ průhlednost systému přidělování bytů ▶ zvýšení informovanosti a povědomí žadatelů o pravidlech podání žádosti a o kritériích pro posuzování žádosti ▶ snížení administrativní zátěže spojené se zajištěním náležitosti nutných k podání žádosti ▶ poskytovatelé: průhlednost systému přidělování, zajištění rovného přístupu ke všem žadatelům o azylové bydlení při posuzování jejich žádostí ▶ poskytovatelé: schopnost zdůvodnit žadateli neúspěch v komisi na základě jasných a veřejně dostupných kritérií ▶ poskytovatelé: usnadnění procesu posuzování žádostí pro členy komise - rozhodování na základě jasných a objektivních kritérií, snížení rizika pochybení při výběru žadatelů

AKTIVITY	- vytvoření pracovní skupiny – jejím cílem bude koncepce opatření (členové - zástupci z řad poskytovatelů azylového bydlení, OSP MMB, partneři z relevantních NNO) - zhodnocení dosavadního systému přidělování bytů v azylových domech a vytvoření nového efektivnějšího systému – zodpovědná osoba z OSP MMB nebo ÚSK MMB - zavedení vytvořeného systému do praxe (pilotní verze) - zhodnocení efektivnosti pilotní verze systému, úprava a odstranění nedostatků - zavedení finální verze systému do praxe												
Časový harmonogram	2007 – vytvoření pracovní skupiny 2008 – vytvoření pilotní verze systému přidělování azylového bydlení – zavedení a vyzkoušení pilotní verze systému v praxi – zhodnocení, připomínkování a upravení pilotní verze systému – zavedení finální verze systému do praxe, jeho zveřejnění												
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Charita, Armáda spásy, Centrum sociálních služeb, OSP MMB Partneři: zástupci relevantních neziskových organizací s přímou zkušeností s touto problematikou (IQ Roma servis, Drom)												
Předpokládaný počet klientů	Dopad na 110 ubytovaných rodin – ty jsou opakovaně projednávány v komisi kvůli prodloužení pobytu v azylovém domě dopad přibližně i na 50 žadatelů z registru žadatelů.												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: členové pracovní skupiny budou koncepci připravovat bez nároku na finanční odměnu Materiální: významným zdrojem informací mohou být při koncepci nynější systémy přidělování bytů v azylových domech Prostorové: prostor ke schůzkám, výpočetní technika – poskytnou poskytovatelé azylového bydlení, partnerské organizace Finanční: zveřejnění systémů, tisk informačních letáků – financováno ze zdrojů poskytovatelů služeb												
Finanční náklady	Mzdové náklady: placená funkce vedoucího skupiny odpovědného za koncepci nového systému, evaluaci pilotní verze po proběhnutí zkušební doby a vytvoření finální verze systému = odhad 200 Kč/hod., kalkulace 200 x 30 hod.) = 6.000 Kč Materiální náklady: kancelářské potřeby = 2.000 Kč <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td>8.000 Kč</td><td>8.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td></td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>8.000 Kč</td><td>8.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008	8.000 Kč	8.000 Kč	2009			CELKEM	8.000 Kč	8.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008	8.000 Kč	8.000 Kč											
2009													
CELKEM	8.000 Kč	8.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB, poskytovatelé azylového bydlení												
Kritéria hodnocení	- vytvořený systém přidělování azylového bydlení zavedený v praxi - počet přijatých uspokojených žadatelů												
Rizika realizace opatření	- neefektivní spolupráce členů pracovní skupiny - špatná koordinace jednotlivých aktivit - kolize zájmů subjektů realizujících opatření - neochota zapojení zástupců města i poskytovatelů azylového bydlení realizovat toto opatření												

Opatření 3.3.	Rozšíření služeb azylových domů o terénní sociální práci a rodinnou asistenci formou zvýšení počtu TSP a rodinných asistentů
Popis opatření a zdůvodnění	Opatření spočívá v propojení sociálních služeb poskytovaných v azylových domech s terénní sociální prací a s asistencí do rodiny. K realizaci opatření je nutné zvýšit počet terénních sociálních pracovníků a asistentů do rodiny. S ohledem na počet ubytovaných rodin v brněnských azylových domech (110 rodin) doporučujeme navýšit počet pracovníků o 1 TSP a 1 RA. Ti by se věnovali výhradně rodinám v azylových domech. Potřebnost obou služeb vyplývá i z expertízy pro cílovou skupinu rodiny s dětmi vytvořené Fakultou sociálních studií, kde jsou tyto formy služeb vnímány jako chybějící a málo rozvinuté. Opatření je v souladu i s celkovým trendem v sociálních oblastech přesouvat pomoc uživatelům do jejich přirozeného prostředí. Realizace bude probíhat navázáním spolupráce mezi poskytovateli azylových domů s organizacemi, které realizují TSP a asistenci do rodiny. Koordinace služeb bude probíhat formou pravidelných schůzek realizátorů opatření.

Dopad na cílovou skupinu	▶ prevence diskriminujícího přístupu k žadatelům o azylové bydlení ze strany členů komise ▶ rozvoj sociálních dovedností, podpora a doprovázení obtížnou životní situací ▶ zprostředkování kontaktu se společenským prostředím ▶ pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí ▶ rozvoj kompetencí ke zvládnání rodičovských rolí ▶ prevence odebrání dětí a jejich umístění do ústavní výchovy ▶ zlepšení školního prospěchu a docházky, prevence záškoláctví ▶ smysluplné trávení volného času dětí prostřednictvím zprostředkování doučování a dalších volnočasových aktivit pro děti ▶ zvýšení informovanosti a nabídka navazujících služeb pro rodiče												
AKTIVITY	● navázání spolupráce mezi realizátory opatření (poskytovatelé azylového bydlení, TSP a asistence do rodiny) ● vytvoření společné koncepce opatření, uzavření smlouvy o spolupráci ● zainteresování představitelů města do problematiky, získání finančních zdrojů na realizaci ● výběrové řízení na 1 TSP a 1 RA ● přijetí pracovníků do pracovního poměru, realizace opatření v praxi												
Časový harmonogram	2007 – navázání spolupráce, tvorba koncepce opatření, uzavření smluv o spolupráci – zainteresování představitelů města – získání finančních prostředků na realizaci opatření 2008 – vyhlášení výběrového řízení – přijetí pracovníků do pracovního poměru – realizace opatření v praxi												
Realizátoři a partneři	Realizátor: OSP MMB Partneři: Charita, Centrum sociálních služeb, Armáda spásy, IQ Roma servis o.s., FSS – Centrum asistence do rodiny												
Předpokládaný počet klientů	60 rodin / 150 uživatelů												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Bude využito zkušeností, schopnosti metodického vedení nových pracovníků ze strany poskytovatelů terénní sociální práce a rodinné asistence, všichni budou zapojeni bez nároku na finanční odměnu.												
Finanční náklady	Mzdové náklady: placená funkce vedoucího skupiny 200 Kč/hod. – odhad 20 h / = 4.000 Kč/rok = celkem 8.000 Kč Roční mzdové náklady TSP a RA s průměrnou měsíční mzdou 16.000 Kč = 384.000 Kč <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>100.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td></td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>392.000 Kč</td><td>100.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008		100.000 Kč	2009			CELKEM	392.000 Kč	100.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008		100.000 Kč											
2009													
CELKEM	392.000 Kč	100.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	OP LZZ, MPSV, MMB 26%												
Kritéria hodnocení	▶ počet uživatelů služeb TSP a RA ▶ počet kontaktů TSP a RA s uživateli služby ▶ vliv opatření na kvalitu jejich života, na jejich kompetence ▶ míra výskytu sociálně patologických jevů (záškoláctví, syndrom CAN u dětí = syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte) ▶ počet opatření realizovaných ze strany OSP MČ, MMB ▶ míra integrace do většinové společnosti po opuštění azylového zařízení ▶ počet rodin, které získají klasické ubytování s nájemní smlouvou po odchodu z ubytovny												
Rizika realizace opatření	▶ neschopnost spolupráce jednotlivých realizátorů opatření a partnerů ▶ střet zájmů jednotlivých subjektů ▶ špatná koordinace jednotlivých aktivit ▶ nedostatek zdrojů a finančních prostředků na realizaci opatření												

Opatření 3.4.	Výstavba 40 bytových jednotek s doprovodným sociálním programem pro přechodný pobyt úplných rodin bez přístřeší
Popis opatření a zdůvodnění	Cílovou skupinou jsou zde úplné rodiny bez přístřeší s nízkými příjmy. Pro ně existuje jediné zařízení v Brně, a to azylový dům zřízený Armádou spásy s kapacitou 12 bytů, což se jeví jako nedostatečné z hlediska poptávky po tomto ubytování. Sociálně slabé rodiny mají obecně velmi malou šanci získat bydlení u soukromých majitelů bytů, proto potřebují podporu ze strany místní samosprávy. Pokud chtějí být ubytovány v jiných brněnských azylových domech, potom musí dojít k rozdělení rodiny, protože zde mohou bydlet pouze osamělí rodiče s dětmi. Ubytování by mělo být propojeno s doprovodným sociálním programem – s terénní sociální prací a s asistencí do rodiny. Program bude zaměřen na rozvoj kompetencí členů rodiny k samostatnému zvládání obtížné životní situace. Pobyt v těchto bytech by měl být na omezenou dobu, zhruba na rok s možností prodloužení. Omezená doba pobytu bude motivovat klienty k hledání nového bydlení. Zároveň je zde možnost přechodu nájemníků do sociálních bytů. Toto opatření je formulováno v návaznosti na koncepci MČ Brno-sever na výstavbu 82 bytových jednotek pro sociálně potřebné občany, z toho 40 bytových jednotek by mělo být k dispozici naší cílové skupině. V komplexu budou i tři nebytové prostory pro volnočasové aktivity dětí či jiné sociální služby pro cílovou skupinu a počítá se i se služebnou městské policie.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zachování celistvosti a stability rodiny, pokles umísťování dětí do ústavní výchovy z důvodu špatné bytové situace rodičů ▶ aktivizace klientů, rozvoj jejich sociálních a rodičovských dovedností, vedení k soběstačnosti při řešení obtížné životní situace ▶ možnost vytvoření návyků, které umožní rodině posun do klasického bydlení s kontraktem ▶ prevence zadluženosti a dalších soc. patologických jevů ▶ snížení výskytu nelegálního užívání obecních bytů osobami bez přístřeší ▶ efektivní využití sociálních dávek, které jsou jinak vypláceny soukromým subjektům poskytujícím ubytovací služby ▶ pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů i při obstarávání osobních záležitostí ▶ prevence odebrání dětí a jejich umístění do ústavní výchovy ▶ zlepšení školního prospěchu a docházky, prevence záškoláctví ▶ smysluplné trávení volného času dětí prostřednictvím zprostředkování doučování a dalších volnočasových aktivit pro děti ▶ zvýšení informovanosti a nabídka navazujících služeb pro rodiče
AKTIVITY	● ustanovení pracovní skupiny, tvorba koncepce opatření ● zainteresování představitelů města do problematiky, získání finančních prostředků na realizaci opatření ● aktivity související s výstavbou ● zveřejnění nabídky volných bytů i kritérií pro posuzování žádostí ● výběrové řízení na TSP a RA, zajištění volnočasových aktivit pro mládež ● ubytování prvních nájemníků ● realizace doprovodného sociálního programu
Časový harmonogram	2007 – ustanovení pracovní skupiny, tvorba koncepce opatření, zainteresování představitelů města – získání finančních prostředků na realizaci opatření 2008 – zahájení stavebního řízení 2009 – září – dokončena výstavba bytového komplexu, zveřejnění nabídek volných bytů, příjem žádostí, výběr nových nájemníků v komisi – říjen – kolaudace domu, poté nastěhování nájemníků, výběr poskytovatele doprovodného sociálního programu, uzavření smlouvy o spolupráci – prosinec – výběrové řízení, přijetí TSP a RA do pracovního poměru, zahájení fungování doprovodného sociálního programu Časový harmonogram byl konzultován s místostarostou ÚMČ Brno-sever Mgr. Bc. Karlem Pospíšilem.
Realizátoři a partneři	Realizátor: ÚMČ Brno-sever Partneři: MMB, poskytovatelé TSP, asistence do rodiny (IQRS, FSS – Centrum asistentů do rodiny)
Předpokládaný počet klientů	40 ubytovaných rodin / odhad 150 - 200 uživatelů
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: odborníci na výstavbu – architekt, odborníci ze stavebního úřadu v režii MČ Brno-sever, pracovní skupina bude na koncepci pracovat v rámci svých pracovních povinností bez požadavku na další zdroj financování. Zkušenosti, schopnost metodického vedení nových pracovníků ze strany poskytovatelů terénní sociální práce a rodinné asistence. Materiální: pozemek na území městské části Brno-sever

Finanční náklady	Odhad finančních nákladů na výstavbu bytového komplexu dle koncepce MČ Brno-sever 200.500.000 Kč na výstavbu 82 bytů, z toho náklady na výstavbu 40 bytových jednotek určených naší cílové skupině jsou zhruba 100.000.000 Kč. Mzdové náklady: recepční v bytovém komplexu - 15.000 Kč měsíčně = 180.000 Kč ročně. Pracovníci doprovodného programu: TSP a asistent do rodiny - průměrná měsíční mzda 16.000 Kč = ročně 384.000 Kč. Provozní náklady: roční náklady na doprovodný soc. program = 564.000 Kč.								
	<table> <tr> <th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr> <tr> <td>2008</td><td></td></tr> <tr> <td>2009</td><td></td></tr> <tr> <td>CELKEM</td><td>100. 564.000 Kč</td></tr> </table>	celkové náklady	předpoklad MMB	2008		2009		CELKEM	100. 564.000 Kč
celkové náklady	předpoklad MMB								
2008									
2009									
CELKEM	100. 564.000 Kč								
Předpokládané zdroje financování	ROP, IOP, EHP/Norsko, MMR ČR, MMB, ÚMČ Brno-sever								
Kritéria hodnocení	▶ počet vytvořených bytových jednotek určených pro úplné rodiny s nízkými příjmy ▶ počet ubytovaných rodin z cílové skupiny								
Rizika realizace opatření	▶ nedostatek zdrojů a finančních prostředků pro realizaci opatření ▶ nezáměr zastupitelů města realizovat opatření ▶ špatná koordinace a komplikace při realizaci dílčích aktivit ▶ střet zájmů mezi realizátory opatření ▶ nedodržení časového harmonogramu								

Priorita 4.	Rozvoj sítě nízkoprahových a aktivačních center
Opatření 4.1.	Zajištění provozu současných nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM)
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem opatření je zajistit provoz stávajících nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM) a poskytovat nadále tuto službu dětem a mladým lidem v sociálně vyloučených lokalitách. V současné chvíli existují v Brně čtyři NZDM. Činnost současných zařízení je důležitá z důvodu vysokého počtu dětí, jež žijí v sociálně vyloučených lokalitách a nemají možnost trávit svůj čas v bezpečném a podnětném prostředí. Jedná se o děti a mladé lidi, jejichž rodiče často nejsou ochotni do volného času svých dětí investovat a kteří jinak tráví většinu času pasivně na ulici, kde jsou - vzhledem k lokalitě - ve zvýšené míře ohroženi sociálně patologickými jevy.
Dopad na cílovou skupinu	▶ podpora pro zvládnutí obtížných životních událostí ▶ snížení sociálních rizik vyplývajících z konfliktních společenských situací, životního způsobu a rizikového chování ▶ zvýšení sociálních schopností a dovedností ▶ podpora sociálního začlenění do skupiny vrstevníků i do společnosti, včetně zapojení do dění místní komunity ▶ nezbytná psychická, fyzická, právní a sociální ochrana během pobytu v zařízení a podmínky pro realizaci osobních aktivit
AKTIVITY	● zajištění finančních prostředků na provoz stávajících NZDM
Časový harmonogram	2007 – 2009 zajištění finančních prostředků na provoz stávajících NZDM
Realizátoři a partneři	Realizátor: IQRS, Ratolest Brno, Drom, Teen Challenge
Předpokládaný počet klientů	300 stabilních uživatelů ve 4 zařízeních
Zdroje lidské / materiální / prostorové	K dispozici jsou současné lidské, personální a finanční zdroje následujících organizací: IQ Roma servis, Ratolest Brno, Drom, Teen Challenge.

Finanční náklady	Roční provozní náklady dosavadních zařízení = 6.000.000 Kč	
	celkové náklady	předpoklad MMB
	2008	6.000.000 Kč
	2009	6.000.000 Kč
	CELKEM	12. 000.000 Kč
Předpokládané zdroje financování	Iniciativa společenství Equal, OP RLZ, OP LZZ, MŠMT, MPSV, JMK, MMB 5%, nadace	
Kritéria hodnocení	▶ počty účastníků aktivit ▶ zajištění finančních prostředků na udržení provozu NZDM ▶ snížení sociálně patologických jevů v lokalitě působení	
Rizika realizace opatření	▶ nezáměr uživatelů ▶ nedostatek kvalifikovaných pracovníků ▶ problematické sousedské vztahy ▶ neudržení současných prostor	

Opatření 4.2.		Rozvoj služeb pro předškolní děti	
Popis opatření a zdůvodnění		Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a služby rané péče umožní poskytovatelům pracovat s předškolními dětmi v obtížné životní situaci v jejich přirozeném prostředí. Vzhledem k věku těchto dětí je nutné do řešení zapojovat také rodiče. Potřeba tohoto opatření vyplývá z faktu, že v sociálně vyloučených lokalitách ve městě Brně žije vysoké procento dětí mladších šesti let, které mohly do roku 2007 využívat NZDM. Dle zákona o sociálních službách mohou od ledna 2007 NZDM pracovat s dětmi až od šesti let. Pro mladší děti tedy chybí sociální služba, jež by naplňovala jejich potřeby a potřeby rodičů. Pro další poskytování služby dětem mladším šesti let je potřebné získat novou registraci, která umožní vykonávat sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.	
Dopad na cílovou skupinu		▶ rozvoj kompetencí dětí a rodičů, které dětem v budoucnu umožní snazší vstup na ZŠ ▶ předcházení umísťování těchto dětí na Zvláštní školy ▶ prevence sociálně patologických jevů	
AKTIVITY		● vytvoření metodiky poskytovaných služeb ● registrace služby ● získání finančních prostředků ● zavedení služby (výběrové řízení na pracovníky, vybavení pracoviště) ● stabilní poskytování programů	
Časový harmonogram		2007 – vytvoření metodiky poskytovaných služeb 2008 – registrace služby, získání finančních prostředků 2009 – stabilní poskytování programů	
Realizátoři a partneři		Realizátor: Ratolest Brno, Drom	
Předpokládaný počet klientů		Předpokládaný zájem minimálně 100, předpokládaná kapacita pro rok 2009 - 40 uživatelů.	
Zdroje lidské / materiální / prostorové		K dispozici jsou dosavadní lidské, personální a finanční zdroje organizací Ratolest Brno a Drom.	
Finanční náklady		Celkové náklady opatření = 2.000.000 Kč (na úpravu současných prostor, vybavení pracoviště služby, provozní náklady, osobní náklady).	
Předpokládané zdroje financování		MPSV, JMK, MMB 20%	
Kritéria hodnocení		▶ vytvoření metodiky ▶ úspěšná registrace ▶ stabilní poskytování služeb	

Rizika realizace opatření

- ▶ nedostatek financí
- ▶ špatně zvolená lokalita pro vznik programu
- ▶ nezájem uživatelů
- ▶ problémy s registrací

Opatření 4.3.

Vytvoření NZDM v sociálně-vyloučených lokalitách, které nejsou službou pokryty

Popis opatření a zdůvodnění

Některé potřebné lokality (na základě Gabalovy zprávy, výzkumu poskytovatelů, výzkumů FSS MU) nejsou pokryty službou nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM). Z tohoto důvodu by mělo v letech 2008 - 2009 dojít k založení třech nových center NZDM. Posláním NZDM je usilovat o sociální začlenění a pozitivní změnu v životním způsobu dětí a mládeže, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci, poskytovat informace, odbornou pomoc, podporu a předcházet tak jejich sociálnímu vyloučení.

Dopad na cílovou skupinu

- ▶ podpora pro zvládnutí obtížných životních událostí
- ▶ snížení sociálních rizik vyplývajících z konfliktních společenských situací, životního způsobu a rizikového chování
- ▶ zvýšení sociálních schopností a dovedností
- ▶ podpora sociálního začlenění do skupiny vrstevníků i do společnosti, včetně zapojení do dění místní komunity
- ▶ psychická, fyzická, právní a sociální ochrana během pobytu v zařízení a podmínky pro realizaci osobních aktivit

AKTIVITY

- zjištění potřeb uživatelů ve vytipovaných městských částech a sociálně vyloučených lokalitách – v součinnosti s opatřením 1.2.
- získání prostředků a zajištění prostor
- vlastní činnost NZDM
- příprava projektů dalších NZDM

Časový harmonogram

2007 – zjišťování potřeb
2008 – 2009
– získání prostředků a zajištění prostor
– příprava dalších nových NZDM

Realizátoři a partneři

Realizátor: Drom, IQ Roma servis o.s., Ratolest Brno
Partneři: MMB

Předpokládaný počet klientů

Dle existujících analýz žije v Brně cca 5000 dětí a mládeže postižených sociálním vyloučením, denní kapacita existujících zařízení je 140 stabilních klientů, vznikem třech nových zařízení dojde k navýšení kapacity o 100%.

Zdroje lidské / materiální / prostorové

Současné zdroje zapojených poskytovatelů jsou uvedeny v opatření 4.1. Tyto zdroje budou využity pro metodické vedení a přípravu rozšíření činnosti o nově vzniklá zařízení.

Finanční náklady

Vznik a zařízení center: předpokládané náklady na vznik, úpravu a vybavení jednoho centra jsou průměrně cca 5.000.000 Kč.
Provozní náklady: jednoho centra jsou 1.600.000 Kč ročně při počtu pěti pracovníků v přímé práci s uživateli.

	celkové náklady	předpoklad MMB
2008	6. 600.000 Kč	495.000 Kč
2009	1. 600.000 Kč	120.000 Kč
CELKEM	8. 200.000 Kč	615.000 Kč

Předpokládané zdroje financování

ROP, MPSV, MŠMT, JMK, MMB 7,5 %

Kritéria hodnocení

- ▶ získání prostředků a prostor pro založení center
- ▶ zavedení činnosti
- ▶ stabilní poskytování služeb

Rizika realizace opatření

- ▶ neochota města spolupracovat
- ▶ nezískání prostředků na vytvoření center
- ▶ neúspěšné projekty

Opatření 4.4.	Realizace komplexní pracovní-výchovné činnosti s romskými dětmi a mládeží, s cílem minimalizovat předčasné ukončování docházky na ZŠ a podpořit další vzdělávání a inkluzi												
Popis opatření a zdůvodnění	Opatření aktivizuje a rozvíjí prozatím spíše pasivní potenciál strategicky významné generace mladých Romů, je zaměřeno na podporu a asistenci příslušníkům romské komunity při přístupu ke vzdělání a na trh práce. Aktivita jsou koncipovány individuálně, tedy na míru klientům - přiměřenou formou, obsahem i rozsahem. Cílem je dokončení sekundárního vzdělávacího cyklu (střední školy, učňovské obory) a tedy posílení šance na uplatnění na otevřeném trhu práce. Pod komplexní pracovní – výchovnou činností se rozumí především: exkurze a motivační pobyty v místech výkonu budoucího povolání, pedagogicko – psychologické poradenství, nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností: metodou EEG Biofeedback, zvyšování kompetencí klienta. Dále pak se jedná o poradenství pro volbu školy a profesní orientaci, tvorbu individuálních vzdělávacích plánů, zajištění podmínek pro přiměřené vzdělávání , výuku dle osnov na ZŠ a SŠ, přípravu na přijímací zkoušky, jazykovou výuku, výuku na PC apod. Služba byla pilotně ověřena v projektu „IQ servis – systém pro úspěšné uplatnění Romů na trhu práce“ v rámci Iniciativy společenství Equal, do kterého je zapojeno celkem 13 brněnských organizací (IQRS, MMB, JMK, ÚP, VÚPSV, MU, CVČ Lužánky, OU Lomená, ZŠ Merhautova a Křenová, atd.)												
Dopad na cílovou skupinu	- zvýšení úrovně vzdělání, následně v dlouhodobém časovém horizontu i zaměstnatelnosti u uživatelů služeb - snížení sociálně patologických jevů u uživatelů služeb												
AKTIVITY	realizace výchovných, vzdělávacích a aktivizačních činností												
Časový harmonogram	2007 – 2009 – průběžná realizace veškerých aktivit opatření												
Realizátoři a partneři	Realizátor: IQ Roma servis, o.s.												
Předpokládaný počet klientů	maximální okamžitá kapacita: 20 maximální denní kapacita: 40 maximální roční kapacita: 80 stabilních uživatelů + 200 nárazových pro konzultace nebo dílčí části programu												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: využity stávající zdroje IQ Roma servis, o.s. – 6,8 polovičních pracovních úvazků a cca 15 dobrovolníků Materiální a prostorové: pro fungování je organizací IQ Roma servis o.s. zajištěno dostatečné materiální a technické zabezpečení. Finanční: činnost zajištěna do 30. 6. 2008 v rámci realizace projektů Iniciativy společenství Equal (79%) a OP RLZ (21%). Na další období předpoklad zajištění zdrojů v rámci ESF (OP LZZ), MPSV, MŠMT.												
Finanční náklady	Celkové náklady v období 2007 - 2009 budou přibližně 7.684.000 Kč. <table><thead><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td></td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>7. 684.000 Kč</td><td>0 Kč</td></tr></tbody></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008		0 Kč	2009		0 Kč	CELKEM	7. 684.000 Kč	0 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008		0 Kč											
2009		0 Kč											
CELKEM	7. 684.000 Kč	0 Kč											
Předpokládané zdroje financování	Do 30. 6. 2008 – Iniciativa společenství Equal, OP RLZ. Od 1. 7. 2008 předpokládané zdroje OP LZZ, MŠMT, MPSV.												
Kritéria hodnocení	- zvýšení úrovně vzdělání, následně v dlouhodobém časovém horizontu i zaměstnanosti u uživatelů služeb - snížení sociálně patologických jevů u uživatelů služeb												
Rizika realizace opatření	- nezájem klientů - negativní tlak okolní komunity (ukončit školu, nosit peníze) - neochota rodiny spolupracovat - neochota spolupráce ze strany škol												

Opatření 4.5.	Vybudování „plácků“, tj. preventivní a rozvíjející venkovní prostory pro aktivity dětí a mládeže, v návaznosti na síť NZDM v sociálně-vyloučených lokalitách												
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem je vybudování veřejných prostor pro aktivity mládeže – tzv. plácků určených pro děti a mládež v sociálně vyloučených lokalitách. Jejich tvorba bude vycházet ze zahraničních vzorů, které respektují specifika dětí a mládeže žijících v těchto lokalitách – konstrukce a mobiliář reaguje na zvýšenou agresivitu. Jedná se o realizaci pilotního projektu a přípravu dalších projektů a jejich realizaci. Lokality sociálního vyloučení jsou typické vysokým procentem obyvatelstva mladšího 15 let, které tráví veškerý volný čas pouze v blízkém okolí bydliště, což představuje ulice a zanedbané dvory, plné odpadků. Tyto lokality jsou zároveň typické nedostatkem veřejného prostoru a veřejné zeleně. Současná kapacita a vybavení veřejných prostor v těchto lokalitách je nevyhovující, současná kapacita nízkoprahových klubů, které částečně suplují takovéto prostory, uspokojuje méně než 10% z předpokládaného počtu zde žijících brněnských občanů mladších patnácti let. Zároveň tyto prostory napomohou ke zlepšení vzhledu těchto lokalit a mohou přispět k lepší komunikaci s cílovou skupinou. Vytvoření prostor napomůže změně způsobu trávení volného času.												
Dopad na cílovou skupinu	▶ změna způsobu trávení volného času ▶ zlepšení komunikace s mládeží v sociálně-vyloučených lokalitách ▶ zlepšení vzhledu těchto lokalit ▶ prevenci kriminality mladistvých												
AKTIVITY	● vytipování konkrétních vhodných ploch (kde se děti a mládež přirozeně sdružují) na základě všech dostupných analýz ve spolupráci s FSS MU a FA VUT ● vytipování možností napojení na nízkoprahová centra (FSS MU a FA VUT) ● analýza potřeb obyvatel lokality (FSS MU) ● posouzení majetkoprávních vztahů a vhodnosti ploch i z hlediska územního plánu a rozvoje města ● výběr definitivních ploch /cca 5 - 6/ pro „plácky“ ● zapojení okolní komunity pro plánování plácků a jejich budování (spolupráce s Partnerstvím) ● vytvoření projektů konkrétních ploch – spolupráce s FA VUT ● vytvoření plánu údržby a supervize ● realizace pilotního projektu ● výběr organizace pro správu „plácku“ ● příprava dalších projektů												
Časový harmonogram	2007 – zahájení výzkumu pro pilotní projekt 2008 – během celého roku bude probíhat výzkum a příprava pilotního projektu 2009 – realizace pilotního projektu, příprava dalších projektů												
Realizátoři a partneři	Realizátor: OSP MMB Partneři: Fakulta architektury VUT Brno, Fakulta sociálních studií MU Brno, Nadace Partnerství												
Předpokládaný počet klientů	Vyplyne z analýzy potřeb.												
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Lidské: odborníci z fakult, studenti jako dobrovolníci Prostorové: městské pozemky, případné výměny za vytipované plochy Spolupráce se zavedenými neziskovými organizacemi působícími v těchto lokalitách.												
Finanční náklady	Mzdové náklady: na sociálního asistenta – 18.000 Kč/měsíc včetně odvodů = 220.000 Kč/rok. Materiální vybavení: plocha plácku 2.400.000 Kč, dětské herní prvky 1.000.000 Kč, betonové prvky 250.000 Kč, graffiti stěny 130.000 Kč, Ostatní náklady: 450.000 Kč, výzkum 60.000 Kč, projektová dokumentace hřiště 100.000 Kč, ostatní projektová dokumentace 500.000 Kč. Celkové náklady = 5.100.000 Kč <table><tr><th></th><th>celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>1. 020.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>1. 020.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>5. 100.000 Kč</td><td>2. 040.000 Kč</td></tr></table>		celkové náklady	předpoklad MMB	2008		1. 020.000 Kč	2009		1. 020.000 Kč	CELKEM	5. 100.000 Kč	2. 040.000 Kč
	celkové náklady	předpoklad MMB											
2008		1. 020.000 Kč											
2009		1. 020.000 Kč											
CELKEM	5. 100.000 Kč	2. 040.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	MMB ze zdrojů ESF – ROP, OP RLZ apod.												

Kritéria hodnocení	▶ vybudování plácků ▶ kontaktování cca 1.500 dětí a mládeže ▶ zlepšení vzhledu sociálně vyloučených lokalit ▶ zapojení komunity – především rodičů
Rizika realizace opatření	▶ problematické majetkoprávní vztahy ▶ nezískání finančních prostředků ▶ nemožnost kontinuálně financovat sociálního pracovníka ▶ špatná spolupráce s příslušnými MČ

Priorita 5. Rozšíření sociálních služeb pro azylanty a cizince s trvalým pobytem na území města Brna	
Opatření 5.1.	Zřízení nového azylového domu pro cizince
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem je zřízení nového azylového domu pro cizince v nouzi (osoby s krátkodobým či dlouhodobým pobytem na území ČR, jednotlivci i rodiny, kteří nemají možnost si vlastními silami zajistit ubytování). Důvodem pro zřízení azylového domu je fakt, že v Brně, kde pobývá dle statistiky k 30. 4. 2007 (www.mvcr.cz) 6.177 cizinců s trvalým pobytem a 9.569 cizinců s dlouhodobým pobytem, zařízení tohoto typu zcela chybí. Azylový dům SOZE nelze využít k nouzovému ubytování cizinců, existuje pouze pro potřeby osob v azylovém řízení (cizinci s vízem strpění pobytu a doplňkovou azylovou ochranou), navíc vzhledem ke své kapacitě (50 osob) bývá zpravidla plně obsazen. Zařízení Armády spásy (azylový dům Mlýnská 25, Brno) rovněž nelze využívat, jedná se o noclehárnu určenou pro občany města, navíc nelze na této adrese nahlásit trvalý pobyt (klient přijde večer, odchází ráno). Z těchto důvodů je nezbytné v nejbližším časovém horizontu toto zařízení vybudovat.
Dopad na cílovou skupinu	▶ podchycení sociálně patologických jevů spojených s bezdomovectvím těchto osob ▶ pomoc formou poskytnutí možnosti přechodného ubytování osobám s cizí státní příslušností, které se zdržují na území města (kraje) a ocitnou se bez přístřeší a ve stavu hmotné nouze
AKTIVITY	● příprava projektové žádosti (obsáhle projektová dokumentace) ● podání projektu, schválení projektu MMB ● příprava na zahájení činnosti - vyhledání vhodného objektu ● výběrové řízení na jeho rekonstrukci – výběr firmy ● realizace rekonstrukce ● kolaudace, otevření a zajištění provozu
Časový harmonogram	2007 – příprava projektové žádosti (obsáhle projektová dokumentace) 2008 – podání projektu, schválení projektu MMB, příprava na zahájení činnosti - vyhledání vhodného objektu, výběrové řízení na jeho rekonstrukci – výběr firmy – červenec 2008 – realizace rekonstrukce 2009 – podzim – kolaudace, otevření a zajištění provozu
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Organizace pro pomoc uprchlíkům Brno – OPU, Diecézní charita Brno – DCHB, Sdružení občanů zabývajících se emigranty – SOZE
Předpokládaný počet klientů	30 – 50 dle konečné kapacity ubytovacího zařízení
Zdroje lidské / materiální / prostorové	–

Finanční náklady	Investiční náklady: náklady na rekonstrukci, náklady na základní vybavení (nábytek, bytové příslušenství) = 15.000.000 Kč - je nutné upřesnit dle kapacity budovy a požadované stavební rekonstrukce												
	Mzdové náklady: na dobu 1 roku - 2x sociální pracovník: (19.500 Kč /osoba/měsíc), správce budovy – technický pracovník: 180.000 Kč (15.000 Kč/měsíc) = celkem 648.000 Kč												
	Provozní náklady: na jeden rok = 420.000 Kč												
	Celkové náklady opatření = 16.068.000 Kč												
	Rozpočet na rok 2008 – 2009												
	Strukturální fondy EU – ROP, ESF, EHS Norsko – 7.000.000 Kč												
	Statutární město Brno – 4.868.000 Kč												
	r. 2008 provozní náklady – 600.000 Kč investice – 1.600.000 Kč												
	r. 2009 provozní náklady – 1.068.000 Kč investice – 1.600.000 Kč												
	Krajský úřad JmK –3.000.000 Kč												
Sbírky, sponzoring – fyzické a právnické osoby – 200.000 Kč													
Příjmy od klientů (cca 60,- Kč/den) – 1.000.000 Kč													
Pozn.: Město Brno vytipuje v roce 2008 objekt vhodný k rekonstrukci, kapacita 50 lůžek, předpokládáme 10 pokojů po pěti osobách, na každém poschodí společné sociální zařízení (sprchy, WC a kuchyňka).													
	<table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>2. 200.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>2. 668.000 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>16. 068.000 Kč</td><td>4. 868.000 Kč</td></tr></table>	celkové náklady		předpoklad MMB	2008		2. 200.000 Kč	2009		2. 668.000 Kč	CELKEM	16. 068.000 Kč	4. 868.000 Kč
celkové náklady		předpoklad MMB											
2008		2. 200.000 Kč											
2009		2. 668.000 Kč											
CELKEM	16. 068.000 Kč	4. 868.000 Kč											
Předpokládané zdroje financování	ROP, ESF, EHS Norsko 44%, MMB 30%, JMK 19%, klienti 6%, sponzoring 1%												
Kritéria hodnocení	▶ nalezení vhodného objektu pro ubytovnu ▶ shromáždění finančních prostředků nutných pro realizaci záměru ▶ spolupráce s ostatními nevládními organizacemi, zabývajícími se pomocí cizincům ▶ realizace projektu, tj. rekonstrukce												
Rizika realizace opatření	▶ nenalezení vhodného objektu ▶ nezískání finančních prostředků												

Opatření 5.2. Rozšíření poskytování odborného sociálního poradenství	
Popis opatření a zdůvodnění	Cílem je rozšíření poskytování odborného sociálního poradenství cizincům. Jde o zvýšení počtu odborných sociálních pracovníků o tři pracovníky. Vzhledem k počtu cizinců žijících v Brně není postačující kapacita odborného sociálního poradenství.
Dopad na cílovou skupinu	▶ zvýšená informovanost klientů o sociálním systému ČR ▶ usnadnění začlenění do majoritní společnosti ▶ zvýšení sociálních dovedností a schopností ▶ zlepšení pozice na pracovním trhu ▶ zlepšení životních podmínek ▶ prevence sociálně patologických jevů ▶ zamezení propadu na okraji společnosti, tj. marginalizace a sociální vyloučení
AKTIVITY	● příprava projektové žádosti ● podání projektu, schválení projektu MMB ● příprava na zahájení činnosti - vyhledání vhodného objektu ● výběrové řízení na sociální pracovníky ● poskytování odborného sociálního poradenství
Časový harmonogram	2007 – výběr NNO a sociálních pracovníků 2008 – zahájení činnosti - poskytování odborného sociálního poradenství
Realizátoři a partneři	Realizátoři: Diecézní charita Brno – nový sociální pracovník, OPU Brno – nový sociální pracovník, SOZE – nový sociální pracovník. Tři sociální pracovníci budou vzájemně spolupracovat v rámci širší spolupráce mezi třemi zmíněnými NNO (DCHB, OPU, SOZE).
Předpokládaný počet klientů	500 klientů z Brna
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Využití prostorů kanceláři a poraden pro cizince NNO (každá z NNO disponuje vhodnými prostorami k realizaci opatření).

Finanční náklady	Mzdové náklady: Osobní (mzdové) náklady na dobu 1 roku 3x sociální pracovník:(19.500 Kč / 1 osoba/měsíc) Celkem za rok pro 3 pracovníky = 702.000 Kč Provozní náklady: na dobu 1 roku = 108.000 Kč Materiální náklady: jednorázové náklady na vybavení (3x PC, monitor a příslušenství /software/) = 90.000 Kč Celkem náklady na opatření = 900.000 Kč Strukturální fondy EU – ROP, ESF, EHS Norsko – 702.000 Kč Statutární město Brno – 100.000,Kč Krajský úřad JmK – 80.000 Kč Sbírky, sponzoring – fyzické a právnické osoby – 18.000 Kč												
	<table><tr><th colspan="2">celkové náklady</th><th>předpoklad MMB</th></tr><tr><td>2008</td><td></td><td>100.000 Kč</td></tr><tr><td>2009</td><td></td><td>0 Kč</td></tr><tr><td>CELKEM</td><td>900.000 Kč</td><td>100.000 Kč</td></tr></table>	celkové náklady		předpoklad MMB	2008		100.000 Kč	2009		0 Kč	CELKEM	900.000 Kč	100.000 Kč
	celkové náklady		předpoklad MMB										
	2008		100.000 Kč										
	2009		0 Kč										
	CELKEM	900.000 Kč	100.000 Kč										
Předpokládané zdroje financování	ROP, ESF, EHS Norsko - 78%, MMB 12%, JMK 8%, sponzoring 2%												
Kritéria hodnocení	▶ počet přijatých SP ▶ počet poskytnutých konzultací ▶ naplňování dopadu na cílovou skupinu (viz výše)												
Rizika realizace opatření	▶ nezískání finančních prostředků pro realizaci projektu ▶ nedostatečná politická vůle												

Seznam členů pracovní skupiny

Tesařová Jitka – koordinátorka	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje
Vašečka Imrich – expert	MU FSS Katedra sociální politiky a sociální práce
Klamková Katarína – vedoucí	IQ Roma servis o.s.
Dubská Kateřina	MMB Výbor pro národnostní menšiny
Filo Pavel	Diecézní charita Brno, Oddělení migrace
Fuchs Filip	DROM Romské středisko
Giňa Martin	IQ Roma servis o.s.
Jarochová Tereza	Armáda Spásy ČR
Kabelková Naďa	OPU Organizace pro pomoc uprchlíkům
Khazal Wail	IQ Roma servis o.s.
Klečková Markéta	IQ Roma servis o.s.
Košatková Eva	IQ Roma servis o.s.
Kratochvíl Michal	DROM Romské středisko
Křištofová Helena	uživatelka
Kročil Michal	Společenství Romů na Moravě o.p.s.
Opálková Jitka	Teen Challenge, Dětské centrum Brno
Oplatek David	DROM Romské středisko
Piorecký Viktor	Středisko integrace menšin Brno
Regnerová Hana	Diecézní charita Brno, Multikulturní centrum
Růžičková Věra	Ratolest Brno o.s.
Svobodová Eva	SOZE o.s.
Štěpánková Lenka	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje
Vraspír Miloš	MMB Odbor sociální péče Oddělení spolupráce a rozvoje

Seznam použitých zkratk

ASVSP	Asociace vzdělavatelů v sociální práci
CKP	Centrum komunitního plánování
CSS p.o.	Centrum sociálních služeb p.o.
DCH Brno	Diecézní charita Brno
DPC	dohoda o pracovní činnosti
DPP	dohoda o provedení práce
DPS	dům s pečovatelskou službou, domov pokojného stáří
DS	domov pro seniory
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FSS MU	Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity
IOP	Integrovaný operační program
JMK	Jihomoravský kraj
KP	komunitní plán
KPSS	komunitní plánování sociálních služeb
KS	koordináční skupina
LDN	léčebna dlouhodobě nemocných
MMB	Magistrát města Brna
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NAPSI	Národní akční plán sociální inkluze
NNO	nestátní nezisková organizace
NZDM	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
NZDM	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
o.s.	občanské sdružení
OA	osobní asistence
OCH Brno	Oblastní charita Brno
OON	ostatní osobní náklady
OP LLZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
OSP	Odbor sociální péče
OSPOD	Orgán sociální péče o dítě
OSPP	Oddělení sociální prevence a pomoci
OSR	Oddělení spolupráce a rozvoje
OZ	Odbor zdraví
p.o.	příspěvková organizace
PL	psychiatrická léčebna
PS	pracovní skupina
ROP	Regionální operační program
SRP	středisko rané péče
TSP	terénní sociální práce
ÚMČ	Úřad městské části
ÚP	Úřad práce
ÚSP	ústav sociální péče
VÚPSV	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí
ZTP	občan s těžkým zdravotním postižením
ZTP/P	občan s těžkým zdravotním postižením s potřebou průvodce

Zpracovaly:
Mgr. Magdaléna Černá, Monika Galko DiS.

Jazyková korektura textu:
PaedDr. Jan Polák

Grafická úprava a ilustrace:
Milan Filip

Brno, září 2007

